

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

80. yıl

ATATÜRK'ün Samsun'a Çıkışı ve Kurtuluş Savaşı'nın Başlatılmasına Dair Belgeler

1919

1999

Mustafa Kemal Atatürk

Genelkurmay Başkanlığı Askerî Tarih ve Strateji Sekreterliği tarafından hazırlanmıştır

Yayına Hazırlayanlar :

Doç. Öğ. Alb. Cemalettin TAŞKIRAN

Öğ. Bnb. Nâsır YÜCEER

Arş. Pln. Uz. Meliha YÜCEL

Redaksiyon Uz. Meltem TAŞKIN

Tarih Uz. Hayriye YALÇIN

Tarih Uz. Seval BİLGİN

Tarih Uz. Kerime ŞAHİNER

Redaksiyon Uz. Yasemin TAŞÇI

Redaksiyon Uz. Halime TAŞÇI

SUNUŞ

1999 yılının Mustafa Kemal ATATÜRK'ün Samsun'a çıkışının 80'inci yıl dönümü olması dolayısıyla Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Arşivinde bulunan İstiklâl Harbi Koleksiyonu belgelerinden seçilerek meydana getirilen "ATATÜRK'ün Samsun'a Çıkışı ve Kurtuluş Savaşı'nın Başlatılmasına Dair Belgeler" adlı eseri yayınlamış bulunuyoruz.

Bu esere; Mustafa Kemal ATATÜRK'ün Suriye cephesinden İstanbul'a gelişi, Samsun'a çıkışı, Karadeniz bölgesindeki çete faaliyetleri, İstanbul Hükûmeti'nin Mustafa Kemal Paşayı 9 ncü Ordu Müfettişliğine ataması, Mustafa Kemal'in görevinden istifası ve askerlik mesleğinden ayrılması, Erzurum ve Sivas kongreleri ile ilgili belgeler seçilmiştir.

Mustafa Kemal Paşanın Samsun'a çıkışı, Mondros Mütarekesi'ne dayanılarak vatanı işgale uğrayan ve bağımsızlığı elinden alınan Türk milletinin Kurtuluş Mücadelesi'nin başlangıcı olmuştur. Mustafa Kemal Paşa Türk milletini kurtarmak için harekete geçme kararını daha Yıldırım Ordular Grup Komutanlığı yaptığı sırada vermiştir. ATATÜRK'ün karakterini oluşturan bağımsızlık ve özgürlük fikri, tam bağımsız yeni bir Türk devleti kurma ülküsünde odaklanmıştır. Mustafa Kemal Paşa bu heyecanla 19 Mayıs 1919 tarihinde Samsun'da Anadolu topraklarına ayak bastı. Samsun'da milletiyle kucaklaştığı zaman uygulamaya çalıştığı esas düşüncesi millet hâkimiyetine dayanan, kayıtsız şartsız bağımsız yeni bir Türk devleti kurmaktır. "Milletin istiklâlini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." düsturundan hareketle Kurtuluş Mücadelesi başlatılmış, "Ya istiklâl ya ölüm" parolasıyla zafere ulaştırılmıştır. Kazanılan İstiklâl Savaşı, çağdaş ve demokratik ilkeleri temel alan Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasını sağladığı gibi, bağımsızlık mücadelesi verecek mazlum milletlere de örnek olmuştur.

Yakın tarihimizin bu dönemine ışık tutması amacıyla yayınlanması uygun görülen bu belgeler Arşiv Uzmanı İlhami Bebek, Arşiv Uzmanı Nimet Köseadağ, Askerî Tarih Uzmanı Hülya Toker, Belge Araştırma Uzmanı Gülhan Barlas, Arşiv Uzmanı Satı Altınbaş, Arşiv Uzmanı Gülsen Yurtseven, Arşiv Uzmanı Hatice Karakaya tarafından seçilip, günümüz Türkçesine çevrilmiştir.

Aydın OKAN

Hv.Korgeneral

ATASE Başkanı

ÖN SÖZ

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Osmanlı Devleti'nin imzaladığı Mondros Mütarekesi, İtilâf devletlerine Osmanlı Devleti'ni paylaşmaya yönelik gizli anlaşmaları gerçekleştirme fırsatı vermiştir.

Türk milletinin imhasını ve yurdunun parçalanmasını öngören mütakerenin 7'nci maddesi gereğince İtilâf devletlerinin, ülkeyi işgale başlamaları karşısında, padişah ve İstanbul Hükûmeti yalnızca olayı protesto etmekle yetinmiş, çareyi savaştan güçlü çıkan İngilizlerin inisiyatifine sığınmakta aramıştır. Bu politika Türk milletini kendi kaderiyle baş başa bırakmış, millet olarak varlığını korumaya yöneltmiştir. Türk milleti bu buhranlı devrede, kendi kendini savunma ihtiyacının da sonucu olarak bir tek amaca yönelmiş ve tam bir dayanışma duygusunu ve hareket etmek kararlılığını sergilemiştir. Türk milletinin hür ve bağımsız yaşama kararında, yeni bir devlet kurma enerjisi mevcuttu. Çünkü milletlerin bağımsız yaşamaları; devlete sahip olmakla, milletin hukukî ve siyasî şahsiyet kazanmasıyla mümkündü.

Kurtuluş mücadelesi için teşkilâtlanıp, silâha sarılarak şeref ve haysiyeti korumak için haksız işgallere isyan ederek mahallî kurtuluş çarelerinin arandığı ümitsiz günlerde Mustafa Kemal Paşanın tarih sahnesine atılışı bir tesadüf veya sadece bir cesaret işi değildi. Mustafa Kemal'i millî ihtiyaç ve zorunluluklar ortaya çıkarmış, şahsında millet liderini bulmuş, ümit ve geleceğini ona bağlamıştır. Bu ihtiyacı herkesten önce gören ve gereğini yapan Mustafa Kemal Anadolu'ya geçip Kuva-yı Milliyeyi organize ederek Millî Mücadele'yi başlatma kararını almıştır.

Mustafa Kemal, ülkenin içinde bulunduğu tehlikeli durumu, yöneticilerin bu durum karşısındaki teslimiyetçiliğini, başlatacağı bağımsızlık mücadelesinin amacını millete duyuracak, milletin teşkilâtlanmasının yolunu açacak, ilk siyasî ve askerî örgütlenmeyi lider konumunda gerçekleştirebilmekte kendisine ko-

laylık sağlayacak bir yetkiyle Anadolu'ya geçmek istiyordu. Türk milletinin talihi çok geçmeden böyle bir şansı Mustafa Kemal'in karşısına çıkarmıştır. O sırada Karadeniz bölgesinde ayrılıkçı Rum çetelerinin, Türk halkına yönelik olarak başlatmış olduğu sindirme saldırıları Türk halkının karşı koymasıyla Rum çetelerinin aleyhine dönmüştü. Saldırılarında istediği sonucu alamayan Rum çeteleri İngilizleri yardıma çağırmıştır. İngilizler Rumları korumak düşüncesiyle Osmanlı Hükûmeti'nden bu bölgedeki karışıklığı bastırmasını istemiştir. Bu baskı karşısında İstanbul Hükûmeti; asayişî sağlamada başarılı olmasına hizmet edeceği gerekçesiyle Mustafa Kemal'e istediği askerî ve mülkî yetkileri de vererek onu Anadolu'ya gönderme kararını verir. Mustafa Kemal 16 Mayıs 1919'da İstanbul'dan hareket etmiş ve 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ayak basmıştır. Mustafa Kemal'in Samsun'a ayak basması Türk tarihinin önemli bir dönüm noktası olmuştur.

Mustafa Kemal "Samsun'a çıktığım gün elimde maddî hiçbir güç yoktu. Yalnız büyük Türk milletinin asaletinden doğan ve benim vicdanımı dolduran yüksek ve manevî bir kuvvet vardı. İşte ben bu ulusal kuvvete, bu Türk milletine dayanarak işe başladım." diyerek halka olan güvenini belirtmiştir.

Mustafa Kemal Samsun'a çıktıktan sonra, tüm yolları ve propaganda tekniklerini kullanarak, ulusal sorunlar hakkında halkın bilinçlenmesini sağlamış, Kurtuluş Savaşı için ordunun üst kademelerini bir araya getirmiş, müdafaa-i hukuk cemiyetlerini ulusal bir çatı altında toplamıştır.

Mustafa Kemal Samsun'a varır varmaz, müfettişliğin kendine yüklediği görevleri yerine getirmek amacıyla hazırladığı 22 Mayıs 1919 tarihli rapor, ordu müfettişliği yetkisinin sınırını da aşarak, bütün memleketin kaderi ile ciddî bir şekilde uğraştığını göstermektedir. Hazırladığı ilk raporunda, Samsun bölgesindeki asayişsizliğin Türklerden değil Rumlardan kaynaklandığı, Türklüğün yabancı mandasına ve kontrolüne tahammülü olmadığını, İzmir'in işgalinin haksızlık olduğunu belirtmekte ve milletin millî hâkimiyet esasını ve Türk milliyetçiliğini benimseyerek kurtuluşu gerçekleştireceğini bildirmekte idi.

Mustafa Kemal'in İstanbul'dan çıkmadan önce düşündüğü ve Samsun'da Anadolu topraklarına ayak basar basmaz uygulamaya çalıştığı temel fikir; "Millet hâkimiyetine dayanan, kayıtsız ve şartsız müstakil bir Türk devleti tesis etmek" idi. Bu temel fikri karar olarak gerçekleştirecek parola ise "Ya istiklâl ya ölüm" düsturunda yer alıyordu.

Mustafa Kemal için artık tarihî görev başlamış bulunuyordu. Çünkü Mustafa Kemal her gittiği yerde halkın arasına girerek İstanbul Hükûmeti gibi halkı teslimiyete değil, tersine onları harekete geçirmeye çalışacaktı. Yine o sadece bir komutan olmayacak valiler ve millî teşekküllerle muhabere eden, Türk milletini düştüğü kötü durumdan haberdar eden, memleketin dertlerini dert edinen, bunlara çare arayan cemiyetler toplayıp kararlar alan bir önder olacaktır.

Mustafa Kemal Paşanın bu doğrultudaki ilk önemli faaliyeti 22 Haziran 1919'da Amasya Genelgesi'ni yayımlamak olmuştur. Bu genelgede "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." diyerek dayanacağı gücün millet iradesi olacağını belirtmiştir.

İstanbul'daki işgal kuvvetleri makamları Anadolu'da gelişmekte olan özellikle Amasya Genelgesi ile şuur kazanan ve oluşan Millî Mücadele hareketini endişe ile izlediklerinden bu hareketi söndürmek amacı ile Mustafa Kemal'i İstanbul'a getirmek için Osmanlı Hükûmeti'ne çeşitli baskılarda bulunmuşlardır. Bunun üzerine Mustafa Kemal'e padişah ve Harbiye Nezaretinden hava değişimi öneren bir telgraf gönderilmiş, Mustafa Kemal her iki telgrafa da Anadolu'dan ayrılmayacağını, görevine devam edeceğini bildirerek karşılık vermiştir.

Mustafa Kemal resmî memuriyetine son veren telgrafı alır almaz 7/8 Temmuz gecesi padişah ve Harbiye Nezaretine telgraf çekerek milletin sinesinde bir fert gibi çalışacağını bildirmiştir. Görevinden ayrılan ve askerlikten istifa eden Mustafa Kemal, Erzurum ve Sivas kongrelerinde millî direniş hareketlerini yönlendirip, bölgesel faaliyet gösteren cemiyetleri tek bir çatı ve otorite altında birleştirerek, fikir ve hareket birliği sağlayıp, millî iradeyi hâkim kılmıştır. Misak-ı Millî sınırları içindeki Türk vatani kurtarılcaya kadar mücadeleye devam edilmesi, istiklâl için savaşma kararını bütün direnişin ortak ülküsü hâline getirmiştir.

Osmanlı Meclis-i Mebusanının dağılması üzerine 23 Nisan 1920’de Ankara’da olağanüstü yetkilere sahip ve milletin gerçek iradesini temsil edecek bir meclis toplanmıştır. Böylece Türk milletinin tarihinde yeni bir devre açılmış, demokratik devletin temeli o gün Ankara’da atılmıştır. Millet iradesinin eseri olan Büyük Millet Meclisinin üzerinde hiçbir güç yoktur. Vatanın ve milletin kurtuluşunu, Mustafa Kemal’in başkanlığındaki bu meclis gerçekleştirecektir. Önce milletin birliğini sarsan ve düşmana yönelinmesi gereken millî kuvvetleri meşgul eden ayaklanmalar bastırılmıştır. İç cephe kuvvetlendirildikten sonra kurulan düzenli orduyla işgal kuvvetlerine karşı verilen bir seri muharebe kesin zaferle sonuçlandırılmış ve vatan düşmandan temizlenmiştir.

Mustafa Kemal için asıl kurtuluş, düşmanın da ülkeyi işgaline neden olan yoksulluğa ve cehalete karşı verilecek savaştan başarıyla çıkmakla gerçekleşebilirdi. Bu hedef doğrultusunda vakit geçirilmeden milleti geri kalmışlıktan kurtaracak siyasî, sosyal, ekonomik, hukukî ve kültürel alanda inkılâplar yapılmıştır. Bu inkılâplarla Türk devleti ve milletini yıllardır geri bırakan müesseseler ve düşünce yapısı değiştirilmiş, yerine ilmin ve aklın rehberliğinde sürekli yenileşme, çağdaşlaşma egemen kılınmıştır.

Çok büyük yokluk ve zorlukların üstesinden gelerek kurtardıkları vatani ve kurdukları devleti bize bırakan ulu önder ATATÜRK’ü ve silâh arkadaşlarını şükran ve saygıyla anıyoruz.

Rıza ÖZEN

Öğ. Bnb.

1 nci Askerî Tarih Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

Sunuş	I
Ön Söz	III
Belgelerin Özetleri	XVII
1. Mustafa Kemal Paşanın Harbiye Nezaretine Gelmesi Hakkında Padişah Emriyle İlgili Harbiye Nezaretinin Yazısı	3
2. Sohum'da Bulunan Rumların Oluşturdıkları Komite ile İlgili İçişleri Bakanlığınca Harbiye Nezaretine Gönderilen Yazı	6
3. Harbiye Nezaretinin, 3 ncü Kolordu Komutanlığına, Samsun Bölgesinde Rumlarla Yapılan Çatışmalarla İlgili Yazısı	9
4. Harbiye Nezaretinin Mustafa Kemal'in 9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğine Tayin Edildiğini Bildiren Yazısı	12
5. 9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi Tuğgeneral Mustafa Kemal'in Müfettişlik Görev Alanını Bildirir Kroki İsteğiyle İlgili Olarak Harbiye Nezaretiyle Yaptığı Yazışma	15
6. 9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi Tuğgeneral Mustafa Kemal'in Mondros Mütarekesi ve İstihbarata Ait Harbiye Nezaretinden Bilgi İsteği	18
7. 9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin Görev Alanı ve Görevlerini Belirtir Harbiye Nezaretinden Verilen Talimat Sureti	21
8. Harbiye Nezaretinin, Selânik İngiliz Kuvvetleri Başkomutanlığından Gönderilen Samsun Bölgesinde Silâhların Teslimi Hakkındaki Yazısı	26
9. Harbiye Nezaretinin Dışişleri Bakanlığına 9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğine Atanan Mustafa Kemal'e Gerekli Kolaylığın Gösterilmesiyle İlgili Yazısı	32
10. 9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in Samsun'a Hareket Edileceğini, Gerekli Otomobil ve Benzinin Sağlanması İsteğiyle İlgili Yazısı	35

11. 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in Samsun'a Yakında Geleceği Hakkındaki Yazısı	38
12. 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin de Onayı Alınarak Yapılan Kadronun Daha Fazla Küçültülemeyeceği Hususunda Ordu Dairesi Başkanlığına Gönderilen Yazı.....	41
13. Samsun Civarında Eşkıyalık Yapan Rumlara Karşı Askerî Birliklerin Vilâyetçe Gösterilen İhtiyaç Üzerine Hemen Verilmesine İlişkin İçişleri Bakanlığınca Harbiye Nezaretine Gönderilen Yazı.....	44
14. 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in Harbiye Nezaretine 9 ncu Ordu Müfettişliğine Hareket İçin Ayrılacak Tahsisatla İlgili Yazısı.....	49
15. Ordu Dairesi Başkanlığından, Mustafa Kemal'in Karargâhı ile Gidecek Memurlara Gerekli Tahsisatın Verilmesiyle İlgili Yazı	55
16. 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in Müfettişlik Karargâh Mensuplarının Üç Aylık Ödeneklerinin Şimdiden Verilmesiyle İlgili Yazısı	58
17. Samsun Çevresindeki Eşkıyalık Olaylarının Önünün Alınması Hususunda Harbiye Nezaretiyle İçişleri Bakanlığı Arasında Cereyan Eden Yazışma	61
18. Sadrazamlığın, Harbiye Nezaretine Mustafa Kemal'in 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişliğine Atandığını Belirten Yazısı.....	69
19. İçişleri Bakanlığının 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişliğine Atanan Mustafa Kemal'in Görev ve Yetkilerini Bildiren Yazısı.....	72
20. Ülkenin Güvenliği, Eşkıyalığın Sebepleri ile İlgili 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in Bilgi İstenen Yazısı	75
21. 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in Samsun'a Geldiği ve Görevine Başladığına Dair Genelkurmay Başkanlığına Gönderdiği Şifre.....	78
22. Aydın ve Havalisi Redd-i İlhak Heyetlerinin, Bütün Vilâyetler, Kazalar ve Bölgeler Belediyelerine, İzmir'in İşgali ile İlgili Yazısı	81

23.	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinden, Sadaret Makamına, İngilizlerin Mütareke Şartlarına Aykırı Olarak Samsun'a Asker Çıkardıklarına Dair Yazısı.....	86
24.	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin Harbiye Nezaretine, Biri Sinop Diğeri Trabzon'da Bulunan İki Gambot İçin Kömür Gönderilmesine Dair Yazısı.....	89
25.	Sivas Valiliğinin Samsun'da 9 ncü Ordu Müfettişliğine, Bölgedeki Durum Hakkında Bilgi Veren Yazısı	92
26.	Karadeniz Ordusu Başkomutanlığının Harbiye Nezaretine, 9 ncü Ordu Lâğvedilmişken Buraya Neden Bir Müfettişin Gönderildiğini Soran Yazısı.....	98
27.	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin Genelkurmay Başkanlığına, Samsun'a Çıkan İngiliz Askerlerinin Hareketlerine Dair Bilgi Veren Yazısı.....	101
28.	Kâzım Karabekir'in, 9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğine, Müfettişlikçe Yapılacak Tekliflerin Dikkate Alınması İçin Müfettişlik Bölgesine Yakın Olan Kayseri ve Maraş Müstakıl Mutasarrıflıklarına İçişleri Bakanlığınca Tebliğlerde Bulunulmasına Dair Yazısı	107
29.	Kâzım Karabekir'in, Dışişleri Bakanlığına, İngilizlerin Yapacakları Faaliyetleri Önceden Haber Vermeleri Hakkında Gerekli Teşebbüslerde Bulunulmasına Dair Yazısı	110
30.	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin Genelkurmay Başkanlığına, Ermenilerin Faaliyetleri ve Bu Durum Karşısında Gerekli Tedbirlere Girişildiğine Dair Yazısı.....	113
31.	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin, Genelkurmay Başkanlığına Bölgenin Asayiş Durumunu Bildiren Yazısı	116
32.	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin, Amasya Mutasarrıflığına, Mustafa Kemal'in Havza'ya Hareket Ettiği ile İlgili Yazısı	119
33.	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin Tokat Mutasarrıflığından Livanın Asayişine Dair Aldığı Bilgi Hakkında 3 ncü Kolordu Komutanlığına Gönderdiği Telgraf.....	122

34. 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişı Mustafa Kemal'in Trabzon Valisi Hakkında 15 nci Kolordu Komutanlığına Gönderdiği Yazı ve Buna Verilen Cevap	125
35. 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişı Mustafa Kemal'in Genelkurmay Başkanlığına İstenilen Benzinin Harbiye Nezaretince Satın Aldırılarak Samsun'a Gönderilmesi Hakkındaki Yazısı.....	131
36. 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişliğine Verilen Talimat Gereğince; Müfettişliğin Vazifesini Yapması Sırasında Müfettişlik Hududuna Komşu Vilâyetler ile Elviye-i Müstakile ve Kolordu Komutanlıklarının Kendilerine Yapılacak Başvuruları Dikkate Almaları Hususunda 13 ncü Kolordu Komutanlığına Gönderilen Yazı.....	134
37. 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişı Mustafa Kemal'in 15 nci Kolordu Komutanlığına Trabzon ve Van Valileri Hakkındaki Görüşlerini İçeren Yazısı	137
38. 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişı Mustafa Kemal'in İstanbul Hükûmeti ile İlgili Haberler Hakkında 15 nci Kolordu Komutanlığına Gönderdiği Yazı	141
39. 9 ncu Ordu Müfettişı Mustafa Kemal'in 15 nci Kolordu Komutanlığına Millî Cemiyetlerin Avrupa'ya Gidecek Heyetin Programını Talep Etmeleriyle İlgili Yazısı.....	144
40. Genelkurmay Başkanı Cevat Paşanın Harbiye Dairesi Başkanlığına 9 ncu Ordu Müfettişliği İçin Gerekli Benzinin Sür'atle Gönderilmesi Hakkındaki Yazısı	147
41. Karadeniz Ordusu Başkomutanı General Milne'nin Harbiye Nezaretine Mustafa Kemal ile Maiyetinin Vilâyetlerde Dolaşmalarının Uygun Olmadığı ve Derhâl İstanbul'a Dönmeleri Hususunda Emir Verilmesini İsteyen Yazısı	150
42. Harbiye Nazırı Şevket Turgut Paşanın 9 ncu Ordu Müfettişı Mustafa Kemal Paşaya Emrindeki İstimbotlardan Biriyle Sür'atle İstanbul'a Dönmesine Dair Şifre.....	153

43. Mustafa Kemal Paşanın 9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğine Tayinindeki Sebeplerini Soran İngiltere Temsilcisinin Babıâliye Gönderdiği Nota	156
44. 9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in Harbiye Nezaretine Bölgenin Asayiş Durumunu ve Alınan Tedbirleri Bildiren Yazısı	161
45. 9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in Harbiye Nezaretine Kömür ve Benzin Yokluğundan Dolayı Hareketinin Ertelendiğini Ancak Çağırılma Sebebinin Açıklanmasını İsteyen Yazısı	171
46. Harbiye Nazırı Şevket Turgut Paşanın 9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'e İstanbul'a Çağırılma Sebebinin Hükûmet Kararı Olduğunu Bildiren Yazısı	174
47. 3 ncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşanın İstanbul'a Çağırılma Sebebinin İngilizlerin Talebi Olduğu Hakkındaki Yazı	177
48. 35 nci Alay Komutanının, Mustafa Kemal'in Millî İstiklâl Uğrunda Milletle Birlikte Çalışacağıyla İlgili Yazısı	180
49. 14 ncü Kolordu Komutanlığının Erzurum Kongresi'ne Gelecek Delegelerle İlgili Yazısı	183
50. 3 ncü Ordu Müfettişliğinin 15 nci Kolordu Komutanlığına, Sivas'tan Erzurum'a Gidecek Heyetin Otomobilleri İçin Gerekli Benzinin Sağlanması İçin Gönderilen Yazısı	186
51. Mustafa Kemal'in 15 nci Kolordu Komutanlığına Erzurum Kongresi'ne Katılacak Üyeler Hakkındaki Yazısı	189
52. Mustafa Kemal'in Askerlikten İstifası ve Eski Bahriye Nazırı Rauf Beyin (Orbay) Veda Yazısı	193
53. Harbiye Nezaretinin, 15 ve 3 ncü Kolordulara, 3 ncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal'in Yerine Bir Başkasının Tayin Olunacağı Hakkındaki Yazısı	198
54. 3 ncü Kolordu Komutanlığının, Harbiye Nezaretine Samsun'a Çıkan İngiliz Taburu Hakkındaki Yazısı	201

55. Personel İşleri Dairesinden, Genelkurmay Dairesine, 3 ncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal'in Memuriyetine Son Verildiğine Dair Gönderilen Yazı	204
56. Harbiye Nezaretinin, Genelkurmay Başkanlığına Mustafa Kemal ile Rauf Paşaların Tutuklanmasıyla İlgili Yazısı	207
57. Kongre Heyetinden, 3 ncü Ordu Müfettişliğine, Doğu Anadolu Vilâyetlerine Erzurum Beyannamesi (Matbu)	219
58. 3 ncü Kolordu Komutanlığının, 15 nci Kolordu Komutanlığından, Sivas Kongresi Seçimleri ile İlgili Bilgi İsteyen Yazısı	227
59. 15 nci Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir'in 3 ncü Kolordu Komutanlığına, Erzurum ve Sivas Kongreleriyle İlgili Değerlendirme Yazısı	230
60. Heyet-i Temsiliyenin, İstanbul Hükûmeti'nin Millî Teşebbüsleri Engellemeye Çalıştığı Hakkındaki Yazısı	236
61. 15 nci Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir'in, 20 nci Kolordu Komutanlığına, Telgrafhanelerin İşgal Altına Alınmasının Takdire Değer Olduğunu Bildiren Yazısı	242
62. 20 nci Kolordu Komutanlığının, 15 nci Kolordu Komutanlığına, Kongre Beyannamesinin, Dışişleri Bakanlığının Aldığı Tedbirler Sonucu Hiçbir Yere Ulaşmadığını Bildiren Yazısı.....	245
63. 3 ncü Tümen Komutanlığının, 15 nci Kolordu Komutanlığına, Erzurum Kongresi Beyannamesinin 9 ncu Maddesiyle İlgili Yazısı.....	251
64. 15 nci Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir'in, 3 ncü Kolordu Komutanlığına, Sivas Kongresi Hakkında Yazısı.....	254
65. 15 nci Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir'in, 3 ncü Kolordu Komutanlığına, İstanbul'dan Alınan Bilgilere Göre İngilizlerin Bir Suikast Düzenleyeceği Hakkındaki Yazısı	257
66. 15 nci Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir'in, 3 ncü Kolordu Komutanlığına, Bekir Sami ve Refet Beylerin Bir An Önce Sivas'a Gelmelerinin Önemli Olduğu Hakkındaki Yazısı.....	260

67.	15 nci Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir'in 20 nci Kolordu Komutanlığına Kongre Beyannamelerinin Çoğaltılarak Her Tarafa Dağıtılması ile İlgili Yazısı	263
68.	15 nci Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir'in Trabzon Mevki Komutanlığına Trabzon Valisinin Bir Gazeteye Verdiği Demeç ile İlgili Yazısı	266
69.	3 ncü Kolordu Komutanlığının, 15 nci Kolordu Komutanlığına, Sivas Kongresi'ne Gelecek Kişilerle İlgili Yazısı	269
70.	20 nci Kolordu Komutanlığının 15 nci Kolordu Komutanlığına, Telgrafhane Müdürünün İçişleri Bakanıyla İş Birliği Yaptığına Dair Yazısı.....	272
71.	20 nci Kolordu Komutanlığının 15 nci Kolordu Komutanlığına, Millî Kongrenin Eylül Başlarında Toplanabileceğiyle İlgili Yazısı.....	275
72.	3 ncü Kolordu Komutanlığından, 15 nci Kolordu Komutanlığına, Kongre Dolayısıyla Sivas'ta Alınan Tedbirleri Bildiren Yazı.....	278
73.	15 nci Kolordu Komutanlığının 20 nci Kolordu Komutanlığına, Mustafa Kemal'in, Vasıf Beyin Sivas'a Gelmesinin Uygun Olacağı Konusundaki Düşüncesini Bildiren Yazısı.....	281
74.	15 nci Kolordu Kurmay Başkanlığından, 13 ncü Kolordu Kurmay Başkanlığına Mustafa Kemal'in Kongreyi Açmak Üzere 29 Ağustos'ta Sivas'a Gideceğine İlişkin Gönderilen Yazı	284
75.	15 nci Kolordu Komutanlığından, Erzincan Mıntıka Komutanlığına, Sivas Kongresi'nde Bulunmak Üzere Raif Efendi İle Birlikte Hareket Olunduğunu Bildiren Yazı	287
76.	15 nci Kolordu Komutanlığından, Ankara'da 20 nci Kolordu Komutanlığına, Heyet-i Temsiliyenin Sivas Kongresini Açmak Üzere Hareket Ettiğine Dair Yazısı	290
77.	20 nci Kolordu Komutan Vekilinin, 15 nci Kolordu Komutanlığına, Balıkesir ve Alaşehir Kongreleri Başkanlığından Alınan Telgrafla İlgili Yazısı	296

78. İçişleri Bakanlığından, Harbiye Nezaretine, General Milne'nin Millî Teşkilâta ve Her Türlü Taarruz Hareketine Son Verilmesine İlişkin Beyannamesi Hakkında Gönderilen Yazı.....	299
79. 15 nci Kolordu Komutanlığından, Çeşitli Komutanlıklara Sivas Kongresi'nin 4 Eylül 1919'da Açılarak Başkanlığına Mustafa Kemal'in Seçildiğine Dair Gönderilen Yazı.....	302
80. Konya'da 12 nci Kolordu Komutanlığına, General Milne'nin Millî Teşkilâta ve Kuva-yı Milliye'nin Taarruzlarına İlişkin Beyannamesi Hakkında Gönderilen Yazı.....	305
81. 12 nci Kolordu Komutanlığından, Harbiye Nezaretine İki Taraf Arasında Belirlenen Sınır ve General Milne'nin Tebligatına Rağmen Yunanların Kuva-yı Milliye Taarruz Ettiklerine Dair Gönderilen Yazı.....	308
82. 15 nci Kolordu Komutanlığının, Malatya Mutasarrıflığı ile Elazığ Vilâyetine Yazılan, Ali Galip'in Bastırılmasıyla İlgili Yazısı.....	311
83. 15 nci Kolordu Komutanlığından, Sivas Kongre Heyetine, İstanbul ile Her Türlü Haberleşmenin Kesilmesini İsteyen Yazısı.....	314
84. Heyet-i Temsiliyeden, 15 nci Kolordu Komutanlığına, İstanbul ile Resmî Bağlantının Kesildiğine İlişkin Gönderilen Yazı.....	317
85. Heyet-i Temsiliyeden, 15 nci Kolordu Komutanlığına, Sivas'ta Umum Anadolu Delegelerinden Oluşan Umumî Bir Kongrenin 4 Eylül 1919 Tarihinde Açılarak 11 Eylül 1919'da Çalışmalarını Tamamladığına İlişkin Gönderilen Yazı.....	321
86. Heyet-i Temsiliyeden, 15 nci Kolordu Komutanlığına, Ferit Paşa Kabinesi'nin Düşürülerek Yerine Millî Emellere Hizmet Edecek Yeni Bir Heyetin Geçmesi Hakkında Gönderilen Yazı.....	324
87. Heyet-i Temsiliyeden 15 nci Kolordu Komutanlığına, Resmî Haberleşmenin Yapılmadığını Bildiren Yazı.....	327
88. 15 nci Kolordu Komutanlığından, 20 ve 3 ncü Kolordu Komutanlıklarına, Ali Galip'in İstanbul'a Dönmesine Dair Gönderilen Yazı.....	330

No	Belgenin Tarihi	Belgenin Özeti
87	16 Eylül 1919	Heyet-i Temsiliyeden 15 nci Kolordu Komutanlığına, resmî haberleşmenin yapılmadığını bildiren yazı.
88	16 Eylül 1919	15 nci Kolordu Komutanlığından, 20 ve 3 ncü Kolordu komutanlıklarına, Ali Galip'in İstanbul'a dönmesine dair gönderilen yazı.
89	16 Eylül 1919	23 ncü Tümen Mıntıkası ve Alaşehir Havalisi Umum Kuva-yı Milliye Komutanlığından, Akşehir Asker Alma Şubesine, Sivas Kongresi kararları gereğince yeni bir kabine teşekkül edinceye kadar merkezî hükûmet ile bağlantının kesildiği ve İstanbul'a asker gönderilmesinden vazgeçildiğini bildiren yazı.
90	18 Eylül 1919	Heyet-i Temsiliyeden, 15 nci Kolordu Komutanlığına cemiyetlerin birleştirildiğine dair gönderilen yazı.
91	18/19 Eylül 1919	3 ncü Tümen komutan vekilinin 15 nci Kolordu Komutanlığına, Trabzon Bölge Komutanlığının durumu ve bu bölgede yapılan faaliyetler hakkındaki raporu.
92	20 Eylül 1919	15 nci Kolordu Komutanlığının, 3 ncü Kolordu Komutanlığına, İstanbul Hükûmeti'nin yeni bir hain girişimde bulunacağını haber alındığı ile ilgili yazısı.
93	20 Eylül 1919	Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Temsiliyesi adına Mustafa Kemal'in, 15 nci Kolordu Komutanlığının Çorum sancağından bir grubun padişaha Çorum halkının millî duygularını belirtir bir telgraf gönderdikleri hakkındaki yazısı.
94	20 Eylül 1919	Çorum sancağından padişaha gönderilen yazının sureti.
95	22 Eylül 1919	Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Temsiliyesi adına Mustafa Kemal'in Anadolu'dan gelen isteklerin engellenmesi konusundaki yazısı.
96	22 Eylül 1919	Düzce Şube Başkanlığının İzmit Asker Alma Kalem Başkanlığına Ferit Paşa Kabinesi yerine diğer bir kabinenin kuruluşuna kadar İstanbul Hükûmeti ile ilişkinin kesilmesi hakkında yazısı.

99. Heyet-i Temsiliye Başkanı Mustafa Kemal'in 15 nci Kolordu Komutanlığına, Konya Valisi Cemal Beyin Kuva-yı Milliye Aleyhine Hareket Ettiği ile İlgili Yazısı	373
100. Heyet-i Temsiliye Adına Mustafa Kemal'in 15 nci Kolordu Komutanlığına, Asayişin Düzenlenmesi Konusunun Son Derece Önemli Olduğu ve Herkesin Bu Konuda Duyarlı Olmasıyla İlgili Tamimi	378
101. Heyeti Temsiliye Adına Mustafa Kemal'in, 15 nci Kolordu Komutanlığına Ferit Paşa Hükûmetiyle İlgili Düşüncelerini Bildiren Yazısı	381
102. Heyet-i Temsiliye Adına Mustafa Kemal'in 15 nci Kolordu Komutanlığına, Konya Valisi Cemal Beyin İhanetiyle İlgili Yazısı	384
103. 3 ncü Kolordu Komutanı Selahattin'in 15 nci Kolordu Komutanlığına Konya Halkının Millî Harekete Kaulması Üzerine Konya Valisi ile Posta Başmüdürünün İstanbul'a Kaçtıklarıyla İlgili Yazısı	388
104. 3 ncü Kolordu Komutanlığının, 15 nci Kolordu Komutanlığına, Trabzon Valisi Ali Galip Bey Hakkında Karar ve Tatbikat Yapılmasının Uygun Görüldüğünü Bildiren Yazısı	391
105. 15 nci Kolordu Komutanlığının, Van 11 nci Tümen Komutanlığına, Trabzon Valisiyle İlgili Görüşmelerini Bildiren Yazısı	394
106. Sivas'ta Komutanların Meclis-i Mebusanın Toplanma Yeriyle İlgili Aldıkları Kararlar	397
107. 14 ncü Kolordu Komutanlığına Heyet-i Temsiliye Kararlarını Bildiren Yazı	400

BELGELERİN ÖZETLERİ

No	Belgenin Tarihi	Belgenin Özeti
1	8 Kasım 1918	Mustafa Kemal Paşanın Harbiye Nezaretine gelmesi hakkında padişah emriyle ilgili Harbiye Nezaretinin yazısı.
2	23 Mart 1919	Sohum'da bulunan Rumların oluşturdukları komite ile Samsun civarında eşkıyalık faaliyetlerini hızlandırdıkları ve buna karşı alınacak önlemlerle ilgili olarak İçişleri Bakanlığınca Harbiye Nezaretine gönderilen yazı.
3	12 Nisan 1919	Harbiye Nezaretinin, 3 ncü Kolordu Komutanlığına, Samsun bölgesinde Rumlarla yapılan çatışmalarla ilgili yazısı.
4	30 Nisan 1919	Harbiye Nezaretinin Mustafa Kemal'in 9 ncü Ordu Müfettişliğine tayin edildiğini bildiren yazısı.
5	6 Mayıs 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi Tuğgeneral Mustafa Kemal'in müfettişlik görev alanını bildirir kroki isteğiyle ilgili olarak Harbiye Nezaretiyle yaptığı yazışma.
6	6 Mayıs 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi Tuğgeneral Mustafa Kemal'in Mondros Mütarekesi ve istihbarata ait Harbiye Nezaretinden bilgi isteği.
7	7 Mayıs 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin görev alanı ve görevlerini belirtir Harbiye Nezaretinden verilen talimat sureti.
8	7 Mayıs 1919	Harbiye Nezaretinin, Selânik İngiliz Kuvvetleri Başkomutanlığından gönderilen silâhların Samsun bölgesinde teslimi hakkındaki yazısı.
9	8 Mayıs 1919	Harbiye Nezaretinin Dışişleri Bakanlığına 9 ncü Ordu Müfettişliğine atanan Mustafa Kemal'e gerekli kolaylığın gösterilmesiyle ilgili yazısı.
10	11 Mayıs 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in 3 ve 15 nci Kolordu Komutanlıklarına Samsun'a hareket edileceğini, gerekli otomobil ve benzinin sağlanmasını isteyen yazısı.
11		9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in 3 ncü Ordu Komutanlığına, Samsun'a yakında geleceği hakkındaki yazısı.

No	Belgenin Tarihi	Belgenin Özeti
12	11 Mayıs 1919	9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin de onayı alınarak yapılan kadronun daha fazla küçültülemeyeceği hususunda Ordu Dairesi Başkanlığına gönderilen yazı.
13	12 Mayıs 1919	Samsun civarında eşkıyalık yapan Rumlara karşı askerî birliklerin vilâyetçe gösterilen ihtiyaç üzerine hemen verilmesine ilişkin İçişleri Bakanlığınca Harbiye Nezaretine gönderilen yazı.
14	12 Mayıs 1919	9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in Harbiye Nezaretine 9 ncu Ordu Müfettişliğine hareket için ayrılacak tahsisatla ilgili yazısı.
15	13 Mayıs 1919	Ordu Dairesi Başkanlığından, Mustafa Kemal'in karargâhı ile gidecek memurlara gerekli tahsisatın verilmesiyle ilgili yazısı.
16	13 Mayıs 1919	9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in müfettişlik karargâh mensuplarının üç aylık ödeneklerinin şimdiden verilmesiyle karargâhının seferî karargâh olarak kabul edilmesine dair yazısı.
17	15 Mayıs 1919	Samsun çevresindeki eşkıyalık olaylarının önünün alınması hususunda Harbiye Nezaretiyle İçişleri Bakanlığı arasında cereyan eden yazışma.
18	18 Mayıs 1919	Sadrazamlığın, Harbiye Nezaretine Mustafa Kemal'in 9 ncu Ordu Müfettişliğine atandığını belirten yazısı.
19	18 Mayıs 1919	İçişleri Bakanlığının 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişliğine atanan Mustafa Kemal'in görev ve yetkilerini bildiren yazısı.
20	19 Mayıs 1919	Ülkenin güvenliği, eşkıyalığın sebepleri, etkinlikleri, alınmış olan önlemlerle ilgili olarak 9 ncu Ordu Müfettişi Mustafa Kemal'in 15 ve 20 nci kolordularla müfettişliğe bağlı illerden bilgi isteğiyle ilgili yazısı.
21	19 Mayıs 1919	9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in Samsun'a geldiği ve görevine başladığına dair Genelkurmay Başkanlığına gönderdiği şifre.
22	19 Mayıs 1919	Aydın ve havalisi redd-i ilhâk heyetlerinin, bütün vilâyetler, kazalar ve bölgeler belediyelerine, İzmir'in işgali ile ilgili yazısı.

No	Belgenin Tarihi	Belgenin Özeti
23	20 Mayıs 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinden, Sadaret makamına, İngilizlerin mütareke şartlarına aykırı olarak Samsun'a asker çıkardıklarına dair yazısı.
24	20 Mayıs 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin Harbiye Nezaretine, biri Sinop diğeri Trabzon'da bulunan iki gambot için kömür gönderilmesine dair yazısı.
25	20 Mayıs 1919	Sivas Valiliğinin Samsun'da 9 ncü Ordu Müfettişliğine, bölgedeki durum hakkında bilgi veren yazısı.
26	21 Mayıs 1919	Karadeniz Ordusu Başkomutanlığının Harbiye Nezaretine, 9 ncü Ordu lâğvedilmişken neden bir müfettiş, kurmay başkanı ve kurmay heyetin Sivas'a gönderildiğini soran yazısı.
27	22 Mayıs 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin Genelkurmay Başkanlığına, Samsun'a çıkan İngiliz askerlerinin hareketlerine dair bilgi veren yazısı.
28	22 Mayıs 1919	Kâzım Karabekir'in, 9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğine, müfettişlikçe yapılacak tekliflerin dikkate alınması için müfettişlik bölgesine yakın olan Kayseri ve Maraş müstakil mutasarrıflıklarına İçişleri Bakanlığınca tebliğlerde bulunulmasına dair yazısı.
29	24 Mayıs 1919	Kâzım Karabekir'in, Dışişleri Bakanlığına, İngilizlerin yapacakları faaliyetleri önceden haber vermeleri hakkında gerekli teşebbüslerde bulunulmasına dair yazısı.
30	24 Mayıs 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin Genelkurmay Başkanlığına, Ermenilerin faaliyetleri ve bu durum karşısında gerekli tedbirlere girişildiğine dair yazısı.
31	24 Mayıs 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin, Genelkurmay Başkanlığına, bölgenin asayiş durumunu bildiren yazısı.
32	25 Mayıs 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin, Amasya Mutasarrıflığına, Mustafa Kemal'in Havza'ya hareket ettiği ile ilgili yazısı.
33	26 Mayıs 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin Tokat Mutasarrıflığından livanın asayişine dair aldığı bilgi hakkında 3 ncü Kolordu Komutanlığına gönderdiği telgraf.

No	Belgenin Tarihi	Belgenin Özeti
34	28 Mayıs 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in Trabzon valisi hakkında 15 nci Kolordu Komutanlığına gönderdiği yazı ve buna verilen cevap.
35	28 Mayıs 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in Genelkurmay Başkanlığına istenilen benzinin Harbiye Nezaretince satın aldırılarak Samsun'a gönderilmesi hakkındaki yazısı.
36	29 Mayıs 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğine verilen talimat gereğince; müfettişliğin vazifesini yapması sırasında müfettişlik hududuna komşu vilâyetler ile elviye-i müstakile ve koldu komutanlıklarının kendilerine yapılacak başvuruları dikkate almaları hususunda 13 ncü Kolordu Komutanlığına gönderilen yazı.
37	31 Mayıs 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in 15 nci Kolordu Komutanlığına Trabzon ve Van valileri hakkındaki görüşlerini içeren yazısı.
38	2 Haziran 1919	9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in İstanbul Hükûmeti ile ilgili haberler hakkında 15 nci Kolordu Komutanlığına gönderdiği yazı.
39	4 Haziran 1919	9 ncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal'in 15 nci Kolordu Komutanlığına millî cemiyetlerin Avrupa'ya gidecek heyetin programını talep etmeleriyle ilgili yazısı.
40	4 Haziran 1919	Genelkurmay Başkanı Cevat Paşanın Harbiye Dairesi Başkanlığına 9 ncü Ordu Müfettişliği için gerekli benzinin sür'atle gönderilmesi hakkındaki yazısı ve Harbiye Dairesi Başkanlığının verdiği cevap.
41	7 Haziran 1919	Karadeniz Ordusu Başkomutanı General Milne'nin Harbiye Nezaretine Mustafa Kemal ile maiyetinin vilâyetlerde do-laşmalarının uygun olmadığı ve derhâl İstanbul'a dönmeleri hususunda emir verilmesini isteyen yazısı.
42	8 Haziran 1919	Harbiye Nazırı Şevket Turgut Paşanın 9 ncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşaya emrindeki istimbottlardan biriyle sür'atle İstanbul'a dönmesine dair şifre.

No	Belgenin Tarihi	Belgenin Özeti
43	8 Haziran 1919	Mustafa Kemal Paşanın 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişliğine tayinindeki sebeplerini soran İngiltere temsilcisinin Bab-ı ali'ye gönderdiği nota.
44	11 Haziran 1919	9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in Harbiye Nezaretine bölgenin asayiş durumunu ve alınan tedbirleri bildiren yazısı.
45	11 Haziran 1919	9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'in Harbiye Nezaretine kömür ve benzin yokluğundan dolayı hareketinin ertelendiğini, ancak çağırılma sebebinin açıklanmasını isteyen yazısı.
46	15 Haziran 1919	Harbiye Nazırı Şevket Turgut Paşanın 9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişi Mustafa Kemal'e İstanbul'a çağırılma sebebinin hükümet kararı olduğunu bildiren yazısı.
47	15 Haziran 1919	3 ncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşanın İstanbul'a çağırılma sebebinin İngilizlerin talebi olduğu hakkındaki yazı.
48	16 Haziran 1919	35 nci Alay komutanının, Mustafa Kemal'in millî istiklâl uğrunda milletle birlikte çalışacağıyla ilgili yazısı.
49	22 Haziran 1919	14 ncü Kolordu Komutanlığının Erzurum Kongresi'ne gelecek delegelerle ilgili yazısı.
50	24 Haziran 1919	3 ncü Ordu Müfettişliğinin 15 nci Kolordu Komutanlığına, Sivas'tan Erzurum'a gidecek heyetin otomobilleri için gerekli benzinin sağlanması için gönderilen yazısı.
51	26 Haziran 1919	Mustafa Kemal'in 15 nci Kolordu Komutanlığına Erzurum Kongresi'ne katılacak üyeler hakkındaki yazısı.
52	7/8 Temmuz 1919	Mustafa Kemal'in askerlikten istifası ve eski Bahriye Nazırı Rauf Beyin (Orbay) veda yazısı.
53	9 Temmuz 1919	Harbiye Nezaretinin, 15 ve 3 ncü kolordulara, 3 ncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal'in yerine bir başkasının tayin olacağı hakkındaki yazısı.

No	Belgenin Tarihi	Belgenin Özeti
66	23 Ağustos 1919	15 nci Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir'in, 3 ncü Kolordu Komutanlığına, Bekir Sami ve Refet beylerin bir an önce Sivas'a gelmelerinin önemli olduğu hakkındaki yazısı.
67	23 Ağustos 1919	15 nci Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir'in 20 nci Kolordu Komutanlığına kongre beyannamelerinin çoğaltılarak her tarafa dağıtılması ile ilgili yazısı.
68	24 Ağustos 1919	15 nci Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir'in Trabzon Mevki Komutanlığına Trabzon valisinin bir gazeteye verdiği halkın Mustafa Kemal teşkilâtıyla ilgilenmediği hakkındaki demeciyle ilgili yazısı.
69	24 Ağustos 1919	3 ncü Kolordu Komutanlığının, 15 nci Kolordu Komutanlığına, Sivas Kongresi'ne gelecek kişiler ile ilgili yazısı.
70	25 Ağustos 1919	20 nci Kolordu Komutanlığının 15 nci Kolordu Komutanlığına, telgrafhane müdürünün içişleri bakanıyla iş birliği yaptığına dair yazısı.
71	25 Ağustos 1919	20 nci Kolordu Komutanlığının 15 nci Kolordu Komutanlığına, millî kongrenin eylül başlarında toplanabileceğiyle ilgili yazısı.
72	26 Ağustos 1919	3 ncü Kolordu Komutanlığından, 15 nci Kolordu Komutanlığına, kongre dolayısıyla Sivas'ta alınan tedbirleri bildiren yazı .
73	27 Ağustos 1919	15 nci Kolordu Komutanlığının 20 nci Kolordu Komutanlığına, Mustafa Kemal'in, Vasıf Beyin Sivas'a gelmesinin uygun olacağı konusundaki düşüncesini bildirir yazısı.
74	28 Ağustos 1919	15 nci Kolordu Kurmay Başkanlığından, 13 ncü Kolordu Kurmay Başkanlığına Mustafa Kemal'in kongreyi açmak üzere 29 Ağustos'ta Sivas'a gideceğine ilişkin gönderilen yazı.
75	28 Ağustos 1919	15 nci Kolordu Komutanlığından, Erzincan Mıntıka Komutanlığına, Sivas Kongresi'nde bulunmak üzere Raif Efendi ile birlikte hareket olunduğunu bildiren yazı.
76	1 Eylül 1919	15 nci Kolordu Komutanlığından, Ankara'da 20 nci Kolordu Komutanlığına, Heyet-i Temsiliyenin Sivas Kongresi'ni açmak üzere hareket ettiğine dair yazısı.

No	Belgenin Tarihi	Belgenin Özeti
77	2 Eylül 1919	20 nci Kolordu komutan vekilinin, 15 nci Kolordu Komutanlığına, Balıkesir ve Alaşehir kongreleri başkanlığından alınan telgrafla ilgili yazısı.
78	3 Eylül 1919	İçişleri Bakanlığından, Harbiye Nezaretine, General Milne'nin millî teşkilâta ve her türlü taarruz hareketine son verilmesine ilişkin beyannamesi hakkında gönderilen yazı.
79	6 Eylül 1919	15 nci Kolordu Komutanlığından, çeşitli komutanlıklara Sivas Kongresi'nin 4 Eylül 1919'da açılarak başkanlığına Mustafa Kemal'in seçildiğine dair gönderilen yazı.
80	8 Eylül 1919	Konya'da 12 nci Kolordu Komutanlığına, General Milne'nin millî teşkilâta ve Kuva-yı Milliye'nin taarruzlarına ilişkin beyannamesi hakkında gönderilen yazı.
81	9 Eylül 1919	12 nci Kolordu Komutanlığından, Harbiye Nezaretine iki taraf arasında belirlenen sınıra ve General Milne'nin tebliğatına rağmen Yunanlıların Kuva-yı Miliyeye taarruz ettiklerine dair gönderilen yazı.
82	12 Eylül 1919	15 nci Kolordu Komutanlığının, Malatya Mutasarrıflığı ile Elazığ vilâyetine yazılan, Ali Galip'in bastırılmasıyla ilgili yazısı.
83	12 Eylül 1919	15 nci Kolordu Komutanlığından, Sivas kongre heyetine, İstanbul ile her türlü haberleşmenin kesilmesini isteyen yazısı.
84	16 Eylül 1919	Heyet-i Temsiliyeden, 15 nci Kolordu Komutanlığına, İstanbul ile resmî bağlantının kesildiğine ilişkin gönderilen yazı.
85	16 Eylül 1919	Heyet-i Temsiliyeden, 15 nci Kolordu Komutanlığına, Sivas'ta umum Anadolu delegelerinden oluşan umumî bir kongrenin 4 Eylül 1919 tarihinde açılarak 11 Eylül 1919'da çalışmalarını tamamladığına ilişkin gönderilen yazı.
86	16 Eylül 1919	Heyet-i Temsiliyeden, 15 nci Kolordu Komutanlığına, Ferit Paşa Kabinesi'nin düşürülerek yerine millî emellere hizmet edecek yeni bir heyetin geçmesi hakkında gönderilen yazı.

No	Belgenin Tarihi	Belgenin Özeti
87	16 Eylül 1919	Heyet-i Temsiliyeden 15 nci Kolordu Komutanlığına, resmî haberleşmenin yapılmadığını bildiren yazı.
88	16 Eylül 1919	15 nci Kolordu Komutanlığından, 20 ve 3 ncü Kolordu komutanlıklarına, Ali Galip'in İstanbul'a dönmesine dair gönderilen yazı.
89	16 Eylül 1919	23 ncü Tümen Mıntıkası ve Alaşehir Havalisi Umum Kuva-yı Milliye Komutanlığından, Akşehir Asker Alma Şubesine, Sivas Kongresi kararları gereğince yeni bir kabine teşekkül edinceye kadar merkezî hükûmet ile bağlantının kesildiği ve İstanbul'a asker gönderilmesinden vazgeçildiğini bildiren yazı.
90	18 Eylül 1919	Heyet-i Temsiliyeden, 15 nci Kolordu Komutanlığına cemiyetlerin birleştirildiğine dair gönderilen yazı.
91	18/19 Eylül 1919	3 ncü Tümen komutan vekilinin 15 nci Kolordu Komutanlığına, Trabzon Bölge Komutanlığının durumu ve bu bölgede yapılan faaliyetler hakkındaki raporu.
92	20 Eylül 1919	15 nci Kolordu Komutanlığının, 3 ncü Kolordu Komutanlığına, İstanbul Hükûmeti'nin yeni bir hain girişimde bulunacağını haber alındığı ile ilgili yazısı.
93	20 Eylül 1919	Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Temsiliyesi adına Mustafa Kemal'in, 15 nci Kolordu Komutanlığının Çorum sancağından bir grubun padişaha Çorum halkının millî duygularını belirtir bir telgraf gönderdikleri hakkındaki yazısı.
94	20 Eylül 1919	Çorum sancağından padişaha gönderilen yazının sureti.
95	22 Eylül 1919	Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Temsiliyesi adına Mustafa Kemal'in Anadolu'dan gelen isteklerin engellenmesi konusundaki yazısı.
96	22 Eylül 1919	Düzce Şube Başkanlığının İzmit Asker Alma Kalem Başkanlığına Ferit Paşa Kabinesi yerine diğer bir kabinenin kuruluşuna kadar İstanbul Hükûmeti ile ilişkinin kesilmesi hakkında yazısı.

No	Belgenin Tarihi	Belgenin Özeti
97	23 Eylül 1919	Heyet-i Temsiliyenin, 15 nci Kolordu Komutanlığına Trabzon Valisi Galip Beyin bölgeden alınmasıyla ilgili yazısı.
98	25 Eylül 1919	Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Temsiliyesi adına Mustafa Kemal'in, 15 nci Kolordu Komutanlığına, Ankara Valisi Muhittin Beyin Millî Mücadele aleyhinde bulunduğu ile ilgili yazısı.
99	26 Eylül 1919	Heyet-i Temsiliye Başkanı Mustafa Kemal'in 15 nci Kolordu Komutanlığına, Konya Valisi Cemal Beyin Kuva-yı Milliye aleyhine hareket ettiği ile ilgili yazısı.
100	26 Eylül 1919	Heyet-i Temsiliye adına Mustafa Kemal'in 15 nci Kolordu Komutanlığına, asayişin düzenlenmesi konusunun son derece önemli olduğu ve herkesin bu konuda duyarlı olmasıyla ilgili tamimi.
101	28 Eylül 1919	Heyeti Temsiliye adına Mustafa Kemal'in, 15 nci Kolordu Komutanlığına Ferit Paşa Hükûmeti'yle ilgili düşüncelerini bildiren yazısı.
102	28 Eylül 1919	Heyet-i Temsiliye adına Mustafa Kemal'in 15 nci Kolordu Komutanlığına, Konya Valisi Cemal Beyin ihanetiyle ilgili yazısı.
103	28 Eylül 1919	3 ncü Kolordu Komutanı Selahattin'in 15 nci Kolordu Komutanlığına Konya halkının millî harekete katılması üzerine Konya valisi ile posta başmüdürünün İstanbul'a kaçtıklarıyla ilgili yazısı.
104	28 Eylül 1919	3 ncü Kolordu Komutanlığının, 15 nci Kolordu Komutanlığına, Trabzon Valisi Ali Galip Bey hakkında karar ve tatbikat yapılmasının uygun görüldüğünü bildiren yazısı.
105	29 Eylül 1919	15 nci Kolordu Komutanlığının, Van 11 nci Tümen Komutanlığına, Trabzon valisiyle ilgili görüşmelerini bildiren yazısı.
106	30 Kasım 1919	Sivas'ta komutanların Meclis-i Mebusanın toplanma yeriyle ilgili aldıkları kararlar.
107	2 Aralık 1919	14 ncü Kolordu Komutanlığına Heyet-i Temsiliye kararlarını bildiren yazı.

BELGELER

[illegible]

Belge No : 1

Osmanlı Ordu-yu Hümâyunu
Başkumandanlık Erkân-ı Harbiye
Riyaseti

Suret

Huzur-u Âlilerine

Arz-ı mahsustur :

1. Mustafa Kemal Paşa hazretlerinin Harbiye Nezareti emrine gelmesi hakkındaki irade-i seniyye tehir edilmiş ve henüz mahalline tebliğ edilmemiştir.
2. İskenderun'un tarafımızdan tahliye ve teslimi hakkında Amiral Galtrob'dan varid olan telgraf üzerine, melfuf emir verilmiş ve cevabı da leffen takdim kılınmıştır.
3. Yunan gemilerinin boğazdan geçmesine maalesef muhalefet olunamayacağı ve İstanbul'da asayişin Devlet-i Osmaniye'ce temininden İngiltere Hükûmeti'nin emin bulunduğu gayet mahrem olarak Amiral Galtrob tarafından bildirilmiş olduğu maruzdur efendim. 8 Teşrin-i sani 34

Harbiye Nezareti
Seryaveri
Sadık

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 5

Gömlek : 24

Belge : 24-1

Belge No : 1

Osmanlı Ordusu Başkomutanlığı Kurmay Başkanlığı

Suret

Yüksek Huzurlarınıza

Özel arzdır.

1. Mustafa Kemal Paşa hazretlerinin Harbiye Nezareti emrine gelmesi konusundaki padişah emri ertelenmiş ve henüz yerine bildirilmemiştir.
2. İskenderun'un tarafımızdan boşaltılması ve teslimi hakkında Amiral Galtrop'dan gelen telgraf üzerine ilişik emir verilmiş ve cevabı da ekte sunulmuştur.
3. Yunan gemilerinin boğazdan geçmesine ne yazık ki karşı gelinemeyeceği ve İstanbul'da güvenliğin Osmanlı Devleti'nce sağlanabileceğinden İngiltere Hükûmeti'nin güven duyduğu çok gizli olarak Amiral Galtrop tarafından bildirilmiş olduğu bilgilerinize sunulur efendim. 8 Kasım 1918

Harbiye Nezareti
Başyaveri
Sadık

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 5

Gömlek : 24

Belge : 24-1

Dahiliye Nezareti
Kalem-i Mahsus

4983
379

Harbiye Nezaret-i Celilesine

Devletlü Efendim Hazretleri,

Sohum'da bulunan Rûmların teşkil ettikleri komite efradından yüz kadar eşhasın Fatsalı Hacı Gorgor oğlu Nikola'nın ve ismi bilinemeyen diğer bir Rum'un motorlarıyla vesair vesaitle Trabzon ve Canik sahillerine çıkarak müdahale-i ecnebiyeyi davet maksadıyla asayiş ihlâl karar verdikleri Trabzon vilâyetinden bildirilmesi üzerine teyakkuz ve mütebassir bulunulması lüzumu icab edenlere yazıldığı gibi Fatsa Kaimakamlığından alınan telgrafnamede de ittihaz edilen tedabire rağmen mezkûr motorların hâmil olduğu eşhasın geceleyin gelerek sahile çıkmağa muvaffak oldukları ve Çangeriş kariyesine yirmiyi mütecaviz Rum eşkiyanın geldikleri ve nereden gittiği anlaşılamadığı Terme Kaimakamlığında bildirildiği beyanıyla her ikisi de mevcut jandarma kuvvetlerinin eşkiyayı merkumeyi takib ve tenkile adem-i kifayeti anlaşılmamasıyla birer nizamiye müfrezesinin tertib ve sevki ehemmiyetle Üçüncü Kolordu ve Onuncu Fırka kumandanlıklarına yazıldığı ve askerî kuvvetleri yetişinceye kadar eşkiyanın men-i tecavüzatına çalışıldığı Canik Mutasarrıflığından alınan telgrafnamede bildirilmiş ve Hariciye Nezaret-i celilesine de arzı ma'lûmat edilmiştir. Bu eşkiyanın isti'sâli için kuva-yı kâfiye tahsisi hususunun tarafı âlîlerinden de mezkûr kumandanlıklara acilen tebliğ buyurulması mütemennadır. Ol bâbda emr ve ferman hazret-i menlehül emrindir. 17 Cemaziyel âhir 337 ve 23 Mart 335

Dâhiliye Nazırı
Cemal

Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye /22 minh

I nci Şube
23.3.35

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 10
Gömlek : 111
Belge : 111-1

İçişleri Bakanlığı
Özel Kalemi

4983
379

Harbiye Nezaretine

Devletli Efendim Hazretleri,

Sohum'da bulunan Rumların oluşturdukları komite üyelerinden yüz kadar şahsın Fatsalı Hacı Gorgor oğlu Nikola'nın ve ismi bilinmeyen diğer bir Rum'un motorları ve diğer araçlarla Trabzon ve Samsun sahillerine çıkarak yabancı müdahalesini davet amacıyla düzeni bozmaya karar verdiklerinin Trabzon vilâyetinden bildirilmesi üzerine uyanık bulunulması gereği, gerekli makamlara yazıldığı gibi Fatsa Kaymakamlığından alınan telgrafta da alınmış olan önlemlere rağmen bu motorların taşıdığı şahısların geceleyin gelerek sahile çıkmayı başardıkları ve Çangeriş köyüne yirmiyi aşkın Rum eşkıyanın geldiği ve nereden gittiği anlaşılamadığı, Terme Kaymakamlığının da bildirdiği ifade edilerek her ikisi de mevcut jandarma kuvvetlerinin bu eşkıyayı takip ve bastırmaya gücünün yetersiz kalmasının anlaşılmamasıyla birer nizamiye müfrezesinin oluşturulması ve gönderilmesinin önemle 3 ncü Kolordu ve 10 ncü Tümen komutanlıklarına yazıldığı ve askerî kuvvetler yetiştinceye kadar eşkıyanın saldırısının önlenilmesine çalışıldığı Samsun Mutasarrıflığından alınan telgrafta bildirilmiş ve Dışişleri Bakanlığına da bilgi sunulmuştur. Bu eşkıyanın kökünün kurutulması için gerekli kuvvetlerin ayrılması hususunun tarafınızdan da bu komutanlıklara ivedi olarak bildirilmesi temenni edilmektedir. Bu konuda emir verme yetkisi bakanlığınıza aittir. 23 Mart 1919

Genelkurmaya 22'de
2 nci Şube 23.3.1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 10
Gömlek : 111
Belge : 111-1

تاریخ ۱۳۵۷/۷/۲۵

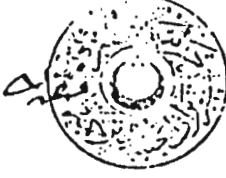
حربیہ ناز اعلیٰ پاشا علیہ السلام قور و کز اردو کی باسیہ قریانی منال سیدہ
مرفضندہ وار داولہ ۲ حراریہ ۱۳۵۷/۷/۲۵ قور و کز
مربور انطیضہ تحریرات زجر ک

دو قلمو افندم فقیر .
کلی پاشا اید معنی ارکانک ولانیدرہ اثبات وجود ایدلینک ارزو اولنیدیتی ذاتہ سیدہ
بعد اید کب مباحات ایدم .
حال حاضر اعتبار کب تمیز ایتہ بر پاشانک معنی ارکانک برابر مملکت داخلندہ ملو لاشکی
افطار عہدہ یی تمیز ایدہ کبی کبی عکس مل نقطہ نظرندہ دخی کنڈی مساعیتہ نجہ بر لزوم
کور و لکندہ ور .
کلی پاشا اید معنی ارکانک و حال استانبولہ عودتی ایچونہ ار بر بوریلدی طلب ایدم .

قور و کز اردو کی باسیہ قریانی
منال (سیدہ)

زجر اصطفیٰ مطبقہ ۲۵/۷/۱۳۵۷

GURUR
ATASE ARŞIVI
KOL : ۱۳۵۷
EUTU : ۱۴
COM. : ۱۳۵
BEL : ۱۳۵-۱

ایکادہ بربر دارہ سنہ ۱۳۵۷/۷/۲۵

A	۱/۱
D	۱/۱
F	۱/۱

Belge No : 3

Şube 1
Kısım 1

12/4/35
1/2226

Adres: Sivas'ta Üçüncü Kolordu Kumandanlığına

1. Samsun ve Köprü civarlarında icra-yı şekâvet etmekte olan Rum çetelerinin tenkili için Amasya'dan gönderilen yüz kişilik müfreze-i askeriye ile vuku bulan müsademede bir binbaşı, bir yüzbaşıyla yirmi beş neferin şehid edildiği ve eşkiyanın Çorum livası dahiline girmeleri melhûz olduğundan iki yüz kişilik bir müfreze-i askeriyenin Çorum'a sevki lüzumu Çorum Mutasarrıflığının telgrafına atfen Dahiliye Nezaretinden bildirilmektedir.

2. Şimdiye kadar kolordudan mevrud raporlardan bu gibi zayiâta dair bir kayda tesadüf edilmemiştir. Bunun derece-i sıhhatiyle şimdiye kadar cereyan eden vekaiye nazaran şekâvetin merkez sıkletinin neresi olduğunun iş bu şekâvet kârâne harekâtın atiyen ne gibi bir şekil alması muhtemel olduğunun ve kolorduca ittihaz edilen tedâbirin inbası rica olunur.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye (İnci Şube 2226)

Şifreye tahvil edilmiştir. /15 minh

Kâzım

Basri

Şakir

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 135

Belge : 135-1

Belge No : 3

Şube 1
Kısım 1 ,

12.4.1919
1/2226

Adres: Sivas'ta 3 ncü Kolordu Komutanlığına

1. Samsun ve Köprü (Vezirköprü) civarlarında eşkıyalık yapmakta olan Rum çetelerinin bastırılması için Amasya'dan gönderilen yüz kişilik müfreze ile meydana gelen çatışmada bir binbaşı, bir yüzbaşıyla yirmi beş erin şehit edildiği ve eşkıyanın Çorum ili sınırlarına girmeleri olası görüldüğünden iki yüz kişilik bir müfrezenin Çorum'a sevkinin gerekliliği Çorum Mutasarrıflığının telgrafına dayanarak İçişleri Bakanlığından bildirilmektedir.

2. Şimdiye kadar kolordudan gelen raporlardan bu gibi kayba ilişkin bir bilgiye rastlanılmamıştır. Bunun doğruluk derecesiyle şimdiye kadar meydana gelen olaylara göre eşkıyalığın ağırlık merkezinin neresi olduğunun, bu eşkıyalık hareketinin gelecekte ne gibi bir şekil alması olasılığına ve kolorduca alınan önlemlerin bildirilmesi rica olunur.

Genelkurmay (İnci Şube 2226)

Şifreye çevrilmiştir. 15'te

Kâzım

Basri

Şakir

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 135

Belge : 135-1

Belge No : 4

Şube 1

Numro 2576

Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye Dairesi

Maruz-u Çaker-i Kemîneleridir ki;

Mülga Yıldırım Ordular Grubu Kumandanı Mirliva Mustafa Kemâl Paşa hazretleri Dokuzuncu Ordu Kıtaatı Müfettişliğine tayin olunmuş ve keyfiyet-i tayin arz-ı atâbe-i ulyâ kılınmak üzere makam-ı samiye arz edilmiştir. Müşârün-ileyhin taht-ı emrinde bulunacak olan Üçüncü ve On Beşinci kolordular menatıkını ihtiva eden Sivas, Van, Trabzon, Erzurum vilâyetleriyle Samsun sancağı memuriyet-i mülkiyenin Mustafa Kemâl Paşa tarafından yapılacak tebligatı icra etmelerinin tamimen emr buyurulması müstarhemdir. Ol babda emr ve ferman hazret-i menlehül emrindir. 29 Receb 337 ve 30 Nisan 1335

Harbiye Nazırı

Şakir

Bunlar gitmemiş. Vesaik Nâzır Paşa hazretlerinin evrakı arasında kalmıştır. Lüzumu olmadığından gönderilmesinden sarf-ı nazar olundu. 28/5

Basrı

III ncü Şube

28.5.35

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 56

Belge : 56-1

Belge No : 4

Şube 1

Numara 2576

Genelkurmay Dairesi

Aciz kulunun arzıdır ki;

Lâğvedilen Yıldırım Ordular Grubu Komutanı Tuğgeneral Mustafa Kemal Paşa 9 ncü Ordu Kıtaaatı Müfettişliğine tayin olunmuş ve tayinin niteliği padişah katına sunulmak üzere sadaret makamına arz edilmiştir. Mustafa Kemal'in emri altında bulunacak olan 3 ncü ve 15 nci kolordular mıntıkalarını kapsayan Sivas, Van, Trabzon, Erzurum illeriyle Samsun sancağı mülkî memuriyetlerinin Mustafa Kemal Paşa tarafından yapılacak tebligâtı yerine getirmelerinin bir genelge ile duyurulması rica olunur. Bu konudaki emir verme yetkisi tarafınıza aittir.
30 Nisan 1919

Harbiye Nazırı

Şakir

Bunlar gitmemiş. Belgeler Nâzır Paşanın evrakı arasında kalmıştır. Gerekli olmadığından gönderilmesinden vazgeçildi. 28/5/

Basrı

III ncü Şube

28.5.1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 56

Belge : 56-1

جریه در
۲۵/۵/۱۲

بیر
۲

نظایر جلیه
۰ - ۷
حقه نیا - دقتله نطقه سنده لی و دیوایه ایله الیه سنده نیا -
قده حمیه سیده و حمیه گینه سنده کد سته - بر قودلیت راجه نظایر
جلیه سنده جلیه و قودلیت سنده و دیوایه ایله سنده ای -

حقه نیا - دقتله نطقه
قودلیت - جلیه سنده
سیدلرا

GNKUR.
ATASE ARSIVI
KOL - 154
KUTU: 14
GOM: 63
BEL: 63-1

A	11
D	104
F	X

۲۵/۵/۱۲

I

Belge No : 5

Numro 3

Harbiyeden
6.5.35
1 nci Şube 7/5

Harbiye Nezaret-i Celilesine

Dokuzuncu Ordu Müfettişliği mıntakasındaki vilâyât ile elviye-i müstakile jandarma kuvve-i umumiyesiyle vazülceyşini mufasssala gösterir bir krokinin Dâhiliye Nezâret-i celîlesinden celb ve tevdi'ine müsaade buyurulmasını istirham ederim.

Dokuzuncu Ordu Kıtaatı Müfettişi
Fahrî Yaver Hazret-i Şehriyari
Mirliva
M. Kemal (imza)

1 nci Şube
7.5.35

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 63

Belge : 63-1

Belge No : 5

Numara 3

Harbiyeden

6.5.1919

I nci Şube 7/5

Harbiye Nezaretine

9 ncu Ordu Müfettişliği bölgesindeki iller ile bağımsız iller jandarma genel kuvvetiyle konusunu etraflıca gösteren bir krokinin İçişleri Bakanlığında getirtilip verilmesine izin verilmesini rica ederim.

9 ncu Ordu Kıtaatı

Müfettişi

Padişah Fahrî Yaveri

Tuğgeneral

Mustafa Kemal

I nci Şube

7.5.1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 63

Belge : 63-1

میداد
۲۵/۵/۲

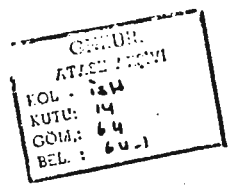
فرد

۷

جبهه نظامی جدید

دولت اسلامی به منفعت تاریک نامیده با توجه اتحاد اردان به
مقدان و مکرر به خارجی به نفع اولاد و ادک خارج نظام جدید
جلب و اخراج در دست به بروی است علم ایدم

مقدن و دو نظامی
نویسار - جبهه ای

A	11
D	104
1	8

این صفحه به دست مایه و تقسیم
استخوانه عادی مار مایه و دریا صله
ساره فک اعلا / رهلا برنی مایه به تقسیم
ایمان به عین به
۲۵/۵/۲

۲۵/۵/۲

Numara 2

Harbiyeden
6.5.35

Harbiye Nezaret-i Celilesine

Düvel-i İtilâfiye ile mün'akid mütarekenâme ile bilâhire ittihaz olunan bazı mukarrerat ve memuriyet-i acizânemce bilinmesi faîdeli olan mevaddın Hariciye Nezaret-i celilesinden celb ve acizlerine tevdiine müsaade buyurulmasını istirham eylerim.

Dokuzuncu Ordu Kıtâtı Müfettişi
Fahrî Yaver Hazret-i
Mirliva
M. Kemal

İkinci Şubece dört nüsha matbu mütarekename takdim edilmiştir. İstihbarata aid sair ma'lûmat da verilecektir. Mukarrerat-ı sairenin itası ricasıyla Birinci Şubeye takdim. 7.5.35

Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye
İkinci Şube Müdürü
Kaimakam
imza (okunamadı)

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 14
Gömlek : 64
Belge : 64-1

Belge No : 6

Numara 2

Harbiyeden
6.5.1919

Harbiye Nezaretine

İtilâf devletleri ile yapılan mütareke belgesi ile daha sonra alınan bazı kararlar ve memuriyetim gereğince bilinmesi yararlı olan maddelerin Dışişleri Bakanlığından getirtilip tarafıma verilmesine müsaade edilmesini rica ederim.

Dokuzuncu Ordu Kıtaaatı

Müfettişı

Padişah Fahrî Yaveri

Tuğgeneral

Mustafa Kemal

2 nci Şubece dört suret basılı mütareke belgesi sunulmuştur. İstihbarata ait diğer bilgiler de verilecektir. Alınmış olan diğer kararların gönderilmesi ricasıyla 1 nci Şubeye sunulmuştur. 7.5.1919

Genelkurmay

2 nci Şube Müdürü Yarbay

imza (okunamadı)

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 64

Belge : 64-1

Şube 1

Numara 73

Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Dairesi

Dokuzuncu Ordu Kıtâatı Müfettişliğine verilecek talimat suretidir:

Dokuzuncu Ordu Kıtâatı Müfettişliğine ait vezaif Zât-ı âlinizin Dokuzuncu Ordu Kıtâatı Müfettişliğine tayini hususuna irade-i seniyye-i cenâb-ı padişahi şeref-südûr buyurulmuştur. Ancak işbu müfettişlikteki vezaif-i âlileri, yalnız askerî olmayıp müfettişliğin ihtiva eylediği mıntaka dahilinde aynı zamanda da mülkîdir.

1. İşbu müşterek vezaif şunlardır:

a) Mıntakanızda asayiş-i dahilinın iade ve istikrarı ve bu asayişsizliğin esbab-ı hudusunun tesbiti.

b) Mıntakada ötede beride müteferrik bir hâlde mevcudiyetinden bahsedilen esliha ve cephanenin bir an evvel toplattırılarak münasib depolara iddiharı ve muhafaza altına alınması.

c) Muhtelif mahallerde birtakım şûralar mevcut olduğu ve bunların asker toplamakta bulunduğu ve gayr-ı resmî bir surette ordunun bunları himaye eylediği iddia olunuyor. Böyle şûralar, mevcut olup da asker topluyor, silâh tevzi ediyor ve ordu ile de münasebette bulunuyorlarsa kat'iyen men'i ile bu kabîl müteşekkil şûraların da lâğvı.

2. Bunun için:

a) İki fırkalı olan Üçüncü ve dört fırkalı olan On Beşinci kolordular müfettişlik emrine verilmiştir. İşbu kolordular harekât ve asayiş hususâtında doğrudan doğruya müfettişlikle ve muamelât-ı carîye yani muamelât-ı zâtiye kuvve-i umumîye ve saire gibi hususatta kemâ-fi's-sabık Harbiye Nezaretiyle muhabere edeceklerdir. Fırka veyahut mıntaka kumandanlığı veya bir vazife-i hususiyeye

Belge No : 7

tayin edilecek zabitanın tayin veya tebdilleri müfettişliğin muvafakati veya talebiyle olacaktır. Maahaza sair hususatça lüzum ve menfaat görerek müfettişliğin verdiği talimatı kolordu kumandanlıkları aynen tatbik edeceklerdir. Bihassa ahvâl-i sıhhiye pek mühimdir. Bu zemindeki tedkikat ve icraatın ahaliye de teşmili lâzımdır.

b) Müfettişlik mıntakası Trabzon, Erzurum, Sivas, Van vilâyetleriyle Erzincan ve Canik müstakil livalarını ihtiva eylediğinden müfettişliğin yukarıda tadâd edilen vezâîfi tedvir için vereceği bil-cümle talimatı işbu vilâyetlerle mutasarrıflar doğrudan doğruya ifa edeceklerdir.

3. Müfettişlik hududuna mücâvir vilâyât ve elviye-i müstakille (Diyarbakir, Bitlis, Mamüretülaziz, Ankara, Kastamonu vilâyetleri) ile kolordu kumandanlıkları da müfettişliğin ifa-yı vazife sırasında re'sen vaki olacak müracaatlarını nazâr-ı dikkate alacaklardır.

4. Müfettişliğin hususat-ı askeriyye ait mercii Harbiye Nezareti olmakla beraber hususat-ı saire için makamat-ı âliye-i aidesiyle muhabere edecek ve işbu muhabereden Harbiye Nezaretine de haber verecektir.

Şifreye tahvil edildi. 7.5.35

Re'fet

Harbiye Nâzırı
Mehmed Şakir

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 66

Belge : 66-1

Şube 1

Numara 73

Genelkurmay Dairesi

9 ncü Ordu Kıtâatı Müfettişliğine verilecek direktif suretidir:

9 ncü Ordu Kıtâatı Müfettişliğine ait görevleri Yüksek şahsınızın 9 ncü Ordu Kıtâatı Müfettişliğine atanması hususunda padişah onayı çıkmıştır. Ancak bu müfettişlikteki göreviniz yalnız askerî olmayıp, müfettişliğin kapsadığı bölgeler içinde aynı zamanda mülkîdir.

1. Bu ortak görevler şunlardır:

a) Bölgenizde iç güvenliğin sağlanması ve devamlılığı, asayişsizliğin ortaya çıkış sebeplerinin belirlenmesi.

b) Bölgede ötede beride dağınık bir hâlde varlığından söz edilen silâh ve cephanenin bir an evvel toplattırılarak uygun depolara biriktirilmesi ve koruma altına alınması.

c) Değişik yerlerde birtakım toplulukların bulunduğu ve bunların asker toplamakta olduğu ve gayri resmî bir surette ordunun bunları koruduğu ileri sürülüyor. Böyle topluluklar olup da asker topluyor, silâh dağıtıyor ve ordu ile de ilişkide bulunuyorlarsa kesin olarak önlenmesi ile bu gibi toplulukların kaldırılması.

2. Bunun için:

a) İki tümenli olan 3 ncü ve dört tümenli olan 15 nci kolordular müfettişlik emrine verilmiştir. Bu kolordular harekât ve güvenlik konularında doğrudan doğruya müfettişlikle ve yürürlükte olan işlemler yani özlük işleri genel kuvve ve başkaları gibi konularda eskisi gibi Harbiye Nezaretiyle haberleşeceklerdir. Tümen veya bölge komutanlığı veya bir özel göreve atanacak subayların tayin ve değiştirilmeleri müfettişliğin onayı veya istemiyle olacaktır. Bununla birlikte

Belge No : 7

diğer konularda gerek ve yarar görerek müfettişliğin verdiği direktifi kolordu komutanlıkları aynen uygulayacaktır. Özellikle, sağlık işleri çok önemlidir. Bu ortamdaki inceleme ve işlemlerin halka da yayılması gereklidir.

b) Müfettişlik bölgesi Trabzon, Erzurum, Sivas, Van illeriyle Erzincan ve Samsun bağımsız sancaklarını kapsadığından müfettişliğin yukarıda sayılan görevleri yürütmek için vereceği bütün direktifi bu illerle mutasarrıflıklar doğrudan doğruya yapacaklardır.

3. Müfettişlik sınırına yakın iller ve bağımsız iller (Diyarbakır, Bitlis, Mamuretûlaziz, Ankara, Kastamonu illeri) ile kolordu komutanlıkları da müfettişliğin görevini yapması sırasında doğrudan doğruya olabilecek isteklerine önem vereceklerdir.

4. Müfettişliğin askerî konularda başvuracağı yer Harbiye Nezareti olmakla beraber diğer konular için ilgili makamlarla haberleşebilecek ve bu haberleşmeden Harbiye Nezaretine de bilgi verilecektir.

Şifreye dönüştürüldü. 7.5.1919

Re'fet

Harbiye Nazırı
Mehmet Şakir

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 66

Belge : 66-1

Belge No : 8

Tebyiz edildi.

11.5.35

Derkenar aceledir.

Şube 1
Kısım 1

11/Mayıs /35

1/Şube 2775

Adres: Harbiye Dairesi Riyasetine

Daire-i âlilerine cevab olan General Miln tahiratı leften takdim kılınmıştır.

Merbut General Miln tahriratının sureti dosyaya konacaktır.

Şakir Muzaffer - Basri

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 35

Gömlek : 36

Belge : 36-1

Belge No : 8

Temize çekildi

11.5.35

İvedidir.

Şube 1
Kısım 1

11 Mayıs 1919

1/Şube 2775

Adres: Harbiye Dairesi Başkanlığına

Dairenize cevap gelen General Milne'in yazısı ilişikte sunulmuştur.

İlişikteki General Milne'in yazısının kopyası dosyaya konacaktır.

Şakir Muzaffer - Basri

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 35

Gömlek : 36

Belge : 36-1

Belge No : 8

Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye Dairesi

Şube

Numara 981

Suret

Harbiye Nâzırı Paşa hazretlerine Selânik İngiliz Kuva-yı Başkumandanı General Miln tarafından varid olan 7 Mayıs 919 tarih ve 3925 numrolu İngilizce tahriratın tercümesi.

Devletlü Efendim Hazretleri,

25 Nisan 1335 tarih ve 845 numrolu tahrirat-ı devletlerine cevaben mikdarı bervech-i âti olmak üzere Samsun sahasında eslihanın teslimi hakkındaki talebinizi kabul ve tasvib edildiğini arz ve ihtiyar ile kesb-i şeref eylerim.

a) Üçüncü Kolorduda muhafazasına müsaade edilen sekiz topu teşkil etmek üzere dört adet cebel havan topunun Samsun'da, dört adedinin dahi Vezir-köprü'de muhafazası,

b) Dört adet krupp cebel topundan ikisinin kamaları ve yan levhaları Der-saadet'e irsal kılınmış olduğundan Onuncu Kafkas Fırkası için muvafakat edilen sekiz adet top mevcudunun ikmali için diğer ikisi dokunulmamış olarak Edirne'ye gönderilmiştir.

Samsun'da ve Edirne'de bulunan mümessillerce zaten bâlâdaki mânâyı mu-tazammın iş'aratda bulunulmuştur.

1/2775 Aslı Harbiye Dairesine gönderilmiştir.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 35

Gömlek : 36

Belge : 36-2

Belge No : 8

Genelkurmay Dairesi

Şube

Numara 981

Suret

Harbiye nazırına Selânik İngiliz Kuvvetleri Başkomutanı General Milne tarafından gönderilen 7 Mayıs 1919 tarih ve 3925 numaralı İngilizce yazının çevirisi:

Devletli Efendim Hazretleri,

25 Nisan 1919 tarih ve 845 numaralı yazınıza yanıt olarak sayıları aşağıda belirtildiği üzere, Samsun sahasında silâhların teslimi hakkındaki isteğinizin kabul edilerek onaylandığını bildirmekten onur duyarım.

a) 3 ncü Kolorduda korunmasına izin verilen sekiz topu oluşturmak üzere dört adet dağ havan topunun Samsun'da, dört adedinin de Vezirköprü'de korunması,

b) Dört adet krupp dağ topundan ikisinin kamaları ve yan levhaları İstanbul'a gönderilmiş olduğundan 10 ncü Kafkas Tümeni için uygun görülen sekiz adet topun tamamlanması için diğer ikisi dokunulmadan Edirne'ye gönderilmiştir.

Samsun'da ve Edirne'de bulunan temsilcilerce zaten yukarıdaki anlamı kapsayan bilgiler gönderilmiştir.

1/2775 Aslı Harbiye Dairesine gönderilmiştir.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 35

Gömlek : 36

Belge : 36-2

Belge No : 9

Tebyiz edilmiştir.
10 Mayıs 335
1 nci Şube 1 nci Kısım

Tahrirat. Aceledir
8 Mayıs 351. Şube 2759

Adres: Hariciye Nezaret-i Celîlesine

Maruz-u çaker-i kemînelerdir,

Dokuzuncu Ordu Kıtâat-ı Müfettişi Mustafa Kemal Paşa hazretlerine hususat-ı askeriye aid ma'lumat, mütarekenâme ve bunun icab ettirdiği mukarrerat verilmiştir. Müşarünileyhin mülkî olan vezâifini teshil etmek maksadıyla makam-ı fehmanelerince takarrür ettirilip müfettişlikçe bilinmesince faideli olan mevadd ne var ise nezaret-i aciziye iblağ ve irsâline inayet buyurulmasını arz ve istirham ederim. Ol bâbda emr ve irade hazret-i veliyyülemrindir. ...

Şakir Muzaffer-Kâzım

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 70

Belge : 70-1

Belge No : 9

Temize çekilmiştir.

10 Mayıs 1919

1 nci Şube 1 nci Kısım

Yazı işleri. Aceledir

8 Mayıs 1919. 1 nci Şube 2759

Adres: Dışişleri Bakanlığına

Aciz kullarının arzıdır:

9 ncu Ordu Kıt'aları Müfettişi Mustafa Kemal Paşaya askerî durum hakkında ve bırakışma belgesi ile bunun gerektirdiği kararlar hususunda bilgi verilmiştir. Mustafa Kemal Paşanın mülkî olan görevlerini kolaylaştırmak amacıyla bakanlığınızca kararlaştırılıp müfettişlikçe bilinmesinde yararlı olan ne gibi maddeler varsa bakanlığınıza ulaştırılmasına yardımcı olunmasını arz ve rica ederim. Bu konuda emir verme yetkisi bakanlığınızdır.

Şakir Muzaffer-Kâzım

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 70

Belge : 70-1

Şifre

10.5.35

Adres: Sivas'da:

Üçüncü Kolordu Kumandanlığına

Birkaç güne kadar hareketimiz mukarrerdir. Müfettişlik karargâhının muhtaç olduğu beş adet binek otomobiliyle iki kamyonun kolordular mıntakasındaki mevcudlarından te'min olunabileceği Harbiye Nezaret-i celîlesince beyan buyurulmuştur. Kâfi derecede benzin ile lâstikleri beraber olduğu halde kolorduca sağlam ve mütehammil kaç binek otomobili ne zamana kadar ve nerede hazır bulundurulabilir? Otomobil markalarıyla lâstik çaplarının ve benzin mahallerinin sarahâten iş'ar buyurulmasına intizar eylerim.

Dokuzuncu Ordu Kıtâatı Müfettişi
Fahrî Yaver Hazret-i Şehriyari
Mirliva
Mustafa Kemal

Şifreye tahvil edilmiştir

10.5.35

Aslına mutabıktır

Erkân-ı Harb Reisi

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 188

Gömlek : 107

Belge : 107-1

Şifre

10.5.1919

Adres: Sivas'ta

3 ncü Kolordu Komutanlığına

Birkaç güne kadar hareketimiz kararlaştırılmıştır. Müfettişlik karargâhının gereksinim duyduğu beş adet binek otomobiliyle iki kamyonun kolordular bölgesinde elde bulunanlardan sağlanabileceği Harbiye Nezaretince bildirilmiştir. Yeterli derecede benzin ile lâstikleri beraber olduğu hâlde kolorduca sağlam ve dayanıklı kaç binek otomobili ne zamana kadar ve nerede hazır bulundurulabilir? Otomobil markalarıyla lâstik çaplarının ve benzin yerlerinin açıkça bildirilmesini beklerim.

9 ncu Ordu Kıtaaatı Müfettişi
Padişah Fahri Yaveri
Tuğgeneral
Mustafa Kemal

Şifreye dönüştürülmüştür.

10.5.1919

Aslına uygundur.

Kurmay Başkanı

İmza (okunmadı)

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 188

Gömlek : 107

Belge : 107-1

Belge No : 11

Şifredir.

10.5.35

Adres: Sivas'da

Üçüncü Kolordu Kumandanlığına

1. Zât-ı âliniz ile bizzat teşerrüf etmek arzusundayım. Samsun'a hareketim karibdir. Muvasalatıma kadar Samsun'da intizar bulunulmasını rica ederim.

Dokuzuncu Ordu Kıtaatı Müfettişi
Fahrî Yaver Hazret-i Şehriyari
Mirliva
Mustafa Kemal

Şifreye tahvil edilmiştir.
10.5.35

Aslına mutabıktır.
Erkân-ı Harb Reisi

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 188

Gömlek : 107

Belge : 107-2

Belge No : 11

Şifredir.

10.5.1919

Adres: Sivas'ta

3 ncü Kolordu Komutanlığına

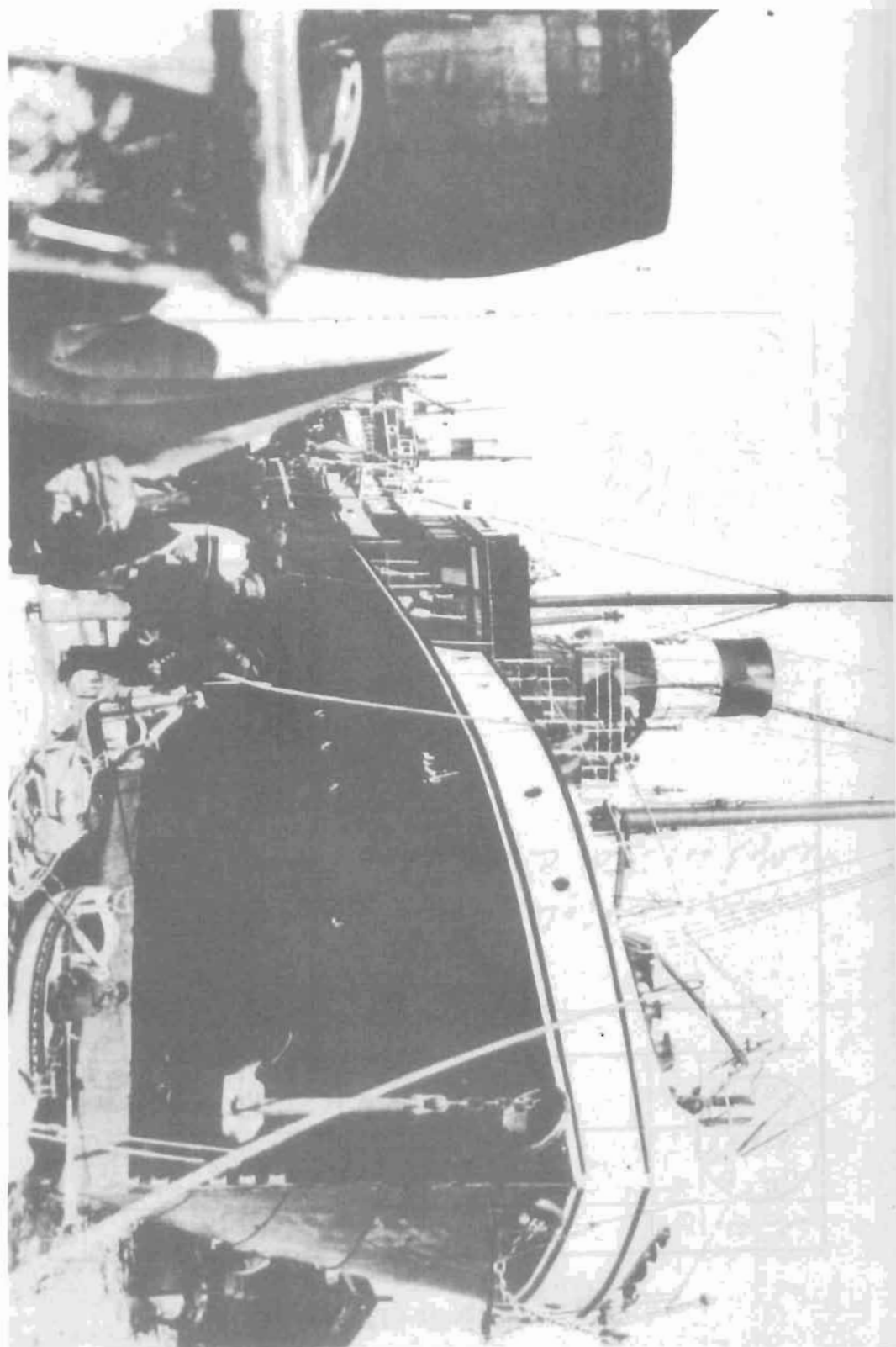
1. Şahsınızla bizzat görüşmek arzusundayım. Samsun'a hareketim yakındır. Varışıma kadar Samsun'da beklemenizi rica ederim.

9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi
Padişah Fahrî Yaveri
Tuğgeneral
Mustafa Kemal

Şifreye dönüştürülmüştür.
10.5.1919
imza (okunamadı)

Aslına uygundur.
Kurmay Başkanı
imza (okunamadı)

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 188
Gömlek : 107
Belge : 107-2

کوندون :	نجر رابور	محل :	تاریخ :	دقیقه : ساعت
تیمیدار نیست	کمر لندور	۱۹		
۲۷۷۶	دامل اولندور			

آدرس در وادی کلا...

۲.
فردی در قضاوت نیستند و با او نزد و پیوسته
فردی در قضاوت نیستند و با او نزد و پیوسته
فردی در قضاوت نیستند و با او نزد و پیوسته

۱۱/۱۵۹

GNEUR.
ATALE ARŞIVI
EGL - 154
KUTU: 29
GÖL: 132
BEL : 132-1

۱۱/۱۵۹

۱۱/۱۵۹

Belge No : 12

Tebyiz edilmiştir.

11.5.335

1 nci Şube

19

2776

Adres: Ordu Dairesi Riyâsetine,

Cevap :

Dokuzuncu Ordu Kıtâatı Müfettişliğinin de reyî alınarak yapılan kadro lef-fen takdim kılındı. Bunun daha ziyade küçültülmesinin kabil olmadığını arz ederim.

Basrı

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 29

Gömlek : 132

Belge : 132-1

Belge No : 12

Temize çekilmiştir.

11.5.1919

1 nci Şube

2776

19

Adres: Ordu Dairesi Başkanlığına,

Cevap :

9 ncu Ordu Kıtata Müfettişliğinin de onayı alınarak yapılan kadro ilişkide sunulmuştur. Bunun daha çok küçültülmesinin mümkün olamayacağını arz ederim.

Basri

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 29

Gömlek : 132

Belge : 132-1

Belge No : 13

Dâhiliye Nezareti
Emniyet-i Umûmîye
Müdürüyeti
Asayiş Şubesi
Aded 608

Harbiye Nezaret-i Celîlesine

Samsun cihetlerinde icra-yı şekâvet eden Rum eşkıyasının tenkili için icab eden kuva-yı askeriye'nin muhaberât ile vakit geçirilmesine meydan verilmeksizin vilâyetce gösterilen lüzum üzerine derhal ita edilmesine dair. I ncı Şube 13-5

Devletlü Efendim Hazretleri,

7 Nisan 335 tarihli 42141/459 numaralı tezkere-yi aciziye zeyldir. Samsun cihetlerinde icra-yı şekâvet eden Rum çetelerinin Çorum sancağına men'i tecavüzleri için istihdamı icab eden müfreze-yi askeriye hakkında sebk eden muhabere üzerine Beşinci Kolordu Ahz-ı Asker Riyasetinden alınan tezkere-i cevabiyede Ahz-ı Asker Heyeti emr ve kumandasında faal kıtaat olmadığı ve heyet riyâsetinin müsellâh asker celb ve sevkine de mezun ve salâhiyetdar bulunmadığı beyan ve Nezaret-i celîlerinden fiilen bir muavenet temin edileceği iş'ar olunduğu ve makam-ı vilâyetin gerek zabıta-ı mania ve gerek zabıta-ı adliyyeye müteallik vezâifin icrası ve asayiş ve emniyet-i mahalliye'nin muhafaza ve takviyesi için kuva-yı mevcude-i zabıtayı gayr-ı kâfi gördüğü halde mahallinde ki kumandanlara vereceği emr-i tahriri üzerine kuva-yı askeriye dahi istihdam edeceği ve kıtaat-ı askeriye kumandanlarının vali tarafından bu bâbda tahriren ita olunacak emri infaza mecbur olduğu İdare-i Umûmîye-i Vilâyat Kanunu'nun yirmi altıncı maddesi ahkâmından ve asayişini temin için kuva-yı askeriye'nin

Belge No : 13

muavenetine lüzum görüldüğü takdirde zaman ziyasına mahal bırakılmamak üzere memuriyet-i mülkiyenin mintakalarında bulundukları kolordu ve fırka kumandanlıklarına da müracaatla hâll-i mesele eylemeleri tebligât-ı umumiye iktizâsından bulunmasına ve Samsun ve Köprü civarlarında üç bin kişilik mühim bir kuvvetle hareket etmekte bulunduğu anlaşılan çetenin tenkil ve isti'sâlleri için kuva-yı mevcude-i zabitanın kifayet edemeyeceğine ve dâhil-i vilâyette bu kâbilden muavenet-i askeriye ihtiyaç gösterecek vekayi-i saire zuhurunda dahi muhaberat ile izaaya evkat edilmiş olacağına binaen Nezâret-i celîlerince bu bâpta icab edenlere tebligât icrası esbabının istikmali Ankara vilâyetinden varid olan tahriratda izbar kılınmış olmağla suret-i iş'ara nazaran muktezasının ifa ve neticeden malûmat ita buyurulması bâbında emr ve ferman hazret-i men leh-ül-emrindir. 11 Şaban 337/12 Mayıs 335

1/2827

Dâhiliye Nazırı

Mehmed Ali

Serian Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye Dairesine. 12 Mayıs 335. 1 nci Şube
14/5/35

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 15

Gömlek : 87

Belge : 87-1

Belge No : 13

İçişleri Bakanlığı
Emniyet Genel Müdürlüğü
Asayiş Şubesi
Sayı 608

Harbiye Nezaretine,

Samsun taraflarında eşkıyalık yapan Rum eşkıyasının bastırılması için gerekli askerî kuvvetlerin yazışma ile zaman kaybedilmek-
sizin vilâyetçe gösterilen ihtiyaç üzerine derhâl verilmesine ilişkin. 1 nci Şube. 13/5

Devletli Efendim Hazretleri,

7 Nisan 1919 tarihli ve 42141/459 numaralı yazımıza ektir. Samsun yöre-
sine eşkıyalık yapan Rum çetelerinin Çorum sancağına saldırılarının önlenmesi
için hizmete alınması gereken müfreze hakkında yapılan yazışma üzerine 5 nci
Kolordu Asker Alma Başkanlığından alınan cevabî yazıda Asker Alma heyeti
emir ve kumandasında faal birlik olmadığı ve heyet başkanlığının silâhlı asker
toplama ve yollamasına da izinli ve yetkili bulunmadığı dile getirilerek bakan-
lığınızdan fiilen bir yardım sağlanabileceğinin bildirildiği ve vilâyet makamı-
nın gerek genel kolluk ve adlî kolluğa ilişkin görevin yapılması ile güvenlik ve
yerel emniyetin korunması ve kuvvetlendirilmesi için mevcut kolluk kuvvet-
lerinin yetersiz gördüğü durumda bölgesindeki komutanlara vereceği yazılı emir
üzerine askerî kuvvetler dahi kullanılacağı ve askerî birlik komutanlarının vali
tarafından bu konuda yazılı olarak verilecek emri yerine getirmeye zorunlu
olduğu Genel İdare İller Kanunu'nun 26'ncı maddesi hükümlerinden ve güven-
liği sağlamak için askerî kuvvetlerin yardımına gerek gördüğü takdirde zaman
kaybetmeksizin mülkî idarecilerin bölgelerinde bulunan kolordu ve tümen ku-
mandanlıklarına başvururarak sorunu çözmeleri genel bildiri gereğindendir.

Belge No : 13

Samsun ve Köprü yörelerinde 3000 kişilik önemli bir kuvvetle hareket etmekte olduğu anlaşılan çetenin bastırılması ve kökünün kurutulması için mevcut kol-
luk kuvvetlerinin yetersiz kalacağına ve ilin içinde bu türden askerî kuvvetlere
gereksinim gösterecek diğer olayların ortaya çıkmasında bile haberleşme ile
vakit kaybedilmiş olacağı için bakanlığınızca bu konuda gerekli görülenlere
duyuru yapılması işleminin tamamlanması Ankara ilinden gelen yazıda işaret
edilmiştir. Belirtilen surete göre gereğinin yapılması ve neticeden bilgi verilme-
si konusunda emir vermek bakanlığınız yetkisi dâhilindedir. 12 Mayıs 1919

1/2827

İçişleri Bakanı
Mehmet Ali

İvedi olarak Genelkurmay dairesine. 12 Mayıs 1919. 1 nci Şube 14.5.1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 15

Gömlek : 87

Belge : 87-1

1311-1
L:14
B:12-1

اولاً عربیہ داریہ سر
مرا ایتھنہ کہ ایدو نقشہ قانونا شد ادب برید غنہ مدسہ محض اولیہ یونک فزده مدسہ
انجام قانون برزیقہ ذوالکدریہ برید قزاقان حالہ تلف ایتر مدسہ داریہ مدسہ مدسہ
یار مدسہ یلین یوشر یجا بد تقیم قزاقان

آه ۵۵
۱۰۰
۱۰۰

Belge No : 14

Dokuzuncu Ordu Kıtaatı
Müfettişliği
Aded 12

12.5.35
Bütçe 335
2668

Harbiye Nezâret-i Celîlesine

Vezâif-i fevkâlâde ile tayin buyurulduğum Dokuzuncu Ordu Kıtaatı Müfettişliğine müteheyyi'-i hareketim. Tahsisatım hakkında Muhasebat-ı Umumiye Dairesinin el'an tereddüd edegelmekte olduğu bunu takib eden me'murlar tarafından mesmu'-ı acîzî oldu. Tenvîr-i hâl için tavzih-i âtide bulunmaklığımıza müsaade buyurulmasını rica ederim:

İstanbul'a azimetim hakkında Nezaret-i celîlilerinden tebliğ vaki oluncaya değin maaşım gayr-ı ez zamâim ordu kumandanlarına mahsus olan on beş bin kuruş idi. Hal-i hâzır harb olmamakla beraber sulh da değildir. Hususan tevdi' buyurulan vezâif bir ordu müfettişliğinin meşgul kalacağı ve tahammül edeceği mes'uliyetin pek fevkindedir. Tahsisatı mes'uliyetle ölçmek istemiyorum. Ancak birçok seyahate iftikar eden bu vezâifi ifa için pek çok masrafa ihtiyacım olduğunu nazâr-ı nezaretpenâhîlerinde te'yid arzusundayım. Binaenâleyh hiç olmazsa memuriyet-i sâbıkamda alagelmekte olduğum maaşım idameten tesviyesi bu memuriyet-i acizî devam ettikçe karargâhımın bir harp karargâhı hâlinde telâkki edilmesi hakkında icab edenlere evâmîr-i nezaretpenâhîlerini istirham ederim.

Dokuzuncu Ordu Kıtaatı Müfettişi
Fahrî Yaver Hazret-i Şehriyarî
Mirliva
Mustafa Kemal

Muhasebata /12 Mayıs 335
7922

Belge No : 14

9 ncu Ordu Kıtıatı
Müfettişliğı
Sayı 12

12.5.1919
Bütçe 1919
2668

Harbiye Nezaretine,

Olağanüstü görevle atandığım 9 ncu Ordu Kıtıatı Müfettişliğine harekete hazırım. Ödeneğim konusunda Genel Hesap Dairesinin şimdiki hâlde kararsız bir tutum sergilediğı işlemleri yürüten görevlilerce tarafıma bildirildi. Bu durumu aydınlatmak için aşağıdaki açıklamada bulunmama izin verilmesini rica ederim:

İstanbul'a gitmem hakkında bakanlığınızdan bildirimde bulunuluncaya kadar maaşım ilâvelerden başka ordu komutanlarına ait olan on beş bin kuruş idi. Şu anda savaş olmamakla birlikte barış da sağlanmış değildir. Özel olarak verilen görev bir ordu müfettişliğinin uğraşacağı ve dayanacağı sorumluluğun çok üstündedir. Ödeneği, sorumlulukla kıyaslamak istemiyorum. Ancak birçok seyahati gerektiren bu görevi yapmak için pek çok harcamaya ihtiyacım olduğunun bakanlığınız tarafından da desteklenmesini arzulamaktayım. Bundan dolayı, hiç olmazsa eski görevim sırasında almakta olduğum maaşın devamlı ödenmesi ve bu görevim devam ettiği sürece karargâhımın bir savaş karargâhı şeklinde kabul edilmesi konusunda gerekenlere bakanlığınızın emir vermesini dilerim.

9 ncu Ordu Kıtıatı Müfettişi
Padişah Fahrî Yaveri
Tuğgeneral
Mustafa Kemal
(İmza)

Muhasebata /12 Mayıs 1919
7922

Belge No : 14

C : 1 nci Şube 14/5 :

Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye Dairesine

Mirliva rütbesindeki ordu müfettişlerine kanunen şehrî on bir bin kuruş maaş muhassas olub bunun fevkînde maaş itasına imkân-ı kanuni bulunmadığının karargâhlarının bir harp karargâhı hâlinde telâkki edilmesi hakkında daire-i âliyelerince yapılacak muamele neticesiyle beraber müşarünileyhe tebliğ buyurulması ricasıyla takdim kılındı. 13 Mayıs 335

1 nci Şube

2840

(Muhasebat Dairesi
Birinci Şube Müdüriyeti)

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 72

Belge : 72-1

Belge No : 14

Cevap : 1 nci Şube 14/5

Genelkurmay Dairesine

Tuğgeneral rütbesindeki ordu müfettişlerine kanun gereği aylık on bir bin kuruş maaş ayrılmış olup bunun üzerinde maaş verilmesi kanunen mümkün olmamaktadır. Karargâhlarının bir savaş karargâhı şeklinde kabul edilmesi konusunda dairenizce yapılacak işlemin neticesiyle birlikte adı geçene bildirilmesi ricasıyla sunuldu. 13 Mayıs 1919

1 nci Şube

2840

(Muhasebat Dairesi
Birinci Şube Müdüriyeti)

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 72

Belge : 72-1

Belge No : 15

Aceledir. M.D. :

m/147 35

Harbiye Nezareti

Dairece hazırlanmakta olan kadro, işbu kadroya tamamıyla tevafuk etmek-
te ve hatta bazı aksamı bir miktar tecavüz etmektedir. Binaenaleyh, Mustafa Ke-
mal Paşa hazretleri karargâhıyla gidecek olan me'murine arzu edilen miktarda-
ki muhassasatlarının hemen bu kadroya nazaran hesap ve itası lâzım geleceği
mütalâasıyla takdim kılındı. 13.5.35

Ordu Dairesi Reisi

15 minh

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 45

Gömlek : 65

Belge : 65-1

Belge No : 15

İvedidir. M.D.

m/147 35

Harbiye Nezareti

Dairece hazırlanmakta olan kadro, bu kadroya tamamıyla uygunluk göstermekte hatta bazı kısımları bir miktar geçmektedir. Bundan dolayı, Mustafa Kemal Paşa karargâhıyla gidecek olan görevlilere istenilen oranlardaki ödeneklerinin hemen bu kadroya göre hesaplanarak verilmesinin gerektiği düşüncesiyle sunuldu. 13.5.1919

15'te

Ordu Dairesi Başkanı

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 45

Gömlek : 65

Belge : 65-1

شماره ۱۱

شماره ۱۱

۱۰/۱۰/۱۴

جریه نظامی جدید

۴۴۰
۱۳۶۷
۱۴۴۱

- (۱) در مورد ... (text continues)
- (۲) ... (text continues)
- (۳) ... (text continues)
- (۴) ... (text continues)
- (۵) ... (text continues)
- (۶) ... (text continues)

لحظت در وقتان

تجدید یافتن ...
سازمان ...

A	11
D	11
F	16

GNKUR	
ATAŞE ARSIVI	
KOL :	54
KUTU :	14
COM :	73
REL :	23.1

Belge No : 16

Numro 14

13.5.35

Aceledir

Muhasebat Bütçe, 335/2667

Tezkere 1121

Harbiye Nezaret-i Celîlesine

1) 7 Mayıs 35 tarih ve 7 numrolu tezkere-i acziânemle müfettişlik karargâh mensubininin üç aylık muhassasat-ı adiyelerinin şimdiden ve buradan i'tası lüzumunu istirham etmiştim. Henüz devair-i müteallikası neticelendirmemiştir.

2) Mesarıfat-ı fevkâlade müfettişlikçe ba-del-tasdik kabul edilmesi 6.5.35 tarih ve 5 numrolu tezkere ile istirham edildiği hâlde henüz bir karar ita edilmemiştir. Bu kararın i'tasıyla beraber ale-l-hesab bir miktar meblâğın i'tası lüzumu tabiidir.

3) Ekalli iki binek otomobili lâzımdır. Bu da henüz te'min edilememiştir.

4) Muhassasat-ı zatîyemle karargâhın seferî karargâh ittihazı hakkındaki 12.5.35 tarih ve 12 numrolu tezkere-i âcizî de henüz mevki-i muamelede bulunuyor.

Bâlâda arz olunan mevadd netayice iktiran ettirildikten ve binaenaleyh maiyyetimdeki ümera ve zabitanın hazırlıklarını yapmak ve ailelerinin havayicini temin etmek gibi hususatda muktezî olduğu parayı bilfiil vermek imkânı hâsıl olduktan üç gün sonra hareket olunacağı muhakkaktır. Bu işler için bir haftadan beri karargâhımın ümera ve zâbitanı bizzat takip ile meşgul oldukları cihetle bir an evvel işin kat'iyete iktiran ettirilmesini ehemmiyetle istirham eylerim.

Dokuzuncu Ordu Kıtâatı Müfettişi

Fahrî Yaver Hazret-i Şehriyari

Mirliva

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Muhasebat Dairesine

Gömlek : 73

13 Mayıs 335

Belge : 73-1

Belge No : 16

Numara 14

Aceledir

13.5.1919

Muhasebat, Bütçe, 1919/2667

Tezkere 1121

Harbiye Nezaretine,

1) 7 Mayıs 1919 tarih ve 7 numaralı yazımla müfettişlik karargâhı bağlının üç aylık ödeneklerinin şimdiden ve buradan verilmesi gereğini rica etmiştim. Henüz ilgili dairelerdeki işlemler sonuçsuz kalmıştır.

2) Olağanüstü harcamaların müfettişlikçe onaydan sonra kabul edilmesi 6.5.1919 tarih ve 5 numaralı yazı ile rica edildiği hâlde henüz bir karar verilmemiştir. Bu kararın verilmesiyle beraber genel olarak hesaplanıp bir miktar tutarın verilmesi gereği doğaldır.

3) En az iki binek otomobili lâzımdır. Bu da henüz sağlanamamıştır.

4) Şahsî ödeneğimle karargâhın seferî karargâh sayılması hakkındaki 12.5.1919 tarih ve 12 numaralı yazım da henüz işlem aşamasında bulunuyor.

Yukarıda sunulan maddeler sonuca bağlandıktan ve bundan dolayı maiyetimdeki üstsubay ve subayların hazırlıklarını yapmak ve ailelerinin geçimini sağlamak gibi konularda gerekli parayı vermek olanağı sağlandıktan üç gün sonra hareket olunacağı kesindir.

Bu işler için bir haftadan beri karargâhımın üst subay ve subayları kendileri takip ile uğraştıkları yönünden bir an evvel işin kesinlikle sonuçlandırılmasını önemle rica ederim.

9 ncü Ordu Kıtaaatı Müfettişi

Padişah Fahrî Yaveri

Tuğgeneral

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 73

Belge : 73-1

Muhasebat Dairesine

13 Mayıs 1919

کوندون :		تاریخ و دقیقه : ساعت	محل :						
کریستالین			<table border="1"> <tr> <td>A</td> <td>11</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>16</td> </tr> <tr> <td>F</td> <td>10</td> </tr> </table>	A	11	D	16	F	10
A	11								
D	16								
F	10								
راسل اوئندر									

آدره من
 مانجی ننگه ابو مندم ملقواته ایسه ، هوروم ونه منج
 منجی مانجده اولدینج کونشک و . نیا دیو : آلیسه
 ونه منج منجده و لویه رازنه و وریایه منجده
 ایسه منجده بریو منجده و منجده و منجده و منجده
 ایسه منجده . ایسه ، منجده و منجده
 منجده منجده و منجده ایسه ، و منجده منجده
 - منجده - آلیسه - منجده - منجده منجده
 اقامه اولمده . او منجده منجده و منجده منجده
 و منجده منجده و منجده ایسه و منجده منجده
 اقامه ایسه منجده منجده و منجده ایسه و
 ۹۹/ منجده / ۹۹ مانجی منجده منجده منجده
 او منجده .
 منجده هوروم منجده منجده منجده منجده

GNKUR. -
 ATASE ARSIVI
 KOL : ۱۵۴
 KUTU : ۱۵
 GOM : ۹۰
 BEL : ۹۰-۱

کودرن :	نجی راپور	محل :	تاریخ : دقیقه : ساعت
	کردارلشدر		
	واصل اونشدر		

آدره من

اختاریه اسکا و ریختی و او موالبه بر وایا هده
 عابیه اولده ، و وایا ارآسیه اوجیه اولده برنک فوک
 خه اوار فایا و وویته نک هیه و اشدرانه - ربو فیه کانه -
 موغه اولده سیاه افدغه شکله نده یافه رفوبه اولده فیه معلوم
 علییه . بدیخه خه اوار وایا کاه آیفده و کدی وری
 خنه قلعه ده و وویته منطقه ده ~~و وایا کاه~~ بو
 فوک و وریه ، خه نک کوسه و وری لوره کوره
 ایجا ده قواضیه عاونه و وویته یه هک و صفیه
 افدایدیه .

A	17
D	17
F	10-3

نکره سامنده ، و وایا فایونک کدی فایا ماره نه خه
 بو یلفده ده . اسکا ، شیه فدر ، خه نکیه قوه الیه
 اولده قلعه ده و وایا عاونه فایا فایا کوره و وری و وری
 فایا اولده فایا و وایا ارآسیه اوجیه اولده فایا

GNKUR.
ATASE ARSIVI
KOL : 17
KUTU : 15
GOM : 90
BEL : 90-3

کودن : _____	نیم واپور _____	عمل : _____	تاریخ : _____	دقیقه : _____
_____	کودن ایشدر _____	_____	_____	_____
_____	واحد ایشدر _____	_____	_____	_____

آدریس
 ولسلیک کوزو ویکو لوزم داره سده ، وند کیرلیکسینه
 سومه داراره اولمقورده . استعاره واقیه ، برسونقراض
 اشتراک ایدیکنده ، وندوچو ویرله آلیله ملوانه کوره ایجاب
 ایدیکانق ورنه ایدیکانق و بویایده وند ضایعده
 لومورده . احتیاج اولمقورده ندره عیلم عیله اولور
 اولور ارونقلا حفره لورکده .

GNKUR.
 ATASE ARŞIVI
 KOL : 134
 KUTU : 15
 GOM : 30
 BEL : 80-4

Belge No : 17

Tebyiz edilmiştir.

17 Mayıs 335

/ Tâhriyat /

/ Aceledir /

1 nci Şube

1/2827

1 nci Kısım

15 Mayıs 35

Adres: Dâhiliye Nezâret-i Celîlesine

Devletlü Efendim Hazretleri,

Asayiş Şubesi ifadesiyle muharrer 608 ve 12 Mayıs 35 tarihli tezkere-i samîleri cevabıdır.

Samsun ve havalisindeki şekâvet lâıyk olduğu derecede tedkik ve takib ve iş'ar-ı devletleri vechile, zabita-ı mania ve adliyye ibrâz-ı muavenette vakit ziyandan ihraz olunmaktadır. Fakat nâzâr-ı acizi şekâvetin behemehâl imhâsı, eşirranın kat'ıyyen tenkil ve isti'sali olduğundan takib ve harekâtın tevhidî bu uğurda masruf-u mesainin teşriki maksadıyla hükümet-i mahalliyenin cihet-i askeriye ile hakiki bir rabıtada bulunmalarına emr buyurulmasını 2553 ve 29 Nisan 35 tarihli tezkere-i acizî ile istirhâm ve bu tezkereye leffen takdim eylediğim Üçüncü Kolordunun şifresi suretiyle Fındıklı vak'asının bir müsabakayı ihtiva eylediğini de arz eylemiştim. 2420 ve 24 Nisan 35 tarihli tezkere ile müteakdim melfûfat ise, Çorum vak'asının aynı mahiyette olduğunu göstermektedir. Binaenaleyh, asayiş-i vukuatın mahallinden vilâyât merâkizine ve buradan makam-ı sâmilerine is'aline kadar birçok safhalar geçiyor. Yeni vaziyetin tahrif edildiği muhakkaktır. Esasen, Samsun havalisindeki kıtaat takviye ve teksif-i asayiş ve Beşinci Kafkas Fırkası Niksar, Tokat, Amasya, Merzifon, Havza mın-takasına ikâme olunmuştur. Üçüncü Kolordunun şekâvetin kesretle vukua geldiği Samsun havalisinde On Beşinci ve Beşinci Fırka kıtaâtıyla ahz ettiği tertibatın maksada muvafık olmadığı, kezâ 2420 ve 24 Nisan 35 tarihli tahrirat-ı acizî ile makam-ı sâmilerine arz olunmuştu.

Şakîlerin Çorum sancağına men'i tecavüzleri için şimdiden tedabir ittihazına imkân bulunmadığı ve o havalide birer karargâhtan ibaret olan ve velev emr

Belge No : 17

asayiş için olsun birinin tefrik, hatta efâd-ı bakaya ve muaccelenin celb ve istihdamına ve ber-muceb-i mütarekenâme muvaffak olamayan ahz-ı asker teşkilâtından başka bir kuvvet olmadığı ma'lum-u âlileridir. Yirminci Kolordu karargâhı Ankara'ya ve Yirmi Dördüncü Fırka kıtaâtı da bu vilâyet mıntakasına tahrik olunursa bu kuvvetlerin vürudıyla cihet-i mülkiyenin göstereceği lüzuma göre, icâbında kuva-yı zabıtaya muavenette bulunabilecek vaziyet ahz edilebilir.

Tezkere-i sâmilelerinde Vilâyât Kanunu'nun yirmi altıncı maddesinden bahs buyurulmaktadır. Esasen şimdiye kadar cihet-i mülkiyeye kuvvet-üz-zahir olmuş kıtaâtın bu madde ahkâmının hâricinde bir iş gördükleri varid-i hatır olamamaktadır. Emr-i asayişde istihdâm olunan kıtaat vilâyetin göstereceği lüzum dairesinde, vakit geçirilmeksizin sevk ve idare olunmaktadır. İş'ar-ı vaki bir sû-i tefehhümü işrâb eylediğinden vilâyetlerden verilen asayiş mâlumatına göre icab eden muavenetin dirîğ edilmediği ve bu bâbda vakt ziyayından her halükâr ictinâb olunduğu tekrar arz olunur. Ol babda emr ve ferman hazret-i menlehül emrindir.

Şakir Muzaffer

Basri

Cevâd

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 15

Gömlek : 90

Belge : 90-1, 90-2, 90-3, 90-4

Belge No : 17

Temize çekilmiştir.

17 Mayıs 1919

Yazışma / İvedi

1 nci Şube

15 Mayıs 1919

1 nci Kısım

1/2827

Adres: Dâhiliye Nezaretine

Devletli Efendim Hazretleri,

Güvenlik Şubesi ifadesiyle yazılmış 608 ve 12 Mayıs 1919 tarihli yazınızın cevabıdır.

Samsun ve civarındaki eşkıyalık, gerektiği derecede incelenmesi, takip edilmesi görüşünüzde de belirttiğiniz gibi kolluk kuvvetlerine ve adliye yardımı vakit kaybından meydana gelmektedir. Fakat görüşümüz, eşkıyalığın derhâl yok edilmesi, kötülük edenlerin kesin olarak bastırılması ve kökünün kurutulması olduğundan takip ve harekâtın birleştirilmesi ve bu uğurda yapılan çalışmaların ortak bir amaca yöneltilmesi amacıyla yerel yönetimlerin askerî kanatla gerçek bir bağlatıda bulunmaları yönünde emir verilmesini 2553 sayı ve 29 Nisan 1919 tarihli yazımızla rica ve bu yazıya ilişik olarak sunduğum 3 ncü Kolordunun şifresi suretiyle Fındıklı olayının bir yarışı kapsadığını bildirmiştim. 2420 sayı ve 24 Nisan 1919 tarihli yazı ile daha önceki ilişik evrak ise, Çorum olayının aynı nitelikte olduğunu göstermektedir. Bundan dolayı, güvenlik olaylarının yerinden il merkezlerine ve buradan da yüce katınıza ulaşmasına kadar birçok evreler geçiyor. Yeni durumun değiştirildiği kesindir. Aslında, Samsun dolaylarındaki birlikler kuvvetlendirilmiş ve güvenlik olaylarının yoğunluğundan 5 nci Kafkas Tümeni Niksar, Tokat, Amasya, Merzifon, Havza çevresine konuşlandırılmıştır.

3 ncü Kolordunun eşkıyalık olaylarının yoğunlukta olduğu Samsun dolaylarında 15 nci ve 5 nci Tümen birlikleriyle aldığı düzenin amaca uygun olmadığı, yine 2420 sayı ve 24 Nisan 1919 tarihli yazımız ile yüksek katınıza sunulmuştu. Haydutların Çorum sancağına saldırılarının önlenmesi için şimdi-

Belge No : 17

den çareler düşünülmesine imkân bulunmadığı ve o yörede birer karargâhtan meydana gelmiş ve güvenlik emri bile olsun birinin ayrılması bundan başka bakaya ve askerliği ertelenmişlerin çağırılması ve hizmete alınmalarına mütareke gereği üzere başarılı olamayan asker alma örgütünden başka bir kuvvet olmadığı tarafınızdan da bilinmektedir. 20 nci Kolordu karargâhı Ankara'ya ve 24 ncü Tümen birlikleri de bu il çevresine yola çıkarılırsa bu kuvvetlerin gelişiyile mülkî idarenin göstereceği ihtiyaca göre, gerektiğinde kolluk kuvvetlerine yardımda bulunabilecek bir konum alınabilir.

Yazınızda İller Kanunu'nun yirmi altıncı maddesinden söz edilmektedir. Aslında, şimdiye kadar mülkî idareye yardımcı olmuş birliklerin bu madde hükümlerinin dışında bir iş gördükleri düşünülmemektedir. Güvenliğin emrinde kullanılan birlikler ilin göstereceği ihtiyaç çerçevesinde, vakit geçirilmeksizin sevk ve idare olunmaktadır. Bildirilmiş olan olay bir yanlış anlamayı sezdirmediğinden illerden verilen güvenlik raporlarına göre gereken yardımın esirgenmediği ve bu konuda zaman kaybindan her zaman kaçınıldığı tekrar arz olunur. Bu konuda emir verme yetkisi bakanlığınızındır.

Şakir Muzaffer

Basri

Cevat

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 15

Gömlek : 90

Belge : 90-1, 2, 3, 4

Belge No : 18

Bab-ı Âli

Sadâret-i Uzma

4

Umur-u Mühimme Müdüriyeti

Umûmî : 342984 - 349

Harbiye Nezareti Vekâlet-i Celîlesine

Devletlü Atüfettü Efendim Hazretleri,

Dokuzuncu Ordu-yu Hümayûn Kıtâat-ı Müfettişliğine tayin olunan Mirliva Mustafa Kemal Paşanın vazife ve selâhiyetine dair kendisine verilen talimât-nâme suretinin gönderildiğini havi varîd olan 7 Mayıs 335 tarihli ve 2714 numaralı tezkire-i âlileri melfûflarıyla Meclis-i Vükelâda lede-l-kıraat zıkr olunan talimatnâme mündericâtı muvafık görünmüş ve Dâhiliye Nezâreti Vekalet-i âliyesine tebligat icra edilmiştir efendim. 27 Şaban 337/18 Mayıs 335

Sadrazam vekili namına

Müsteşar

Rıfat

Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye Dairesine 19.5.35

1 nci Şube 2984. Dosyasında hıfzı. 22.5.35

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 76

Belge : 76-1

Babıâli
Sadrazamlık
Mühim İşler
Müdüriyeti
Genel 342984 - 349

Harbiye Nezareti Vekâletine

Saygıdeğer Efendim,

9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğine atanan Tuğgeneral Mustafa Kemal Paşanın görev ve yetkilerine ilişkin kendisine verilen yönetmelik kopyasının gönderildiğini de kapsayan 7 Mayıs 1919 tarihli ve 2714 numaralı pusulanız ilişkileriyle Bakanlar Kurulunda okunduktan sonra anılan yönetmelik içindeki hususlar uygun görülmüş ve İçişleri Bakanlığı Vekâletine bildirimde bulunulmuştur efendim. 18 Mayıs 1919

Sadrazam vekili namına

Müsteşar

Rıfat

Genelkurmay Dairesine 19.5.1919

1 nci Şube 2984

Dosyasında saklanması 22.5.1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 76

Belge : 76-1

(20)

الله

خداوند

الله

الله

حبيب نفعه قراته جليله

✓

Handwritten signature/initials

18 - 19

و توافقت حضرت

ادعاي حبيب نفعه قراته جليله و ۱۸ - ۱۹ سند دلايل و دلالت و جواب
طوئي ادر و خطماي نقشه تقييد بويژه ادر معلقه كذاست كه وظيفه و صلاحيت حقوقي نيمايند
اجاب ايه و دلالت و دلالت بويژه ادر معلقه كذاست. آنچه معلقه حدوديه مجاوره ادر و مرابنه و ايه
ميايست و قيصري و سر و سر معلقه كذاست. بولندي جلد. نيمايند كه ادر و ايه بويژه ادر و ايه
ايد. ادر و ايه كذاست. ادر و ايه كذاست. ادر و ايه كذاست. ادر و ايه كذاست.

Handwritten signatures and names

Handwritten signature

Handwritten mark

ادعاي حبيب نفعه قراته جليله

۲۵/۵/۱۹

Handwritten signature and date ۱۹۵۸

Handwritten signature and date ۱۹۶۲

Handwritten signature and date ۱۹/۱۱

Handwritten signature and date ۲۶۵

I

A	۱/۱
D	۱۶۴
F	۲۵

CHEUR
ATASE ARSIVI
EGL : 3H
EUTU : 14
COM : 77
BEL : 77-1

۱۸ - ۱۹

Belge No : 19

Bab-ı Âli

Dâhiliye Nezâreti

19-5

İdare-i Umûmîye-i Dâhiliye Müdüriyeti

Umumî : 18346

Hususi : 635

Harbiye Nezâreti Vekâlet-i Celîlesine

Devletlü Efendim Hazretleri,

Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye Dairesi Birinci Şubeden muharrer 7 Mayıs 335 tarihli ve 2714 numrolu tezkere-i devletleri cevabıdır. Dokuzuncu Ordu Kıtaaatı Müfettişliğine tayin buyurulmuş olan Mustafa Kemal Paşanın vazife ve salâhiyeti hakkındaki talimatnâme mucibince icab eden vilâyât ve elviyeye tebligât-ı lâzıme icra kılınmıştır. Ancak, müfettişlik hududuna mücavir olan vilâyât ve elviye meyanında Kayseri ve Maraş müstakil mutasarrıflıkları da bulunduğu hâlde talimatnâmenin üçüncü maddesinde bu iki liva zikr edilmemiş olduğundan mezkûr livalara da tebligat icrası lâzım gelip gelmiyeceğinin inba buyurulması babında emr ve ferman hazret-i men leh-ül-emrindir.

17 Şaban 337 ve 18 Mayıs 335

Dâhiliye Nâzır Vekili

Mehmet Ali

I/2961

Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye

Dairesine 19.5.35

Erkân-ı Harb, 1958

1 nci Şube 19.5.35

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 77

Belge : 77-1

Belge No : 19

Babıâli

İçişleri Bakanlığı

19-5

İç İdare Genel Müdürlüğü

Genel 18346

Özel 635

Harbiye Nezareti Vekâletine

Saygıdeğer Efendim,

Genelkurmay Dairesi Birinci Şubeden yazılan 7 Mayıs 1919 tarih ve 2714 numaralı yazınızın cevabıdır.

9 ncu Ordu Kıtaaatı Müfettişliğine atanmış olan Mustafa Kemal Paşanın görev ve yetkileri hakkındaki yönerge gereğince, gereken iller ve sancaklara gerekli bildirimde bulunmuştur. Ancak, müfettişlik sınırlarına yakın olan iller ve sancaklar arasında Kayseri ve Maraş müstakil mutasarrıflıkları da bulunduğu hâlde yönergenin üçüncü maddesinde bu iki sancak anılmamış olduğundan bu sancaklara da tebligatta bulunulmasının gerekli olup olmadığının bildirilmesi konusunda emir verilmesi bakanlığınızın yetkisindedir.

18 Mayıs 1919

Genelkurmay Dairesine

19.5.1919

1 nci Şube 19.5.1919

Dâhiliye Nazır Vekili

Mehmet Ali

I / 2961

Kurmaylık, 1958

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 77

Belge : 77-1

(22)

Handwritten notes in Amharic script, including 'የግብርና ሚኒስቴር' (Ministry of Trade) and 'የጥሬ ጥቅል' (Raw Cotton).

Handwritten notes in Amharic script, including 'የጥሬ ጥቅል' (Raw Cotton) and 'የግብርና ሚኒስቴር' (Ministry of Trade).

GENERAL ATASE ABYI	
KOL	134
KUTU	14
GOM	28
DEL	18-1

Handwritten notes in Amharic script, including 'የጥሬ ጥቅል' (Raw Cotton) and 'የግብርና ሚኒስቴር' (Ministry of Trade).

A	77
D	77
F	77

Handwritten notes in Amharic script, including 'የጥሬ ጥቅል' (Raw Cotton) and 'የግብርና ሚኒስቴር' (Ministry of Trade).

Handwritten notes in Amharic script, including 'የጥሬ ጥቅል' (Raw Cotton) and 'የግብርና ሚኒስቴር' (Ministry of Trade).

Belge No : 20

9 ncu Ordu Müfettişliği

2 nci şube

İstihbarat

Sivas, Van, Erzurum, Trabzon, Ankara, Kastamonu,
Mamretlziz, Diyarbekir vilâyetleriyle Erzincan
müstakil mutasarrıflığına,

Erzurum'da On Beşinci Kolordu Kumandanlığına

Ankara'da Yirminci Kolordu Kumandanlığına

1. Samsun'da birkaç gün kalacağım. Asayiş-i memleket hakkındaki ma'lu-
mt ve mtalat-ı aliyeleriyle mevcut ise, şekâvetin esbab ve avamili derecesi
ve men'i için ittihaz kılınan en son tertibat hakkında msteacilen ve muhtasaran
tenvir buyurulmaklığımı rica ederim.

2. Sivas, Van, Erzurum, Trabzon, Ankara, Kastamonu Mamretlziz, Di-
yarbekir, vilâyetleriyle Erzincan Müstakil Mutasarrıflığına, On Beşinci ve
Yirminci Kolordular kumandanlıklarına 19.5.35'de telgrafla tebliğ edilmiştir.

9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişi

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 78

Belge : 78-1

Belge No : 20

9 ncu Ordu Müfettişliği
2 nci şube

Sivas, Van, Erzurum, Trabzon, Ankara, Kastamonu,
Mamüretülaziz, Diyarbakir illeriyle Erzincan
bağımsız mutasarrıflığına,
Erzurum'da, 15 nci Kolordu Komutanlığına
Ankara'da 20 nci Kolordu Komutanlığına

1. Samsun'da birkaç gün kalacağım. Ülkenin güvenliği hakkındaki bilgi ve dşncelerinizle, varsa eşkıyalığın sebep ve etkinlik derecesi ve nlenilmesi için alınan en son hazırlıklar hakkında ivedi ve kısaca aydınlatılmamı rica ederim.

2. Sivas, Van, Erzurum, Trabzon, Ankara, Kastamonu Mamüretülaziz (Elazığ) Diyarbakir illeriyle Erzincan bağımsız mutasarrıflığına, 15 nci ve 20 nci Kolordular komutanlıklarına 19.5.1919'da telgrafla bildirilmiştir.

9 ncu Ordu Kıtaaı Müfettişi
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 14
Gömlek : 78
Belge : 78-1

دولت اسلامی افغانستان
وزارت فرهنگ و اطلاعات

شبه صفا اید در حق است

نومرد
۱۶۶
۱۴
۱۳۳۳

بسم الله الرحمن الرحيم
بسم الله الرحمن الرحيم
بسم الله الرحمن الرحيم

مصدق بخدا و رسول الله
مصدق بخدا و رسول الله

مصدق بخدا و رسول الله

مصدق بخدا و رسول الله

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
KOL : ۱۵۴
KUTU : ۱۲۹
GOM : ۱۸۱
BEL : ۱۲۱-۱

۱. قضاخانه "مادر بخدا"
۲. دفتر قضاخانه "مادر بخدا"
۳. قضاخانه "مادر بخدا"

مصدق بخدا و رسول الله

مصدق بخدا و رسول الله

Belge No : 21

Osmanlı Ordu-yu Hümâyûnu
Başkumandanlık Vekâleti
Şube
Numro: 253

Samsun'dan Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye Riyâsetine Mevrûd Şifredir

Bugün öğleden evvel saat sekizde Samsun'a muvasalatla vezaif-i mevdua-ı acîzâneme mübaşeret olunduğunu arz eylerim. 19 Mayıs 35

Dokuzuncu Ordu Kıtâatı Müfettişi
Yaver-i Fahrî Hazret-i Şehriyari
Mirliva
Mustafa Kemal

Samsun'da Dokuzuncu Ordu Kıtâatı Müfettişliğine

1. Telgrafname-i acizîlerini aldım.
2. Muvaffakiyetler temenni ederim.
3. Vaziyette tebeddülât yoktur efendim.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye Reisi
Cevad

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 189
Gömlek : 181
Belge : 181-1

Belge No : 21

Osmanlı Ordusu
Başkomutanlık Vekâleti
Şube
Numara 253

Samsun'dan Genelkurmay Başkanlığına Ulaşan Şifredir

Bugün öğleden evvel saat sekizde Samsun'a varmakla tarafıma verilen göreve başlanılmış olunduğunu bilgilerinize sunarım. 19 Mayıs 1919

9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi
Padişah Fahrî Yaveri
Tuğgeneral
Mustafa Kemal

Samsun'da 9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişliğine

1. Telgrafınızı aldım.
2. Başarılar dilerim.
3. Durumda değişiklik yoktur efendim.

Genelkurmay Başkanı
Cevat

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 189
Gömlek : 181
Belge : 181-1

Bessie Hattislayson

H. Hattislayson

Umum Vilâyet Kaza ve Nevahî Belediyelerine

Evvelki telgrafımıza zeyldir. Bugün gelen tren bize güzel İzmir'imizin ma'rûz kaldığı akıbeti bildirdi. İzmir işgâl-i askerî altına alınmak bahanesiyle karaya çıkan Yunan askerleri ve onlara peyrev olan İzmir Rumları tarafından hetk edilen ırzlar bî-had ve hesabdır. Bu meyanda taarruza ma'rûz kalmadık hiçbir Müslüman hanesi soyulub soğana çevrilmedik hiçbir İslâm müessesesi kalmamıştır. Fransız Konsoloshanesinin taarruzdan taarruza ma'rûz kaldığı Amerikan konsolosu da taarruza ma'rûz kaldığı Amerikan konsolosunun oğlunun yaralandığını teb'a-yı ecnebîde birçoklarının dükkân ve evlerinin ve İtalyan teb'asından olan [zioati] biraderlerinin yirmi bin çuval göğüdükenleri yağma edildiği ve ecnebiler de dâhil olduğu hâlde umûma bütün [yaşasun olacak [zito] Venizelos dedirtmek için yapılmadık tekabbüzat kalmadığını söylersek bu hal size Müslümanların ne elim akıbetlerde kalmış olduğunu ilâm eder. Kadın erkek ve genç denilmeyerek şehîd edilen efrâd-ı milletin adedi henüz tesbit edilmemiştir. Cenazeler al kanlar içerisinde ortada yatıyor. Mecrûhlar Amerikan bayrağını çekmek suretiyle taarruzdan kurtarılabilen Gureba-yı Müslimin Hasta-hanesine taşınıyor ve bir kısım halk da denizden naaşları çıkarılmakla iştigâl ediliyor. Şüheda meyânında yetmiş seksenlik ihtiyarların elinde nakdiye-i yevmiesini tedarik idüb hanesine avdet ederek çıldırması Müslümanların ve zavallı çocukların İ'tilâf milletlerinin gözleri önünde irâka edilen hûn-ı masumanelerden adalet-i ilâhiyyenin an-karîb tecelli edeceğine eminiz. Bil-cümle Müslüman köyleri katliama ma'rûz kalmış Çeşme, Foça, Seferihisar havalisinden alınan haberler ise büsbütün tüyleri ürpertecek derecede bulunmuştur. Binâen-aleyh telgrafımızı alır almaz ve gerek İzmir ve gerek İstanbul'daki İ'tilâf mümessillerine derhal bu ahvâlden bahs-i protesto yazınız ve ale-l devam yazdırmakta devam ediniz. Hükûmet-i Merkezî'nin nezdinde teşebbüsâtı daim el-evkat tecdîd etmek suretiyle sair kazaları işgâlden kurtardığınız gibi işgâl edilen kazalarla güzel İzmir'imizi de tahlise çalışınız ve katil Yunan işgâl-i

Belge No : 22

askeriyesine tevdi' edilmekten kurtarınız. Ahalinin yevm-i işgâlde irtikâb olunan fecayı' ve fekahat ve katl gibi hâdisat karşısında galeyanı teskîn etmek mümkün olamadı. Yunan işgâl-i askeriyesiyle bu hallerin geleceğinin İ'tilâf Hükûmet-i Muazzama'ca bilinmekte olduğuna kâni' ve Yunan işgâli vukuunda istifade ederek kemâl-i sükûnetle sulhün in'ikâdına ve adaletinizden emin olduğumuz İ'tilâf hükûmetlerinin hakkımızdaki karar-ı adilânelerini intizâr ederek mümessillerin gözleri önünde ceryan-ı hâlât karşısında artık sabır ve sebâtımızın kalmadığını ve intizar ettiğimiz adaletten ümidimizi kesmeğe başladığımızı bildiriniz ve bize mesken olacak güzel yurdumuzu Yunan'a vermeyeceğiz. Amerikan, İngiliz ve Fransız kuvvetleri tarafından yapılp müddeti ta'yin olmayan ve bizden kat kat muhtac-ı sıyânet ve fakir olan Balkan Harbi fecâyinden ve onu takîb eden senelerde mahiyetlerini büsbütün meydana çıkarmış bulunan hükûmetin ve tahsisi Yunan Hükûmeti'nin işgâl-i askeriyesine değil meyânına bile tahammül edemeyeceğimiz ve bunun hilâfında harekâtı kabul edecek bir Müslüman ve Türk bulunmadığı şimdiye kadar yapılan tedkikât ve tahkikât neticesinde ma'sumiyetimizin İ'tilâf hükûmetleri nezdinde sabit bulunduğu kanaatlerimizin yavaş yavaş tezelzüle ve Müslüman olmakdan başka bir kabahatimiz olmadığı hüsn-ü takviyeye başladığı eğer hakikat böyle değil de Avrupa adalet ve insaniyetimizden emin ve perverde etmekte hakkımız olduğuna kân'i iseler ma'rûz bulunduğumuz bu hâlâta mensûb oldukları hükûmetleri nezdinde sulh konferansına iblâğ ve hiçbir vechle tahammül edemediğimiz ve edemeyeceğimizi Yunan işgâl-i askeriyesinden hemen hayata hatme çekmek daha hayırlıdır. Umûmen İzmir'imizi tahlise vatan-ı mukaddesimizin kurtarılması için Hükûmet-i Merkeziye nezdinde teşebbüsât-ı mütevâliye de bulunmaları istirham ve şu keyfiyetin vesâit-i mümkün ile civar vilâyât ve kazalara tebliği ile harekete getirilmesi selâmet-i vatan namına ricâ ederiz. 19.5.35

Aydın ve Havalisi

Redd-i İlhâk Hey'etleri

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 103

Belge : 103-1

Bütün Vilâyetler, Kaza ve Bölgeler Belediyelerine

Önceki telgrafımıza ektir. Bugün gelen tren bize güzel İzmir'imizin maruz kaldığı akıbeti bildirdi. İzmir'i askerî işgal altına almak bahanesiyle karaya çıkan Yunan askerleri ve onları izleyen İzmir Rumları tarafından saldırılan ırzlar hadsiz ve hesapsızdır. Bu arada taarruza uğramadık hiçbir Müslüman evi, soyulup soğana çevrilmedik hiçbir İslâm müessesesi kalmamıştır. Fransız Konsoloshanesinin, taarruzdan taarruza uğradığı, Amerikan konsolosunun da taarruza uğradığı, Amerikan konsolosunun oğlunun yaralandığını, ecnebi tebaadan birçoklarının dükkân ve evlerinin ve İtalyan tebaasından [zioti] biraderlerinin 20.000 çuval göğüdükenlerinin yağma edildiği ve ecnebler de dâhil olmak üzere herkese yaşasın anlamında [zito] Venizelos dedirtmek için yapılmadık zorlamaların kalmadığını söylersek bu durum size Müslümanların ne acıklı akıbetlerde kalmış olduğunu anlatır. Kadın, erkek ve genç denilmeyerek şehit edilenlerin sayısı henüz tespit edilmemiştir. Cenazeler al kanlar içerisinde ortada yatıyor. Yaralılar Amerikan bayrağını çekmek suretiyle saldırıdan kurtarılabilen Gureba-yı Müslimin Hastahanesine taşınıyor ve bir kısım halk da, denizden naaşları çıkarmakla uğraşıyor. Şehitler arasında yetmiş, seksenlik ihtiyarların elinde günlük paralarını tedarik edip evlerine dönerek, çıldırmış Müslümanların ve zavallı çocukların İtilâf milletlerinin gözleri önünde kanları dökülen masum insanlardan ilâhî adaletin yakın zamanda ortaya çıkacağına eminiz. Bütün Müslüman köyleri katliama uğramış; Çeşme, Foça, Seferihisar civarından alınan haberler ise tamamen tüyler ürpertecek derecede bulunmuştur. Bundan dolayı telgrafımızı alır almaz ve gerek İzmir ve gerek İstanbul'daki İtilâf temsilcilerine derhâl bu durumdan bahseden protesto yazınız ve yazdırmakta devam ediniz. Merkezî Hükûmet'in yanında devamlı teşebbüslerde bulunmak suretiyle diğer kazaları işgalden kurtardığınız gibi işgal edilen kazalar ile güzel İzmir'imizi de kurtarmaya çalışınız ve katil Yunan işgal kuvvetlerine bırakılmaktan kurtarınız. Ahalinin işgal gününde yapılan kötülükler ve öldürmek gibi hadiseler karşısın-

Belge No : 22

daki galeyanını yatıştırmak mümkün olamadı. Yunan işgal kuvvetleri ile bu durumların meydana geleceğinin muazzam İtilâf Hükûmeti'nce bilinmekte olduğuna emin ve Yunan işgalinden istifade ederek barışın imzalanmasına ve adaletinizden emin olduğumuzu İtilâf hükûmetlerinin hakkımızdaki doğru kararlarını bekleyerek temsilcilerin gözleri önünde ortaya çıkan durumlar karşısında artık sabrımızın kalmadığını ve beklediğimiz adaletten ümidimizi kesmeye başladığımızı bildiriniz ve bize mesken olacak güzel yurdumuzu Yunan'a vermeyeceğiz. Amerikan, İngiliz, Fransız ve İtalyan kuvvetleri tarafından yapılıp zamanı belli olmayan ve bizden kat kat korunmaya muhtaç ve fakir olan Balkan Harbi'nden ve onu takip eden senelerde iç yüzlerini tamamen ortaya çıkarmış olan hükûmetin ve ayrıca Yunan Hükûmeti'nin işgal kuvvetlerine bırakmaya değil, aracılığına bile tahammül edemeyeceğimiz ve bunun aleyhinde hareketleri kabul edecek bir Müslüman ve Türk bulunmadığı, şimdiye kadar yapılan incelemeler ve araştırmalar neticesinde suçsuzluğumuzun İtilâf hükûmetleri yanında sabit bulunduğu, güvenimizin yavaş yavaş sarsıldığı ve Müslüman olmaktan başka bir kabahatimiz olmadığının kabul edilmeye başlandığı eğer gerçek böyle değil de Avrupa'nın, adalet ve insaniyetimizden emin iseler içinde bulunduğumuz bu durumları mensup oldukları hükûmetleri yanında barış konferansına bildirmeleri, hayatımızın sona ermesi Yunan işgal kuvvetlerine katlanmaktan daha hayırlıdır. Bütün İzmir'imizin ve kutsal vatanımızın kurtarılması için Merkezî Hükûmet yanında sürekli teşebbüslerde bulunmalarını rica ve bu durumun uygun vasıtalar ile civar vilâyet ve kazalara bildirilmesi ve harekete geçirilmesini vatanın kurtarılması adına rica ederiz. 19.05.1919

Aydın ve Havalisi
Redd-i İlhak Heyetleri

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 103
Belge : 103-1

نسخہ نمبر ۱۰۰۰

شعبه : شماره

غورپی

~ 200

الحمد لله الذي

شمبرہ فلمی

منه ما يفتقر

1814
16-1

ما ۴۰
۹
انگیزه حلقه محمد بن عبد القزیزه صاحبزاده ایمنه انگیزه قدس سره عفو
ما ۴۱
۱۰
تویند یوز قدر انگیزه قدس سره اید برقع جوابد سازد و جبهه افتاد ایمنه اولین مرصعه
عافانه آهسته آهسته و بر پایه جانیه مقصود انگیزه مکتب سیاحت و تفریح اولاد استوار
تجرباً جواب و بر یکدیگر چو صولت قدس سره بر آید بر آید انگیزه مکتب سیاحت افاده
تغایر شده آهسته آهسته مقصود مقصود عافانه جوابد بیداری صولت مکتب بر آید و الیوم
صاحبه بولانه بر آید ریش و زینبانی بیداری نامه که آید انگیزه ضابطه و بولانی نوروزی
ضابطه اولاد قدس سره و زینبانی .

[illegible]

الحمد لله رب العالمين

حبیب فندہ جیدہ سے حصہ لے لیتے ہیں۔

عبدالله بن محمد

GNKUR.
ATALE ARŞIVI
KOL - İSH
KUTU: 263
GÖM.: 103
BEL.: 103-1

Belge No : 23

Bâb-ı Ali
Dâhiliye Nezareti
Şifre Kalemî

Şifre Telgrafnâme

Nushâ-yı sâniyeden
Tarih-i keşidesi

Mahreci
Samsun

21 Mayıs 35

Makam-ı Sadâret-i Uzmâya

9 Mart 35 tarihinde Hükûmet-i Mahalliye'nin haberi olmaksızın Samsun'a çıkan iki yüz İngiliz askerine ilâveten 17 Mayıs 35 günü de yüz kadar İngiliz askeri ile bir kısım hayvan malzeme-i harbiye ihrac edilmiş olduğu muvâsalat-ı âcizânem de anlaşılmıştır ve bu bâbda Canik Mutasarrıflığının İngiliz Mümessil-i Siyâsiyesinden vâki olan isti'lâma tahriren cevap vermediği ve bu son askerden bir kısmının Sivas'a gönderileceğinin İngiliz Mümessil-i Siyâsiyesinin ifâde-i şifâhiyesinden anlaşıldığı mutasarrıflıktan makam-ı âcizîye cevaben bildirildi. Son askerle beraber gelen ve elyevm Samsun'da bulunan Yüzbaşı Rışar ve Yüzbaşı Miles namındaki iki İngiliz zabitanın de Sivas kontrol zabiti oldukları kartvizitlerinden anlaşıyor.

İngilizler mütarekenâme ahkâmına münâfi bir sûrette istedikleri yere asker ihrac ve be-tahsis müfrezelerini dahilî vilâyetlere de sevk ederlerse Hükûmet-i Osmaniye'nin nüfuz ve (okunamadı) izhâra ve âsâyiş-i memleketi te'mine ma'tuf me'muriyet-i âcizânemin inbâsı bi-t-tâb' müşkül olacağı ve halk üzerinde eserini göstermeğe başlayan sükûn ve i'timâd-ı manevinin de inkisara uğrayacağı tabiidir. Fî-mâba'd âcizîlerince içinde bulunduğumuz şerâit ve nokta-i nazar-ı fehîmaneleri pîş-i dikkatte tutularak bu gibi ahvâle karşı lüzumu gibi hareket olunacaksa da mütareke ahkâmına ve hukuk-ı milliyemizin münâfi olan bu türlü tecavüzlerin men'-i vukuunun Bâb-ı Âlice te'min ve vaziyet-i siyâsiyeden icâb ettikçe âcizlerinin de haberdar buyurulmaklığını istirhâm eylerim.

20 Mayıs 35

Harbiye Nezareti Celîlesine arz olunmuştur.

Dokuzuncu Ordu Kıtâatı Müfettişi

Mirlivâ

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 267
Gömlek : 103
Belge : 103-1

Belge No : 23

İstanbul Hükûmeti
İçişleri Bakanlığı
Şifre Kalemi

İkinci nüshadan

Şifre Telgrafı

Çekiliş tarihi

Çıkış yeri
Samsun

21.5.1919

Sadaret Makamına

9.3.1919 tarihinde Mahallî Hükûmet'in haberi olmaksızın Samsun'a çıkan 200 İngiliz askerine ilâveten 17.5.1919 günü de 100 kadar İngiliz askeri ile bir kısım hayvan ve harp malzemesinin ihraç edilmiş olduğu gelişimde anlaşılmıştır ve bu konuda Canık Mutasarrıflığının İngiliz Siyasî Temsilciliğinden istenilen bilgiye cevap vermediği ve bu son askerden bir kısmının Sivas'a gönderileceğinin İngiliz Siyasî Temsilciliğinin sözlü ifadesinden anlaşıldığı mutasarrıflıktan bildirildi. Son asker ile beraber gelen ve bugün Samsun'da bulunan Yüzbaşı Rışar ve Yüzbaşı Miles isimindeki iki İngiliz subayının da Sivas kontrol subayı oldukları kartvizitlerinden anlaşıyor.

İngilizler mütarekenâme hükümlerine aykırı bir surette istedikleri yere asker ihrac ve özellikle müfrezelerini vilâyet içlerine sevk ederler ise, Osmanlı Hükûmeti'nin nüfuzunu göstermesi ve memleketin asayişini temin için görevlendirildiğim memuriyetin bildirilmesinin zor olacağı ve halk üzerinde etkisini göstermeye başlayan manevî güvenin de kırılacağı doğaldır. Bundan böyle içinde bulunduğumuz şartlar ve görüşleriniz göz önünde tutularak bu gibi durumlara karşı gerektiği gibi hareket olunacaksa da mütareke hükümlerine ve milî hukukumuzun bu türlü tecavüzlere karşı korunmasının İstanbul Hükûmeti'nce temin ve siyasî durumdan gerektikçe haberdar edilmemi rica ederim.

20.5.1919

Harbiye Nezaretine arz edilmiştir.

9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişi
Tuğgeneral
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 267
Gömlek : 103
Belge : 103-1

مستوفی ۲۰۱۵
حرفه‌ای
درود

۱۵۱۵۸۱ تاریخ دادگاه علیه محید به برود ۱۷۵۸ تکرار به بودید
ساحه منطقه به زمره دقت اهسته الهی کیفت بالاف نوم ده کسه اهسته انچه - بری سبوت
دیدی طرودیه - رخ ایک غایط کورشرک برودیه حال عطالده - - - - -
یاسته مکره - - - - - کورسود داورید کور - کور - - - - - جای یلدیز - - - - -
زصدک نافع اینان اینه - - - - - ادلار - - - - - غایط اینه - - - - -
درار مینا - - - - - ار دایا بریس اینه - - - - - - - - - -
طفره - - - - - در - - - - -
ر - - - - -
م - - - - -

A	۷۷
D	۱۲۱
F	۲۵

C. OR.
ATASE ARŞİVİ
KOL : 154
KUTU : 14
GÖM : 84
BEL : 841

Belge No : 24

Samsun'dan

M

2015

Harbiye Nezaretine mevrûd şifredir.

1.5.35 tarih ve Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Şube Bir numro 1758 tezkereye cevabdır.

Sahil mıntikasının tarassud ve taht-ı ehemmiyete alınması keyfiyyetinin bil-hâssa şu sırada kesb-i ehemmiyet etmişdir. Biri Sinob diğeri Trabzon'da bulunan iki gambot kömürsüzlük yüzünden hal-i atâletdedir. Samsun Liman Riyâseti Bahriye Nezaretinin Giresun vapuruyla kömür göndereceği bildiriliyorsa da pek mühim olan vezâif-i tarassudun te'hir etmemesi için hiç olmazsa her iki gambot için şimdilik beş yüz ton kömür irsâli ve yola çıkarıldığıının emr-ü inbâ buyurulması ehemmiyetle arz olunur. 20 Mayıs 35

I

2990

Dokuzuncu Ordu Kıtââtı Müfettişi

Mirlivâ

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 84

Belge : 84-1

Belge No : 24

Samsun'dan

M

2015

Harbiye Nezaretine gelen şifredir.

1.5.1919 tarih Genelkurmay 1 nci Şube 1758 numaralı tezkereye cevaptır.

Sahil bölgesinin gözetilmesi ve ehemmiyet altına alınması, niteliğinden dolayı bilhassa şu sırada önem kazanmıştır. Biri Sinop diğeri Trabzon'da bulunan iki gambot kömürsüzlük yüzünden hareketsiz hâldedir. Samsun Liman Başkanlığı Bahriye Nezaretinin Giresun vapuru ile kömür göndereceğini bildiriyorsa da çok önemli olan gözetleme görevinin geciktirilmemesi amacıyla hiç olmazsa her iki gambot için şimdilik 500 ton kömürün gönderilmesi ve yola çıkarılması hususunda emir verilmesi önemle arz edilir.

20.5.1919

I

2990

9 ncu Ordu Kıtaaatı Müfettişi

Tuğgeneral

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 84

Belge : 84-1

۹۰/۵/۲۰
بوسان

ماده ۵۰۰ - قطع نفقه

تجدید

(27)

۹۰/۵/۱۹ - تاریخ ۱۹/۵/۹۰
موضوع: قطع نفقه
درخواست: آقای ...
مطلب: قطع نفقه از سوی ...
دلایل: ...
توضیحات: ...
نتیجه: ...
امضاء: ...
تاریخ: ...

A	VI
D	161
F	27

GRAND ATASE ARSINI
LOG: 54
FILIP: 14
COM: 23
DEL: 25-1

Sivas'dan
Müsta'celdir.

20.5.35
Sivas'dan

Numro iki ile

Samsun'da Dokuzuncu Ordu Kıtâatı Müfettişliğine

C. 19/5/35 tarihli tele Merkez ve Karahisar livâları dâhilindeki şekâvet kısmen sefâletden tevellüd eden ve kısmen dahi fesâd-ı ahlâkın tezâyüdü hasebiyle gasb ve sirkati i'tiyâd ve adetâ sermâyelerine medâr olacakcasına soygunculuk maksadıyla icrâ olunan ve jandarma kadrosunun ikmâlinde ref'-ü izâlesi mümkün olacak olan ve mikdârı pek de istiksâr olunacak derecede değildir. Tokad ve bil-hâssa Amasya livâsı âsâyışı şâyân-ı nazar bir haldedir. Buralardaki vakâyi'fâillerinin hemen kısm-ı küllîsi Rum'dur. Bunların ahz-i sâr ve te'min-i menâfi' hasise ile frank celb müdâhale maksadıyla birçok fikr-ü siyâsî takib eyledikleri ve bu meyanda cerh ve kal ve gasb gibi ef'âlede mütecâsir oldukları anlaşılmaktadır. Jandarma kadrosundaki boşlukla beraber süvârinin noksaniyeti bulunması ve kuvve-i askeriyenin de hükûmetin talebi vukuunda derhâl ve kâfi mikdârda i'tâ olunmayarak muhâberat ile izâan vakt olunması eşkiyânın mikdârı kesîr olunmakla beraber Rum köylülerin dahi bunlara tamamıyla müzâheret eylemesi tenkîlleri esbâbını eşkâl eylemekdedir. Rum ve Ermeni nakliyatı esasında zabt olunun emvâl-i metrûkeden bu kere avdet edenlere iâdesi ile ihkâk-ı hakk edilmek mümkün ve yine bunların şekâvetini izâleye medâr olabilir. Ermeni ve Rumların efkâr-ı siyâsîsi müstesna olan şekâvet kısmının izâlesinin l'tilâf devletleri nezdindeki muvaffakiyetine vâ-bestedir. Çünkü bunların hareketi Yunanistan'ın patrikhânenin teşvikiyle olduğuna şübhe edilemiyor. Binâ-berin eslihânın cem'i ve ta' kibde ciddiyet göstererek haklarında şiddetli hareketde bulunulması ve müfrezelerin teksîr ve tezyîdi ve süvâri kuvvetinin hadd-i lâyıkına iblâğı arkalarının her taraftan ta' kibât-ı mütevâliye ile sıkışdırılması lâzım gelir. Ahâlîye itminân hasıl etmek üzere süvâri jandarma ve askerın

Belge No : 25

mühim noktalarla burada dâimi surette gest-ü güzârı kurra ve kasabalardaki hâne ve mağazaları soymakdan kurtarmak için bekçi teşkilâtı ile beraber kasabada polis devriyenin her vakit bulundurulması ve polis kadrosunun ikmâliyle beraber hîn-i hâcetde ve bu muvakkat olsun mikdârlarının tezyîdi ve te'min-i muvafakiyet için mâhir kılavuzların istihdâmı ve bunlara verilecek tahsisât havalesinin celbi ve müddet-i medîde kasabât kurra ve yollarda piyâde ve süvâri jandarma asker ve polislerin devr-i ta'kîbe devamları ve kurrada bulunan mutemed Müslümânlar yedinde bulunan eslihanın ibgâsiyle beraber bekçilere ve icâb eden erbâb-ı nâmusa silâh ve cepbane itâsı ve ledef-hace orfî muâmelenin icrâsı sayesinde mümkün mertebe âsâyişin takriri mümkün olacağı ve mülhakâtdan varid olacak mütâlâat da başkaca arz edileceği ve keyfiyetin doğruca arzını Amasya ve Tokad mutasarrıflıklarına iş'ar olunduğu arz olunur.

20.5.35

Sivas Valisi Vekili

Hüsni

Şifreyi açdım

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 83

Belge : 83-1, 2

Sivas'tan
Aceleidir
Numara 2 ile

20.5.1919
Sivas'tan

Samsun'da 9 ncü Ordu Müfettişliğine

Cevap 19.5.1919 tarihli tele Merkez ve Karahisar sancakları dâhilindeki eşkıyalık, kısmen yoksulluktan doğan ve kısmen de ahlâk bozukluğunun artması nedeniyle ortaya çıkan gasp ve soygunculuk, jandarma kadrosunun arttırılmasını gerektirecek derecede değildir. Tokat ve özellikle Amasya sancağı asayiş dikkate değer bir hâdedir. Buralarda olayları meydana getirenlerin büyük kısmı Rum'dur. Bunların öc almak, kötü çıkarlar sağlamak amacıyla birçok siyasî fikir takip ettikleri ve bu arada yaralama, öldürme ve zorla alma gibi olaylara da kalkıştıkları anlaşılmaktadır. Jandarma kadrosundaki boşlukla beraber süvarinin noksanlarının bulunması ve askerî kuvvetlerin de hükûmetin talebi üzerine derhâl ve yeterli miktarda verilmeyerek, haberleşip vakit kaybedilmemesi, eşkıyanın miktarının artması ve Rum köylülerin de bunlara yardım etmesi uzaklaştırılmaları sebeplerini meydana getirmektedir. Rum ve Ermeni nakliyatı esnasında el konulan terk edilmiş malların bu defa geri dönenlere iade edilmesi ile hakkın yerine getirilmesi mümkün ve yine bunların eşkıyalıklarını önlemeye sebep olabilir. Ermeni ve Rumların siyasî düşünceleri, istisna edilen eşkıyalığın önlenmesi İtilâf devletleri yanındaki başarılarına bağlıdır. Çünkü bunların bu hareketinin Yunanistan'ın ve patrikhanenin teşvikiyle olduğuna şüphe edilemiyor. Bundan dolayı silâhların toplattırılması ve ciddî bir takipte bulunularak haklarında şiddetli harekette bulunulması ve müfrezelerin arttırılması ve süvari kuvvetinin istenilen miktara çıkarılması, arkalarının her taraftan yapılan takipler ile sıkıştırılması lâzım gelir. Ahalinin güvenini sağlamak üzere süvari jandarma ve askerin önemli noktalarla burada devamlı biçimde dolaşması köy ve kasabalar-daki ev ve mağazaları soyulmaktan kurtarmak için bekçi teşkilâtı ile birlikte kasabada polis devriyelerinin her zaman bulundurulması ve polis kadrosunun tamamlanması ile birlikte gerektiği zaman ve geçici de olsa miktarlarının art-

Belge No : 25

tırılması ve başarılarının sağlanması için becerikli kılavuzların görevlendirilmesi ve bunlara verilecek ödenek havalesinin celbi kasaba, köy ve yollarda piyade ve süvari jandarma asker ve polislerin takibe devamları ve köylerde güvenilir Müslümanların elinde bulunan silâhların kendilerinde bırakılması ile beraber bekçilere ve namuslu kimselere silâh ve cephane verilmesi ve ihtiyaç duyulduğu zaman askerî muamelenin uygulanması sayesinde asayişin sağlanmasının mümkün olacağı bağlı yerlerden gelecek görüşlerde bildirileceği ve durumun Amasya ve Tokat mutasarrıflıklarına bildirildiği arz edilir. 20.05.1919

Şifreyi açtım

Sivas Vali Vekili

Hüsnü

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 83

Belge : 83-1, 2

حربیہ ناؤ جیسے ایک قدرتی بحریہ اردو بہت کم ہوتا ہے
 مینہ مرفضہ اور وارڈ ۱۹ مارچ ۱۹۶۶ء کو ۸۰۹۷ نمبر
 سرحد انٹرنیٹ نمبر ۱۹۶۶ء

۱۱۱۶

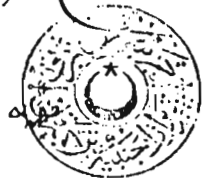
و قلعہ فتح قندھار
 قلعہ فتح قندھار اور دیگر اہم مقامات کے لیے ایک ایسی ایجنسی قائم کی جائے گی جو
 قلعہ فتح قندھار اور دیگر اہم مقامات کے لیے ایک ایسی ایجنسی قائم کی جائے گی جو
 قلعہ فتح قندھار اور دیگر اہم مقامات کے لیے ایک ایسی ایجنسی قائم کی جائے گی جو
 قلعہ فتح قندھار اور دیگر اہم مقامات کے لیے ایک ایسی ایجنسی قائم کی جائے گی جو

GHEUR.
 ATASE ARCHIVE
 ECL - ۱۵۱
 KIRU: ۱۶
 GCM: ۸۵
 BEL: ۸۵-۱

بحریہ ناؤ جیسے ایک قدرتی بحریہ اردو بہت کم ہوتا ہے

ترجمہ: احمد رضا خان ۲۰/۵/۶۶

۱۹۸۰

A	۱۷۱
D	۱۷۱
F	۲۹

Belge No : 26

Harbiye Nezareti

1114

Harbiye Nazırı Celilî Paşa hazretlerine Bahr-i Siyâh Ordusu Başkumandanı General Milne tarafından vârid olan 19 Mayıs 1919 tarihli ve 8097/33 numrolu merbut İngilizce tahriratın tercümesi:

Devletlü Efendim Hazretleri,

Dokuzuncu Ordunun bir teşkilât icabı olarak lâğv edildiği anlaşılmış iken Dokuzuncu Ordu Kıtaâtına bir müfettiş-i umûmî ve Dokuzuncu Ordu için dahi bir erkân-ı harbiye reisi ile büyük bir erkân-ı harbiye hey'etinin neden dolayı Sivas'a i'zâm olunmakta olduğunun anlaşılamadığını zât-ı âlinize iş'ar eylemekle mübâhîyim.

Bu zâbitânın ne gibi vezâif ifâ edeceklerinin ve mezkûr tensikât mahiyetinin neden ibaret olduğunun lütfen izâh buyurulmasını istirhâm eylerim.

Bahr-i Siyâh Ordusu Başkumandanı

namına

İmza :

Tercümesi aslına mutabıktır.

21.5.35

Erkân-ı Harbiye Dairesine/21 Mayıs 35

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 85

Belge : 85-1

Belge No : 26

Harbiye Nezareti

1114

Harbiye nazırına Karadeniz Ordusu Başkomutanı Milne tarafından gelen 19.5.1919 tarihli ve 8097/33 numaralı ekli İngilizce mektubun tercümesi :

Saygıdeğer Efendim

9 ncu Ordunun bir teşkilât gereği olarak lâğvedildiği anlaşılmış iken 9 ncu Ordu Kıtâatına bir genel müfettiş ve 9 ncu Ordu içinde bir kurmay başkanı ile büyük bir kurmay heyetinin, neden dolayı Sivas'a gönderilmekte olduğunun anlaşılamadığını size bildirmekle gurur duymaktayım.

Bu subayların ne gibi görevler yapacaklarının ve bildirilen düzenlemeler esasının neden ibaret olduğunun açıklanmasını rica ederim.

Karadeniz Ordusu Başkomutanı

namına

İmza:

Çevirisi aslına uygundur. 21.5.1919

Kurmay Dairesine/21.5.1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 85

Belge : 85-1

A	1/3
D	16/1
F	38

شماره ۱۶۱
تاریخ ۳۸

مجلس شورای اسلامی
شماره ۱۶۱
تاریخ ۳۸

۱- انظیر لک مول دفعه چهاردهم در همه ایلیکیم یوزده پیاد
مکمل براب کلمه ادیب سوارى که ادبه نقی مردم نموده
منسوب اولده که شایانه اعتماد به نخب طرفه بیدیرلری

۲- دده باریقا وایولم مسونه جیقانه و انظایر قضاوتی
نقشه مایه بر انظایر برالای باریقه ۲۵/۵/۲۵
در همه مکمل مراقبه مأموریم براب مرز یغونه کیده جله بر قاج
یوه مکره مسونه محو نه جین وایولم در مساندن محو نه ایله مکره

۳- سواس مکمل مراقبه ضابطه اولده که کیده جله ادله
یوزدهش ریخ و میل اسنده که ایله انظایر ضابطه یو کوندر
حرکت ایله جلد و معینه بریم انظایر مغرزه حکم بر لک

بالافه اداسه و توقاره ده بر انظایر ضابطه کوندریم جله ایله

۴- مسونده انظایر طرفه یول برتق تفراف مرکز یقینه

تاسیب ایلیم جلد بر کایه لوانس و اردات بر قاج که اول

کایه

۵- بریم بالا معد صانع حرف انظایر ضابطه شیه اختلاف ادنه

مضامین بر مکره معادمانه شنده در انظایر مأمور لک افواج

حرکات و ضابطه یل قطعه لک ادیه بری سوس حفظ نه مکره

نه به مقام عاجزی رسک برش بیدیرت مدیدر بر بیدیرت مکره

GNKUR.
ATAŞI ARŞIVI
KOL : 154
KUTU : 14
GÖM : 96
BEL : 36-1

ATAŞI
ARŞIVI

GNKUR.	
ATASE ARŞIVI	
KOL :	154
KUTU :	14
GÖM. :	96
BEL. :	96.2

A	1/1
D	1/24
F	38 - 1

مجلس شورای اسلامی
وزارت عدالت

شماره

اولاً قدری عورت ضایع نمیگردد طرفه اخاره ایست
۶- بالار که مراد نظر دقتی به تمام بر نقطه دعوت ایست
انفیز بر عولانده رسا معانات ویر مدکدی جهاد بریاید
کنه بدین وقت عود به رسم هر هانکد به معادیه توسل املانی
ر میورد اجبا آملی وضع حال کله کله عده ایست ادملی
باید قدری رجعت بخورد ایست بیلک باطلی شکل بر مسله در عود
ضایع بر بایستد تا اوقات دفعی ایست ان بیلد معادیه اشتا
برگونا تنه بر وقت ایست هان کور میوس بر ضایع ایست
ایستیکم نقطه شور موجودیتزه اهیت ویر میور عاداتا
مملکتی آجیه بر صفا کی تنه ایست توندین نصیبان
دعوتانک اجبا بانه کوه تقسم واقام ایست ویر ندیجاً ایست
اولیه بر عولانین ندیجاً دین اعدال تزیید و توسل ایست
بر کوه هر طرفه امر و اقلد خاشوشنه خاشنه یل زیاده قول
اولدین کمال جین و صعه دیکله ایست ایست
لحه دینیه ارد و ضلای ایست
۲۲۵
۹۹
I

Belge No : 27

Osmanlı Ordu-yı Hûmâyûn-u

Başkumandanlığı Vekâleti

Şube

Numro

Samsun'dan

Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye Riyâsetine Mevrud Şifre

1- İngilizlerin son defa çıkardıklarını arz eylediğim yüz kadar piyâde askeriyle beraber gelen on bir süvârinin on neferi Rum unsuruna mensûb oldukları şâyân-ı itimâd bir muhbir tarafından bildirildi.

2- Dün bir Amerika vapuruyla Samsun'a çıkan ve İngiliz kıtaâtını teftişe me'mur bir İngiliz mirâlayı yarın 22.5.35 buradaki (okunamadı) askerî murâkabe me'muruyla beraber Merzifon'a gidecek birkaç gün sonra Samsun'a avdetle aynı vapurla Dersaadet'e avdet edecektir.

3- Sivas'a askerî murâkabe zâbiti olarak gidecek olan Yüzbaşı Rih ve Mil isimlerindeki iki İngiliz zâbiti bu günlerde hareket edecekler ve maiyetlerinde bir de İngiliz müfreze-i askeriyesi götüreceklerdir ve bilâhare Amasya ve Tokad'a da bir İngiliz zâbiti gönderilecek imiş.

4- Samsun'da İngilizler tarafından büyük bir telsiz telgraf merkezi yakında te'sîs edilecektir. Buna ait levâzım ve edevat birkaç gün evvel gelmiştir.

5- Ber-vech-i bâlâ ma'rûzâtım sırf İngiliz zâbitanından istihsâl olunmuş husûsî bir sûretle malûmata müsteniddir. İngiliz me'murları ihrac harekâtı ve zâbitleriyle kıt'alarının öteye beriye sevki hakkında ne hükûmete ne de makam-ı âcizîye resmen bir şey bildirmedi ve bildirmekde memnû oldukları da sûret-i münasebete kendileri tarafından ifâde edilmiştir.

6- Bâlâdaki mevâd nazar-ı dikkati pek mühim bir noktaya dâvet ediyor. İngilizler bu harekâtdan resmen ma'lûmat vermedikleri cihetle bu bâbda kendilerine vaktinde sûret-i resmiyede herhangi bir muameleye tevessül imkânı olmuyor. İcraatları vak'a haline geldikten sonra ise onları yaptıklarından ric'âte

Belge No : 27

mecbûr edebilmek bi-t-tab'i müşkül bir mes'eledir. Sûret-i münâsebede yapılan te'sirât-ı husûsiye ile alınabilen ma'lûmata istinaden bir gûna teşebbüsde bulunmağı ise câiz görmüyorum. Bu münasebetle arz etmek istediğim nokta şudur. Mevcûdiyetimize ehemmiyet vermiyorlar. Âdeta memleketimizi açık bir sahra gibi telâkki ederek kuvvetlerini tasmimat-ı mahsûsa ve mahremâneleri icâbâtına göre taksim ve ikâme ediyorlar. Tedricen başlamış olan bu harekât yine tedricen ve aynı usûllerle tezyîd ve tevsî edilmektedir. Bir gün her tarafda emr-ü vâkiler karşısında kalınmak pek ziyade muhtemel olduğunu kemâl-i hürmet ve mu-tavaatla arz eylerim. 22 Mayıs 335

24.5.35

Dokuzuncu Ordu Kıtaâtı Müfettişi

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 14
Gömlek : 96
Belge : 96-1, 2

Osmanlı Ordusu
Başkomutanlığı Vekâleti

Şube
Numara
Samsun'dan

Genelkurmay Başkanlığına Gelen Şifre

1- İngilizlerin son defa çıkardıklarını bildirdiğim 100 kadar piyade askeri ile beraber gelen 11 süvariden 10 erin Rum oldukları güvenilir bir haberci tarafından bildirildi.

2- Dün bir Amerika vapuru ile Samsun'a çıkan ve İngiliz birliklerini teftiş için görevlendirilen bir İngiliz albayı, yarın 22.5.1919 buradaki (okunamadı) askerî kontrol memuru ile birlikte Merzifon'a gidecek, birkaç gün sonra Samsun'a geri gelerek aynı vapur ile İstanbul'a dönecektir.

3- Sivas'a askerî kontrol subayı olarak gidecek olan Yüzbaşı Rih ve Mil isimindeki iki İngiliz subayı bugünlerde hareket edecekler ve yanlarında bir de İngiliz askerî müfrezesi götürceklerdir. Daha sonra Amasya ve Tokat'a da bir İngiliz subayı gönderilecektir.

4- Samsun'da İngilizler tarafından büyük bir telsiz telgraf merkezi tesis edilecektir. Buna ait levazım ve aletler birkaç gün evvel gelmiştir.

5- Yukarıda olduğu gibi arz ettiklerim sırf İngiliz subaylarından elde edilmiş bilgiye dayanmaktadır. İngiliz memurları ihraç hareketleri ve subayları ile birliklerinin öteye beriye sevki hakkında ne hükûmete ne de bana resmen bir şey bildirmediler ve bildirmelerinin yasak olduğu da uygun bir biçimde kendileri tarafından ifade edilmiştir.

6- Yukarıdaki maddeler dikkatleri çok önemli bir noktaya çekiyor. İngilizler bu hareketlerden resmen bilgi vermediklerinden dolayı bu konuda kendileri ile zamanında resmî bir biçimde herhangi bir muameleye girişme imkânı olmuyor.

Belge No : 27

İcraatlarını gerçekleştirdikten sonra ise onları yaptıklarından geri dönmeye mecbur edebilmek tabîî olarak zor bir meseledir. Uygun bir biçimde yapılan tesirler ile alınabilen bilgiye dayanarak bir çeşit teşebbüste bulunmayı ise doğru bulmuyorum. Bu münasebet ile bildirmek istediğim nokta şudur. Varlığımıza önem vermiyorlar. Âdeta memleketimizi açık bir sahra gibi kabul ederek kuvvetlerini gizli tasarılarına uygun olarak taksim ve ikame ediyorlar. Yavaş yavaş başlamış olan bu hareketler yine yavaş yavaş ve aynı usullerle artmakta ve genişlemektedir. Bir gün her tarafta emrivakiler karşısında kalmak ihtimali bulunduğunu saygılarımla arz ederim. 22.5.1919

9 ncu Ordu Müfettişi
Mustafa Kemal

1

24.5.1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 96

Belge : 96-1, 2

کوندون :	نجی راپور	محل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
۱۰۰۰	کوندولشدر	// بیف // ۳۵۰۰		
۱۰۰۰	وامل اولشدر	۲۰ / مایی / ۲۰		

آدره من : طغوزخچا در و قلمنا وقت ۱۰

مافعیله نه داتو ادره من راهیان د قلمنا
 قند وقت و اهلیه الفیاجیه مفتک مفتک
 موار اوله قند د رعبه مفتک مفتک
 قند قلمنا افتد ~~مفتک مفتک~~ جالیه
 مافعیله نه داتو ادره من راهیان د قلمنا

C. HR.
 ATASE ARŞIVI
 EOL - 15H
 KUTU: 14
 GÖM.: 95
 BEL.: 95-1

A	۱/۱
D	۱/۱
۱	۳۲

“Şifre” aceledir.

22 Mayıs 35

Samsun’da : Dokuzuncu Ordu Kıtâatı Müfettişliğine

Tarafı âlilerinden vakı’ olacak müracaat ve teklifatın nazar-ı dikkate ve ehemmiyete alınması için müfettişlik mıntıkasına civar olan Kayseri ve Maraş müstakil mutasarrıflıklarına Dâhiliye Nezaretince teblîgât i’fâsı ricâ edilmiştir.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye 1
3129

Basri

İmza

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 95

Belge : 95-1

Belge No : 28

“Şifre” aceledir.

22 Mayıs 1919

Samsunda : 9 ncu Ordu Müfettişliğine

Tarafınızdan yapılacak müracaat ve tekliflerin dikkate alınması için müfettişlik bölgesine yakın olan Kayseri ve Maraş müstakil mutasarrıflıklarına İçişleri Bakanlığınca tebliğlerde bulunulması rica edilmiştir.

Genelkurmay 1

3129

Basri

Kâzım Karabekir

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 95

Belge : 95-1

کوندون :	نهی راپور	حل : (39)	تاریخ	دقیقه : ساعت
۱-۶-۸	کوندلشدر	سعدیه لهر سر		
۲۵/۵/۶۶	واصل اولشدر	۲۵/۵/۶۶		

آدرس فرجه فقره جمع

ظفر نی در قندق قندقند آفانه نقاد در حدن عبا نقی
 حدن نمیزد در قندق. قوافیه شیعیه در انقیزار بار معینه شد حلق
 در حدن چ در معینه در سید (بیمیه) با شوقند در حلق ارفاقی و بدیده
 در حدن در حدن نیار در دوند در حدن سید در حدن در حدن در حدن در حدن
 در حدن در حدن در حدن / احمد انقیزار در حدن در حدن در حدن
 معینه در حدن در حدن در حدن در حدن در حدن در حدن در حدن در حدن
 در حدن در حدن در حدن در حدن در حدن در حدن در حدن در حدن

A	11
D	164
F	39

GH KUR.
ATASE ARŞIVI
KOL : 15H
KUTU : 14
GÖM : 97
BEL : 87-1

Belge No : 29

Şifre edildi.

24.5.35

Vasıl olmuştur. 24.5.335

Adres : Hâriciye Nezareti Celîlesine

Dokuzuncu Ordu Kıtââtı Müfettişliğinden alınan telgrafname sûreti aynen takdim-i huzur-u fehîmaneleri kılındı. Fi-l-hakika şimdiye kadar İngilizler yapacakları şeyler hakkında evvelden hiçbir ma'lûmat vermeyüp yapmağa başladıkdan sonra emr-i vâki bildirmekte ve bundan da kendilerini geri döndürmek mümkün olamamaktadır. Ne yapacaklar ise daha evvel ma'lûmat itâsının usûl ittihazı Nezaret-i âcizîce General Milne karargâhından ricâ edilmiş ise de bir fâide hasıl olmamıştır. Taraf-ı fehîmanelerinden bu hususda teşebbûsât-ı müessire-i mümkünede bulunulmasını istirhâm eylerim.

Basri

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 97

Belge : 97-1

Belge No : 29

Şifre edildi.

24.5.1919

Gelişi 24.5.1919

Adres : Dışişleri Bakanlığına

9 ncu Ordu Kıtıatı Müfettişliğinden alınan telgrafname sureti aynen sunuldu. Gerçekten şimdiye kadar İngilizler yapacakları şeyler hakkında önceden hiçbir bilgi vermeyip yapmaya başladıktan sonra emri vaki yapmakta ve bundan da kendilerini geri döndürmek mümkün olamamaktadır. Ne yapacaklar ise daha önceden haber verilmesi usul gereği nezaretçe General Milne karargâhından rica edilmiş ise de bir fayda sağlamamıştır. Tarafınızdan bu hususta mümkün olan teşebbüslerde bulunulmasını rica ederim.

Basri

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 97

Belge : 97-1

صورت

ارکانه وزیر عمده ریاسته

درود حق

بلاصلی ادویه و ارسنه اوج سانه لی تقطه در هر دو بیسای حاملا فارصده ارسنه
سکه ترنینه حدود ادرند و قوصور موقف کدکلان آتیار ایدلی ارسنه آمال
سیاسی قضا اتمهک و آتیه اتمهک کوشه مقصده دلا یانه ستره راخته هیه کجری
و سانه نایمندی ایلک ادارده سعید ریح موسسه بواجانیه تسهیل ایدلی هیه یامول عبد
ایورج. بواجانیه ایدلی ریح اوله ایدلی ریح بواجانیه ایدلی ریح بواجانیه ایدلی ریح
انفازیم ردیا. ترقه ادرتی خاطر ایورج. بواجانیه ایدلی ریح بواجانیه ایدلی ریح
بواجانیه ایدلی ریح بواجانیه ایدلی ریح بواجانیه ایدلی ریح بواجانیه ایدلی ریح

هفتدی ادرده تقطه

رلا
هفتدی

رلا

GNKUR.
ATASE ARSIVI
KOL. 103-1
EUTU: 14
GOMA: 103-2
BEL: 103-1

A	1/1
D	1/4
F	47-1

Samsun'dan

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâsetine Mevrûd Şifredir.

Silâhlı üç yûz Ermeni'nin üç makineli tüfenk ve birçok bombayı hâmilan Kars'dan Erzurum'un şimâl-i şarkiyesinden hudûd üzerinde Kosur mevkiine geldikleri istihbâr edildi. Ermenilerin âmâl-i siyâsîlerini fiilen istihsâl ve âsâyışı muhtell göstermek maksadıyla vilâyât-ı şarkîye dâhiline çeteler geçireceklerini ve mütâreke tarihinden beri ilk olarak müsâid bulunan mevsimin bu icraatlerini teshîl edeceğini pek muhtemel addediyorum. Bu ihtimâle karşı On Beşinci Kolorduca tedâbir-i lâzımeye tevessül edilmiştir. Kolordunun mevcud-ı hâzırasının İngilizlerce dûçar-ı taarruz olduğunu hatırlıyorum. Bu mevcudun muhafazası bi-t-tabî zarûri olduktan başka belki de icâb-ı hâl artırılmasını da isti'zâm edeceği ma'rûzdur.

24 Mayıs 35

Dokuzuncu Ordu Kıtaâtı Müfettişi

Mirlivâ

Mustafa Kemal

Kuvvetin nakline mecburiyet hasıl olsa bile fazla efradın jandarmaya nakli muvafıktır.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlük : 103

Belge : 103-2

Belge No : 30

Samsun'dan

Genelkurmay Başkanlığına Gelen Şifredir.

Silâhlı 300 Ermeni'nin 3 makineli tüfek ve birçok bomba ile Kars'tan Erzurum'un kuzeydoğusundan hudut üzerinde Kosur bölgesine geldikleri haber edildi. Ermenilerin siyasî emellerini fiilen elde etmek ve asayiş bozuk göstermek maksadıyla doğu vilâyetleri içlerine çeteler geçireceklerini ve ateşkes tarihinden beri ilk olarak elverişli bulunan mevsimin bu işlerini kolaylaştıracağını olabilir görüyorum. Bu ihtimale karşı 15 nci Kolorduca gerekli tedbirlere girişilmiştir. Kolordunun hazır mevcudunun İngilizlerce saldırıya uğratıldığını hatırlıyorum. Bu mevcudun korunması zorunlu olduğu gibi belki de arttırılmasının da gerekebileceği arz edilir. 24 Mayıs 1919

9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişi

Tuğgeneral

Mustafa Kemal

Kuvvetin nakline mecburiyet gerekse bile fazla efradın jandarmaya nakli uygundur.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 103

Belge : 103-2

Samsun'dan

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâsetine Mevrûd Şifre

Makâm-ı Sadâret-i uzmâya vukubulan ma'rûzatın bir sûretini aynen takdim ediyorum. Mütarekenâmenin beşinci maddesi Devlet-i Âliyye-i Osmaniye'nin jandarma ve nizâmiye kuvvetlerini takyîd ederken âsâyîş-i dâhiliyenin ve hududların muhafazasına kâfi gelmesi kaydını göstermiştir ki buna istinâden ıt-tılâ-ı âcizâneme göre devletce yetmişbeşbin askere lüzûm gösterilmiş ise de İ'tilâfiyûn bunu kabul etmeyerek kırkûçbine tenzil etmiştir. Şimdiye kadar geçen vekâyi-i dâhiliye ve tecârib-i fiiliye hükûmetin mütareke maddesine istinâd eden teklif ve takdir vaktinin doğru olup İ'tilâfın bu kuvveti kasr ve tahdîd etmesi âsâyîş-i dâhiliyenin muhafazasında hükûmeti imkânsızlık karşısında bırakmıştır. Ezcümle Canik livasıyla Sivas vilâyetinin Amasya ve havalisindeki jandarma ve nizâmiye kuvvetlerinin âsâyîşi te'min ve idâme için hiçbir vechle kâfi olamaması halkın huzur ve emniyetine pek çok suî te'sîr göstermiştir. Binâen-aleyh bu husus İ'tilâf mümesssillerinin nazar-ı dikkatine vaz' olunarak kuvvetin te'min-i âsâyîş gayesine kâfi gelecek dereceye iblâğa muvafakatlarının istihsâli ve bil-hâssa Canik livası ile havali-i cenvubiyesindeki jandarma ve nizamiye kıtaâtını takviye etmek üzere birkaç bin neferin taht-ı silâha alınması ve bunlar meyanında jandarmaya sâlih bir kısım kuvvetinde tefrîki pek ziyâde mühimdir. İ'tilâf devletleri fi-l-hakika Hükûmet-i Osmaniye'nin idâme-i âsâyîş etmesini arzu ediyorlarsa bu bâbdaki teklifi hüsn-i telâkkî ve kabul etmeleri tabii görülür.

Memâlik-i Osmaniye'nin bu havaliye mukayyes ve âsâyîş ve emniyete muhtaç diğer mıntikalarda olduğuna göre bu zarûret-i fevk-al-âdenin istikmâline müsâade-i fehâmetpenâhîlerini istirhâm eylerim. 24 Mayıs 35

Ş.1

3096

Dokuzuncu Ordu Kıtaâtı Müfettişi

Mirlivâ

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 104

Belge : 104-2

Belge No : 31

Samsun'dan

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Riyâsetine Mevrûd Şifre

Makâm-ı Sadâret-i uzmâyâ vukubulan ma'rûzatın bir sûretini aynen takdim ediyorum. Mütarekenâmenin beşinci maddesi Devlet-i Âliyye-i Osmaniye'nin jandarma ve nizâmiye kuvvetlerini takyîd ederken âsâyîş-i dâhiliyenin ve hududların muhafazasına kâfi gelmesi kaydını göstermiştir ki buna istinâden ıtılâ-ı âcizâneme göre devletce yetmişbeşbin askere lüzûm gösterilmiş ise de İ'tilâfiyûn bunu kabul etmeyerek kırkûçbine tenzil etmiştir. Şimdiye kadar geçen vekây-i dâhiliye ve tecârib-i fiiliye hükûmetin mütareke maddesine istinâd eden teklif ve takdir vaktinin doğru olup İ'tilâfın bu kuvveti kasr ve tahdîd etmesi âsâyîş-i dâhiliyenin muhafazasında hükûmeti imkânsızlık karşısında bırakmıştır. Ezcümle Canik livasıyla Sivas vilâyetinin Amasya ve havalisindeki jandarma ve nizâmiye kuvvetlerinin âsâyîşi te'min ve idâme için hiçbir vechle kâfi olamaması halkın huzur ve emniyetine pek çok suî te'sir göstermiştir. Binâen-aleyh bu husus İ'tilâf mümessillerinin nazar-ı dikkatine vaz' olunarak kuvvetin te'min-i âsâyîş gayesine kâfi gelecek dereceye iblâğa muvafakatlarının istihsâli ve bil-hâssa Canik livası ile haval-i cenvubiyesindeki jandarma ve nizamiye kıtaâtını takviye etmek üzere birkaç bin neferin taht-ı silâha alınması ve bunlar meyanında jandarmaya sâlih bir kısım kuvvetinde tefrîki pek ziyâde mühimdir. İ'tilâf devletleri fi-l-hakika Hükûmet-i Osmaniye'nin idâme-i âsâyîş etmesini arzu ediyorlarsa bu bâbdaki teklifi hüsn-i telâkkî ve kabul etmeleri tabii görülür.

Memâlik-i Osmaniye'nin bu havalie mukayyes ve âsâyîş ve emniyete muhtaç diğer mıntikalarda olduğuna göre bu zarûret-i fevk-al-âdenin istikmâline müsâade-i fehâmetpenâhîlerini istirhâm eylerim. 24 Mayıs 35

Ş.1

3096

Dokuzuncu Ordu Kıtaâtı Müfettişi

Mirlivâ

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 104

Belge : 104-2

Samsun'dan

Genelkurmay Başkanlığına Gelen Şifre

Sadaret makamına yapılan maruzatın bir suretini aynen sunuyorum. Mütarekenamenin 5'inci maddesi Osmanlı Devleti'nin jandarma ve nizamiye kuvvetlerini ilgilendirirken iç asayişin ve hudutların korunmasına yeterli gelmesi şartını da göstermiştir ki buna istinaden benim düşünceme göre devletçe 75.000 askere gerek duyulmuş ise de İtilâf devletleri bunu kabul etmeyerek 43.000'e indirmiştir. Şimdiye kadar geçen iç olaylar ve tecrübeler, hükûmetin mütareke maddesine istinat eden teklif ve takdir zamanının doğru olup İtilâf devletlerinin bu kuvveti azaltması ve sınırlandırması iç asayişin korunmasında hükûmeti imkânsızlık karşısında bırakmıştır. Bu cümleden, Canik sancağı ile Sivas vilâyetinin Amasya ve civarındaki jandarma ve nizamiye kuvvetlerinin asayişini sağlamak ve devam ettirmek için hiçbir biçimde yeterli olmaması halkın huzur ve emniyetini çok kötü etkilemiştir. Bundan dolayı, bu husus İtilâf temsilcilerinin nazarı dikkatine sunularak kuvvetin âsâyîşi sağlamak gayesine yetecek dereceye çıkartılmasına rıza göstermelerinin sağlanması ve bilhassa Canik sancağı ile güneyindeki jandarma ve nizamiye birliklerini takviye etmek üzere birkaç bin erin silâh altına alınması ve bunlar arasında jandarmaya yarar bir kısım kuvvetin ayrılması da çok önemlidir. İtilâf devletleri gerçekten Osmanlı Hükûmeti'nin asayişinin devam etmesini istiyorlar ise bu konudaki teklifi iyi kabul etmeleri tabîi görülür.

Osmanlı memleketlerinin bu bölgeye kıyasla asayiş emniyete muhtaç diğer bölgelerde olduğu gibi bu olağanüstü zaruretin giderilmesine müsaade etmenizi rica ederim.

24 Mayıs 1919

1 nci Şube

3096

9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişi

Tuğgeneral

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 104

Belge : 104-2

Belge No : 32

A	1/1
D	2/2
F	5/

GNEOR.
ATASE ARSIVI
KOL - 154
KUTU: 14
CÖM: 107
BEL. : 107-1.

Belge No : 32

Acele Tel

Amasya Mutasarrıflığına

25.5.1919

Bugün karargâhımla Havza'ya hareket ediyorum. Birkaç gün orada kalacağım.

9 ncu Ordu Müfettişi
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 14
Gömlek : 107
Belge : 107-1

Belge No : 32

Acele Tel

Amasya Mutasarrıflığına

25.5.1919

Bugün karargâhımla Havza'ya hareket ediyorum. Birkaç gün orada kalacağım.

9 ncu Ordu Müfettişi
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 14
Gömlek : 107
Belge : 107-1

Belge No : 33

İstihbarat

Numro

143

Kısmen şifre

Havza'dan

26.5.35

Samsun'da 3 ncü Kolordu Kumandanlığına

Tokad Mutasarrıflığından cevaben vârid olan ma'lûmatta livanın yalnız Erbaa kazası dâhilinde icra-yı şekavet eden ve afv-ı umumî üzerine elyevm serbestçe gezmekte bulunan 200 mevcutlu Hacıbey Karyeli Lenger Hoçor, 150 mevcudlu Kozlucaalan karyesinden İstepil, 100 mevcudlu Kırkharman Karyeli Anastas ve 60 mevcudlu Karamuklu Çakır ve 180 kadar mevcudlu İkinigârlı diğer Anastas'ın Lâdik, Amasya, Çeharşenbe, Samsun taraflarında bulunan Rum çeteleriyle münasebette bulundukları ve Samsun cihetinde bulunan komite merakizinden ahz-ı talimat iden merkûmların mukaddema takip ettikleri efkâr-ı siyasiyeyi ta'dil etmediğinden başka fırsat buldukça Erbaa kazası dahil ve haricinde çapulculuk dahi yapmakta oldukları ve bunlardan Lenger çetesinin ayrıca bomba ile mücehhez bulunduğu ve iş bu komitelerin ellerinde Osmanlı, Rus silahları bulunduğu bildirilmektedir. Bu kazanın jandarma kuvveti ve kaim-makam ile zabitanın derece-i liyakat ve takviye-i tedabir için mutasarrıfın mü-talâasını sordum.

Husus-ı ma'lûmat buyrulması

Kapanmıştır

9. Ordu Kıtaatı Müfettişi

Saat 17.11 sonra

26.5.35

Yaver

Telgrafhaneye gönderilmiştir.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 110

Belge : 110-2

Belge No : 33

İstihbarat
Numara
143
Kısmen şifre

Havza'dan
26.5.1919

Samsun'da 3 ncü Kolordu Komutanlığına

Tokat Mutasarrıflığından cevap olarak gelen malûmatta livanın yalnız Erbaa kazası dahilinde eşkıyalık yapan ve genel af üzerine hâlâ serbestçe gezmekte olan 200 mevcutlu Hacıbey Karyeli Lenger Hoçor, 150 mevcutlu Kozlucaalan karyesinden İstepil, 100 mevcutlu Kırkharman Karyeli Anastas ve 60 mevcutlu Karamuklu Çakır ve 180 kadar mevcutlu İkinigârlı diğer Anastas'ın Lâdik, Amasya, Çarşamba, Samsun taraflarında bulunan Rum çeteleriyle münasebette bulundukları ve Samsun cihetinde bulunan komite merkezlerinden talimat alan adı geçen şahısların eskiden takip ettikleri siyasî düşüncelyi değıştirmedığınden başka fırsat buldukça Erbaa kazası içinde ve dışında çapulculuk dahi yapmakta oldukları ve bunlardan Lenger çetesinin ayrıca bomba ile donanmış bulunduğu ve işbu komitelerin ellerinde Osmanlı, Rus silâhları bulunduğu bildirilmektedir. Bu kazanın jandarma kuvveti ve kaymakam ile subaylarının iktidarı ve alınan tedbirlerin takviyesi için mutassarrıfın görüşünü sordum.

Bu konuda bilgi verilmesi

Kapanmıştır

9 ncü Ordu Kıtaatı Müfettişı

Saat 17.11 26.5.1919

Yaver

Telgrafhaneye gönderilmiştir.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 110

Belge : 110-2

١٢٠ - فصل الثامن

(8)

✓

11

X

$\sim \frac{1}{2} \rho \frac{d^2}{dt^2} \left(\frac{1}{2} \frac{d^2}{dt^2} \right)$
 $\frac{d^2}{dt^2} \sim \frac{1}{2} \rho \frac{d^2}{dt^2}$

ایمانی بی ایمان
مؤمنان و کفار

ایده برای مجامعه
واقع شده از دسترس و بیایند

واقعه شده است که بویابیده
تقدیر گرفته که بویابیده

فانما هذا هو العلم الذي هو العلم بالعلم

ذات عبادت طریقتی کے لئے والہ رکھنا

صورتی که احوال و افتداده به اختیار خود
در گذشته بر سر قند فخر است که در

ارسله ببر - سکه های طلا - اینها
 آتشک اینها بودند و سکه های طلا
 اینها بودند و سکه های طلا

A	3
D	60

D	60
F	19

4- خواجہ ارشد مسکنہ بکس میں ملے گا، اور وہاں روپوش ہے۔

4- کتب و اسناد خطی و چاپی که در این کتابخانه موجود است، به شرح زیر است:

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله
والصلاة والسلام على من لا نبي بعده
وبعد فقد حضر في اجتماع مجلس إدارة الجمعية
التي عقدت في يوم الاثنين الموافق ١٤٢٨/١٢/١٥
الساعة ١٠:٠٠ صباحاً في قاعة الاجتماعات
بمبنى الجمعية العامة في مدينة الرياض
الذين هم:

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين أجمعين

A	3	2793
D		60
F		19

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
KOL. 154
KUTU: 346
GOM.: 106.
BEL.: 1064

790

Belge No : 34

Zâta mahsus

Aded

218

15 K. Kumandanlığına

Trabzon vilâyeti ile asayiş-i memlekete mütedair cereyan iden bir iki muhaberede müşârûn-ileyhin nokta-i nazarı ile metalib vakiasında ittıradsızlık ve liyâkatında bir basitlik hissediliyor. Yakından temas etmedikçe bu bâbdaki takdiratında gecikeceğim ve Bâb-ı Âliye karşı buna dair esaslı bir şey arz etmekliğim mümkün olamayacaktır. Zât-ı âlînin Trabzon'dan geçerken vali beyle bizzat muarefe suretiyle ahval ve iktidar idaresi hakkında bir ma'lûmat edinmiş olmakla beraber şimdiye kadar muhaberatta da bu hususda bir kanaat istihsal etmiş bulunduğunuzu zannediyorum. Bu bâbda tenvir buyurmanızı istirhâm ederim.

28 Mayıs 335

Vusûlü 29

9. Ordu Müfettişi

Mustafa Kemal

Zâta mahsus

9 uncu Ordu Müfettişliğine

30 minh

Trabzon valisiyle İstanbul'dan beraber geldim. Kendisi ma'lûmatlı, Avrupa'da bulunmuş, nazik ve ağırbaşlıdır. Esasen sinni de elliden fazla olup karışık olmayan işlerde nafi'dir. Askerin bölük bölük ve hatta takım takım vilâyete dağıtılmasını telâşla teklifinden dahi anladığım şudur ki ecanibin arzu ve bunlar tarafından bi'l-vasıta veya bilâ-vasıta yapılacak telkinât ve tahrikata farkında olmayarak tâbi' olabilirler. Ve karışık ahvâlde büsbütün şaşırır. Trabzon'daki Fransız mümessili dehşetli Türk aleyhtarıdır. Orada bir de Türkçe bilir dikkatli hizmetimizde bulunmuş Jandarma Muallimi Binbaşı Aneşeri vardır. Bunların elinde de Trabzon Hedm-i Merkeziyet Cemiyeti vardır. Trabzon'un Türkiye'den ayrılmasına bu suretle çalışıyorlar fakat cemiyet ve fikir zaifdir. Bunların her

Belge No : 34

hamiyetli genci ittihad ve terakkidir diye yine bizim hükûmete ezdirmeye çalıştıklarını gördüm. Mesela İhtiyat Zabıtları Cemiyetini dahi böyle zannediyorlardı. Bendeniz Trabzon'da icab edenleri tenvir ve Merâli Bey'e de bu cereyanı anlatmışdım. Fakat Hükûmet-i Sabıka'nın pek aleyhtarı görülse Merâli Beyin tarz-ı hareketini acizlerine gösterecek bir dimağa bugün Trabzon'da mâlik değilim. Pek mühim bir vaziyeti olan iş bu vilâyeti sıkı tutmak için Üçüncü Fırka karargâhının Trabzon'a naklini ve fırka kısm-ı küllisinin dahi bu vilâyette bulunmasını muvafık bulmuş ve nezâret-i celfeden dahi müsaade alarak icraata başlamışdım. Üçüncü Fırkaya şâyân-ı i'timâd bir kumandan birer erkân-ı harbin pek serian gelmesi lâzımdır. Halen vekâlette bulunan Erkân-ı Harb Kaim-makamı Abdi Bey korkak ve düşüncesiz biridir. Ancak bir idare memuru olabilir. Mümkünse evvelce Otuz Yedinci Fırka Kumandanlığında bulunan mîr elyem Altmışıncı Fırka kumandanı olan Miralay Köprülülü Kâzım Beyin veya Onuncu Fırka Kumandanı Kaim-makam Kemal Beyin i'zâmlarını rica eylerim. Van Valisi Haydar Beyin istifa ettiğini haber aldım. Bu zâtın Van'da kalması pek lâzımdır. Oraları pek eskiden tanıdığı gibi müteşebbis dahi olduğundan sulhun in'ıkadına kadar ayrılmamasını mühim görürüm arz eylerim.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 106

Belge : 106-1

Belge No : 34

Kişiye özel

Adet

218

15 nci Kolordu Komutanlığına

Trabzon vilâyeti ile memleketin asayîşi ile ilgili cereyan eden bir iki haberleşmede adı geçen görüşü ile istekleri hususunda takipsizlik ve iktidarında bir basitlik hissediliyor. Yakından temas etmedikçe bu konudaki takdirlerimde gecikeceğim ve İstanbul Hükûmeti'ne karşı buna dair esaslı bir şey arz etmem mümkün olamayacaktır. Zatı âliniz Trabzon'dan geçerken vali beyile bizzat tanışma suretiyle durum ve iktidar idaresi hakkında bir bilgi edinmiş olmakla beraber şimdiye kadar haberleşmelerde de bu hususta bir görüş elde etmiş olduğunuzu zannediyorum. Bu konuda aydınlatmanızı istirham ederim.

28 Mayıs 1919

Gelişi 29

9 ncu Ordu Müfettişi

Mustafa Kemal

İmza

Kişiye özel

9 ncu Ordu Müfettişliğine

30'da

Trabzon valisi ile İstanbul'dan beraber geldim. Kendisi bilgili, Avrupa'da bulunmuş nazik ve ağırbaşlıdır. Esasen yaşı da 50'den fazla olup basit işlerde faydalıdır. Askerin bölük bölük ve hatta takım takım vilâyete dağıtılmasını telâşla teklifinden dahi anladığım şudur ki yabancıların arzularına ve bunlar tarafından doğrudan veya dolaylı yapılacak saldırılara ve kışkırtmaya farkında olmayarak tâbi olabilirler. Ve karışık durumda büsbütün şaşırır. Trabzon'daki Fransız temsilcisi dehşetli Türk aleyhtarıdır. Orada bir de Türkçe bilir, dikkatli hizmetimizde bulunmuş Öğretmen Jandarma Binbaşı Aneşeri vardır. Bunların elinde de Trabzon Merkezîyeti Yıkma Cemiyeti vardır. Trabzon'un Türkiye'den

Belge No : 34

ayrılmasına bu suretle çalışıyorlar fakat cemiyet ve fikir zayıftır. Bunların her vatansever genci ittihat ve terakkidir diye yine bizim hükûmete ezdirmeye çalıştıklarını gördüm. Meselâ Yedek Subaylar Cemiyetini dahi böyle zannediyorlardı. Ben Trabzon'da gerekli kişiler aydınlattım ve Merâli Beye de bu cereyanı anlatmıştım. Fakat eski hükûmenin çok karşıtı görülürse de Merâli Beyin hareket şeklini size gösterecek bir şura bugün Trabzon'da sahip değilim. Çok önemli bir durumu olan bu vilâyeti sıkı tutmak için 3 ncü Tümen karar-gâhının Trabzon'a naklini ve tümenin büyük çoğunluğunun dahi bu vilâyette bulunmasını uygun bulmuş ve bakanlıktan dahi izin alarak işlere başlamıştım. 3 ncü Tümene güvenilir bir komutan ve birer subayın çok süratle gelmesi gereklidir. Halen vekâlette bulunan Kurmay Yarbay Abdi Bey korkak ve düşüncesiz biridir. Ancak bir idare memuru olabilir. Mümkünse evvelce 37 nci Tümen Komutanlığında bulunan şimdiki 60 ncı Tümen komutanı olan Köprülülü Kâzım Beyin veya 10 ncu Tümen Komutanı Yarbay Kemal Bey'in gönderilmelerini rica eylerim. Van Valisi Haydar Beyin istifa ettiğini haber aldım. Bu kişinin Van'da kalması çok gereklidir. Oraları çok eskiden tanıdığı gibi müteşebbis dahi olduğundan barışın sağlanmasına kadar ayrılmamasını önemli görürüm arz eylerim.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 106

Belge : 106-1

2
2149

Havza'dan Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye Riyâsetine Mevrûd Şifredir

Dâhil-i memlekette olan şûrâdan günlük irtibat ve münasebât gösteriyorki bazı merakiz-i mühimmeye bizzat gitmek zarûret-i mahsusa icâbıdır. Kolordudan emir ve ıslah suretiyle üç otomobil tedarik edilebildi. Fakat benzin katiyyen mevcut değildir. Onbeşinci Kolordudan Sivas havalisine benzin getirtmek ihtimali olmadığı gibi kat'ıyyen adem-i kifâyetten bahsle cevaplarda bulundular. Acizleri ve faaliyet-i atiyeyi mahkûm, atalet kılan benzinin hiç olmazsa Erzurum noktasına girinceye kadar Dersaadet'ten gönderilmek mecburiyeti vardır. Bu takdirde Altay vapuruyla yetiştirilemeyen benzin maksada asla vefa edemeyecektir. Hiç olmazsa daha bin kilo benzinin Harbiye Nezâret-i celîlesince mübayaa ettirilerek Samsun'a sevk olunması debboyunda fazlaca tahmil ettirilmesinin işin takibine emir ve müsaade buyrulmasını hassaten rica ederim.

28 Mayıs 35

Vürûdu 30 minh

31.5.35

Dokuzuncu Ordu Kıtaatı Müfettişi
Mustafa Kemal

1
3249

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 134

Belge : 134-5

2

2149

Havza'dan Genelkurmay Başkanlığına Gelen Şifredir

Memleket içerisinde yapılan toplantıdan günlük bağlantı ve ilişkiler gösteriyor ki bazı önemli merkezler bizzat gitmek özellikle zorunluluk gereğidir. Kolordudan emir ve iyileştirme suretiyle üç otomobil hazırlanabildi. Fakat benzin kesinlikle yoktur. 15 nci Kolordudan Sivas civarına benzin getirtmek mümkün olmadığı gibi kesin olarak yetmediği cevabını verdiler. Bizleri ve gelecekteki faaliyetleri engelleyen benzinin hiç olmazsa Erzurum noktasına girinceye kadar İstanbul'dan gönderilme zorunluluğu vardır. Bu takdirde Altay vapuruyla yetiştirilemeyen benzin amaca asla hizmet etmeyecektir. Hiç olmazsa daha bin kilo benzinin Harbiye Nezaretince satın alınılarak Samsun'a gönderilmesi ve deposunun da fazlaca yüklenmesi işin takibine emir ve müsaade buyrulmasını özellikle rica ederim. 28 Mayıs 1919

Gelişi 30'da

31.5.1919

9 ncu Ordu Kıtaaatı Müfettişi

Mustafa Kemal

1

3249

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 134

Belge : 134-5

کوندرن :	نمبر راپور :	محل :	تاریخ :	دقیقه : ساعت
۳۱	کوندرلشور	۶۱	۲۵/۵/۴۹	
۲۵	واصل اولشور			

آدرس :
 دیانکوره اوله یوگنی قوربار دو خورایقغه -
 قوربار دو خورایقغه -
 طغوزخجی اورو قطعی نعتیکله وقت لطفه عاتل نعتیکله
 دیانکوره یقینی بیک برادر کی شود : دو نعتیکله اورو دنیه بیاد
 دومان و الوی سفید [دیانکوره ، بلیسی ، شکوه العزیز ، افره
 سلیمونی و دیانکوره] ایل قوربار دو خورایقغه ده نعتیکله
 انصاف و لطفه برنده ایل واقع اولمجه مراجهتین قوربار دو خورایقغه
 طغوزخجی اورو خستیکله برادره املاسی و انصافه واقع اولمجه مراجهتین
 قوربار دو خورایقغه قوربار دو خورایقغه
 قوربار دو خورایقغه

GNKUR.
 ATASE ARSIVI
 EOL : ۱۵۴
 EULU : ۱۲
 GOM : ۱۵۴
 BIL : ۱۵۴

1
3215

29.5.35

Diyarbakir'de On Üçüncü Kolordu Kumandanlığına Şifre

Şifreye tahvil edildi

29 Mayıs 35

Dokuzuncu Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin vezaifine ait mezkûr müfettişliğe verilen talimatın bir maddesi şudur: "Müfettişlik hududuna mücavir vilâyât ve elviye-i müstakille (Diyarbakir, Bitlis, Mamuretülaziz, Ankara, Kastamonu vilâyetleri) ile kolordu kumandanlıkları da müfettişliğin ifâ-yı vazife sırasında re'sen vâki' olacak müracaatlarını nazar-ı dikkate alacaklardır." Dokuzuncu Ordu Müfettişliğinin bu madde ahkâmı dâhilinde vâki' olacak müracaatlarının nazar-ı itibara alınması mercudur.

Basri

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 12

Gömlek : 154

Belge : 154-1

Diyarbakır'da 13 ncü Kolordu Komutanlığına Şifre

Şifreye dönüştürüldü

29 Mayıs 1919

Dokuzuncu Ordu Kıtaatı Müfettişliğinin görevlerine ait bu müfettişliğe verilen talimatın bir maddesi şudur: “Müfettişlik hududuna komşu vilâyetler ve bağımsız Vilayetler (Diyarbakır, Bitlis, Mamuretülaziz, Ankara, Kastamonu vilâyetleri) ile kolordu komutanlıkları da müfettişliğin vazifesini yapması sırasında kendilerine yapılacak başvurularını dikkate alacaklardır.” 9 ncü Ordu Müfettişliğinin bu madde hükümleri içerisinde yapılacak başvurularının gözönüne alınması rica olunur.

Basri

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 12

Gömlek : 154

Belge : 154-1

Belge No : 37

Aded
35

On Beşinci Kolordu Kumandanlığına

Havza
31.05.35

C:30.5.35

Trabzon valisi hakkındaki izahat ve kanaatte tamamıyla müşterekim. Trabzon vilâyeti gibi vatanımız bi'n-nisbe daha cevval olan bir halkın hissiyat-ı milliyesini hüsn-i tedkik ve idarede ve istiklâl-i milliyeyi tahlis etmek gaye-i müştereke doğru hüsn-i isti'mâlinde aciz olan bu zât İzmir ve Manisa hadise-i vakı'aları üzerine birçok vesveselere düşerek miting bile akdettirmekten korkuyor. Kendisine bu gece ehemmiyetle tebligât ve vesayada bulundum. Birdenbire bu aralık kendisi aleyhinde tevessülü de münâsib görmedim. Ma'haza o zaruret-i tâmmе hasıl olursa o da ifâ olunacaktır. Ma'haza müzaherât-ı milliyenin Trabzon havalisinde de mitingler şeklinde zuhuru fevkalâde elzem olduğu cihetle bu ceryanın sür'at-i husulü için ne derece kâbilse askerî kanallardan da te'sirat yaptırılmasını ve Trabzon'da müsait bir vaziyet-i hakime-i askeriye te'sisine kadar icab ederse (şifre) buyurduğunuz bir zâtı oraya göndermenizi rica ederim. Miralay Köprülülü Kâzım ve Kaim-makam Kemal beylerin her ikisi de kıymetli birer erkân-ı harb zabitiyle beraber ve haleflerinin vürûduna intizâr etmeyerek Trabzon'a gönderilmesini ehemmiyetle istedim. Zaten dün dokuz erkân-ı harbiye zabitiyle iki fırka ve dört piyade kumandanı istemiş idim. Van Valisi Haydar Bey hakkındaki takdiratınızda aynı düşüncelerim gibidir. Müsteşar Hamid Bey Samsun'a gelip işe başladı. Van'a yeni tayin olunan zâtın gönderilmeyeceğini öğrendim. Haydar Beyin bu aralık Van havalisinden ayrılması caiz olmayacağı cihetle kemâkân kalmasını ve vazife-i vatanperveranelerine müşterek bir gaye etrafında devam etmelerini müşârun-ileyhe dün tebliğ ettiğim gibi Makam-ı Sâdâret-i 'uzmâya dünden böyle istifalarının kabul edilmesini istirham ettim. 31.5.35

9. Ordu Müfettişi

1.6.35

Mirliva

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 111
Belge : 111-1,2

Belge No : 37

Adet
35

15 nci Kolordu Komutanlığına

Havza
31.5.1919

Cevap: 30.5.1919

Trabzon valisi hakkındaki açıklamalara ve görüşe tamamıyla katılıyorum. Trabzon vilâyeti gibi vatanımız nispeten daha hareketli olan bir halkın millî duygularını iyi araştırmak ve idarede millî bağımsızlığı kurtarma müşterek gayesi doğrultusunda kullanmadan aciz olan bu şahıs İzmir ve Manisa olayları üzerine birçok şüphelere düşerek miting bile yaptırmaktan korkuyor. Kendisine bu gece özellikle tebliğlerde ve vasiyetlerde bulundum. Birdenbire bu aralık kendisine karşı itimadı da uygun görmedim. Bununla beraber tamamen çaresizlik meydana gelirse o da yerine getirilecektir. Bununla birlikte millî yardımlaşmanın Trabzon havalisinde de mitingler şeklinde görülmesi çok lüzumlu olduğundan dolayı bu hareketin hızla yayılması için ne derece mümkünse askerî yoldan da tesirler yaptırılmasını ve Trabzon'da uygun bir hâkimiyet oluşuncaya kadar gerekirse (şifre) buyurduğunuz bir kişiyi oraya göndermenizi rica ederim. Albay Köprülülü Kâzım ve Yarbay Kemal beylerin her ikisi de kıymetli birer kurmay subay ile beraber ve yerlerine birinin gelmesini beklemeyerek Trabzon'a gönderilmesini özellikle istedim. Zaten dün dokuz kurmay subay ile iki tümen ve dört piyade komutanı istemiştim. Van Valisi Haydar Bey hakkındaki takdirleriniz de aynı düşüncelerim gibidir. Müsteşar Hamid Bey Samsun'a gelip işe başladı. Van'a yeni tayin olunan kişinin gönderilmeyeceğini öğrendim. Haydar Beyin şimdilik Van havalisinden ayrılması uygun olmayacağından eskiden olduğu gibi kalmasını ve vatanperver vazifelerine ortak bir amaç etrafında devam etmelerini adı geçen şahsa dün tebliğ ettiğim gibi Sâdâret makamından da dünden itibaren istifalarının kabul edilmemesini istirham ettim.

31.5.1919

1.6.1919

9 ncu Ordu Müfettişi
Tuğgeneral
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 111
Belge : 111-1,2

Belge No : 38

Zâta mahsusdur:

15 K. Kumandanlığına

Havza
2.6.35

Dâhiliye Müsteşarı Seyfi, Canik Mutasarrıf-ı Lâhiki Hamid Bey zât-ı şâhânenin güşâda buyurduğu Meclis-i Meşveretde hazır bulunmuş idi. Mîr-i mûmâileyhanın getirdiği ma'lûmat dahi suret-i şifa-bahş değildir. Hükûmete adem-i i'timâdı işrab eden nutuklarla nihayet bulan mezkûr şûrâda bir karar-ı kat'i ittihaz edilememiştir. Hâlen hükûmetin yine eski hükûmet olduğu fazla olarak zaafa uğradığı ve İstanbul'da yeniden bir ruh-ı inkılâb uyandığı anlaşılmaktadır efendim.

3/6

İstihbarat 46

9. Ordu Müfettişi
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 112

Belge : 112-1

بیمه - حق بیمه

X

۲۵۸

۱۱۹

عدد
۵۹

۲۵۸ / ۲ / ۴

۲۵۸ / ۲ / ۴ : به تو موثر زانه میوه سفید رنگه .

ماهی جمشید آرد و بایه کبده یک کیلوگرم به قیمت ۲۵۸ / ۲ / ۴

نشان دار معصومان طرزدیه ولایت / بیلدیر / ارزدوم مدانه ۲۵۸ / ۲ / ۴

جمشید طرزدیه کی / ~~بیلدیر~~ / جمشید به بایه کی نشان ایضاً و اندکی

و غیر زمانه فوج آ تا حوالی دلا با شده کی جمشید ده جی زانیه؟ در حواله

حوت ایضاً تا به ارلور .

مدیر

۵ / ۴

GNEUR.
ATASE ARŞIVI
KOL : ۱۵۸
KUTU : ۳۴۶
GÖM : ۱۱۴
BEL : ۱۱۸-۱

۲۵۸ / ۲ / ۴	۲۴۹۳
D	۶۰
F	۲۷

۵ / ۴

Belge No : 39

Adet
54

15 nci Kolordu Komutanlığına

Havza
4.6.1919

3.6.1919 İstihbarat: Bir numaralı kişiye özel şifreye ektir:

Millî cemiyetlerin Avrupa'ya gidecek heyetin programını istemeleri konusundaki girişmelerine dair görüşlerimi Trabzon vilâyetine bildirdim. Erzurum Müdâfaa-i Hukuk Cemiyetinin Trabzon'daki millî cemiyetlere bu konudaki girişimlerini haber vermeleri ve onları aynı zamanda Batı Anadolu vilâyetlerindeki cemiyetleri de aynı vatan vazifesine çağırmaları yerinde olur.

4.6.1919
Gelişi 5'te

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 114
Belge : 114-1

۲۰۶/۲

اتحادیه عرب

شعبه
دخات

۶۶۹۹

ایکاد جریه عربی جواد با نام ایدیه

جریه داریه یابیه عربیه

A	۱/۱
D	۱۶۱۱
F	۲۳-۱

73/1

لحقون نمی ارد و قطعاتی مفصلی ایچونه جابیه ایدیه جابیه ماسونه بودیه ایدیه اوله بک کبونه بک سونه
ایدیه بایقیه اکلانده . دلخیه بی ایچیه ، واسع برضقه ده دانا سیه بونده مجوریه سونه
مفصلک بینه اولامه بی بوزنده مرکزش ، علان فاطمه ده . باز عید مجوس بک کبونه بک
ایچک دایله ایدیه ماسونه سونیه انبای ایدیه موجود . ایکاد جریه عربی
فرجه

GNKUR.
ATACE ARŞIVI
KOL : ۱۳۸
KUTU : ۱۴
GOM : ۱۳۴
BEL : ۱۳۴-۲

۶۶۹۹

۲۰۶/۲

۶۶۹۹

۲۰۶/۲

ایکاد جریه عربی جواد با نام ایدیه

بینه ده حد ثابیه کیفیه ایدیه و بینه ایدیه کبونه ده فرجه
کبونه ایدیه داریه سونه اوله جریه ایدیه سونه
جریه داریه سونه

۲۰۶/۲

Belge No : 40

Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye Riyâseti

4.6.35

Şube

1

Numara

3249

Harbiye Dairesi Riyâset-i Âlîyesine Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye Reisi
Cevad Paşa tarafından

Dokuzuncu Ordu Kıtâatı Müfettişliği için mübayaa edilüp Samsun'a sevk edilecek olan bin kilo benzinin sevk edilmediği bi't-tahkik anlaşılmıştır. Vazifesi icabı vâsi' bir mıntıkada daima seyyar bulunmak mecburiyetinde bulunan müfettişlik benzin olmaması yüzünden hareketsiz, atıl kalmaktadır. Binâen-aleyh mebhûs bin kilo benzinin ilk vasıta ile Samsun'a sevkiyle inbası ehemmiyetle mercudur.

Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye Reisi

Ferik

Harbiye

5499

H.D. Riyaseti

331

Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye Riyâset-i Celîlesine

Sevkiyata derhal te'kid-i keyfiyyet olunmuş ve pazartesi günü (9 Haziran) hareket eden Altay vapuruyla sevk olunacağı anlaşılmış olmağla arz ve takdim.

5.6.35

Harbiye Dairesi Reisi

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 134

Belge : 134-2

Belge No : 40

Genelkurmay Başkanlığı

4.6.1919

Şube

1

Numara

3249

Harbiye Dairesi Başkanlığına Genelkurmay Başkanı
Cevat Paşa tarafından

9 ncu Ordu Kıtaatı Müfettişliği için satın alınıp Samsun'a gönderilecek olan bin kilo benzinin gönderilmediği tahkikat neticesi anlaşılmıştır. Görevi gereği geniş bir muntıkada daima dolaşmak zorunda olan müfettişlik benzin olmaması yüzünden hareketsiz, boş kalmaktadır. Bundan dolayı bahsedilen bin kilo benzinin ilk vasıta ile Samsun'a gönderilmesiyle haber verilmesi önemle rica olunur.

Genelkurmay Başkanı
Korgeneral

Harbiye
5499

Harbiye Dairesi Riyaseti
331

Genelkurmay Başkanlığına

Sevkiyata derhâl başlanması hususu tekrar yazılmış olup ve pazartesi günü (9 Haziran) hareket eden Altay vapuruyla gönderileceğinin anlaşılmış olduğu arz ve takdim.

5.6.1919

Harbiye Dairesi Başkanı
İmza

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 14
Gömlek : 134
Belge : 134-2

کوندون :	نهی راپور	عمل : (49)	تاریخ	دقیقه : ساعت
کوندولشدر	کوندولشدر	کوندولشدر	۲۵/۴/۱۴	
دامل اولشدر	دامل اولشدر	دامل اولشدر		

آدره من سیواسه او جینی قول اردو قولند انغه

۱- حاسوده و کوییری جوارلنده احراری شخاوتنه اننده اولاده روم
 حیدر بنک تکلیلی ایچونه آما سده کونده روملنده بوز کیشده مغزده
 عکده اید و قمع بدلا نه عکده ده بیکیکی روم بوز کیشده یکره بیسه
 نغزه شهید ایدلرکی و اشتیاقنه جوروم لواس داخده کیرم ری مکتول
 اولدوغنده آلی بوز کیشده بر مغزده عکده بنت جوروم سوخی لودی
 جوروم مندر غلظتده نغزانه عطفاً داخده نغز رنده بد رملده ده
 ۲- سجدی قدر قهلا روده مورود راپورلورده بولم خداباته
 داتر بر قیده تصادفا ایدلر مشد . بونف درجه صحنه سجدی
 قدر جریانه ایدنه و حاجیم نغز شخاوتنه مرکز نقشتنه روم اولدوغنده
 دایم شخاوتکارانه حرافته آتیا نه کبی بر شغل آلمی منجه اولدوغنده
 و قهلا روده ج قنای ایدیه تدایرته ایکی جیا امانور
 (۲۵/۴/۱۴) *بهره*

سردار
 زینت

GNKUR.
 ATASE ARŞIVI
 KOL. : 134
 KUTU: 10
 GÜM: 135
 BEL. : 135-1

Belge No : 41

Harbiye Nezareti

Merkez Dairesi

Tahrîrat-ı Ecnebiye ve Tercüme Şubesi

1175

Harbiye Nazır-ı Celîli Paşa hazretlerine Karadeniz Ordusu Başkumandanı General Milne tarafından vârid olan 6 Haziran 1919 tarih ve 33/2097 numrolu merbût İngilizce tahrîratın tercümesi

Devletlü Efendim Hazretleri,

Kemal Paşa ile maiyyet-i erkânının vilâyetlerde isbat-ı vücûd etmelerinin arzu olunmadığını zât-ı sâmilere arz ile kesb-i mübahat eylerim.

Hâl-i hazır i'tibariyle kesb-i temeyyüz etmiş bir paşanın maiyyet-i erkânıyla beraber memleket dahilinde dolaşması efkâr-ı umûmîyeyi ta'ciz edeceği gibi askerlik nokta-i nazarından dahi kendi mesaisine bence bir lüzum görülmemektedir.

Kemal Paşa ile maiyyet-i erkânının derhâl İstanbul'a avdeti için emir buyurmalarını talep eylerim.

Tercüme aslına mutabıktır.

7.6.35

Karadeniz Ordusu Başkumandanı

General (Milne)

1

3431

Erkân-ı Harbiye Dairesine 7.6.35

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 10

Gömlek : 135

Belge : 135-1

Belge No : 41

Harbiye Nezareti

Merkez Dairesi

Yabancı Yazılar ve Tercüme Şubesi

1175

Harbiye Nazırı Celili Paşa hazretlerine Karadeniz Ordusu Başkomutanı General Milne tarafından gönderilen 6 Haziran 1919 tarih ve 33/2097 numaralı ekli İngilizce yazının tercümesi

Saygıdeğer Efendim,

Kemal Paşa ile emrindeki üstsubaylar vilâyetlerde kendilerini göstermelerinin arzu olunmadığını şahsınıza arz etmekle iftihar eylerim.

Mevcut durum itibarıyla seçilmiş bir paşanın emrindeki üstsubaylarıyla beraber memleket içerisinde dolaşması kamuoyunu rahatsız edeceği gibi askerlik yönünden dahi kendi çalışmasına bence lüzum görülmemektedir.

Kemal Paşa ile emrindeki üstsubayların derhâl İstanbul'a dönmeleri için emir buyurmalarını isterim.

Tercüme aslına uygundur.

Karadeniz Ordusu Başkomutanı

7.6.1919

General (Milne)

Mühür

1

3431

Genelkurmay Dairesine 7.6.1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 10

Gömlek : 135

Belge : 135-1

مقدور خبار و نقطه مفتی مصطفیٰ کمال پاشا - ملحقہ
تفصیل

معیت علیہ زندہ کی ایستقلہ و نہ بریدہ ہوا بہ تشریف

مہر ناظر

خاتون

رجا اولیو

GNKUR.	
ATASE ARŞIVI	
KOL -	۱۵۸
KUTU:	۱۹۰
CÖM:	۱۱
BEL :	۱۱۳-۱

مفتی مولانا محمد علی
مہر

Belge No : 42

Dokuzuncu Ordu Kıtıatı Müfettişi
Mustafa Kemal Paşaya Telgraf
Şifre

Maiyyet-i aliyyelerindeki istimbottardan biriyle hemen buraya teŐrifiniz rica olunur.

Harbiye Nazırı
Şevket Turgut

Şifreye tahvil edildi. /8 Haziran 335

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 190
Gömlek : 113
Belge : 113-1

Belge No : 42

9 ncü Ordu Kıtâatı Müfettişı
Mustafa Kemal Paşaya Telgraf
Şifre

Emrinizdeki istimbottlardan biriyle hemen buraya gelmeniz rica olunur.

Harbiye Nazırı
Şevket Turgut

Şifreye dönüştürüldü. /8 Haziran 1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 190

Gömlek : 113

Belge : 113-1

کودرن :	نجی راپور	حل :	تاریخ	دقیقہ : ساعت
۱	کوندراشدر	(76)	۲۵/۲/۸۸	۱۳۱
۲۴۲۱	واصل اولشدر			

کوندون :	نهی راپور	حل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
	کوندولشدر			
	واصل اولشدر			

آدرس : انبلا
 عیون شاکه نام بیجه سول بوند ات بی شاکه
 تایی اینه ارده ایون حین دکره بخت/موقت
 ادوم آسیه موقت نیسم ایلم و در موقت
 رده مخته ییم ایلم و موقت لاد بیا در
 احو مخته دهر برده بخت/موقت
 دنیس برده بخت/موقت بخت/موقت
 نیسم ایلم و ایلم عفر تبت ادوم ایون
 ار در فی بخت/موقت ارده موقت بخت/موقت
 و مخته بخت/موقت بخت/موقت

A	1/1
D	1/1
F	1/1

GNKUR
 ATASE AÇI
 KOL : 14
 KUTU : 14
 GÖM : 132
 BEL : 132-2

کودرن :	نجی راپور	عمل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
۳	کوندولشدر			
	واصل اولشدر			

آدرس

① مردان و زنان جوانان کوندولشدر اتاسه ارسوی

بزرگوار، مفتاح دلای دولا حیات افکار عبیدی

احسن و اهدای نفسی تنبیه ایوب ایتیم جبین

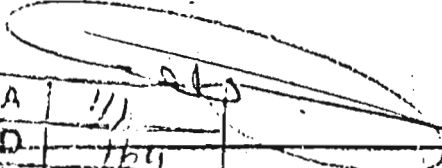
تقدیر و توفیق تجربه کار بر عکس جوی اولاد و دفعه

برای بزرگوار و بدینم ایون عافیت و رفاه بولشی کاد افرا ام ای

ذات اسلا و لرینم عافیت و رفاه بولشی کاد افرا ام ای

مبارک و دفعه آینه بر آرزو و رفاه بولشی کاد افرا ام ای

بغض و عفا دشره لایم کدرش و رفاه بولشی کاد افرا ام ای

A	111
D	164
F	16-2

GNKUR.
ATASE ARSIVI
KOL : 134
KUTU : 14
COM : 137
BEL : 137-3

1

Şube

3431

Tebyiz edildi.

8.6.35

Adres : Harbiye Mektebinde İngiliz Kıtaatı Başkumandanı General Milne caniblerine

6 Haziran 335 tarih ve 33/2097 numrolu tezkereleri cevabıdır

Mustafa Kemal Paşanın Dokuzuncu Ordu Kıtaatı Müfettişliğine tayinine en müessir esbabdan biri İngiltere Devlet-i fehimesi mümessilinin Bâb-ı Âlîye verdiği bir nota olmuştur. [Notanın sureti merbuttur.]

İşbu nota üzerine Sadrâzam Paşa mümessil-i siyasî ile görüşmüş ve bir müfettiş göndereceğini söylemiş ve bir gûnâ i'tiraza da maruz kalmamıştır. Hususıyla o sıralarda karargâh-ı devletlerinin dahi eslihanın toplanmadığı veya nakledilmediği hakkında birçok şikâyetleri de var idi.

Binaen-âleyh hem bi'l-cümle şikâyetin önünü almak ve hem de hükûmetin mütarekename mucebince me'sul bulunduğu asayiş ve inzibat-ı memleketi temin etmiş olmak için Heyet-i Vükelâca bi't-tezekkür memleket üç asayiş muntıkasına taksim edilmiş ve her muntıkaya bir de müfettiş tayin edilmiştir ki Mustafa Kemal Paşa da işbu müfettişlerden biridir ya'ni tarih ve numrolu tezkerenizde de taleb ve tasvib buyurduğunuz vechle Ya'kub Şevki Paşanın yerine tayin edilmiştir. Ancak hazarî teşkilât olduğu için ordu kumandanı değil ordu müfettişi ünvanını ha'izdir.

Böyle bir müfettişin vilâyeti dolaşmasının efkâr-ı umûmîyeyi rahatsız mı veyahud bil'akis teskin mi edip etmeyeceğinin takdirini memleketin tecrübekâr bir askeri ve bir evlâdı ve hususıyla bu işde mes'ul bir nazırı olduğum için acizlerine terk buyurmasını kemal-i ihtirâm ile zât-ı asilanelerinden rica eder ve sekiz aydan beri devam eden bir mütarekeden sonra artık biraz da Türkler ve Müslümanları lütfen i'timadınıza lâyük görmenizi pek rica ederim.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 137

Belge : 137-1, 2, 3

Belge No : 43

1

Şube

3431

Temize çekildi.

8.6.1919

Adres : Harbiye Mektebinde İngiliz Kıtıatı Başkomutanı General Milne'ye

6 Haziran 1919 tarih ve 33/2097 numaralı yazının cevabıdır

Mustafa Kemal Paşanın 9 ncü Ordu Kıtıatı Müfettişliğine tayinine en etkili sebeplerden biri İngiltere Devleti temsilcisinin İstanbul Hükûmeti'ne verdiği bir nota olmuştur. [Notanın sureti eklidir.]

İşbu nota üzerine Sadrazam Paşa siyasî temsilci ile görüşmüş ve bir müfettiş göndereceğini söylemiş ve birçok itiraza da maruz kalmamıştır. Özellikle o sıralarda karargâhınızın dahi silâhların toplanamadığı veya nakledilmediği hakkında birçok şikâyetleri de var idi.

Bundan dolayı bütün şikâyetlerin önünü almak ve hem de hükûmetin mütarekename gereğince sorumlu bulunduğu memleketin asayiş ve inzibatını sağlamış olmak için vekiller heyetince görüşülerek memleket üç asayiş muntıkasına ayrılmış ve her muntıkaya bir müfettiş tayin edilmiştir ki Mustafa Kemal Paşa da bu müfettişlerden biridir yani... tarih ve numaralı yazınızda da isteyip ve uygun gördüğünüz şekilde Yakup Şevki Paşanın yerine tayin edilmiştir. Ancak barış teşkilâtı olduğu için ordu komutanı değil ordu müfettişi unvanına sahiptir.

Böyle bir müfettişin vilâyeti dolaşmasının kamuoyunu rahatsız mı ya da aksine sakinleştireceğinin mi değerini memleketin tecrübeli bir askeri ve bir evlâdı ve özellikle bu işte sorumlu bir kişisi olduğum için bana bırakılmasını hürmetle sizden rica eder ve sekiz aydan beri devam eden bir mütarekeden sonra artık biraz da Türkler ve Müslümanları lütfen güveninize lâayık görmenizi hürmetle şahsınızdan rica ederim.

İmza

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 14

Gömlek : 137

Belge : 137-1, 2, 3

A	1	1
D	1	75
F	3	

7/11
2016/11

صحة اقد ۱۱/۱۱/۱۱ دود ۱۱/۱۱/۱۱
 ۱- صحت اقد ۱۱/۱۱/۱۱ دود ۱۱/۱۱/۱۱
 ۲- صحت اقد ۱۱/۱۱/۱۱ دود ۱۱/۱۱/۱۱
 ۳- صحت اقد ۱۱/۱۱/۱۱ دود ۱۱/۱۱/۱۱
 ۴- صحت اقد ۱۱/۱۱/۱۱ دود ۱۱/۱۱/۱۱
 ۵- صحت اقد ۱۱/۱۱/۱۱ دود ۱۱/۱۱/۱۱
 ۶- صحت اقد ۱۱/۱۱/۱۱ دود ۱۱/۱۱/۱۱
 ۷- صحت اقد ۱۱/۱۱/۱۱ دود ۱۱/۱۱/۱۱
 ۸- صحت اقد ۱۱/۱۱/۱۱ دود ۱۱/۱۱/۱۱
 ۹- صحت اقد ۱۱/۱۱/۱۱ دود ۱۱/۱۱/۱۱
 ۱۰- صحت اقد ۱۱/۱۱/۱۱ دود ۱۱/۱۱/۱۱

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
KOL : ۱۵۴
FUTU : ۲۴
GOM : ۲۴
BEL : ۲۴

GNKUR
ATASE
ARŞIVI

15/11/20
1

۲- ندرت شکر و کلون معلوم میسر شده بود و بعضی از روزهای چهارم و پنج فرزند
همانگونه حامله بودند. بهر حال در بیشتر فرقه ترسیده بودند. آنجا که در خانه
فرقه عیسوی بود که او را در طایفه و فرقه عیسوی قرار داده بودند و در آنجا
نکیر فرزند خواجه ایمنه ام ایمنه بود.

قطعات شکر و عسل و زنده آید و بهشت است. در خانه ای که شکر است
اینکه شکر از این است. این که از فرقه ای که از فرقه عیسوی است که در آنجا
عسل و زنده است. از این است که در آنجا عسل و زنده است. در آنجا
در آنجا که در آنجا عسل و زنده است. در آنجا که در آنجا عسل و زنده است.
در آنجا که در آنجا عسل و زنده است. در آنجا که در آنجا عسل و زنده است.
در آنجا که در آنجا عسل و زنده است. در آنجا که در آنجا عسل و زنده است.
در آنجا که در آنجا عسل و زنده است. در آنجا که در آنجا عسل و زنده است.
در آنجا که در آنجا عسل و زنده است. در آنجا که در آنجا عسل و زنده است.

GNEUR.
ATASE ARSIVI
FOL. 134
RUTUS 24
GOMR 24
BEL. 74.2

GNEUR
ATASE
ARSIVI

15/11/20
1

Harbiye Nezaretinden Mevrûd Şifredir

11.6.35

C. 3.6.35 ve 330 şifreye

1- Hamdi Efendi 17/335'de mevkiini terk ettikten sonra edilen nesâyih üze-

18

rine vazifesi başına avdet etmiş ve bu harekâtdan dolayı Divân-ı Harbice isticvabı neticesinde Dersaadet'e i'zâmına karar verilmiş ve bu ihbarı alan mûmâ-ileyh 16.5.35 tarihinde tekrar firara muvaffak olmuş bunu Samsun'a muvasalatında anlamışdım. Bu vakı'a eskidir. Mûmâ-ileyhin son firarından bu güne kadar hiçbir taraftan bir gûnâ faaliyeti görülmemiş ve nerede bulunduğu dair de henüz bir emareye destr-res olamamıştır.

2- Canik livasının asayışı hakkında ilk raporumu 21 Mayıs/35 tarih ve 53 numrolu ile makam-ı celîl-i Sâdâret-i 'uzmâ'ya ve Erkân-ı Harbiye-i Umûmîye Riyâsetine takdim etmiştim. İkinci raporum istikrar-ı asayişine me'mur bulunduğum tekmil mıntıkadaki vilâyât ahvaline mütedair olup 24.2.35 ve 140 numro ile makam-ı Sâdâret-i 'uzmâ'ya mufassalan arz olunmuştu. Bi't-tedkik bu raporun nezaret-i celîlelerine takdim edilmemiş olduğu anlaşılıyor. Asayişin umûmî hal ve vaziyeti 5 Haziran 35 tarihinde nezaret-i celîlelerine ve makam-ı celîl-i Sâdârete takdim edilmiştir. Bu raporlar vaziyet-i umumîye-i asayişî tafsîl ve tespît edebilir zannederim.

3- Tedâbir-i müttehazaya gelince ma'lûm-ı sâmileridir ki bu hususda mües-sir ve müstemir çare ve tedbir kuvvettir. Hâlbuki Canik livasında bulunan On Beşinci Fırka terhisden sonra zaten pek dîn kalan kuvve-i umumiyesinin son üç ay zarfında vuku' bulmuş olan yediyüz firar vukuatıyla tekmil kudretini zayi eylemiş elli ilâ yüz nefere inmiştir.

Kıtaât-ı askeriye'nin zabt ü rabtındaki büyük boşlukların da fermansızlıktan neş'et ettiğine şüphe olmadığından intihâb ettiğim fırka kumandanlarının tesri'-

i hareketlerini mütemadiyen arz etmekteyim. Jandarma esasen noksan olmakla beraber kabiliyetsiz bir halde bulunuyor. Bu sebeple evvelâ siyasî tedâbire tevessül edilmiştir. İslâm çetelerinin ifâ edeceği hadisâtın bilâhare memleketin ecnebi işgaline sebebiyet vereceği ve bunun münhasıran İslâmları müteessir edeceği ahali-i İslâmiyeye suver-i münasebe ile anlatılmış ve bu vechle İslâm çetelerinin harekâtı suret-i umumiyyede tevkif ve kurâ-yı İslâmiyeyi müdafaa eden bazı Laz çeteleri de tecrîd ve iskât edilmiştir. Rumları idare eden rü'esâ ile komitelerinden ve amâl-i siyasiye arkasında ve eşkiyalık göstermek ve çeteleri tahrik eylemek gibi ef'alın bâdî olacağı netayic-i muzırradan kendilerini Rum milleti de aynı derecede mü'esser olacağı cihetle buna mahal verilmemesi ihsas olunmuş ve bu noktalar Samsun'daki İngiliz ve Fransız ecnebi zabitlerine de sarahaten anlatılarak onların da te'sirinden istifade edilmiştir. Gerek bu İslâmlar ve gerekse Hristiyanlar nazarında pek ziyade zaaf-ı idaresi takarrür eden mutasarrıf ve liva derhal Dersaadet'e me'zunen gönderilmiş ve yerine muktedir valilerden Dahiliye Müsteşar-ı Esbakı Hamid Bey gibi bir zâtın fedakârlık suretiyle mutasarrıflığa gelmesi te'min edilmiş ve Miralay Ref'et Bey gibi güzide bir zât da şimdilik orada tavzif olunmuştur. Bi'l-cümle jandarma polisi ve kıtaât-ı nizamiye bi'z-zat teftiş edilerek cümlesine vazifelerinin ciddiyet ve nezaketi anlaşılmıştır.

Diğer taraftan askerî vazü'l-ceyş ta'dil ve daha toplu ve kuvvetli bir vaziyet ihdas ve Samsun jandarması da yüz kişi ile takviye edilmiştir. İşte bu tedbir neticesi olarak liva dahilinde bugün bariz bir sükûnet husûl bulmuştur. Şimdi de Sivas vilâyeti ve bi'l-hassa Canik livasına hudud olmak itibariyle hemen aynı şerâit-i siyasiye merbut Amasya livasıyla bi'z-zat meşgul oluyorum.

4- Jandarma kadrosunun tekmil vilâyet mıntıkasındaki noksanı ve icraatının şifre yakinen takdir olunarak bunun tezyîdi 24.5.35 tarihinde makam-ı Sâdâret-i 'uzmâ'dan istirham edilerek 29.5.35 tarihinde Meclis-i Vükelâ kararına iktiran eden cevap alınmış ve ahaliyi jandarmaya kayd ve teşvik zımınında vilâyât ile elviye-i müstakille'ye ehemmiyetle tebliğ edilmiş ve ta'kid edilmekte bulunmuştur. Fakat bu neticelere vasıl olana kadar zarûret-i fevkalâde görülen yerlerde bi't-tâbi' temin-i asayiş ve tenkil-i eşkiya vezâifi hidmet-i askeriye tarafından ifâ olunmaktadır.

Belge No : 44

Bazı menâtıktan jandarma süvariliğine talebler zuhur ediyorsa da hayvan olmadığı gibi mühim bir para ile satın almakta kendilerince kâbil olmadığından hayvanatın hükûmetçe satın alınmak maaşlarının mukassatan kesilmesi /1 Hazi-
ran 35 ve 39 hususî numrolu şifre ile makam-ı sâdâret-i ‘uzmâ’ya arz ve teklif etmişdim.

5- Mukaddem üç raporun ve iş bu marûzât-ı mesrurem mütalâa buyurul-
duktan sonra Umum Jandarma Kumandanlığının Dâhiliye Nezâret-i celîlesine
vuku’ bulmuş olan işa’rının me’muriyet-i acizinin idaresinden ikdam-ı vazifeye
ait olduğunu tayin edeceğini arz eylerim.

İstihbarat 7 numro

9 Haziran 35

Dokuzuncu Ordu Kıtâatı Müfettişi

2. Kısım 12.6.35

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 24

Gömlek : 74

Belge : 74-1, 2, 3, 4

Belge No : 44

Harbiye Nezaretinden Gelen Şifredir

11.6.1919

Cevap.3.6.1919 ve 330 şifreye

1- Hamdi Efendi 17/1919'da mevkiini terk ettikten sonra yapılan nasi-
18

hatlar üzerine görevi başına dönmüş ve bu hareketlerinden dolayı Divan-ı Harpçe sorgulanması sonucunda İstanbul'a gönderilmesine karar verilmiş ve bu haberi alan adı geçen şahıs 16.5.1919 tarihinde tekrar kaçmayı başarmış ve bunu Samsun'a vardığımda anlamıştım. Bu olay eskidir. Bu şahsın son kaçışından bu güne kadar hiçbir taraftan hiçbir hareketi görülmemiş ve nerede bulunduğu dair de henüz bir ipucu ele geçirilememiştir.

2- Canik livasının asayiş hakkındaki ilk raporumu 21 Mayıs 1919 tarih ve 53 numara ile Sadaret makamına ve Genelkurmay Başkanlığına sunmuştum. İkinci raporum asayişin sağlanması ile görevli bulunduğum bütün mıntıkadaki vilâyetlerin durumları ile ilgili olup 24.2.1919 ve 140 numara ile Sadaret makamına ayrıntılı olarak arz olunmuştu. Araştırma neticesinde bu raporun nezarete sunulmamış olduğu anlaşılıyor. Asayişin genel durumu 5 Haziran 1919 tarihinde nezarete ve Sadaret makamına sunulmuştur. Bu raporlar asayişin genel durumunu açıklar ve gösterir zannederim.

3- Alınan tedbirlere gelince; Sadaret makamınca da bilindiği gibi, bu hususta tesirli ve devamlı çare kuvvettir. Hâlbuki Canik livasında bulunan 15 nci Tümen terhisten sonra zaten çok az kalan genel kuvvetinin son üç ay zarfında meydana gelen yedi yüz firar olayıyla bütün kuvvetini kaybetmiş elli ilâ yüz nefere inmiştir.

Askerî birliklerinin disiplinindeki büyük boşlukların da yazılı emirlere uyulmadığından ileri geldiğine şüphe olmadığından seçtiğim tümen komutan-

Belge No : 44

larının hareketlerinin etkisini devamlı arz etmekteyim. Jandarma aslında noksan olmakla birlikte kabiliyetsiz bir hâlde bulunuyor. Bu sebeple öncelikle siyasî tedbirlere başlanmıştır. İslâm çetelerinin meydana getireceği olayların sonradan memleketin yabancı işgaline sebep olacağı ve bunun sadece İslâmları etkileyeceği, İslâm halkına uygun şekillerde anlatılmış ve bu sebeple, İslâm çetelerinin hareketlerini genel olarak durdurmuş ve İslâm köylerini savunan bazı Laz çeteleri de susturulmuştur. Rumları idare eden reisler ile komitelerinden ve siyasî emeller arkasında ve eşkıyalık göstermek ve çeteleri harekete geçirmek gibi işlerin sebep olacağı zararlı sonuçlardan kendilerini Rum milleti de aynı derecede etkileyeceği buna meydan verilmemesi duyurulmuş ve bu hususlar Samsun'daki İngiliz ve Fransız yabancı subaylarına da açıkça anlatılarak onlardan da yararlanılmıştır. Gerek bu İslâmlar ve gerekse Hristiyanlar gözünde idarede kuvvetsizlikleri görülen mutasarrıf ve liva derhal İstanbul'a izinli olarak gönderilmiş ve yerine kudretli valilerden eski Dâhiliye Müsteşarı Hamit Bey gibi bir şahsın fedakârlık suretiyle mutasarrıflığa gelmesi sağlanmış ve Albay Refet Bey gibi seçkin bir şahıs da şimdilik orada görevlendirilmiştir. Bütün jandarma polisi ve nizamiye birlikleri bizzat teftiş edilerek hepsinin vazifelerinin ciddiyet ve nezaketi anlaşılmıştır.

Diğer taraftan askerî konuğu değiştirilmiş ve daha toplu ve kuvvetli bir durum meydana getirilmiş ve Samsun jandarması da yüz kişi ile kuvvetlendirilmiştir. İşte bu tedbir neticesi olarak liva dâhilinde bugün görülür bir rahatlık sağlanmıştır. Şimdi de Sivas vilâyeti ve özellikle Canik livasına hudut olması itibarıyla hemen aynı siyasî şartlara bağlı Amasya livasıyla bizzat meşgul oluyorum.

4- Jandarma kadrosunun bütün vilâyet mıntıkasındaki eksikliği ve yapılan işlerin şifre yakinen değerlendirilerek arttırılması 24.5.1919 tarihinde Sadaret makamından istenilerek 29.5.1919 tarihinde Vekiller Meclisi kararına yakın cevap alınmış ve ahaliyi jandarmaya kayıt ve teşvik maksadı vilâyetler ile bağımsız vilâyetlere önemle tebliğ edilerek takip edilmiştir. Fakat bu sonuçlara gelinceye kadar olağanüstü zorunluluk görülen yerlerde tabîi olarak asayişini temin ve eşkıyanın uzaklaştırılması vazifeleri askeriye tarafından yerine getirilmektedir.

Belge No : 44

Bazı mıntikalardan jandarma süvariliğine istekler oluyorsa da hayvan olmadığı gibi önemli bir parayla satın almak da kendilerince mümkün olmadığından hayvanların hükûmetçe satın alınmak ve maaşlarının taksitle kesilmesini 1 Haziran 1919 ve 39 özel numaralı şifre ile Sâdâret makamına arz ve teklif etmiştim.

5- Takdim edilen üç raporun işbu sevindirici maruzatım okunduktan sonra Jandarma Genel Komutanlığının İçişleri Bakanlığına yazı ile bildirilmesinin acizlerinin görevi idare ile vazifeye devama tayin edeceğini arz eylerim. İstihbarat 7 numara

9 Haziran 1919

9 ncu Ordu Kıtâatı Müfettişi

2 Kısım 12.6.1919

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 24

Gömlek : 74

Belge : 74-1, 2, 3, 4

713:74

هدف دوم هدف نخست هدف اول

• • • • •

... (12)

غایت سفید - ۵۰ : ۱۲ - ۶

8- ۱/۶/۲۵۰۰ مقدمه
 اینجانی بولونکی تلمیذانمده و عهد واسطایات الارضی استرعیلم الجسم انجیده صوری و قوتی
 ادکا کله
 مقدمه
 ۱۱ واریه
 ۱۲ واریه
 ۱۳ واریه
 ۱۴ واریه
 ۱۵ واریه
 ۱۶ واریه
 ۱۷ واریه
 ۱۸ واریه
 ۱۹ واریه
 ۲۰ واریه
 ۲۱ واریه
 ۲۲ واریه
 ۲۳ واریه
 ۲۴ واریه
 ۲۵ واریه
 ۲۶ واریه
 ۲۷ واریه
 ۲۸ واریه
 ۲۹ واریه
 ۳۰ واریه
 ۳۱ واریه
 ۳۲ واریه
 ۳۳ واریه
 ۳۴ واریه
 ۳۵ واریه
 ۳۶ واریه
 ۳۷ واریه
 ۳۸ واریه
 ۳۹ واریه
 ۴۰ واریه
 ۴۱ واریه
 ۴۲ واریه
 ۴۳ واریه
 ۴۴ واریه
 ۴۵ واریه
 ۴۶ واریه
 ۴۷ واریه
 ۴۸ واریه
 ۴۹ واریه
 ۵۰ واریه
 ۵۱ واریه
 ۵۲ واریه
 ۵۳ واریه
 ۵۴ واریه
 ۵۵ واریه
 ۵۶ واریه
 ۵۷ واریه
 ۵۸ واریه
 ۵۹ واریه
 ۶۰ واریه
 ۶۱ واریه
 ۶۲ واریه
 ۶۳ واریه
 ۶۴ واریه
 ۶۵ واریه
 ۶۶ واریه
 ۶۷ واریه
 ۶۸ واریه
 ۶۹ واریه
 ۷۰ واریه
 ۷۱ واریه
 ۷۲ واریه
 ۷۳ واریه
 ۷۴ واریه
 ۷۵ واریه
 ۷۶ واریه
 ۷۷ واریه
 ۷۸ واریه
 ۷۹ واریه
 ۸۰ واریه
 ۸۱ واریه
 ۸۲ واریه
 ۸۳ واریه
 ۸۴ واریه
 ۸۵ واریه
 ۸۶ واریه
 ۸۷ واریه
 ۸۸ واریه
 ۸۹ واریه
 ۹۰ واریه
 ۹۱ واریه
 ۹۲ واریه
 ۹۳ واریه
 ۹۴ واریه
 ۹۵ واریه
 ۹۶ واریه
 ۹۷ واریه
 ۹۸ واریه
 ۹۹ واریه
 ۱۰۰ واریه

G.N.KUR.
ATASE ARŞIVI
KOL - 54
KUTU: 24
GÖM.: 79
BEL. : 79-1

A	1
D	170
F	8

GNKUR
ATASE
ARŞIVI

Belge No : 45

Havza'dan

Harbiye Nezaretine

mevrûd şifredir

Gayet müsta'celdir

C. 8.6.35 şifreye: Hareketimin kömür ve benzin fıkdanından dolayı te'hir ettiğini bugünkü telgrafnamemle arz ve esbâbının izâlesini istirham etmişim. Ancak suret-i hareketimi ona göre tanzim eylemek üzere sebeb-i da'vetin lütfen izah buyurulmasını rica eylerim.

11 Haziran 35
Gelişi 13 minh
14

Dokuzuncu Ordu Kıtaatı Müfettişi
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 24

Gömlek : 79

Belge : 79-1

Belge No : 45

Havza'dan

Harbiye Nezaretine

gelen şifredir

Gayet aceledir

Cevap: 8.6.1919 şifreye: Hareketimin kömür ve benzin yokluğundan dolayı geciktiğini bugünkü telgrafımla arz ve sebeplerinin giderilmesini rica etmişim. Ancak hareket şeklimi ona göre düzenlemek üzere çağırılma sebebinin lütfen açıklanmasını rica ederim.

11 Haziran 1919

Gelişi 13'te

14

9 ncu Ordu Kıtaaatı Müfettişi

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 24

Gömlek : 79

Belge : 79-1

ملک کانکری

۲۰۹۶

استاندارد روستا خدمات سنجش و قرار

بیت سید ۲۰۹۶

۲۵/۲/۱۰

A	1
D	20
F	11

(11)

نقد محمد امین ۲۵/۲/۱۰

MD

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
KOL : 154
KUTU : 24
GÖM. : 81
BEL. : 81-1

Belge No : 46

1

Şube

3594

Mustafa Kemal Paşaya

11 Haziran 35 tarihli telgrafnamelerine cevabdır. İstanbul'a da'vetiniz
Hükûmet-i Seniyye'nin kararı neticesidir.

1

Şube

3594

Şevket Turgut

15.6.35

Şifreye tahvil ettim. 15.6.35

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 24

Gömlek : 81

Belge : 81-1

Belge No : 46

1

Şube

3594

Mustafa Kemal Paşaya

11 Haziran 1919 tarihli telgrafnamelerine cevaptır. İstanbul'a çağrılmanız
İstanbul Hükûmeti'nin kararı sonucudur.

1

Şube

3594

Şevket Turgut

15.6.1919

Şifreye dönüştürdüm. 15.6.1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 24

Gömlek : 81

Belge : 81-1

15.6.335

Müsta'celdir

Adres : Samsun vasıtasıyla Üçüncü Ordu Müfettişi
Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine

11 Haziran 335 tarihli telgrafnamelerine cevaptır.

Faaliyeti kendilerince mülhem bulunan zât-ı âlîlerinin o mıntıkadaki me'muriyetlerini hüsn-i telâkki etmeyen İngilizler Dersaadet'e celbiniz hakkında talebde bulundular. Memleketin geçirmekte bulunduğu vaziyet Nezâreti bu İngiliz talebini icraya mecbur eylediğini arz ederim.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 24
Gömlek : 83
Belge : 83-1

Belge No : 47

15.6.1919

Aceledir

Adres : Samsun vasıtasıyla 3 ncü Ordu Müfettişi

Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine

11 Haziran 1919 tarihli telgrafnamelerine cevaptır.

Faaliyeti kendilerince bilinen şahsınızın o bölgedeki vazifelerini iyi görmeyen İngilizler İstanbul'a çağrılmanız hakkında istekte bulundular. Memleketin içinde bulunduğu durumun nezareti bu İngiliz isteğini yerine getirmeye zorladığını arz ederim.

İmza

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 24

Gömlek : 83

Belge : 83-1

مکتوبه - تاریخ ۱۳۰۷/۱۰/۲۵
مکتوبه - تاریخ ۱۳۰۷/۱۰/۲۵

۱- کتبی و شفاهی بر سر و کتبات و غیره اینک در این باب خطه و کتبات این
۲- کتبی و شفاهی بر سر و کتبات و غیره اینک در این باب خطه و کتبات این
۳- کتبی و شفاهی بر سر و کتبات و غیره اینک در این باب خطه و کتبات این
۴- کتبی و شفاهی بر سر و کتبات و غیره اینک در این باب خطه و کتبات این
۵- کتبی و شفاهی بر سر و کتبات و غیره اینک در این باب خطه و کتبات این

۱۳۰۷/۱۰/۲۵
۱۳۰۷/۱۰/۲۵
۱۳۰۷/۱۰/۲۵
۱۳۰۷/۱۰/۲۵
۱۳۰۷/۱۰/۲۵

۱- کتبی و شفاهی بر سر و کتبات و غیره اینک در این باب خطه و کتبات این
۲- کتبی و شفاهی بر سر و کتبات و غیره اینک در این باب خطه و کتبات این
۳- کتبی و شفاهی بر سر و کتبات و غیره اینک در این باب خطه و کتبات این
۴- کتبی و شفاهی بر سر و کتبات و غیره اینک در این باب خطه و کتبات این
۵- کتبی و شفاهی بر سر و کتبات و غیره اینک در این باب خطه و کتبات این

A	۱۳۰۷/۱۰/۲۵
D	۱۳۰۷/۱۰/۲۵
F	۱۳۰۷/۱۰/۲۵

GNEUR.
ATALE ARSIVI
KOL - ۱۳۵
KUTU - ۴۵۳
GOM - ۴۶
BEL - ۴۵۳

Belge No : 48

Şifre halli

Suret

On Beşinci Kolordu Kumandanlığının 14.6.35 tarih ve 1047 numrolu emr-i telgraflarıyla mübelliğ Üçüncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşa hazretlerinin emirleri bervech-i âtî tebliğ olunur.

1-Milletin hukuk-u istiklâlîni müdafaa gayesiyle vicdan-ı milliden kopan tezahürattan bahisle acizlerinin îfâ-yı teşebbüsâtta bulunmaklığım için bazı vilâyât valileriyle kazaların birçok müdafaa-yı hukuk-u milliye ve redd-i ilhak cihetiyle ale-d-devam telgraflarını almaktayım. Geçirdiğimiz şu hayat memat günlerinde umum milletçe her taraftaki âmâl ve tezahürat ile teminine azmedilen istiklâl-i millimiz uğrunda milletle beraber nihayete kadar çalışacağımada söz veriyorum. Bu telgrafnâme-i âcizanemin tekml kazalardaki müdafaa-yı hukuk ve redd-i ilhak cemiyetleriyle belediye rüesasına kadar serian iblâğ buyurulmasını rica ederim.

2- 16 Haziran 35 tarih ve 1/1328 numro ile 1,2,3 ncü Tabur Kumandanlıklarına ma'lûmât husûlü zımnında tamamen tebliğ olunur.

35.A.K.

Hasan Tahsin

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 453

Gömlek : 46

Belge : 46-1

Belge No : 48

Şifre çözümü

Suret

15 nci Kolordu Komutanlığının 14.6.1919 tarih ve 1047 numaralı telgraf emri ile gelen 3 ncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşanın emirleri aşağıda tebliğ olunur.

1- Milletin bağımsızlığını savunma amacıyla millî vicdandan kopan gösterilerden söz ederek benim teşebbüslerde bulunmam için bazı vilâyet valileriyle kazaların birçok millî hukukun savunulması ve ilhakın reddi yönünde sürekli telgraflarını almaktayım. Geçirdiğimiz şu hayat memet günlerinde bütün milletçe her taraftaki gösterilerle teminine azmedilen millî bağımsızlığımız uğrunda milletle beraber sonuna kadar çalışacağıma da söz veriyorum. Bu telgrafımın bütün kazalardaki müdafaa-yı hukuk ve redd-i ilhak cemiyetleriyle belediye başkanlarına kadar acele olarak duyurulmasını rica ederim.

2- 16 Haziran 1919 tarih ve 1/1328 numara ile 1,2,3 ncü Tabur komutanlıklarına bilgi verilmesi maksadıyla tamamen tebliğ olunur.

35 nci Alay Komutanı Binbaşı

Hasan Tahsin

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 453

Gömlek : 46

Belge : 46-1

76.555

شماره

کارت آلتش برنجی فرقه هایون

76.555

کد ملی علی	شماره اقامت	تاریخ صدور	دوبهنگ اسمی	شماره بی حل	ایدهنگ اسمی
۱۵۲	۱۵۲	۱۵۲	ATASE ARŞIVI	۹۸	۹۸

تکمیل نموده بفرستید. بفرستید بفرستید

۱- بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید

بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید

بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید

بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید

بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید

بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید

بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید

بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید

بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید

بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید بفرستید

A	5/25/48
D	9
E	2

GNKUR.	
ATASE ARŞIVI	
KOL.:	151
KUTU:	345
GÖM.:	2
BEL.:	2-1

Belge No : 49

Altmış Birinci Fırka-yı Hümâyûn

22.6.35

Amasya

Tarih Vürudu : 24.6.35

14.K.K Yusuf İzzet Paşa Hazretlerine

1- Bugün diğer telgrafnâme-yi acizîde arz ettiğim kongreye intihâb buyru-
lacak zevât gelinceye kadar acizlerine iltihak etmiş olan burada bulunan Karesi
Mutasarrıf Sabıkı Süreyya Beyin muvakkaten tevkîli ra'yu âlîlerine menuttur.
Gözlerinden öperim. Murahhaslar Ankara tarîkiyle, Ankara'da Kolordu Kuman-
danı Ali Fuad Paşaya ve Samsun tarîkiyle gelirlerse Mutasarrıf Hamid Bey ve
Kolordu Kumandanı Miralay Rafet Beye müracaat ettirilmesini rica ederim.
22.6.35

Üçüncü Ordu Müfettişi

Fahrîyaver Hazreti

Şehriyârî Mirлива

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 345

Gömlek : 2

Belge : 2-1

Belge No : 49

61 nci Tümen

22.6.1919

Amasya

Gelişi 24.6.1919

14 ncü Kolordu Komutanı Yusuf İzzet Paşaya

1- Bugün diğer telgrafımda arz ettiğim kongreye seçilecek şahıslar gelinceye kadar, bana iltihak etmiş olan ve burada bulunan Karesi Eski Mutasarrıfı Süreyya Beyin geçici olarak vekil bırakılması görüşlerimize bırakılmıştır. Gözlerinden öperim. Delegeler eğer Ankara yoluyla gelirlerse Ankara'da Kolordu Komutanı Ali Fuat Paşaya, Samsun yoluyla gelirlerse Mutasarrıf Hamit Bey'e ve Kolordu Komutanı Albay Rafet Bey'e müracaat ettirilmesini rica ederim.
22.6.1919

3 ncü Ordu Müfettişi

Fahrî Yaver

Tuğgeneral

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 345

Gömlek : 2

Belge : 2-1

4
8

آماس

۲۵/۶/۴۰

۱۵. کاظم خرم بکریاشا غفرلین

۲۵/۶/۴۰: ۲. دبلا فور و ذاتی مخصوص تیغوه:

موتل اشیا - انزودنه ده آکلا سیلا جفی و جهل اساسان ده تماماً مطابقته موجودور.
بالذات ارضودنه ده متوف اولما نری سه ده جیره الهیت و اشتیاقده آرزو ایدیریم
فقط د اها بایته نه قوه دکن طریق انکیز لره قارشی شملکه لی حد ایدیه جک اماره
وار ایدی. قوه طریقده ده نیزیه شولک متوز اولور. تجدی آلد ایدیه
بی مقدار نیزیه ایل سواس و اور اونه بکله ازرنجانه قادار لیک مکنه اولاجقد.
له حالده ارضودنه دن اولوموبله کفایت ایدیه جک قادار نیزیلده ازرنجانه
کونده یلمسی ایجاب اینکده در. بوقصد سوده خود العاره بیر حال ظهور انز
سواس نه همه ارضودنه موتل ایدیه حکم ۲۵/۶/۴۰ ده آماسیه دن
اولوموبیل ایل سواس عزیمت اولونا جقد. باقیم

اور دودلا مفتی
مفتی کمال

A	2793
D	3
E	4

ای اوردو متنی و صورت لکریات

نقد
۴۱۸فورود
۴۸

۲۵/۶/۴۰: ۲. فوریه

۲۵. کیلا نیزیلده ۲۵/۶/۴۰ ده ارضودنه ازرنجانه یولم حقیقا لریقی
۱۵. کاظم خرم بکریاشا غفرلین

۱۵. کاظم خرم بکریاشا غفرلین

GNEUR.	
ATAÇI ARŞIVI	
KOL :	154
KUTU :	346
GÖM. :	4
BEL. :	4-1

۲۵. کیلا نیزیلده ۲۵/۶/۴۰ ده ارضودنه ازرنجانه یولم حقیقا لریقی

Belge No : 50

Amasya

24.6.35

15.K.K. Kâzım Karabekir Paşa Hazretlerine

C: 22.6.35 ve bi-lâ numro zâta mahsus şifreye:

Son iş'ârâtımızdan da anlaşılacağı vechile esasâtta tamamen mutâbakat mevcuttur. Bizzat Erzurum'da müşerref olmamızı ben de çok ehemmiyet ve iştiyakla arzu ediyorum. Fakat daha bidâyetten Karadeniz tarîkini İngilizlere karşı tehlikeli addettirecek emâreler var idi. Kara tarîkindende benzinsizlik müessir oluyor. Şimdi elde edilen bir miktar benzin ile Sivas'a ve oradan belki Erzincan'a kadar gitmek mümkün olacaktır. Herhalde Erzurum'dan dört otomobile kifâyet edecek kadar benzinin Erzincan'a gönderilmesi icab etmektedir. Bu takdirde fevkalâde bir hal zuhûr etmezse Sivas'dan hemen Erzurum'a hareket edeceğim. 25.6.35 de Amasya'dan otomobil ile Sivas'a azîmet olunacaktır. Efendim

Numro

218

3. Ordu Müfettişi

Mustafa Kemal

3 ncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine

C: 24.6.35, 218 numaraya:

350 kilo benzinin 25.6.35'de Erzurum'dan Erzincan'a yola çıkarıldığını arz eylerim.

15.K.K.

Kâzım Karabekir.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 4

Belge : 4-1

Amasya
24.6.1919

15 nci Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir Paşaya

Cevap : 22.6.1919 ve numarasız kişiye özel şifreye:

Son bildirimizden anlaşılaçağı üzere esaslarda tamamen anlaşma sağlanmışır. Bizzat Erzurum'da karşılaşmamızı ben de çok önem ve özlemle arzu ediyorum. Fakat daha başlangıçdan Karadeniz yolunu İngilizlere karşı tehlikeli gösterecek işaretler vardı. Kara yolunda da benzinsizlik tesirli oluyor. Şimdi elde edilen bir miktar benzin ile Sivas'a ve oradan belki Erzincan'a kadar gitmek mümkün olacaktır. Herhalde Erzurum'dan dört otomobile yetecek kadar benzinin Erzincan'a gönderilmesi gerekmektedir. Bu takdirde olağanüstü bir durum ortaya çıkmazsa Sivas'tan hemen Erzurum'a hareket edeceğim. 25.6.1919'da Amasya'dan otomobil ile Sivas'a dönülecektir. Efendim.

Numro
218

3 ncü Ordu Müfettişi
Mustafa Kemal

3 ncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşaya

Cevap: 24.6.1919 tarih ve 218 numaralı yazıya :

350 kilo benzinin 25.6.1919'da Erzurum'dan Erzincan'a yola çıkarıldığını arz ederim.

15 nci Kolordu Komutanı
Kâzım Karabekir.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 4

Belge : 4-1

و در خصوص این موضوع اینجانب به این نتیجه رسیدم که این موضوع در این مورد
 در این مورد اینجانب به این نتیجه رسیدم که این موضوع در این مورد
 در این مورد اینجانب به این نتیجه رسیدم که این موضوع در این مورد
 در این مورد اینجانب به این نتیجه رسیدم که این موضوع در این مورد

GURUR.
 ATALE ARŞIVI
 KOL - 154
 KUTU: 346
 GÖM: 126
 BEL: 126-2

4/1

صوب
 1/1
 1/1
 1/1
 1/1

A	2793
D	60
F	39-1

Belge No : 51

15.K. Kumandanlığına

Tokat
26.6.35

C: 24.6.35

Vilâyât-ı şarkiye namına yapılacak Erzurum Kongresi'nin azaları için hiçbir tesir ve müdahaleye hacet kalmaksızın ve sırf millî bir tarzda kendi aralarında yapılması pek kolay ve husûlû maksatta tamamiyle kâfidir. Yalnız bir kerede Hüdavendigâr, Edirne, Aydın, Karesi, Çanakkale gibi ceryân-ı millî tamamiyle takviye olunmamış bizce lüzumu kadar teyid etmemiş uzak mahallerde itimat ve emniyete mazhar zevat tarafından ve el altından delalet olunmasına ihtiyaç vardır. Aksi takdirde livâ-yı millîyi müfrez bulundurmamak mahzuru karşısında kalınacağı âşikârdır. Bunun için bu gayede emniyet-i mahsûsaya henüz mazhar olmayan Edirne vilâyeti ile Hüdavendigâr vilâyetine ve Karesi, Biga sancaklarına, Aydın vilâyeti için Cemal Paşa, Yusuf İzzet Paşaya ve Cafer Tayyar ve Bekir Sami beylere yazılmış İstanbul içinde keza bazı zevât-ı mühimme tevsît edilmiştir. Bu mekasitledirki taraf-ı acizîden Trabzon valisine yazılmakla beraber henüz arzu edildiği derecede itmi'nân gösterilemediği cihetle taraf-ı âlînizden de fırka vasıtasıyla yine el altından iykâ-ı tesir lüzumunu arz etmişdim. Nitekim şimdiye kadar her taraftan cevap geldiği halde Trabzon vilâyetinden bir cevap alınmamıştır. Bundan mâdâ Müdafaa-yı Hukuk-u Milliye ve İlhak heyetlerinin alenî muhabere ve davetlerinin intac edeceği ânî muhâvereden ictinaben bu (şifre) millî halinde saklamasıda teemmül edildiğinden bu suretle mahrem muhabereye lüzum görülmüştür. Bu zaruretler herhalde zât-ı âlîlerince de bu suretle takdir (şifre) buyrulmaktadır. Efendim.

3. Ordu Müfettişi
Mustafa Kemal

Vusulü

27/

7 : 00

Halli

11/20 S

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 126

Belge : 126-1,2

Belge No : 51

15 nci Kolordu Komutanlığına

Tokat
26.6.1919

Cevap : 24.6.1919

Doğu vilâyetleri namına yapılacak Erzurum Kongresi'nin azaları için hiçbir tesir ve müdahaleye ihtiyaç olmadan sırf millî bir tarzda kendi aralarında yapılması çok kolay ve amaca ulaşmak için yeterlidir. Yalnız bir kerede Hüdavendigâr, Edirne, Aydın, Karesi, Çanakkale gibi millî ceryan tamamıyla takviye olunmamış; bizce gereği kadar desteklenmemiş uzak yerlerde güven ve emniyete mazhar şahıslar tarafından ve el altından kılavuzluk yapılmasına ihtiyaç vardır. Aksi takdirde millî livayı hazır bulundurmak mahzuru karşısında kalınacağı aşîkârdır. Bunun için bu gaye de özel emniyete henüz mazhar olmayan Edirne vilâyeti ile Hüdavendigâr vilâyetine ve Karesi, Biga sancaklarına Aydın vilâyeti için Cemal Paşa ile Yusuf İzzet Paşaya, Cafer Tayyar ve Bekir Sami beylere yazılmış, İstanbul içinde bazı önemli şahıslar aracılık etmiştir. Bu maksatlardır ki benim tarafımdan Trabzon valisine yazılmakla beraber henüz arzu edildiği derecede güven gösterilemediği cihetle tarafınızdan da tümen vasıtasıyla yine el altından gerekli tesirin yapılması lüzumunu arz etmiştim. Nitekim şimdiye kadar her taraftan cevap geldiği hâlde Trabzon vilâyetinden bir cevap alınmamıştır. Bundan başka Müdafaa-yı Hukuk-u Millîye ve İlhak heyetlerinin açık muhabere ve davetlerinin doğuracağı anî sonuçlardan (şifre) düşünüldüğünden bu suretle gizli muhabereye lüzum görülmüştür. Bu zaruretler her hâlde sizce de takdir edilmektedir efendim.

3 ncü Ordu Müfettişi
Mustafa Kemal

Gelişi

27/

Saat : 19.00

Çözümü

23 20

24

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 126

Belge : 126-1,2

Bâb-ı Âlî
Dâhiliye Nezâreti
İdâre-yi Umumiye
Dahiliye Müdüriyeti
Umumî
Hususî

Suret

Mübarek vatan ve milleti parçalanmak tehlikesinden kurtarmak ve Yunan Ermeni âmâline serfurû etmemek için açılan mücâhede-yi milliye uğrunda milletle beraber serbest surette çalışmağa sıfat-ı resmiye ve askeriyem artık mani olmağa başladı. Bu gâye-i mukaddese için milletle beraber nihayete kadar çalışmağa mukaddesatım namına söz vermiş olduğum cihetle âşıkı olduğum silk-i celîl-i askerîye bugün veda' ve isti'fâ ettim. Bundan gaye-i mukaddese-i milliyemiz için her türlü fedakarlıkla çalışmak üzere sîne-yi millette bir ferd sıfatı ile bulunmakda olduğumu arz ve ilân ederim

Mustafa Kemal

Suret

Vatan ve milletimizin inkıraz ve inkisam-ı kat'îsini tamamiyle hazırlamakta olan bugünkü düşman harekâtı ve bütün eli bağlı kalan Dersaadet'deki Hükümet-i Merkeziye'mizin nâ-çârı yüzünden vâkî mümâşâatı karşısında hakkını ve toprağını ve istiklâlini müdafaa ve fedaya azm edilen ceryan ve irâde-yi milliye uğrunda bir ferd-i aciz olarak çalışmak için Dersaadet'ten çıktım. Aydın tarîkı ile gelerek Mustafa Kemal Paşa hazretleriyle bütün rüfekasının cihad-ı milliyesine iştirak ettim. İstanbul'un solgun mahsur sîması altında kanayan dindar ve namuskâr ve hareketli bir kan vardır. Pâyitahtın bütün namuskâr ricali alesseviye bil-fiil temasında bulunduğum Hüdavendigâr ve Karesi ve Ankara ve

Belge No : 52

Sivas vilâyetlerinin tabakât-ı milliyesi tamamiyle bu gaye ile mütesellî olup mübarek milletin kudret-i milliyesine rabt-ı ümîd ve âmâl eylemiştir. Vatan ve milletin halâsı ve istiklâlî makam-ı saltanat ve hilâfetin masuniyeti bil-fiil temin olununcaya kadar Mustafa Kemal Paşa ile çalışmağa mukaddesatımız namına ahd-ü mîsâk eylediğimizi arz ve ilân eylerim.

Bahriye Nazırı Esbakı
Rauf

Üçüncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşa hazretlerinin askerlikden istifasına dair ve Esbak Bahriye Nazırı Rauf Beyin Üçüncü Ordu Müfettişliği Erkân-ı Harbiyesinden tebliğ edilen ve daname ve beyannamelerinin birer sureti bâlâya çıkarılmıştır. Bunların mıntikanız dahilinde vatanın en ucrâ köşelerinde bilcümle evlâd-ı vatana aynen tebliğ ve ifhâmı hâssaten mütemennâdır.

Dahiliye Nezaretinin 3. sıradaki yazısının ekidir

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 24

Gömlek : 115

Belge : 115-1

Belge No : 52

İstanbul Hükûmeti

İçişleri Bakanlığı

Genel İdare

İçişleri Müdürlüğü

Genel

Özel

Suret

Mübarek vatan ve milleti parçalanmak tehlikesinden kurtarmak, Yunan ve Ermeni emellerine baş eğmemek için açılan millî mücadele uğrunda milletle beraber serbest olarak çalışmaya resmî ve askerî sıfatım artık engel olmaya başladı. Bu kutsal amaç için milletle beraber sonuna kadar çalışmaya mukaddesatım namına söz vermiş olduğum cihetle çok sevdiğim askerlik mesleğine bugün veda ederek istifa ettim. Bundan sonra kutsal millî amacımız için her türlü fedakârlıkla çalışmak üzere milletin bağrında bir fert sıfatı ile bulunmakta olduğumu arz ve ilân ederim.

Mustafa Kemal

Suret

Vatan ve milletimizin tükenme ve bölünmesini tamamıyla hazırlamakta olan bugünkü düşman harekâtı ve İstanbul'daki bütün eli bağlı kalan merkezî hükûmetin çaresizliği ve göz yumması yüzünden hakkını, toprağını ve istiklâlini korumak için her türlü fedakârlığa ve millî irade uğrunda bir fert olarak çalışmak için İstanbul'dan çıktım. Aydın yolu ile Mustafa Kemal Paşa ve bütün arkadaşlarının millî mücadelesine katıldım. İstanbul'un solgun, mahsur siması altında kanayan dindar, namuskâr ve hareketli bir kan vardır. Başkent'in bütün namuslu adamları bil-fiil temasta bulunduğu Hüdavendigâr, Karesi, Ankara ve Sivas vilâyetlerinin millî tabakaları tamamıyla bu amaç ile teselli olup mübarek

Belge No : 52

milletin millî kudretine ümit bağlamıştır. Vatan ve milletin istiklâli, saltanat ve hilâfetin korunması tamamen temin olununcaya kadar Mustafa Kemal Paşa ile çalışmaya mukadderatımız adına söz verdiğimizizi arz ve ilân ederim.

Eski Bahriye Nazırı

Rauf

3 ncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşanın askerlikten istifasına dair ve eski Bahriye Nazırı Rauf Beyin 3 ncü Ordu Müfettişliği Kurmay Başkanlığından tebliğ edilen vedaname ve beyannamelerinin birer sureti yukarıya çıkarılmıştır. Bunların bölgeniz dâhilinde vatanın en uca köşelerinde bütün vatan evlâdına aynen tebliğ edilmesinin özellikle temenni edildiği.

İçişleri Bakanlığının 3'üncü sıradaki yazısının ekidir.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 24

Gömlek : 115

Belge : 115-1

19

۱۰۰ ۱۰۱ ۱۰۲

[illegible]

—

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
KOL - 154
KUTU: 206
GÖM.: 68
BEL. : 68-1

Belge No : 53

15.K ve 3.K.K.

3. Ordu Müfettişı Mustafa Kemal Paşanın hizmetine bâ-irâde-i seniyye-i cenâb-ı pâdişâhî nihayet verildiğinden yerine diğer bir münasibi tayin ve i'zâm kılınıncaya değin kolordular tarafından doğruca nezaretle temasda bulunulacaktır. 9 Temmuz 335

Harbiye Nazırı

Harbiye Nazırı
Ferid

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 206
Gömlek : 68
Belge : 68-1

Belge No : 53

15 nci Kolordu ve 3 ncü Kolordu Komutanlıklarına

3 ncü Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Paşanın hizmetine padişahın emri gereğince son verildiğinden yerine diğer uygun bir şahıs tayin ve gönderilinceye kadar kolordular tarafından doğruca bakanlıkla temasda bulunulacaktır. 9 Temmuz 1919

Harbiye Nazırı
Ferid

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 206
Gömlek : 68
Belge : 68-1

1
92
4

نظارت شعبه می
شماره قلمی

هـ.

موضوع :

رویدادنامه تملکات جلیله در مورد شیعه

صاموئیل حقیقانه انجمن طایفه در نک صاموئیل مرزفونده کی عسکری
تبدیل آمین ادره اخراج ایراد می دهم در بروکل مرزفونده
اداره خفی در کشید برای یوکل در ده قطع از خانه آمین ادره بحر
اعلام اداره خفی انکلاستدین دنیا و عید وصیت سابقه در بریدل
اداره خفی عسکر ایلم

ن ۲
راخت

۲۵
۱۰۰

GNKUR.
ATALE ARŞIVI
KOL: 154
KUTU: 36
GÖM: 21
BEL: 21-1

Belge No : 54

Harbiye Nezareti
Nezaret Şubesi
Şifre Kalemi

Havza'dan:

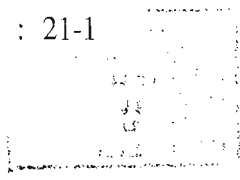
Harbiye Nezâreti Celîlesine Mevrûd Şifredir

Samsun'a çıkan İngiliz taburunun Samsun ve Merzifon'daki askeri tebdil etmek üzere ihraç edildiği viremez bu bölüğün Merzifon'a sevk olunacağı ve değiştirilen bölüklerinde kıtasına iltihak etmek üzere bahren iâde olunacağı anlaşıldığı ve binâen aleyh vaziyet-i sâbıkada bir tebeddül olmadığını arz eylerim.
10 Temmuz 35

3. K.K.

Refet

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 36
Gömlek : 21
Belge : 21-1

Belge No : 54

Harbiye Nezareti
Nezaret Şubesi
Şifre Kalemî

Havza'dan
Harbiye Nezaretine Gelen Şifredir.

Samsun'a çıkan İngiliz taburunun Samsun ve Merzifon'daki askeri değiştirmek üzere ihraç edildiği, bu bölüğün Merzifon'a sevk olunacağı ve değiştirilen bölüklerin de birliğine iltihak etmek üzere deniz yolu ile iade olunacağını anlaşıldığı ve durumda bir değişiklik olmadığını arz ederim. 10 Temmuz 1919

3 ncü Kolordu Komutanı
Refet

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 36
Gömlek : 21
Belge : 21-1

کودون :	نهی راپور	عمل :	تاریخ	دقیقه : ساعت
GNKUR ATASE ARŞIVI	کودرلشدر			
	واصل اولشدر			۲۵ ۱۰۰

آدرس

ایک ماه جوئی دار، نه
 ایچ اورونجه برلا
 قاض وریجی خورجه بدلائیله ۸ حیدرلی تارین اوردنیه مدعا شرفدار
 اولدوغی باندکری سانب سارینباغ تیغی بویورولمه ویغنه مشالیم حقین تیغی
 ایتمیه قندیم ۱۰۰ قورق
 مساعد قانق داردی
 بانی

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
KOL - 134
KUTU: 100
GÖM.: 110
BEL: 110-1

A	1/2
D	222
I	50

2

Belge No : 55

Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Dairesine

Üçüncü Ordu Müfettişi Mirliya Mustafa Kemal Paşanın memuriyetine hitam verilmesi hususunda bil-istîzân 8 Temmuz 35 tarihinde irade-i seniye-i mülûkâne-i şerefsudu olduğu ba-tezkire-i samiye-i sadâret penâhi tebliğ buyrulmuş ve keyfiyet-i müşârun-ileyh hazretlerine tebliğ edilmiştir. Takdim.

12 Temmuz 35

Muamelât-ı Zatiye
Dairesi Riyâseti

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 100
Gömlek : 110
Belge : 110-1

Belge No : 55

Genelkurmay Dairesine

3 ncü Ordu Müfettişi Tuğgeneral Mustafa Kemal Paşanın görevine son verilmesi konusunda 8 Temmuz 1919 tarihli padişah iradesi, sadrazamlık makamının yazısıyla tebliğ olmuş ve durum kendilerine tebliğ edilmiştir. Takdim / 12 Temmuz 1919

Personel İşleri Başkanlığı

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 100

Gömlek : 110

Belge : 110-1

بالذات أميله جقه -

شيفره قلمی

۴-۳-۲۰-۲۰-۲۰

از خبر مرده اوله شیفه قولدوقوزلقته

مصلحتی کمال یاسا ایدر ایقت بیکه مغزات حکومته مخالف افعال وحرکات نکرده ودردی هماده
و-دستوریه ودر سعادته اغراضی باب عالیله مکتسبیه عملی مأموریته ادا نکرده ودر لایحه
قولدا درجه ده جیدی معادله بولدوقی نتیجه شده معلومات اعلیای-جا اولدو .

۲۰-۳-۲۰-۲۰ مرکز داوایی ۶۷۲۲-

حریه قلمی
تاریخ

35

A	1/1
D	1/20
F	35

جواب :

ایمضه
۲۰-۳-۲۰-۲۰شيفره
زانه قلمیه

حریه قلمی-تنه

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
EOL : 154
KUTU : 14
GÖL : 101
DEL : 101-1

شيفره : ۶۷۲۲ مرکز داوایی ۲۰/۷/۲۰

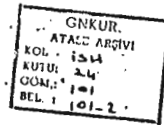
مصلحتی کمال یاسا ایدر ایقت بیکه مغزات حکومته مخالف افعال وحرکات نکرده ودردی
و-دستوریه ودر سعادته اغراضی مقصده عملی مأموریته ادا نکرده ودر لایحه
جیدی معادله بولدوقی امر ودر لایحه

مکرمه مغزات و سباحتی نه اولدوقی ییللیه مرسومه ایدر مرده قولدایم
مصلحتی کمال یاسانک افعال وحرکات نکرده ودر مصلحت مقصده و منافعه و فوائده
مطلوبه مخالفه ییللیه ایدر بیکه (بیج) حاکم ومرتکب اولمادوقی کو-یوسم
مثالیله ، مکرمه سعادته و سعادتی ایدر عند قه-دایهر فرد ودر مرسومه
یاسا مقصده ودر پرتخس حکومتی تشکیل ودر مرسومه ودر مرسومه

A	1/1
D	1/20
F	75-1

صاحب منقبلة آفیه آفیه سلج - دم چترلی چیمینی وارمیدک برونک ارمنستانه منانی
 بلدکده که مدورلرزه قاراد - درون بیاعت و شکانی بایقده - قیواسه دیه قیابده
 دمام البندی که ائندف منسوبله ده برنده خنه توچی هر دره سعادت و ملاقاته
 برده خندی قریبه معلوم که بومال استایله قریه لریک بیل فسرانیلم نایب اولموش
 حالده مکنک مومبار عایصه حاضرلرناه بومدهسه فکرمده بی خبر و صیصه
 ناله - ده ملنه ییج ریر قیوه امید و قیویه ویرنه سی کرمانلی اله نور و قیویه
 ندون که فرماندارک برر صورت و بصرانه اید ملقا آسندنه تجرید قویس و قیویه یایی
 بر طرفنده ده اسیر و ساره نه آتشی بالامه فکلمه بی یکه پاشیه کورنه کرمانلی
 و حیات اذیت بیل چیرینیانه بوملقه خلقنده یکه حق اولم - ده ارشی و درملک
 ازیرکی ناکمال اولم - ده بوزاری ده اشغال ایدر چکی و برونه مسلمانلرک آبانلرک
 هیکنه نه چکی قناتی حال ایندی بر مکر و برنده دودلی ده ملت کنی خوشن استلا
 ایدرک بر احضاراتی حکومت جلیله به اساعه و برنله اییبه هر ندرمالشی بایینه
 و هر ایدر ده مردم بر حالده ناموسنیر ارشی - ده ملرک سوکند و بالملرک آیدر
 اولکد باییه ناموسلرکانه بیافیه به قاراد و برسنه اولد قلیزی اولیه برصیه بیکم
 کیدر - مرفعه کلمه سوک قلم که فعالرک سوکته مان اولده اولمده بریدر
 که قمارک بیجه سی اولد و قنه شهم بوندر -

اورجی قریه فرماندانی قانقار مناد ییج بید ققزلار سوکک افکارلریم ورنه
 یکه فنا نایب بای چینی درلکده ده قریه شک مانت کورنشی که حیاتق انتاج ایدر
 مرمه بیلیم - مصطفی کمال پاشا کی مکنکده ناموسید که خدمات کزیده قلمه به
 سرت و لیزر و نایب حاکمیه کورنله مکرلرک ده یکه نایره حرمت قیصری قانقار
 که با مقوس صورت یکری که به اول مکنکده مصطفی فرماندارییه اولده دمال و مکرده

لون پشچي قول اردو نوماندلتي لون پشچي قول اردو نومانداني ميرلوا کاظم لره بتر پاشا مارقدن

ارزروم

۳۳۵ / ۸۱۰

ادو پشچي قول اردو نومانداني

موسى
موسى

مصطفى كمال پاشا حضرتيك در دسپله در سعادته اغراضك
موسى ملكيه به بليخ ابدل بك تر قول اردو در معاضت هديه ده
برلونه مقننه حربه نظامنده مورد شيفه ابد بولايانيم
جواب موسى بر دجه آف بر صيه بريم

ادو پشچي قول اردو نومانداني
موسى

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
KOL - 134
KUTU: 24
GÖM.: 101
BEL.: 101-4

A	1
D	170
F	36

اخطار :

ويريله چك جوابار هانكي تاريخ و نومرولى وهانكي شعبه طرقدن
وايرينك تصريح ابدل سي موجودر .

Bizzat açılacaktır.

Şifre mahlülü

Harbiye

30 Temmuz 35

Erzurum'da On Beşinci Kolordu Kumandanlığına

Mustafa Kemal Paşa ile Refet Beyin mukarrerât-ı hükûmete muhâlif efâl ve hareketlerinden dolayı hemen derdestleriyle Dersaadet'e i'zâmları Bâb-ı Âlice bit-tensib mahal-i me'mûriyetine evâmir-i lâzime verildiğinden kolorduca da ciddî muavenette bulunulması ve neticesinden ma'lûmât itâsı rica olunur.

30 Temmuz 35 Merkez Dairesi 2733

Harbiye Nâzırı

Nâzım

Erzurum

1 Ağustos 35

Cevab:

Şifre

Zâta mahsusedir.

Harbiye Nezaretine

C. 30.7.35

Merkez Dairesi

şifreye:

2733

Mustafa Kemal Paşa ile Refet Beyin mukarrerât-ı hükûmete muhâlif efâl ve hareketlerinden dolayı derdestleriyle Dersaadet'e i'zâmları hakkında mahal-i me'mûriyetine emir verildiği cihetle kolorduca da ciddî muavenette bulunulması emir buyruluyor.

Hükûmetin mukarrerât ve siyaseti ne olduğunu bilemiyorsamda Erzurum'-da bulunan Mustafa Kemal Paşanın efâl ve harekâtında vatan ve milletin maksat ve menâfiine ve kavânîn-i mevcûdeye muhâlif telâkkî edilecek hiçbir hâl ve hareketi olmadığını görüyorum. Müşarun-ileyh mülk ve milletin saadet ve selâmeti ile alâkadar her ferd-i vatanperver gibi yaşamaktadır. Pontus hükûmeti teşkîli hülyasıyla Trabzon ve Samsun havalisine muhacir sıfatıyla akın akın müsellâh Rum çeteleri çıktığı ve Ermenilerin büyük Ermenistan hayalini besledikleri ve hududlarımıza kadar her türlü fecâat ve şenâati yapmakta ve Sivas'a diye ferryadda devam eyledikleri ve İtilâf mensûbününün de bunlara hafî ve celî her türlü muavenet ve müzaheretde bulundukları herkesçe malum ve bu hal İstanbul gazetelerinin bile neşriyatıyla sabit olduğu halde hükûmetin mevcudiyetimiz aleyhine hazırlanan bu müthiş tehlikeden bî-haber vaziyette kalarak millete hiçbir nefha-i ümid ve tatmin vermemesi ve bilakis elde münevver ve kıymetdar zevât ve kumandanların birer suret ve bahane ile millet arasından tecrid ve haps ve tevkif edilmesi bir taraftan da esliha vesairenin alınması bilhassa tehlikeyi pek yakın gören ve muhafaza-yı namus ve hayat endişesiyle çırpınan bu mıntıkâ halkında pek haklı olarak Ermeni ve Rumların İzmir gibi nâgehânı olarak buralarında işgal edeceği ve bütün Müslümanların ayaklar altında çiğneneceği kanaatini hasıl ettirmiştir. Ve bundan dolayı da millet kendi kuvvetine istinad ederek bu ihtisâsâtını hükümet-i celîleye ismâa ve bunun için her fedakârlığı yapmağa ve her ümidden mahrum bir halde namussuzca Ermeni ve Rumların süngü ve baltaları altında ölmektense namuskârâne müdafaaya karar vermiş olduklarını evvelce arz etmişdim. Geçenlerde vukua gelen sürgü kolu ve kamaların sevkine mani olan ahvalde böyle bir azim ve kararın neticesi olduğuna şüphe yoktur.

Üçüncü Fırka Kumandanı Kaymakam Halid Beyin bile mahfuzen sevkinin efkâr-ı umumiye üzerinde pek fenâ tesirler yapacağını ve belki de fırkasının mümânâat göstermesini ve isyanını intaç edeceğini arz etmişdim. Mustafa Kemal Paşa gibi memlekette namusuyla ve hidemât-ı güzîde-i askeriye ve vatanperveranesiyle tanınmış ve bütün askerlerinde pek ziyade hürmet-i mahsûsasını kazanmış ve bâ-husus henüz yirmi gün evvel memleketin nısfına kumanda etmiş olan ve hal ve hareketinde menâfi-i vataniye ve milliyeye mugâyir hiçbir şey mahsus ve meşhûd olmayan bir zâtın tevkifine bir sebep-i kânunî olamayacağı ve bâlâda arz ettiğim ahval dolayısıyla halk ve ordu nazarında da iyi bir hareket

Belge No : 56

olarak telâkkî edilemeyeceği cihetle müşârun ileyhın tevkîfine ve kolorduca da bunun için muavenette bulunulmasına hal ve vaziyetin katiyen müsaid olmadığını arz ederim.

Bahusus ki memleketi helâk ve inkıraz tehlikesinden kurtaracak yegâne çârenin tevekkül değil ancak milletin hak ve ruhunu âleme karşı izhâr ve teyid kanaatinde olan ve vilâyât-ı şarkiyede ve henüz Ermeni süngü ve baltalarının âlâm-ı namussikenanesini unutmuş bir tek insan ve bir tek hânüman bulunmayan bu muhitte böyle bir teşebbüsün icrası değil ihsası bile büyük fenalıkları intac eder.

Esasen günden güne daha bariz ve pek vâsi bir şekil almakda olan endişeyi millîyi tatmin edecek tedâbîr-i sahîha ve vâkıfanenin ittihazı ve buna bil-hassa zât-ı sâmilere gibi dindar ve pek namuskâr tanınmış bir racül-ü kıymetdarın âmâl-i nüfuz ve irşâd buyurması pek ulvî ve tarihî olur. Herhalde bura ahvalinin İstanbul'da mâkûs telâkki edildiğini zannediyorum; hükûmetin en sadık ve hürmetkâr bir cüzü olduğuna katiyen şüphe caiz olmayan âcizleri Anadolu'ya Dersaadet'ten bu kadar yanlış ve hatalı nazarlarla bakılmamasını ve çünkü bu nazar netayicinin pek elim ve nedâmetaver olacağı kanaatini bil-münasebe tekrar arz etmeği bir vecibe-i hamîyyet ve bir farîza-i namus addeder ve bugün âcizleri dahi şek ve meçhuliyet içerisinde bulunduğumdan siyaset-i umumiye-mizden hükûmetin takip ettiği mekâsıt ve mukarrerattan haberdar edilmekliğimi istirham eylerim.

On Beşinci Kolordu Kumandanı

Mirliva

Kâzım Karabekir

Belge No : 56

On Beşinci Kolordu

Kumandanlığı

On Beşinci Kolordu Kumandanı Mirliva Kâzım Karabekir Paşa tarafından

Aded

Zâtâ mahsusdur.

Erzurum

Hususî

2.8.335

Umumî

Üçüncü Ordu Müfettişliğine

Mustafa Kemal Paşa hazretlerinin derdestiyle Dersaadet'e i'zâmının memurîn-i mülkiyeye tebliğ edildiği ve kolorducada muavenet-i ciddiyede bulunulması hakkında Harbiye Nezaretinden mevrûd şifre ile buna yazdığım cevab suretini bervechi âtî arz eylerim.

On Beşinci Kolordu Kumandanı

Mirliva

Kâzım Karabekir

İstihbarat

3.8.335

İhtar:

Verilecek cevaplar hangi tarih ve numaralı ve hangi şube tarafından varlığının tasrih edilmesi mercûdur.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 24

Gömlek : 101

Belge : 101-1, 2, 3, 4

Belge No : 56

Bizzat açılacaktır.

Şifre çözümü

Harbiye

30 Temmuz 1919

Harbiye Nezaretine

Erzurum'da 15 nci Kolordu Komutanlığına

Harbiye Nazırı

Harbiye Nezaretine

Mustafa Kemal Paşa ile Refet Beyin hükûmet kararlarına aykırı faaliyetlerden dolayı hemen yakalanarak İstanbul'a gönderilmeleri, İstanbul Hükûmeti'nce uygun görülerek görev bölgesine gereken emirler verildiğinden, kolorduca da ciddi bir yardımda bulunulması ve sonucundan bilgi verilmesi rica olunur.

Harbiye Nezaretine

30 Temmuz 1919 Merkez Dairesi 2733

Harbiye Nazırı

Harbiye Nezaretine

Nâzım

Harbiye Nezaretine

Cevap

Şifre

Kişiyi özeldir.

Erzurum

1 Ağustos 1919

Harbiye Nezaretine

Harbiye Nezaretine

Harbiye Nezaretine

Cevap: 30.7.1919

Harbiye Nezaretine

Merkez Dairesi

şifreye

Harbiye Nezaretine

2733

Mustafa Kemal Paşa ile Refet Beyin hükûmet kararlarına aykırı faaliyetlerden dolayı yakalanarak İstanbul'a gönderilmeleri hakkında görev bölgesine emir verildiğinden, kolorduca da ciddi bir yardımda bulunulması emrediliyor.

Hükûmetin karar ve siyasetinin ne olduğunu bilemiyorsam da, Erzurum'da bulunan Mustafa Kemal Paşanın iş ve hareketlerinden vatan ve milletin amaç ve menfaatlerine ve mevcut kanunlara aykırı sayılacak hiçbir hal ve hareketi olmadığını görüyorum. Bu şahıs mülk ve milletin saadet ve selâmeti ile ilgili her vatanperver fert gibi yaşamaktadır. Pontus hükûmeti teşkili hülyasıyla Trabzon ve Samsun havalisine muhacir sıfatıyla akın akın silâhlı Rum çeteleri çıktığı ve

Ermenilerin büyük Ermenistan hayalini besledikleri ve hududlarımıza kadar her türlü kötülüğü yapmakta ve Sivas'a diye feryada devam ettikleri ve İtilâf men-suplarının da bunlara gizli ve açık her türlü yardımda bulundukları herkesçe bi-linmekte ve bu hâl İstanbul gazetelerinin bile yayınıyla sabit olduğu hâlde, hükûmetin varlığımız aleyhine hazırlanan bu müthiş tehlikeden habersiz durum-da kalarak millete hiçbir ümit ve tatmin vermemesi ve bilâkis aydın, kıymetli şahıs ve komutanların birer bahane ile millet arasından ayrılarak hapis ve tutuk-lanması, bir taraftan da silâh vesairenin alınması bilhassa tehlikeyi pek yakın gören ve namus ile hayatın korunması endişesiyle çırpınan bu mıntika halkında pek haklı olarak Ermeni ve Rumların, İzmir gibi buraları da işgal edeceği ve bütün Müslümanların ayaklar altında çiğneneceği kanaatini oluşturmuştur. Bun-dan dolayı da millet kendi kuvvetine dayanarak bu hislerini hükûmete duyur-maya ve bunun için her fedakârlığı yapmaya ve her ümitten mahrum bir halde namussuzca Ermeni ve Rumların süngü ve baltaları altında ölmektense, namus-luca savunmaya karar vermiş olduklarını önceden arz etmiştim. Geçenlerde meydana gelen sürgü kolu ve kamaların sevkine engel olan durumda böyle bir azim ve kararın sonucu olduğuna şüphe yoktur. 3 ncü Tümen Komutanı Yarbay Halid Beyin bile gizli olarak sevkini genel düşünce üzerinde kötü etki ya-pacağını ve belkide tümeninin engel olmasını ve isyanına sebep olacağını arz et-miştim. Mustafa Kemal Paşa gibi memlekette namusuyla ve askerî hizmetleri ve vatanperverliği ile tanınmış ve bütün askerlerin de pek çok özel hürmetini kazanmış ve özellikle henüz yirmi gün evvel memleketin yarısına komuta etmiş olan, hâl ve hareketinde vatanın ve milletin menfaatlerine aykırı hiçbir şeyi görülmeyen bir şahsın tutuklanmasına bir kanunî sebep olamayacağı ve yukarı-da arz ettiğim durum dolayısı ile halk ve ordu nazarında da iyi bir hareket olarak telâkki edilemeyeceği cihetle bu şahsın tutuklanmasına ve kolorduca da bunun için yardımda bulunulmasına durumun kesinlikle müsait olmadığını arz ederim. Bu konu ile memleketi helâk ve çökme tehlikesinden kurtaracak tek çarenin kadere boyun eğmek değil, ancak milletin hak ve ruhunu dünyaya karşı göster-mek ve doğrulamak kanaatinde olan ve doğu vilâyetlerinde henüz Ermeni süngü ve baltalarının namus acısını unutmuş bir tek insan ve bir tek ev bulunmayan bu çevrede böyle bir teşebbüsün yapılması değil hissedilmesi bile büyük fenalıkları doğurur.

Belge No : 56

Esasen günden güne daha bariz ve pek geniş bir şekil almakta olan millî endişeyi tatmin edecek doğru tedbirlerin alınması ve buna bilhassa sizin şahsınız gibi dindar ve pek namuslu olarak tanınmış kıymetli bir adamın nüfuzunu göstermesi pek yüce ve tarihî olur. Her hâlde buranın durumunun İstanbul'da ters olarak telâkki edildiğini zannediyorum. Ben hükûmetin en sadık ve hürmetkâr bir parçası olduğuna kesinlikle şüphe olmayan Anadolu'ya İstanbul'dan bu kadar yanlış ve hatalı nazarlarla bakılmamasını ve çünkü bu nazar sonucunun pek elim olacağı kanaatini tekrar arz etmeyi bir onur ve namus görevi sayarım ve bugün ben dahi şüphe ve bilinmezlik içerisinde bulunduğumdan, genel politikamızdan hükûmetin takip ettiği maksatlar ve kararlardan haberdar edilmemi istirham ederim.

15 nci Kolordu Komutanı
Tuğgeneral
Kâzım Karabekir

Belge No : 56

15 nci Kolordu
Komutanlığı

15 nci Kolordu Komutanı Tuğgeneral Kâzım Karabekir Paşa tarafından

Sayı

Kişiye özeldir

Özel

Genel

Erzurum

2.8.1919

3 ncü Ordu Müfettişliğine

Mustafa Kemal Paşanın yakalanarak İstanbul'a gönderilmesinin mülkî memurlara tebliğ edildiği ve kolorduca da ciddî bir yardımda bulunulması hakkında Harbiye Nezaretinden gelen şifre ile buna yazdığım cevap suretini aşağıda arz ederim. 3.8.1919

İstihbarat

15 nci Kolordu

Komutanı

Tuğgeneral

Kâzım Karabekir

İhtar

Verilecek cevapların hangi tarih ve numara ile hangi şube tarafından gönderildiğinin bildirilmesi rica edilmektedir.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 24

Gömlek : 101

Belge : 101-1, 2, 3, 4

شرفه

شرقی آناطولی محافظه حقوقی جمعیتی

ارضروم

۷- آغستوس - ۱۳۳۵

ایضاح در مقتضای مقام عالی

(41)

شرقی آناطولی ولایتک ارضروم قونفرسی بیاتنامه میسر .

مبارک که نیک و قدیمی متعاقب کشید کجه آرمان عهد شکنانه معاملات و از میر، انطالیه، آنطه و حوالیسی کبی افسام مهمه مالک مزک فله اشغال و آیدین ولایتده ابقاع ابدیلان نهماسوز بونان فجایی و ایزه نیارک دفقالبه داخلده حدود ازمزمه قدر دایمان قل عام و امحای الام سیاحتیله استیلا حاضر لغاری و قره د کز ساحلنده بونوس خانی حقنق ایندیرمن غایه سیله حاضر لغار بایلمسی و عرف بوقصدله روسیه ساحلرندن آقین آقین مهاجر نامی آتنده کان یانجی رومارک و بومیانده ده مسلح اشقیا چنهارینک سوق و جلب ایدلمسی کبی حادثات واروشونده مقدس وطنک انقسام و انحلال تهلکه منی کورهن لاندزه هرج براراده ملییه اسناد اینمیان حکومت مرکزیه مزک بو آلام و فجایه چاره ساز اراهه بیجفته اتمال مشومیه سیاه قانع و بر جوق مؤثرات نحتنده احتمال که ده آلیم و غیر قابل هضم و قبول مقرانه ده سرفرو ایده جکندن تمامیه اندیشناک بولینور . بیا علیه کفدینی الک یقین واک خونین تهلکه لر واروشونده کورن شرقی آناطولی ولایتک مقدساتی بالذات محافظه غایه سیله هر طرفدن وجدان ملی دن طوغمش جمعیتلرک اشتراکیله اخیراً متقدم اولان ارضروم قونفرسی ۷ - آغستوس سنه ۱۳۳۵ تاریخنده مساعیه ختام و بره رک باطلعه نهای بروجو آتی مقرانی انتخابیدی .

۱ - طرزون ولایتی و جانبک سنجایله ولایت شرقیه نامنی طاشیان ارضروم ، سیراس ، دیاربکر ، معمره العزیز ، وان ، بلیس ولایتی و بوساحه داخلده کی الویه مستقله هیچ برسیب و بیانه ایله یکدیگرندن و جامعه عثمانیه دن آبرلق امکانی تصور ایدلمیان برکار .

سادت و فلا کتده اشتراک نامی قبول و مقدراتی حقنده عین مقصدی هدف اشغال ابلر . بوساحه ده باثباتان بالجه غناصر اسلامیه یکدیگرینه فارشی متقابل بر حسن فداکاری ایله مشحون و وضعیت عرقیه و اجتماعیه اریه رعایتکار اوز قارداشدرار .

۲ - عثماتی و وطنک تمامینی واستلال ملیزک نامینی و مقام سلطنت و خلافتک مصونینی ایچون قوای ملییه عامل و اراده ملییه بی حاکم قیامی اسادر .

۳ - هر دروا اشغال و داخله ، روملن و ارمنیک تشکیل غایه سنه مطوف تالی ایدلمیجکندن متجدداً مدافعه و مقاومت اساسی قبول ایدلمشدر . حاکمیت سیاسی و موازنه اجتماعیه بی مصلح اواه جنی صورتده عناصر خرنیایه بیگی برظافم امتیازات اعطاسی قبول ایدلمیه جکدر .

۴ - حکومت مرکزیه نیک بر تضییق دولی قارشونده بورالری ترک و اهمال اشطر ارنده قالماسی احتمالک کوره مقام خلافت و سلطنته مربوطیاتی و موجودیت و حقوق ملییه کمال تدابیر و مقررات اتخاذ اولمشدر .

۵ - وطنمزمه اوتندن بری برارده یشاده من عناصر غیر مسلمه ان قوانین دوات عثمانیه ایله مؤید حقوق مکسب اریه تمامیه رعایتکارزه مال و جان و عرضلرک مصونیتی ذاتاً مقتضات دینیّه و عذات ملیّه و اساسات قانونیه زدن اواره نه بواله ن انفره رک تازوت و بره اراهه ناپار اولمشدر .

ISH-1

L: 24

B: 105-1

٦ - دول اتتلافیهجه، مئارگهنگ امضا اولدیشی ٣٠ تشرین اول سنه ٣٤ تاریخده کی حدودیز داخلده قالان وهر منطقه سنده اولدیشی کیبکی شرقی انادولوی ولایتلر نده ده اکثریت قهره بی اسلاملر تشکیل ایدن وحرئی، اقتصادی نفوقی مسلمانلره عائد بولان ویکدیگر نیدن غیر قابل انفکاک اوز قارداشی اولان دین و عرفه داشار مزله ماکون ممالکیزلک مقامه سی نظایه سنن بالاکه صرف نظریله موجود بئره و حقوق تاریخیه، عرفیه و دینییه ره رعایت ایدله سندو بولاره مغایر تشکیل تروج اولو ائمه سینه و بو صورتله تمامیه حق وعدله مستند برقراره اذکار او اوزور .

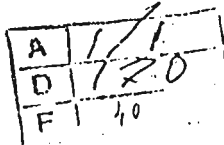
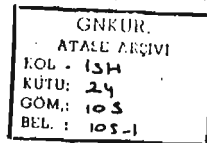
٧ - ملتیز انسانی، عصری غایه لری تهجیل و فنی، سنائی و اقتصادی حال، احتیاجیزی تقدیر ایدر . بنأ علیه دولت و ملتیزک داخلی و خارجی استقلالی و وطنیزک تمامیه سی محفوظ ائالمق شرطیند اولنجی ماده ده مصرح حدود داخلده ملیت اساسلرینه رعایتکار و ممالکیزلره قارش ایستیلاملی بده میان هر هانکی دولتک فنی، صنائی، اقتصادی معاوتتی منو نیتمله قارشیلار زو بوشرائط عادلانه و انسانییه بی محتوی بر طایفه ده عاجلا تفریری بسلامت بشر و سکون عالم نامنه اخص آمال علیه مزدر .

٨ - ملتیزک کندی مقدراتی بالذات تعیین ایندیکی بوتاریخی دورده حکومت مرکزیه، مزله اراده ملییه تابع اواماسی ضروریدر . چیرا نه اراده ملییه غیر مللر هانکی بر هیئت حکومت عدلی و شخصی مقدراتی مللجه مطاع اولمه دقدن شقه خار جاده مستقیم اولمه دیشی و اوله ملییه جفی شیدی به فئور مسیوق افعال و تابع ایله ثابت اولمئدر . بنأ علیه ملتک ایچنده بولندیشی حال هجرت و اندیشه دن قورتولمق چارملر بده بالذات نوسلنه حاجت قالمادن حکومت مرکزیه، مزله مجلس ملی بی همان . بالا ائنه آنلار بالاماسی و بو صورتله مقدرات ملت و مملکت حقیقه انتخاب ایله یجکی بالجمله مقدراتی مجلس ملیک مراقبه سینه عرض ائمه سی مجبوریدر .

٩ - سوطنیزک معروض قالدیشی آلام و حادثات ایله و تها، آعین مقصدلهو چندان ملیدن دوغان جمعیته بئارک اتحاد و ایفادقندن حاصل اولان کتله عمومیه بو کره (شرقی آبادلوی، مدافعه حقوق جمعیتی) عنوانیه توسیم اولمئدر . اشو جمعیتدر در اوفر نه جیلق جریانلر نیدن کلیأ عاریدر . بالجمله اسلام و طمئیدلر جمعیتهک اعضای طایفه سنددر .

١٠ - قوتله طرفدن منتخب بر (هیئت تمثیلیه) قبول و کوریلدن بالا اعتبار و لایات مرا کتیه قدر منوجود تشکیلات ملییه توحید و تأیید اولو نمئدر .

قونغر هیئتی

Şarkî Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti

Üçüncü Ordu Müfettişlik Makâm-ı Alisine

Şarkî Anadolu Vilâyâtının Erzurum Kongresi Beyannâmesidir.

Mütarekenin akdini müteakib gittikçe artan akd-ı şikenâne mu'amelât ve İzmir, Antalya, Adana ve havalisi gibi aksâm-ı mühimme-i memâlikimizin fi'ilen işgali ve Aydın vilayetinde ika' edilen tahammülsüz Yunan fecayii ve Ermenilerin Kafkasya dahilinde hududlarımıza kadar dayanan katli'am ve imha-ı İslâm siyasetiyle istilâ hazırlıkları ve Karadeniz sahilinde Pontus hayâlini tahkik ettirmek gayesiyle hazırlıklar yapılması ve sırf bu maksatla Rusya sahillerinden akın akın muhâcir nâmı altında gelen yabancı Rumların ve bu meyanda da müsellah eşkiya çetelerinin sevk ve celb edilmesi gibi hadisât karşısında mukaddes vatanın inkisâm ve inhilal tehlikesini gören milletimiz, hiç bir irâde-i milliyeye istinâd etmeyen Hükümet-i Merkeziye'mizin bu alâm ve fecaiye çaresiz olamayacağına emsal meş'umesiyle kâni ve bir çok müessirât tahtında ihtimal ki daha elim ve gayrıkabil hazım ve kabul mukarrerâta serfûrû, edeceğinden tamamıyla endişenâk bulunuyor. Binaen-aleyh kendisini en yakın ve en hunin tehlikeler karşısında gören Şarkî Anadolu vilâyâtının mukaddesatını bizzat muhafaza gayesiyle her taraftan vicdân-ı milliden doğmuş cem'iyetlerin iştirakıyla ahiren münakid olan Erzurum Kongresi 7 Ağustos sene 35 tarihinde mes'aisine hitâm vererek bi-lutfihi teala ber vech-i âti mukarrerâtı ithâz etti:

1. Trabzon vilayeti ve Canık sancağıyla vilayat-ı şarkîye nâmını taşıyan Erzurum, Sivas, Diyarbakır, Mâmuretülaziz, Van, Bitlis vilayâtı bu saha dahilindeki elviye-i müstakile hiçbir sebep ve bahane ile yekdiğerinden ve câmia-i Osmaniye'den ayrılmak imkanı tasavvur edilmeyen bir küldür. Saadet ve felaketde iştirak tâmı kabul ve mukadderâtı hakkında aynı maksadı hedef ittihâz eyler. Bu

Belge No : 57

sahada yaşayan bil-cümle anâsır-ı İslamiye yekdiğerine karşı mütekâbil bir feda-kârî ile meşhûn ve vaz'iyet-i irkiye ve içtimâiyelerine ri'ayetskâr öz kardaşdırlar.

2. Osmanlı vatanının tamamıyeti ve istiklal-i milliyemizin temini ve makâm-ı saltanat ve hilâfetin ma'sûniyeti için kuvayı milliyeyi 'âmil ve irâde-i milliyeyi hakim kılmak esastır.

3. Her türlü işgal ve müdahale, Rumluk ve Ermenilik teşkili gayesine ma'tuf telakki edileceğinden müttehiden müdafaa ve mukâvemet esası kabul edilmiştir. Hakimiyet-i siyasiye ve muvazane-i içtima'iyeyi mühil olacak surette anâsır-ı Hıristiyanıyeye yeni bir takım imtiyazat i'tası kabul edilmeyecektir.

4. Hükümet-i Merkeziye'nin bir tazyiki düveli karşısında buraları terk ve ihmal ıztırasında kalması ihtimaline göre makâm-ı hilafet ve saltanâta merbuti-yeti ve mevcudiyet ve hukuk-u milliyeyi kafil tedâbir ve mukarrerat ittihaz olunmuştur.

5. Vatanımızda öteden beri birlikte yaşadığımız anâsır-ı gayrı müslimenin kavanin-i Devlet-i Osmaniye ile müeyyed hukuk muktesebelerine tamamıyla ri'ayetskârız Mal ve can ve ırzlarının masuniyeti zaten mukteziyat-ı diniye an'anat-ı milliye ve esast-ı kanuniyemizden olmakla bu esas kongremizin kanaat-ı umumıyesiyle'de te'yid olunmuştur.

6. Düvel-i İtilafiyece mütarekenin imza olunduğu 30 Teşrin evvel sene 34 tarihindeki hududumuz dahilinde kalan ve her mıntıkasında olduğu gibi Şarkî Anadolu vilayetlerinde de ekseriyet-i kâhireyi İslamlar teşkil eden ve harsî iktisadî tefevvuku Müslümanlara aid bulunan ve yekdiğerinden gayrikâbil infikak öz kardaş olan din ve ırkdaşlarımızla meskûn memâlikimizin mukâsemesi nazariyesinden bi'l-küllıye sarf-ı nazarla mevcudiyetimize, hukuk-u tarihiye, ırkıye ve diniyemize riayet edilmesine ve bunlara mugâyir teşebbüslerin terviç olunmamasına ve bu suretle tamamıyle hak ve adle müstenid bu karara intizâr olunur.

7. Milletimiz insanı, asri gayeleri tebcil ve fennî, sınaî ve iktisadî hal ve ihtıyacımızı takdir eder. Binaen-aleyh devlet ve milletimizin dahilî ve haricî istiklâli ve vatanımızın tamamîsi muhfuz kalmak şartıyla altıncı maddede musar-

rah hudud dahilinde milliyet esaslarına riayetkâr ve memleketimize karşı istila emeli beslemeyen her hangi devletin fennî, sınaî, iktisadî, muavenetini memnuniyetle karşılarız ve bu şerâit-i adile ve insaniyeyi muhtevi bir sulhunda acilen takarruru selamet-i beşer ve sukun-u ‘âlem nâmına ahass-ı amâl-ı milliyemizdir.

8. Milletlerin kendi mukadderatını bizzat tayin ettiği bu tarihi devirde Hükümet-i Merkeziye’imizin de irade’-i milliyeye tabi’ olması zaruridir. Çünkü: İrade-i milliyeye gayri müstenid herhangi bir heyet-i hükümetin indi ve şahsi mukarrerâtı milletçe muta’ olmadıktan başka haricende muteber olmadığı ve olamayacağı şimdiye kadar mesbûk ef’al ve netâyic ile sâbit olmuştur. Binaenaleyh milletin içinde bulunduğu hal-i zücret ve endişeden kurtulmak çarelerine bizzat tevessülüne hacet kalmadan Hükümet-i Merkeziye’imizin meclis-i milliyi hemen bilâ ifate-i an toplaması ve bu suretle mukadderât-ı millet ve memleket hakkında ittihâz eyleyeceği bi’lcümle mukarrerâtı meclis-i millinin murakebesine arz etmesi mecburidir.

9. Vatanımızın ma’ruz kaldığı alâm ve hadisat ile ve tamamen aynı maksadla vicdan-ı milliden doğan cemiyetlerin ittihad ve ittifakından hâsıl olan kit-le-i umumiye bu kere (Şarkî Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti) üvânıyla tevsim olunmuştur. İşbu cem’iyet her türlü fırkacılık cereyanlarından külliyen arîdir. Bi’l-cümle İslam vatandaşlar, cemiyetin azâ-ı tabi’yesindendir.

10. Kongre tarafından müntehab bir (Heyet-i Temsiliye) kabul ve köylerden bi’l-itibâr vilayât merâkizine kadar mevcut teşkilat-ı milliyeye tevid ve te’yid olunmuştur.

Erzurum Kongre Heyeti

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 24

Gömlek : 105

Belge : 105-1

Erzurum
7 Ağustos 1919

Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
3 ncü Ordu Müfettişlik Makamına
Doğu Anadolu Vilâyetlerinin Erzurum Kongresi Beyannamesidir.

Mondros Mütarekesi'nin imzalanmasından sonraki günlerde gittikçe artan anlaşmayı bozucu hareketler ve İzmir, Antalya, Adana bölgeleri gibi memleketimizin en önemli parçalarının işgali ve Aydın ilinde yapılan dayanılmaz Yunan kötülükleri ve Ermenilerin Kafkasya'da sınırlarımıza kadar dayanan öldürme ve İslâmı yok etmek siyasetiyle istilâ hazırlıkları ve Karadeniz kıyılarında Pontos devleti hayalini gerçekleştirme amacıyla hazırlıklar yapılması ve sadece bu amaçla Rusya kıyılarından akın akın göçmen adı altında yabancı Rumların, bu arada silâhlı eşkıya çetelerinin getirilmesi karşısında, kutsal vatanın parçalanma ve yok olma tehlikesini gören milletimiz, millî iradeye dayanmayan hiçbir hükûmetin bu acılar ve kötülöklere çare olamayacağına korkunç örnekleriyle kanaat getirmiş ve birçok etkiler altında daha acıklı ve dayanılmaz kararlara boyun eğceğinden kuşkuya düşmüş bulunmaktadır. Bundan dolayı, kendini son derece yakın ve haince tehlikeler karşısında gören Doğu Anadolu illerinin kutsal varlıklarını korumak amacı ile, millî vicdandan doğmuş derneklerin katılımıyla yapılan Erzurum Kongresi 1919 yılının 7 Ağustos'unda çalışmalarına son vererek Allah'ın inayetiyle aşağıdaki kararlari aldı.

1. Trabzon ili ve Samsun sancağı ile Doğu Anadolu illeri adını taşıyan Erzurum, Sivas, Diyarbakır, Elazığ, Van, Bitlis illeri ve bu bölgedeki bağımsız livalar, hiçbir sebep ve bahane ile birbirlerinden ve Osmanlı topluluğundan ayrılması mümkün olmayan bir bütündür. Mutlulukta ve felâkette ortaklığı kabul eder ve aynı amacı hedef edinirler. Bu bölgede yaşayan bütün Müslümanlar birbirlerine karşı fedakârlık duygusu ile doludurlar, ırksal ve sosyal durumlarına saygılı öz kardeşirler.

2. Osmanlı vatanının bütünlüğü ve milletin bağımsızlığının sağlanması, saltanat ve hilâfet makamlarının korunması için millî kuvvetleri yapıcı duruma getirmek ve millî iradeyi egemen kılmak esastır.

3. Her türlü işgal ve müdahale, Rumluk ve Ermenilik teşkili amacına yönelme sayılacağından, birlikte savunma ve karşı koyma esası kabul edilmiştir. Siyasî egemenliği ve sosyal dengeyi bozacak suretle, Hristiyanlara yeni bir takım imtiyazlar verilmesi kabul edilmeyecektir.

4. İstanbul Hükûmeti'nin devletlerin baskısı karşısında buraları bırakmak veya buralarla ilişkisini kesmek zorunda kalması ihtimaline karşı saltanat ve hilâfete bağlılığı, varlığı ve millî hakları koruyucu tedbirler ve kararlar alınmıştır.

5. Vatanımızda öteden beri birlikte yaşadığımız Müslüman olmayan kimselerin Osmanlı Devleti kanunlarıyla pekiştirilmiş muktesep haklarına tamamıyla uyarız. Mal, can ve ırzlarının korunması esasen dinimizin, millî geleneklerimiz ve yasalarımızın gereği olduğundan, bu esas kongremizin genel kanısı ile de sağlamlaştırılmıştır.

6. İtilâf devletlerinden, Mondros Mütarekesi'nin imzalandığı 30 Ekim 1918 tarihindeki sınırlarımız içinde kalan ve her bölgesinde olduğu gibi, Doğu Anadolu illerinde de büyük çoğunluğu İslâm olan ve kültürel, ekonomik üstünlüğü Müslümanlara ait bulunan, birbirlerinden ayrılması imkânsız öz kardeş, dindaş ve soydaşlarımızın oturduğu memleketimizin bölünmesi düşüncesinden tamamıyla vazgeçerek, varlığımıza, tarihî, ırkî ve dinî haklarımıza saygı gösterilmesi ve bunlara aykırı teşebbüslerin desteklenmemesi ve bu suretle hak ve adalete dayanan bir karar verilmesi beklenir.

7. Milletimiz, insanî ve asrî amaçları yüceltir. Fen, sanayi ve ekonomik durum ve ihtiyaçlarımızı takdir eder. Bundan dolayı devlet ve milletimizin iç ve dış bağımsızlığı, vatanımızın bütünlüğü saklı kalmak şartıyla altıncı maddede açıklanmış olan sınırlar içinde, milliyet esaslarına uygun ve memleketimize karşı istilâ isteği olmayan herhangi devletin fenne, sanayie, ekonomiye ait yardımlarını memnuniyetle karşılarız. İnsanlığın esenliği ve umumun huzuru adına böyle âdil ve insancıl kuralları kapsayan bir barışın acilen kararlaştırılması en büyük millî arzumuzdur.

Belge No : 57

8. Milletlerin kaderlerini kendilerinin çizdiği bu tarihî devirde İstanbul Hükûmeti'nin de millî iradeye boyun eğmesi zorunludur. Çünkü millî iradeye dayanmayan herhangi bir hükûmetin kendi başına verdiği kararlara milletçe uyulmadığı gibi, bu kararların dışta da itibarı olmadığı ve olamayacağı şimdiye kadarki olaylar ve sonuçlarıyla ispatlanmıştır. Bundan dolayı, milletin içinde bulunduğu korkulu durumdan ve kuşkudan kurtulma çarelerine başvurmasına gerek kalmadan İstanbul Hükûmeti'nin hemen millî meclisi toplaması ve bu suretle milletin ve memleketin kaderi hakkında alacağı bütün kararları millî meclisin denetiminden geçirmesi zorunludur.

9. Vatanımızın karşılaştığı üzücü olaylar ve tamamen aynı amaçla millî vicdandan doğan derneklerin anlaşma ve birleşmeleri ile meydana gelen kitle bu kere (Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti) adında bir topluluk hâline getirilmiştir. Cemiyet her türlü partililik akımlarının dışındadır. Bütün Müslüman vatandaşlar cemiyetin tabîî üyesidir.

10. Kongre tarafından seçilen bir Heyet-i Temsiliye kabul edilmiş ve köylerden il merkezlerine kadar olan millî teşkilâtlar birleştirilmiş ve sağlamlaştırılmıştır.

Erzurum Kongre Heyeti

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 24

Gömlek : 105

Belge : 105-1

Belge No : 58

15. K. Kumandanlığına

Mevadd-ı aliye hakkında tenvirat-ı aliyelerine muntazırım:

1. Erzurum Kongresi intihabata müessir olduktan ve İstanbul bu hususta esasen karar verdikten ve mukarrerat neşr edildikten sonra yeni bir Sivas Kongresinin mevzu' bahs edeceği zemin ne olabilecektir.

2. Acaba her tarafda vilâyet ve liva kongreleri yapılarak intihabat hazırlıkları yürütülse ve teşkilât kökleştirilse daha iyi olmaz mı? ve Bekir Sami Beyle Refet Beyin Sivas'da bu cihet-i idaresi kafi görülmez mi?

3. Daha iki ay köylü sabanından ayırlamayacağına ve meyveler ham olduğuna nazaran İstanbul'u korkutmamak ve intilabat neticesinde ve kendisinin iskat olunmayacağına icab ederse teminat (vererek) siyaset-i aliye makamını bir derece başkalarının kucağından kurtarmak mümkün ve hayırlı olmaz mı? Bu noktada uyuşmak karışmaktan hayırlı bulunmaz mı?

3. K. Kumandanı Selahaddin

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 150

Belge : 150-1

15. K. Komutanlığına

Aşağıdaki maddeler hakkında açıklamalarınızı beklerim.

1. Erzurum Kongresi seçimlere etkili olduktan ve İstanbul bu hususta esasen karar verdikten ve kararları yayımlandıktan sonra yeni bir Sivas Kongresi'nin söz konusu edileceği zemin ne olabilecektir?
2. Acaba her tarafta vilâyet ve sancak kongreleri yapılarak seçimlerin hazırlıkları yürütülse ve teşkilât kökleştirilse daha iyi olmaz mı ve Bekir Sami Beyle, Refet Beyin Sivas'ta bu idare şekli yeterli görülmez mi?
3. Daha iki ay köylü sabanından ayrılamayacağına ve meyveler ham olduğuna göre İstanbul'u korkutmamak ve seçim neticesinde kendisinin de düşürülemeyeceğini, gerekirse güvence vererek yüce siyasî makamı bir de-rece de olsa başkalarının kucağından kurtarmak mümkün ve hayırlı olmaz mı? Bu noktada birleşmek karışıklıktan daha hayırlı olmaz mı?

3 ncü Kolordu Komutanı
Selahaddin

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 150
Belge : 150-1

10/11/21

- 4. 25

ارضی کرے۔ ا۔ رد دغا نہ ہونے

A	2.773
D	60
F	64

78.

[illegible]

Şifre

Zata mahsusdur.

Erzurum

11.8.35

Üçüncü Kolordu Kumandanlığına

C.10.8.35 tarihli şifre

1. Erzurum Kongresi nasıl Şark-î Anadolu vilâyetleri halkının vatan ve millet hakkındaki mukârrerâtını tesbit eylediyse, Sivas Kongresi de Garb-i Anadolu vilâyetlerinin aynı esasdaki kanaatlerini tesbit edecek ve mevcudiyetiyle bütün Anadolu ve Rumeli'de vahdet-î milliyenin azim ve iradesini millet ağzı ile dünyaya bildirecektir. Şark-î Anadolu vilâyetlerinin merkezi hükûmetten ve Garb-î Anadolu'dan ayrılarak istiklâliyet davasında bulunduğu dair İngilizlerin neşriyat-ı kazibelerinde kat'î bir cevap olacaktır. Bu vaziyet hükûmetin meclis-i milliye içtimağa davet eylemesiyle attığı meşru adımı tesrî ile irade-i seniye iktirân ettirecek ve istiklâl-i milliye, tamamiyet-i mülkiyet-i ve makam-ı mukadesin mahfûziyeti esaslarını müdafaa eden kitle-i milliyenin meclisi millide tamamen tasvibini temin eyleyecektir. Esasen Garb-i Anadolu'nun tek mil vilâyetlerden murahaslar bil-intihab yola çıkmış olduklarından Sivas Kongresi'nden sarf-ı nazar maddeten imkân dahi mevcut değildir.

2. İkinci maddedeki mütaallâları pek doğrudur. Ancak kökleştirilmesi şayan-ı arzu olan teşkilât Erzurum Kongresi'nce takarrür ettirilen esasat ve teşkilâtın Sivas Kongresi'nde muvâcehe ve tasdik edilmesinden sonra olması zaruridir. Mebus intihabı hususunda müesser olan asayiş en mühim bir hususdur ki bu da ancak heyet-i umumiyede takarrür ettirilecek esaslarla müyesser olacaktır.

3. Mümkün olduğu kadar hükûmet tedhîş etmemek ve hukuk-u teşrîye ve murâfaasını emniyetle isti'mâle kadir bir meclis-i mebusan vücuda gelinceye kadar heyeti hükûmeti iskât dan millet ve memleket için bir faride me'mul olmayacaktır. Bu cihetle uğraşmamak esasen bunun hukuk-u mezkurun Sivas Kongresi'nce de nazar-ı dikkate alınmasına sarf-ı misaha edilecektir.

Belge No : 59

4. Abdullah Paşa hakkındaki beyanat-ı ailelerinin tamamıyla haklı olduğu tezahür eyledi. Müşârün-ileyh takibi buralarda şayi olunca İzmir vakay-ı faciyasında Ali Nadir Paşanın millet ve ordu için mûcib olduğu avâkıb-i elime-den haberdar olan halk ve ordu mensubini son derece dûçar-ı endişe oldu. Bu sebeple hem kendisine gelmemesi ve hemde Harbiye Nezaretine müşârün-ileyh ve bu vekil-i zevatın tayin edilmemesi hakkında tafsîlen iş'artda bulunduğunu arz ederim.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlük : 151

Belge : 151-1

Şifre
Kişiyi özeldir.

Erzurum
11.8.1919

3 ncü Kolordu Komutanlığına

Cevap : 10.8.1919 tarihli şifre

1. Erzurum Kongresi nasıl Doğu Anadolu vilâyetleri halkının vatan ve millet hakkındaki kararlarını tespit ettiyse, Sivas Kongresi de Batı Anadolu vilâyetlerinin aynı esaslardaki kanaatlerini tesbit edecek ve varlığıyla bütün Anadolu ve Rumeli'de millî birliğin azim ve iradesini millet ağızıyla dünyaya bildirecektir. Doğu Anadolu vilâyetlerinin Hükûmetinden ve Batı Anadolu'dan ayrılarak bağımsızlık davasında bulunduğuna dair İngilizlerin kötü yayınlarına da kesin bir cevap olacaktır. Bu durum hükûmetin Millî Meclisi toplantıya davet etmesiyle attığı mesru adımı çabuklaştırmasıyla padişah emrine dayandırılacak ve millî istiklâli, vatanın bütünlüğünü ve kutsal makamın korunması esaslarını savunan halk kitlesinin millî mecliste tamamen onaylanmasını sağlayacaktır.

Esasen Batı Anadolu'nun bütün vilâyetlerinden üyeler seçim ile yola çıkmış olduklarından Sivas Kongresi'nden kaçınmak imkânı yoktur.

2. İkinci maddedeki düşünceleriniz pek doğrudur. Ancak kökleştirilmesi arzu olunan teşkilât, Erzurum Kongresi'nce kararlaştırılan esaslar ve teşkilâtın Sivas Kongresi'nde bir araya gelerek tasdik etmesinden sonra olması zaruridir. Mebus seçimi konusunda etkili bir güvenlik en önemli husustur ki bu da ancak genel heyette alınacak kararlarla kolaylaştırılacaktır.

3. Mümkün olduğu kadar hükûmeti dehşete düşürmemek ve yasal haklarını emniyetle kullanmaya yetkili bir millî meclis vücuda gelinceye kadar hükûmeti düşürmek vatan ve millet için bir fayda sağlamayacaktır. Bu yönler uğraşmamak esasen bu yasal hakların Sivas Kongresi'nce de dikkate alınmasına çalışılacaktır.

4. Abdullah Paşa hakkındaki söylediklerinizin tamamıyla haklı olduğu ortaya çıktı.

Belge No : 59

Kendisinin takibi buralarda duyulunca İzmir faciasından Ali Nadir Paşanın millet ve ordu için sebep olduğu kötü sonuçdan haberdar olan halk ve ordu mensupları son derece endişe içindedirler. Bu sebeple hem kendisine ve hem de Harbiye Nezaretine kendisi ve halkın vekilinin tayin edilmemesi hakkında uzun uzadıya yazışmalarda bulunduğumu arz ederim.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 151

Belge : 151-1

نجی اردوی ہمایون مقشالکی

اردو
۳۰-۸-۷۸

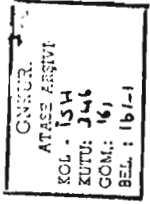
لومرو
خصوصی
عمومی

سوسہ اوسنی فساد در ضابطہ ۱۰ عدد ۲ کہیں ایک حصہ [] سے پیدا ہوا ہے اور []
انفردہ انداز میں قرار دیا گیا ہے اور [] میں [] سے پیدا ہوا ہے

مکملہ [] سے پیدا ہوا ہے [] سے پیدا ہوا ہے [] سے پیدا ہوا ہے

مکملہ [] سے پیدا ہوا ہے [] سے پیدا ہوا ہے [] سے پیدا ہوا ہے

مکملہ [] سے پیدا ہوا ہے [] سے پیدا ہوا ہے [] سے پیدا ہوا ہے

۱۔ عادت کر کے یہ مادی شے مادی اولیہ یا مادی ثانیہ کہلاتی ہے اور اس کے

کئی حصے ہوتے ہیں جن میں سے کئی حصے مادی اولیہ کہلاتے ہیں اور کئی

حصے مادی ثانیہ کہلاتے ہیں اور کئی حصے مادی ثالثہ کہلاتے ہیں

مادی ثالثہ کہلاتی ہے اور اس کے کئی حصے ہوتے ہیں جن میں سے کئی

حصے مادی اولیہ کہلاتے ہیں اور کئی حصے مادی ثانیہ کہلاتے ہیں

مادی ثانیہ کہلاتی ہے اور اس کے کئی حصے ہوتے ہیں جن میں سے کئی

حصے مادی اولیہ کہلاتے ہیں اور کئی حصے مادی ثانیہ کہلاتے ہیں

مادی ثالثہ کہلاتی ہے اور اس کے کئی حصے ہوتے ہیں جن میں سے کئی

حصے مادی اولیہ کہلاتے ہیں اور کئی حصے مادی ثانیہ کہلاتے ہیں

مادی ثالثہ کہلاتی ہے اور اس کے کئی حصے ہوتے ہیں جن میں سے کئی

حصے مادی اولیہ کہلاتے ہیں اور کئی حصے مادی ثانیہ کہلاتے ہیں

نومرد 164
خصوصی
عمومی

ما در شهری و منطقه همدان به جهت فقدان اطلاعات و نبودت این
اداره محترم در این معنی و برهم و قطعاً این ادلیک و وقتان سردار
ببیند همایون مرکز و در این ادلیک و خصوصیات تأیید ادلیک و
فائده حال ادلیک و در این ادلیک و در این ادلیک و در این ادلیک و
تجلیک و تا به مرکز به جهت فقدان اطلاعات و نبودت این
اداره محترم در این معنی و برهم و قطعاً این ادلیک و وقتان سردار

۲ - این اداره در این معنی و برهم و قطعاً این ادلیک و وقتان سردار
اداره محترم در این معنی و برهم و قطعاً این ادلیک و وقتان سردار
ببیند همایون مرکز و در این ادلیک و خصوصیات تأیید ادلیک و
فائده حال ادلیک و در این ادلیک و در این ادلیک و در این ادلیک و
تجلیک و تا به مرکز به جهت فقدان اطلاعات و نبودت این
اداره محترم در این معنی و برهم و قطعاً این ادلیک و وقتان سردار

۳ - این اداره در این معنی و برهم و قطعاً این ادلیک و وقتان سردار
اداره محترم در این معنی و برهم و قطعاً این ادلیک و وقتان سردار
ببیند همایون مرکز و در این ادلیک و خصوصیات تأیید ادلیک و
فائده حال ادلیک و در این ادلیک و در این ادلیک و در این ادلیک و
تجلیک و تا به مرکز به جهت فقدان اطلاعات و نبودت این
اداره محترم در این معنی و برهم و قطعاً این ادلیک و وقتان سردار

۴ - این اداره در این معنی و برهم و قطعاً این ادلیک و وقتان سردار
اداره محترم در این معنی و برهم و قطعاً این ادلیک و وقتان سردار
ببیند همایون مرکز و در این ادلیک و خصوصیات تأیید ادلیک و
فائده حال ادلیک و در این ادلیک و در این ادلیک و در این ادلیک و
تجلیک و تا به مرکز به جهت فقدان اطلاعات و نبودت این
اداره محترم در این معنی و برهم و قطعاً این ادلیک و وقتان سردار

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
KOL : 134
KUTU : 346
GÖM : 161
BEL : 161-2

...ncu Ordu-yu Hümayun Müfettişliği

Sivas'da Üçüncü Kolordu Kumandanı Selâhaddin Beyefendiye [Şifre olarak Refet Beye de]

Ankara'da Yirminci Kolordu Kumandanı Fuad Paşa hazretlerine [Aynen 12. K. Selâhaddin Beye] Samsun'da Mutassarrıf Cahid Beye Kastamonu'da Jandarma Kumandanıyla [Şifre dahilinde yol mutassarrıfına aynen verilecektir]

Diyarbakır'da On Üçüncü Kolordu Erkân-ı Harbiye Reisi Halid Beyefendiye Van Valisi Haydar Beyefendiye Trabzon'da Fırka Kumandan Vekili Ali Rıza Beye [Şifre dahilinde İzzet ve Servet Beylere mahsusdur.]

Erzurum Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Merkeziyesine

1. Hükûmet-i Merkeziye millî teşebbüslere mani olmak için ittihaz-ı tedabirde ısrar ediyor. Bu ısrarın kendi menfaatlerini tezyid etmekte bulunduğuna şüphe yoktur. Ancak Posta ve Telgraf Başmüdürü Refik Halid Beyin öteden beri millî cemiyetlerimiz merakizi beynindeki muhabereyi kat için telgraf müdürlerine emirler verdiği malûmdur. Son zamanlarda bu hususda kat'î bir takım talimat ita' ve bazı me'murları azil suretiyle tehdid eylemiş müessir olmağa başlamıştır.

Yalnız telgraf muhaberâtı değil posta mürâselâtı dahi kontrol altına alınmıştır. Ordunun dahi muhaberâtı da muaveneti his olunduğundan onunda tasgir-i muhaberâtı için Harbiye Nezaretince müdâhalâtı vuku' bulmuştur.

Millî cemiyetlerimizin muhaberâtı ve bu suretle heyet-i muhtelif beynindeki irtibat münkat' olmuştur. Bu hâl devam ederse teşkilât-ı millîyemizin taazuvi mekânı selb edilmiş olacak ve zamanında cemiyet vazife-i milliye ve vataniyesi ifaya muktedir olmayacaktır. Bu sebeble telgraf ve posta muhaberâtını temin etmek cemiyetimiz için hayat ve memet meselesidir. Bu maksadın istihsali için bilâ-tereddüd en müessir çareye tevessül lâzımdır.

Belge No : 60

2. Bu hususda vârid-i hatır olan cihat bil cümle telgraf merâkizi bil-hassa büyük tevzi' merkezleri cihet-i askeriyenin gayr-ı muhavvel müzâheretiyle ahali tarafından işgal olunarak Refik Halid Beyin harekât vakıası cinayet olduğundan divan-ı harbe verilmek üzere derhâl azlini ve kongre beyannamesini çekdiği için azl edilen Sivas başmüdürü ile merkez müdürünün iade-i memuriyetlerini ve müdafaa-i hukuk cemiyetlerinin ücreti mukabilinde çekdikleri telgraflarından ve posta ile olan muhaberelelerinin en mukaddes ve mübrem vazife telâkki edilmesi lüzumunun telgraf müdürlerine tebliğini Hükûmet-i Merkeziyeden talep etmektedir. Ve talep edilen hususatin temin edildiğine maddeten kanaat hasıl olununcaya kadar bilcümle muhaberâtı tatil eylemektir. Bu halde yalnız Heyet-i Temsiliye'nin ye's görmeyeceği makâmâtla muhabereye müsaade olunur.

3. İkinci maddede zıkr olunan hareket ki millet tarafından bir görev mahiyetindedir.

Oraca teshil-i mütalaa buyrulur. İmkân-ı tatbiki ne derecededir. Bu babda daha ma'kul ve fakat maksadı temin edebilecek müessir başka bir tedbir vârid-i hatır mıdır. Bu hususda Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti heyet-i merkeziye ve idarelerinin dahi re'y-i mütalaası alınarak seri'an cevap i'ta buyurulmasını rica ederim.

4. İşbu telgrafname bilcümle merâkize yazılmıştır. Vûrud edecek re'y-i mütala'alara göre ittihaz olunacak tedbir takarrûr ettirilecektir.

5. Bu telgrafın vusulünün hemen ve cevabının yirmi dört saat zarfında irsâline himmet buyrulmasını hassaten rica ederim.

Heyet-i Temsiliye

15. K. Kumandanı

Kâzım Karabekir

Raif, M. Kemal, Hüseyin Rauf

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 161

Belge : 161-1, 2

Erzurum
18.8.1919

...ncu Ordu Müfettişliği

Sivas'ta 3 ncü Kolordu Komutanı Selâhattin Beyefendiye (şifre olarak Refet Beye de)

Ankara'da 20 nci Kolordu Komutanı Fuad Paşaya (aynen 12 nci Kolordu Komutanı Selâhattin Beye) Samsun'da Mutassarıf Cahid Beye.

Kastamonu'da jandarma komutanıyla (şifre dâhilinde yol mutassarrıfına ay-
nen verilecektir.)

Diyarbakır'da 13 ncü Kolordu Kurmay Başkanı Halid Beyefendiye
Van Valisi Haydar Beyefendiye

Trabzon'da Tümen Komutan Vekili Ali Rıza Beye (şifre dâhilinde İzzet ve
Servet beylere aittir.)

Erzurum Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Merkez Heyetine

1. İstanbul Hükûmeti millî teşebbüslere engel olmak için tedbir almakta ısrar ediyor.

Bu ısrarın kendi menfaatlerini artırmakta bulunduğu şüphe yoktur. Ancak posta ve telgraf başmüdüğü Refik Halid Beyin öteden beri millî cemiyetlerimiz merkezleri arasında haberleşmemizi kesmek için telgraf müdürlerine emirler verdiği bilinmektedir. Son zamanlarda bu konuda kesin birtakım talimat verilmiş ve bazı memurları azil suretiyle tehdit ederek etkili olmaya başlamıştır.

Yalnız telgraf haberleşmesi değil posta mektuplaşmaları da kontrol altına alınmıştır. Ordunun da haberleşmeye yardımı hissedildiğinden onun da küçük haberleşmelerine Harbiye Nezaretince müdahale edilmiştir.

Millî cemiyetlerimizin haberleşmesi ve bu suretle çeşitli heyetler arasında irtibat kesilmiştir. Bu hâl devam ederse millî teşkilâtımızın oluşumu bitmiş olacak ve zamanında cemiyet millî ve vatanî görevini yapamayacaktır. Bu sebeple telgraf ve posta haberleşmesini sağlamak cemiyetimiz için hayat ve memet meselesidir. Bu maksadın gerçekleştirmesi için tereddütsüz en önemli çareye sarılmak lâzımdır.

Belge No : 60

2. Bu hususta akılda tutulacak olan yön, bütün telgraf merkezlerini bilhas-sa büyük dağıtım merkezlerini askerî yardım gönderilmeden halk tarafından iş-gal olunarak, Refik Halid Beyin yaptığı harekâtı cinayet olduğundan divan-ı harbe verilmek üzere derhâl azlini ve kongre beyannamesini çektiği için azle-dilen Sivas başmüdürü ile merkez müdürünün memuriyetlerine iade edilmeleri-ni ve müdafaa-i hukuk cemiyetlerinin ücreti karşılığında çektikleri telgrafların-dan ve posta ile olan haberleşmelerinin en mukkades ve vazgeçilmez görev bi-linmesi gereğinin telgraf müdürlerine tebliğini İstanbul Hükûmeti'nden talep et-mektir. Ve talep edilen hususların temin edildiğine somut olarak kanaat getiri-linceye kadar tamamen haberleşmeyi kesmektir.

Bu durumda Heyet-i Temsiliyenin yalnız inanabileceği makamlarla haber-leşmesine müsaade olunur.

3. İkinci maddede bahsolunan hareket ki millet tarafından bir görev mahiyetindedir.

Oraca kolaylık sağlanması buyrulur. Uygulama imkânı ne derecededir? Bu konuda daha makul ve maksadı temin edebilecek etkili başka bir tedbir düşünü-yor musunuz? Bu konuda Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti merkez heyetlerinin ve idarelerinin dahi görüşleri alınarak hemen cevap verilmesini rica ederim.

4. Bu telgraf bütün merkezlere yazılmıştır. Gelecek görüşlere göre alı-nacak tedbir kararlaştırılacaktır.

5. Bu telgrafın alındıktan sonra cevabının yirmi dört saat içinde gönderil-mesini özellikle rica ederim.

Heyet-i Temsiliye
15 nci Kolordu Komutanı
Kâzım Karabekir

Raif, M. Kemal, Hüseyin Rauf

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 161
Belge : 161-1, 2

ERZURUM
20 Ağustos 35

Erzurum
20 Ağustos 35

Ankara'da Yirminci Kolordu Kumandanı
Ali Fuad Paşa Hazretlerine

Telgrafhanelerin işgal-i askerî altına alınarak vazife-i vataniye ve aske-riyenin hüsn-ü cereyanının temini şayan-ı takdirdir. On Beşinci Kolordu mın-tıkasında aynı tedâbir-i lâzime daha bir müddet evvel alınmış olduğundan sekte yapılmamışdı. Sadarete ve nezarete yazdığım açık cevapları kolordulara dahi tamim etmişdim. Hangi tarihte alındı. Diyarbakır'daki kolordularca dahi nezaretin emri red edilmiştir. Size mücavir diğer kolordular ne yapmışlarsa iş'arını rica ederim. Ankara telgraf başmüdürünün mühtedi bir Ermeni olduğu ve size yazdığım şifreli telgrafları Sivas'a red ile kabul etmemiştir.

On Beşinci Kolordu
Kumandanı
Kâzım Karabekir

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 164
Belge : 164-1

Belge No : 61

Erzurum
20 Ağustos 1919

Ankara'da 20 nci Kolordu Komutanı
Ali Fuat Paşaya

Telgrafhanelerin askerî işgal altına alınarak vatanî ve askerî görevlerin iyi bir şekilde yapılması takdire değerdir. 15 nci Kolordu bölgesinde aynı tedbirler bir süre önce alınmış olduğundan kesintiye uğratılmamıştı. Sadrazamlığa ve bakanlığa yazdığım açık cevapları kolordulara da yayınlamıştım. Hangi tarihte alındı? Diyarbakır'daki kolordularca da bakanlığın emri reddedilmiştir. Size yakın diğer kolordular ne yapmışlarsa bildirilmesini rica ederim. Ankara telgraf başmüdürünün İslâmiyeti kabul eden bir Ermeni olduğu ve size yazdığım şifreli telgrafları Sivas'a red ile kabul etmemiştir.

15 nci Kolordu Komutanı
Kâzım Karabekir

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 164
Belge : 164-1

Belge No : 62

Asayişe müte'allikdir.

Aceledir.

Ankara

20 Ağustos

Mustafa Kemal Paşaya:

Erzurum'da 15. K. Kumandanlığına

C: 14-8-35 tarih ve 306 şifreye:

1. Kongre beyannamelerinin hiçbir yere vasıl olamadığı Dahiliye Nezaretinin tedabir-i neticesi olduğu anlaşılmıştır.

2. ... hisar, Alaşehir, Ankara murahhasları Ankara'dan, Yozgat, Kırşehir, Çorum murahhasları da mahallerinden Sivas'a müteveccihen ve Kütahya, Denizli mahallerinden hareket etmişlerdir. Konya, Niğde, Balıkesir, Adana derdest-i i'zam'dır. Ankara'dan hareket edenlerin isimleri bildirilmiştir. Kütahya'dan Şeyh Seyfi Efendi tayin edilmiştir. Dersaadet namına pederle İsmail Hami yarın Ankara'dan hareket edeceklerdir.

3. Amerika mandasına dair bana yazmış olduklarınızın hepsi mahalline gönderilmiş cevapları da takdim edilmiştir.

4. Osman Bey İstanbul'dan beş bin lira getirmiş iki binini size (Mustafa Kemal Paşaya) vermiş mütebâkisini ne yaptığı henüz tahkik edilememiş. Şimdilik Dersâadet'in elli bin lira tedarik edebileceğini zân etmiyorum.

5. Ankara'dan ilk posta olarak beş yüz kilo benzin Sivas'a gönderilebilecektir.

6. Buraya da karakol talimatnameleri geldi. Fakat tevzi'ini münâsib görmediğim için saklıyorum.

7. Harbiye Nezaretinin şifre ile muhabereyi men ettiğinden resmen malûmatdar olmuşsunuzdur Buna karşı ne düşünülüyor. Israr ettim. Muvvaffak ola-

Belge No : 62

mazsam Ankara Yozgat telgraf hatlarını işgal tasavvurundayım. Siz de diğer merkezleri işgal edebilirsiniz muhaberenin temin edilebileceğini zan ediyorum. O da mümkün olamazsa iki motorsiklet ihzar ettiriyorum. Bunlarla Ankara, Sivas arasını diğer mahaller arasında ise şimendüfer ile temin edilebilecektir.

8. Bu telgrafımın alındığının bildirilmesi.

20. K. Kumandanı

Ali Fuad

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 165

Belge : 165-1, 2

Belge No : 62

Asayişle ilgilidir.

Ankara

Aceledir.

20 Ağustos

Mustafa Kemal Paşaya

Erzurum'da 15 nci Kolordu Komutanlığına

Cevap : 14.8.1919 tarih ve 306 şifreye

1. Kongre beyannamelerinin İçişleri Bakanlığının aldığı tedbirler neticesinde hiçbir yere ulaşmadığı anlaşılmıştır.

2. ... hisar, Alaşehir, Ankara delegeleri Ankara'dan, Yozgat, Kırşehir, Çorum delegeleri de bölgelerinden Sivas'a yönelerek ve Kütahya, Denizli bölgelerinden hareket etmişlerdir. Konya, Niğde, Balıkesir, Adana delegeleri de gönderilmektedir. Ankara'dan hareket edenlerin isimleri bildirilmiştir. Kütahya'dan Şeyh Seyfi Efendi tayin edilmiştir. İstanbul Hükûmeti adına pederle İsmail Hami yarın Ankara'dan hareket edeceklerdir.

3. Amerika mandasına dair bana yazmış olduklarınızın hepsi bölgelerine gönderilmiş, cevapları da takdim edilmiştir.

4. Osman Bey İstanbul'dan 5000 lira getirmiş, 2000'ini size (Mustafa Kemal Paşaya) vermiş, kalanını ne yaptığı henüz araştırılamamıştır. Şimdilik İstanbul'un 50.000 lira tedarik edebileceğini zannetmiyorum.

5. Ankara'dan ilk posta olarak 500 kilo benzin Sivas'a gönderilebilecektir.

6. Buraya da karakol talimatnameleri geldi. Fakat dağıtılmasını uygun görmediğim için saklıyorum.

7. Harbiye Nezaretinin şifre ile haberleşmeyi yasakladığından resmen haberdar olmuşsunuzdur.

Belge No : 62

Buna karşı ne düşünülüyor? Israr ettim. Başarılı olamazsam Ankara-Yozgat telgraf hatlarını işgal düşüncesindeyim. Siz de diğer merkezleri işgal edebilirsiniz, haberleşmenin sağlanabileceğini sanıyorum. O da mümkün olamazsa iki motosiklet hazırlıyorum. Bunlarla Ankara- Sivas arası, diğer bölgeler arasında demir yolu ile temin edilebilecektir.

8. Bu telgrafın alındığının bildirilmesi.

20 nci Kolordu Komutanı

Ali Fuad

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 165

Belge : 165-1, 2

15. K. Kumandanlığına

Mustafa Kemal Paşa Hazretlerine Mahsusdur.

Beyannamenin dokuzuncu maddesinde Şarki Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cem'iyeti fırka-i siyasiyenin fevkinde bir fırka-i milli olduğu beyan buyuruluyor. Ve bu suretle bütün milletten iktibâs-ı kuvvet edilmek gibi gâyet mantıkî ve ilmi hareket ediliyorsa da ordunun ve milletin zadesi olan Müdafaa-i Hukuk-u Milliye Cem'iyeti kâfi derecede mesnedlere sahip olduğundan artık kanâatini değiştirmeyerek kendisine siyasi bir renk ve teşri'i bir şekil vermesi ve vaz'iyet-i umumiyeye hakim olması lazımdır. Osmanlılığın vahdet-i siyasiye ve istiklâliyet gayesini her türlü hissini fevkinde tutan ilmen ve ahlâken yüksek ve kongremiz ruhuyla meşbu' idealist zevatın meb'us namzedi olarak ta'yin edilmeleri ve Meclis-i Millide ekseriyet kazanılarak mütecanis ve aynı zamanda mefkureli bir hükümetin milletin res-i kârına geçirilmesi düşünülmeli. Ve bu suretle beheme-hâl şerefli bir sulhün akdi te'min olunmalıdır. Eğer bu türlü hareket edilmezse Meclis-i Milli ve bi-n-netice hükümet kozmopolitlerin eline geçecek; kongremiz nokta-i nazarını kabul ettirmek için daima ihtilâlcî bir vaziyetde kalmaya mecbur olacak, bütün bunlardan bi-t-tab' nef'îne uğraştığımız vatan zarar görecektir. Binaen-aleyh memlekette sükûneti tes'is etmek ve siyasi ve içtima'î buhranlara bir nihayet verilmek üzere Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin siyasi bir fırka haline inkılâbı ve intihabata iştirakî arz ve teklif olunur. (Kaim-makam Halid)

20.8.35

3. F. Vekili

Atıf

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 163

Belge : 163-1

Torul
20.8.1919

15 nci Kolordu Komutanlığına
Mustafa Kemal Paşaya Özel

Beyannamenin 9'uncu maddesinde Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin siyasî partinin üstünde bir millî parti olduğu açıklanıyor. Ve bu şekilde bütün milletten kuvvet alabilmek gibi gayet mantıklı ve ilmî hareket ediliyorsa da ordunun ve milletin içinden çıkan Müdafaa-i Hukuk-u Millîye Cemiyeti yeterli derecede dayanaklara sahip olduğundan artık kanaatini değiştirmeyerek kendisine siyasî bir renk ve kanunî bir şekil vermesi ve genel duruma hâkim olması gereklidir. Osmanlılığın istiklâl ve siyasî birliği amacını her türlü hissin üstünde tutan ilmen ve ahlâken yüksek ve kongremiz ruhuyla dolu idealist kişilerin milletvekili adayı olarak belirlenmeleri ve Meclis-i Millîde çoğunluk elde edilerek ve hem fikir, aynı zamanda amaçları olan bir hükûmetin milletin başına geçirilmesi düşünülmeli. Ve bu şekilde mutlaka şerefli bir barışın yapılması sağlanmalıdır. Eğer bu şekilde hareket edilmezse Meclis-i Millî ve sonuçta hükûmet kozmopolitlerin eline geçecek; kongremizi kabul ettirmek için daima ihtilâlcî bir durumda kalmaya mecbur olacak, bütün bunlardan doğal olarak menfaati için çalıştığımız vatan zarar görecektir. Bundan dolayı memlekette asayiş sağlamak ve siyasî ve sosyal karışıklıklara son vermek üzere Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin siyasî bir parti hâline dönüştürülmesi ve seçimlere katılması arz ve teklif olunur. (Yarbay Halit)

20.8.1919

3 ncü Tümen Komutan Vekili

Atıf

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 163
Belge : 163-1

Üçüncü Kolordu Kumandanlığına

Vali Reşid Paşa hazretleriyle Sivas Kongresi hakkında telgraf başındaki muhaberâtımız tab'ii ma'lumu âlileridir. Sivas Kongresi'nde umum-u vatanın mukadderâtı hakkında ittihaz-ı mukarrerat olacağı cihetle bir Fransız binbaşının lafı ile milletin bu azminden geri dönmeyeceği bedihidir. Sırf vilayat-ı şarki-yeye münhasır olan Erzurum Kongresi mukarrerâtının İngilizler üzerinde bile hüsn-ü tesir eylediğini, asıl milletin efkârını anlamaya çalışan Amerikalıların Dersa'adet'den selahiyetdâr iki memur-u siyasiyi Sivas'a yollamaya karar verdikleri bir zamanda Sivas Kongresi'nin aleyhinde idare-i kelâm etmek için ya pek yazıf ül kalb olmak yahud vatan ve milletle alakadar bulunmamak icab ederse binaenaleyh Vali Paşa hazretlerinin bu açık muhabereleleri Sivas halkı üzerine fena tesir yapacağının nazar-ı teemmül alınması lazımdır. Kongre pek tabii ve meşru olarak akd olunacağından bu babda velevki pek mahdud da olsa bir kaç kişinin adem-i arzu göstermek suretiyle millette itibara karşı bir teferruka izharı hiç de şayan-ı arzu bir keyfiyet olmadığından zat-ı biraderileri tarafından Vali Paşa hazretlerine, bu sakim fikri taşıyan diğer zevat varsa onların da irşâd-ı ten-viri bugün için bir vazife-i vataniye olduğunu arz, takdim-i ihtiramat eyleriz.

[Heyet-i Temsiliye]

On Beşinci Kolordu Kumandanı

Kâzım Karabekir

Hüsrev, Hüseyin Rauf, M. Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 171

Belge : 171-1

Erzurum
21.8.1919

Üçüncü Kolordu Komutanlığına

Vali Reşid Paşa ile Sivas Kongresi hakkında telgraf başındaki haberleşmemizi biliyorsunuz.

Sivas Kongresi'nde bütün vatanın geleceği hakkında kararlar alınacağı yönüyle bir Fransız binbaşısının lâfı ile milletin bu kararından geri dönmeyeceği açıktır. Sırf doğu illerine ait olan Erzurum Kongresi kararlarının İngilizler üzerinde bile iyi etki bıraktığını, asıl milletin düşüncelerini anlamaya çalışan Amerikalıların İstanbul'dan görevlendirilen iki siyâsî memuru Sivas'a yollamaya karar verdikleri bir zamanda Sivas Kongresi'nin aleyhinde konuşmak için ya pek vicdansız olmak ya da vatan ve milletle alâkadar bulunmamak gerekirse bununla birlikte Vali Paşanın bu açık haberleşmeleri Sivas halkı üzerinde kötü etki yapacağının düşünülmesi lâzımdır.

Kongre tabî ve meşru olarak yapılacağından bu konuda pek sınırlı olsa bile birkaç kişinin isteksizliğini göstermek suretiyle millette kongrenin itibarına karşı ayrılığın ortaya çıkması hiç de arzu edilen bir durum olmadığından sizin tarafınızdan vali paşaya, bu yanlış düşünceyi taşıyan diğer kişiler varsa onların da aydınlatılması bugün için vatan vazifesi olduğunu arz ederiz.

[Heyet-i Temsiliye]

15 nci Kolordu Kumandanı

Kâzım Karabekir

Hüsrev, Hüseyin Rauf, Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 171

Belge : 171-1

تاریخ
۲۰/ ۸/ ۴۴

موضوع

موضوع

۲۰۸

۱۴۱

استاندارد آلمان مطابق نامه - لویا انجمن سفیران بلژیک بر سرودن و تنظیم این
موضوع ضمیمه نامه احمدی بد نامه این راق بعد از یک روز ، اولاً در شهر
شمال فرانسه آنده لریته سیرا در جیایته . بنابر نامه به نوسل و نامه سیرا
قوتی نامه شاه و بنادرانته و در آمانته مرکز م بر انضاط لجابور برادر لری و سار
هر دو بنابر نامه به نوسل و سیرا آسانتیک بنزد قوتی نامه . بنابر نامه
فرستاده سیرا احمدی نامه ده ایجاب اینده نمایان و در برادر لری و سار
موضوع نامه

موضوع نامه

موضوع نامه

موضوع نامه

موضوع نامه

موضوع نامه

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
KOL : ۱۳۴
KUTU : ۳۴۶
GOM : ۱۳۲
BEL : ۱۳۲-۱

A	2793
D	69
F	95

(۱) سیرا احمدی

Sivas'da 3. K. Kumandanlığına

İstanbul'dan alınan ma'lumata göre gıya İngilizler şahıslarımız aleyhinde bir suikast tertip etmişler ve Sofi Ziya Paşa ile Ahmed Nuri Bey namında iki zat maiyetlerinde yirmişer otuzar kişi ile tebdil-i kıyafetle Ankara tarikiyle Sivas'a yola çıkarmışlar. Tedâbir-i teminiyeye tevessül ve bilhassa Sivas'da kongrenin küşad ve müzâkerâtının devamı esnasında merkezde bir inzibat taburu bulundurulması vesair her türlü tedabir-i teminiyeye tevessül kalınması ma'hud eşhasın Beşinci Fırka mıntkasından bilhassa Havza taraflarından gelmeleri ihtimaline karşı da icab edenlere ta'limat-ı lazıme verilmesi men'ût-u re'y-i biraderileridir.

15. K. Kumandanı

Mirliva

Kâzım Karabekir

Heyet-i Temsiliye

Hüseyin Rauf Mustafa Kemal

Kapadım. 24 minh

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 182

Belge : 182-1

Sivas'ta 3 ncü Kolordu Komutanlığına

İstanbul'dan alınan bilgiye göre, güya İngilizler bizler aleyhine bir suikast düzenlemişler Sofu Ziya Paşa ile Ahmet Nuri Bey adında iki kişi yanlarında yirmişi otuzar kişi ile kılık değiştirerek, Ankara yoluyla Sivas'a doğru yola çıkmışlardır. Güvenlik tedbirlerinin alınması ve bilhassa, Sivas'ta kongrenin açılması ve görüşmelerinin devamı sırasında merkezde bir inzibat taburu bulundurulması ve her türlü güvenlik tedbirlerinin alınması, söz konusu kişilerin 5 nci Tümen bölgesinden özellikle Havza taraflarından gelmeleri ihtimaline karşı gerekli yerlere talimat verilmesi size bağlıdır.

15 nci Kolordu Komutanı
Kâzım Karabekir

Heyet-i Temsiliye

Hüseyin Rauf Mustafa Kemal

Kapadım. 24'te

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 182

Belge : 182-1

Aded 100
361

Erzurum'dan
23.8.35

Suret

Ankara'da: Yirminci Kolordu Kumandanlığına

C. 20 ve 21/22/8/35 tarihli şifrelere

1. Kongre beyannâmelerinin sür'atle tab' ve teksiri ve Anadolu'nun her tarafına, mümkünse Adana ve Antalya havalisine dahi dağıtılmasının te'mini hassaten istirham olunur.

2. Murahhaslar hakkındaki iş'ara ve bu babdaki himmet ve inayetlerine arz-ı şükrân olunur. İnşallah iki üç güne kadar da biz Erzurum'dan Sivas'a hareket edeceğiz.

3. İlk postalık beş yüz kilo benzinin sür'at-i sevki ile ikinci ve üçüncü postaların da ta'kib eylemesinin lütuf buyurulması.

4. Karakol nizamnâmeleri hakkında aynı fikirdeyiz. Biz bunun en lüzumlu mevadından nizamnameye teşkilât hakkında bir lahika yaptık ki bu da takdim edilmiştir. Bununla iktifa olunacaktır.

5. Harbiye nazırı şifre meselesinin zat-ı biraderileri ile Kâzım Paşa gibi arkadaşlarımızın azim ve müdafaat-ı muhikkanesi karşısında zaten serfüru edeceğine şüphe yoktu. Gözlerinizden öperiz. Heyet-i Temsiliye

Mustafa Kemal

On Beşinci Kolordu Kumandanı

Mirliva

Kâzım Karabekir

Refet, Hüseyin Rauf

Şifre edildi. 24.8.35

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 176

Belge : 176-1

Adet
361

Erzurum'dan
23.8.1919

Suret

Ankara'da 20 nci Kolordu Komutanlığına

Cevap : 20 ve 21.22.8.1919 tarihli şifrelere

1. Kongre beyannamelerinin sür'atle çoğaltılarak basılıp Anadolu'nun her tarafına, mümkünse Adana ve Antalya havalisine de dağıtılması özellikle rica olunur.

2. Üyeler hakkındaki yazıya ve bu konudaki yardımlarınıza teşekkür ederiz. İnşallah iki üç güne kadar da biz Erzurum'dan Sivas'a hareket edeceğiz.

3. İlk postalık 500 litrelik benzinin sür'atle gönderilmesi ile 2'nci ve 3'üncü postaların da gönderilmesini sağlamanız.

4. Karakol nizamnameleri hakkında aynı fikirdeyiz. Biz bunun en lüzumlu maddelerinden nizamnameye teşkilât hakkında bir ek yaptık ki bu da takdim edilmiştir. Bununla yetinilecektir.

5. Harbiye nazırının şifre meselesinin sizin ile Kâzım Paşa gibi arkadaşlarımızın azim ve haklı savunmaları karşısında zaten baş egeceğine şüphe yoktur. Gözlerinizden öperiz. Heyet-i Temsiliye

Mustafa Kemal

15 nci Kolordu Komutanı
Tuğgeneral Kâzım Karabekir

Refet, Hüseyin Rauf

Şifre edildi. 24.8.1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 176

Belge : 176-1

Suret

Sivas'da 3. K. Kumandanlığına

C. 21 ve 21/22.8.35 tarih 2502, 2514 numrolu şifrelere:

1. Vali Paşayı hamiyetli ve namuslu bir zat olarak tanımaktayız. Âmâl-i milliyeye muhalif hareketde bulunmayacaklarına eminiz.

2. Bekir Sami ve Refet beylerin bir an evvel Sivas'da bulunmaları pek mühimdir. Sür'atı celbleri hususundaki teşebbüsâtınıza teşekkür ederiz.

3. Nizamnamenin ikinci ve dördüncü maddeleri hakkında aynı mütalaa bu-
radada mevki-i tezkire konulmuş fakat Heyet-i Temsiliyece bir kongre heyetinin
umum vilayat-ı şarkıye namına müttefikan yaptığı bir nizamnamenin içinden
tayı etmek selâhiyeti mevcut olmadığı cihetle böyle bir mesuliyet kabul eyle-
memişdi. Bu sebeple nizamnamenin yalnız teşkilât yapacak olan heyeti mer-
keziye ve idarelere verilmesi ve beyannamenin ise tek mil ahaliye dağıtılması
sureti muvafık görülmüşdü.

4. İnşallah birkaç güne kadar hareketimiz mukarrerdir efendim.

(Heyet-i Temsiliye)

15. K. Kumandanı

Mirliva

Kâzım Karabekir

Refet, Hüseyin Rauf, M. Kemal

Kapadıldı/24 minh

Edip Tayyar

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 179

Belge : 179-1

357

Erzurum'dan
23.8.1919

Suret

Sivas'ta 3 ncü Kolordu Komutanlığına

Cevap : 21 ve 21/22.8.1919 tarih 2502, 2514 numaralı şifrelere:

1. Vali Paşayı vatansever ve namuslu bir kişi olarak tanımaktayız. Millî amaçlarımıza aykırı harekette bulunmayacaklarına eminiz.
2. Bekir Sami ve Refet beylerin bir an önce Sivas'ta bulunmaları çok önemlidir. Sür'atle çağrılmaları konusundaki girişimlerinize teşekkür ederiz.
3. Nizamnamenin 2'nci ve 4'üncü maddeleri hakkında aynı görüş burada da yürürlüğe konmuş. Fakat Heyet-i Temsiliyece bir kongre heyetinin bütün doğu vilâyetleri adına birlikte yaptığı bir nizamnamenin içinden çıkarmak yetkisi mevcut olmadığı için böyle bir sorumluluğu kabul etmemiştir. Bu sebeple nizamnamenin yalnız teşkilât yapacak olan merkez heyetine ve idarelere verilmesi beyannamenin ise bütün ahaliye dağıtılması uygun görülmüştür.
4. İnşallah birkaç güne kadar hareketimiz kararlaştırılır efendim.

(Heyet-i Temsiliye)

15 nci Kolordu Komutanı
Tuğgeneral Kâzım Karabekir

Refet, Hüseyin Rauf, Mustafa Kemal
Kapatıldı/24'te
Edip Tayyar

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 179
Belge : 179-1

ایرجندیت
۷۵ / ۸۱ / ۷۷

طوبه موعجی مانده

آیه که تعاضداتک عن دتوت بکده ارجندیت مانده
 « آغوش / ۷۵ » تا پند آینه طوبه ایی غایب بکد آسانت بخودت مجریه
 به بیانیت نش اییور . والیک بو مانده طوبه امانتک معلقه بکد
 تسکینتک عدا د . بولادین کی برجه حون اینه . دلاجه هیت وریه سنک
 بولک جوان شرف انطولیک . بر جود لایقک اوله طوبه دمانه تسکینت
 اولیه شرف انالور سافه مقومه صحن اولیق وکیل خدق برجه بکد امانت
 اولیق معلقه بکد بانه برجه بکد . بر جود بولیق لوانده بیانته بولیس
 و محله غریزه بولیه نرانیه بایلیک سافه مطالعه قافده د . اولیه سنک
 ایردیک تقدیرده امانتک اوانی مانده

۷۵ موعجی مانده

تایم زده بکد

GNKUR.

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
KOL : 134
KUTU : 146
GÖM : 188
BEL : 188-1

A 2113
D 60
F 104

Suret

Trabzon Mevki Kumandanlığına

Âtideki telgrafnamenin İzzet ve Servet beylere okunması rica olunur.

“21 Ağustos 35 tarihli ajans Trabzon Valisi Galib Beyin Entanet gazetesi muharririne bir beyanâtını neşrediyor. Vali bey bu beyanâtda Trabzon ahalisinin Mustafa Kemal Paşa teşkilâtıyla alakadâr bulunmadığı gibi bir cümle sarf etmiştir. Vilâyet heyet-i merkeziyesinin buna cevaben Şarkî Anadolu'nun bir cüz-i la-yenfenki olan Trabzon'da yegâne teşkilât olarak Şarkî Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti bulunduğ u ve tek mil halkın bu cemiyetin azası olduğ u Mustafa Kemal Paşa da bu cemiyetin bir uzvu bulunduğ u tarzında beyanâtda bulunması ve mahallî gazetelerle bu babda neşriyat yapılması muvafık mutalaa kılınmaktadır.

Oraca tensib edildiğ i takdirde icâbının icrasını rica ederim.

Heyet-i Temsiliye

15. K. Kumandanı

Mirliva

Kâzım Karabekir

M. Kemal

Kapadım. 24 minh

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlük : 188

Belge : 188-1

Suret

Trabzon Mevkî Komutanlığına

Aşağıdaki telgrafın İzzet ve Servet beylere okunması rica olunur.

21 Ağustos 1919 tarihli ajans Trabzon Valisi Galip Beyin Entanet gazetesi yazarına verdiği bir demecini yayınlıyor. Vali bey bu demeçte Trabzon halkının Mustafa Kemal Paşa teşkilâtıyla ilgilenmediği gibi bir cümle sarf etmiştir. Vilâyet merkez heyetinin buna cevaben Doğu Anadolu'nun küçük bölünmez bir parçası olan Trabzon'da asıl teşkilât olarak Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti olduğu ve bütün halkın bu cemiyetin üyesi olduğu, Mustafa Kemal Paşanın da bu cemiyetin bir parçası olduğu tarzında, beyanda bulunması ve yerel gazetelerle bu konuda yayın yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Oraca uygun görüldüğü takdirde gereğinin yapılmasını rica ederim.

Trabzon Mevkî Komutanlığına
M. Kemal
Kapaklım. 24'te

Heyet-i Temsiliye
15 nci Kolordu Komutanı
Tuğgeneral Kâzım Karabekir

M. Kemal

Kapaklım. 24'te

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 188

Belge : 188-1

تاریخ: ۲۰/۸/۴۹

بیت
۲۰/۸/۴۹

صورت

ایرونده نه ایما-جوبه ایما

۱- استیلاک تمامه قیسمه دای ایرونده ده بلیغیه ؟ قرار ده بیاید و بیکده...
 ادایم مراهقه آمدن بلیغیه کی سوله خا بلیغیه بایمه وکده...
 خط لایق لایق اولم...
 ۲- بک مایه بک سوله...
 قابل بایا بیکده...
 ۳- مایه بک...
 ۴- مایه بک...
 ۵- مایه بک...
 ۶- مایه بک...
 ۷- مایه بک...
 ۸- مایه بک...
 ۹- مایه بک...
 ۱۰- مایه بک...

۱- مایه بک...
 ۲- مایه بک...
 ۳- مایه بک...
 ۴- مایه بک...
 ۵- مایه بک...
 ۶- مایه بک...
 ۷- مایه بک...
 ۸- مایه بک...
 ۹- مایه بک...
 ۱۰- مایه بک...

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
KOL. ۵۴
KUTU: 346
GOM. 119
BEL. 183-1

Sivas'dan
24.8.35

Erzurum'da 15. K. Erkân-ı Harbiye Riyâsetine

1. İstanbul'un mütemâdî tazyikine vali Erzurum'da, bilinecek tarzda cevap vermektedir. Oraya müracaatı anlaşıldığı gibi Sivas'da fena bir te'sir yapmış değildir. Bu tereddüd gayet sarîh ve kat'î hat-ı hareketimizle zâil oldu.

2. Bekir Sami Bey geldi. Muhalif addedilenler üzerinde bile bir hüsn-ü tesir hasıl etti. İsmail Fazıl Paşa bugün Akdağ madeninden hareket ediyor. Hüsvrev Eyüb'ün biraderidir. Başka gelen yok. Halide Edib ile kadınlar dahi geleceğini Tayeli söyledi ise de henüz bir haber yok. Gelenler de, geleceklere şiddetle muntazırdır. Buranın lâkaydisine ramen herşey iyi gidiyor. Salah Bey emrin fevkinde çalışıyor.

3. Amerikalı Mister Braun oto ile Ankara'dan gelecektir. Fuad Paşanın teşkilât-ı milliyenin kuvvetli olduğunu bildirmekliğimizi yazıyor. Evelce mevzu bahis olanlarla münasebeti olup olmadığını bilmiyorum.

4. 9.8.35 tarihle yazılıp bugün Vasıf Beyden aldığım şifre âtidedir.

"Amerika mandası istemek, lüzumunda hemen herkes müttefikan (Ermenilere) toprak vermek mutlaka lâzım gelecek gibi görüyor. Amerika müzâhereti Ermeni ve boğaz meselesi hakkındaki rapor der-dest-i ikmali ve tekdimidir. Beyannamenizi yalnız devletlere değil milletlere hitaben neşr ve tamim etmeniz son derece mühimdir. Kongre kararlarına şiddetle intizar ediyorum."

3. K. Erkân-ı Harbiye
Reyisi Ahmet Zeki

Mustafa Kemal Paşa hazretlerine bir sureti verilmiştir.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 189

Belge : 189-1

Sivas'tan
24.8.1919

Erzurum'da 15 nci Kolordu Kurmay Başkanlığına

1. İstanbul'un sürekli baskısına, vali Erzurum'da bilinecek tarzda cevap vermektedir. Oraya müracaatı anlaşıldığı gibi Sivas'ta kötü bir etki yapmış değildir. Bu tereddüt gayet açık ve kesin hareketimizle sona erer.

2. Bekir Sami Bey geldi. Muhafif sayılanlar üzerinde bile iyi bir etki bıraktı. İsmail Fazıl Paşa bugün Akdağ madeninden hareket ediyor. Hüsrev Eyüb'ün kardeşidir. Başka gelen yok. Halide Edip ile kadınların geleceğini Tayeli söyledi ise de henüz bir haber yok. Gelenler de, gelecekleri şiddetle beklemektedir. Buranın sözlerine rağmen herşey iyi gidiyor. Salih Bey emrin üzerinde çalışıyor.

3. Amerikalı Mister Braun otomobille Ankara'dan gelecektir. Fuad Paşa millî teşkilâtımızın kuvvetli olduğunu bildirmemizi yazıyor. Evvelce söz konusu olanlarla ilişkisi olup olmadığını bilmiyorum.

4. 9.8.1919 tarihli bugün Vasıf Beyden aldığım şifre aşağıdadır:

“Amerika mandası istemek lüzumunda hemen herkes hemfikir olarak (Ermenilere) toprak verilmesi mutlaka gerekecek gibi düşünüyor. Amerika desteği Ermeni ve boğaz meselesi hakkındaki raporlar elde edilerek takdim edilmiştir. Beyannamenizi yalnız devletlere değil milletlere hitaben” yayınlamanız son derece önemlidir. Kongre kararlarına şiddetle katılıyorum.”

3 ncü Kolordu Kurmay
Başkanı Ahmet Zeki

Mustafa Kemal Paşaya bir sureti verilmiştir.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 189

Belge : 189-1

تاریخ
۲۲۵/۸/۹۰

صورت

اداره شکی چون اردو قلمه

ج. برادری تفرقی - بکاه مدیری این کارساز برادرم اولیای معلومید . شاد راحه
برادری در تفرق مدیری این خانواده ارادری برادری تفرق در تفرق تفرق تفرق
علاء رحمن و مدیری تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق
برادری تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق
تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق
تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق
تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق تفرق

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
KOL - 134
KUTU: 346
GÖM.: 190
BEL.: 190-1

A 2293
D 60
F 107

Suret

On Beşinci Kolordu Kumandanlığına

C. Buradaki telgrafhane başmüdürü pek namussuz bir adam olduğu ma'lûm idi. Esasen dâhiliye nazırı ve posta telgraf müdirinin pek hainane emirleri buradaki telgraf me'murlarını korkutmuş ve teşkilâta aid resmî ve gayriresmî telgrafları almış oldukları talimat mucibince gizliyorlardı.

Fakat tekmil bu usul telgrafhanelerin işgali ile zail olmağa başlamışdır. 18 Ağustos 35 tarihli şifrenizde beyan buyrulan görev tatbik edildiği zaman hainliklerinde devam edecek olan telgraf me'murlarının azli taleb edilecektir.

20 K. Kumandanı
Ali Fuad

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 190
Belge : 190-1

Ankara'dan
25.8.1919

Suret

15 nci Kolordu Komutanlığına

Cevap: Buradaki telgrafhane başmüdürünün pek namussuz bir adam olduğu bilinmekte idi. Aslında içişleri bakanı ve posta telgraf müdürünün haince emirleri buradaki telgraf memurlarını korkutmuş ve teşkilâta ait resmî ve gayriresmî telgrafları almış olduklarını talimat gereğince gizliyorlardı. Fakat bütün bu usul, telgrafhanelerin ele geçirilmesiyle son bulmuştur. 18 Ağustos 1919 tarihli şifrenizde belirtilen görev uygulandığı zaman hainliklerinde devam edecek olan telgraf memurlarının azli talep edilecektir.

20 nci Kolordu Komutanı

Ali Fuad

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 190

Belge : 190-1

Suret

On Beşinci Kolordu Kumandanlığına

C : 18.8.35 şifreye

1. Millî kongrenin eylül ibdidalarında akdedebileceğini tahmin ediyorum. Bu kongre beyannamesinin Erzurum Kongresi misillü hükûmetce gizlenmesine mani olabilmek için teklif buyrulan görevin icrası pek musibdir. Böyle bir görevin mıntıkamızın mühim merâkizinde icrası mümkündür. Civar mıntıkamıza da bildirilmiştir. Alınacak cevap arz edilecektir. Vaziyet aynen kalırsa görevin hangi tarihte icrasının münasib olacağını işarı rica olunur.

20 K. Kumandanı
Ali Fuad

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 192
Belge : 192-1

Belge No : 71

Ankara'dan

25.8.1919

Suret

15 nci Kolordu Komutanlığına

Cevap : 18.8.1919 şifreye

1. Millî kongrenin eylül başlarında toplanacağını tahmin ediyorum. Bu kongre beyannamesinin Erzurum Kongresi'ne benzer bir şekilde hükûmetce gizlenmesini engellemek için teklif edilen görevlerin yapılması çok uygundur. Böyle bir görevin mıntıkamızın önemli merkezlerinde yapılması mümkündür. Civar mıntıkamıza da bildirilmiştir. Alınacak cevap arz edilecektir. Durum aynen kalırsa görevin hangi tarihte yapılmasının uygun olacağını yazılması rica olunur.

20 nci Kolordu Komutanı

Ali Fuad

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 192

Belge : 192-1

Erzurum'da 15 K.Kumandanlığına

C. 24.8.35 ve 353 şifreye:

Kongre dolayısıyla Sivas'da ittihâz edilen tedâbir-i ihtiyâtîye ve inzibâtîye bervec-i âtidir. Süvari ve ester süvari müfrezeleri ikmâl ve takviye ve Sivas'da cem' ve Amasya'daki istihkâm taburuyla kolordu topçu alayı Sivas'a tahrik edilmişlerdir. Topçu alayından bir takım Sivas'a muvâsalat etmiştir. İnzibât bölüğüne şâyân-ı i'timâd zâbitân verildiği gibi münâsib polislerle emin bazı jandarma efrâdı da tebdil-i elbise ile kongre hizmetinde istihdâm edilecektir. Kasabanın belli başlı mahreclerine postalar ve kongrenin ictimâ' edeceği mekteb binasının karşısındaki binaya da bi'l-i' zâm hizmet noktası ikâme edilmiştir. Halkın kuvve-i maneviye ve milliyesinin her türlü tezelzü-liden masûn bulundurulmasına çalışıldığı gibi bu maksadla bir de gazete çıkarılmak üzeredir efendim.

3 K.K

Selahaddin

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 198

Belge : 198-1

Erzurum'da 15 nci Kolordu Komutanlığına

Cevap: 24.8.1919 ve 353 şifreye

Kongre dolayısıyla Sivas'ta emniyet için alınan tedbirler aşağıdadır. Süvari ve katır süvari müfrezeleri ikmal ve takviye olunarak Sivas'ta toplanmış ve Amasya'daki istihkâm taburuyla kolordu topçu alayı Sivas'a hareket etmişlerdir. Topçu alayından bir takım Sivas'a ulaşmıştır. İnzibat bölüğüne itimat olunan subaylar verildiği gibi münasip polislerle emin bazı jandarma erleri de elbise değiştirerek kongre hizmetinde görevlendirilecektir. Kasabanın belli başlı çıkışlarına postalar ve kongrenin toplanacağı mektep binasının karşısındaki binaya da gönderilerek hizmet noktası oluşturulmuştur. Halkın millî ve manevî kuvvetinin her türlü sarsıntıdan korunmasına çalışıldığı gibi bu maksatla bir de gazete çıkarılmak üzeredir efendim.

3 ncü Kolordu Komutanı

Selahaddin

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 198

Belge : 198-1

152

[illegible]

A	2793
D	60
F	112

GNKUR: 17
ATAAS ARSIVI
KOL: 64
KUTU: 146
QOM: 109
BEL: 109-1

Aded

370

27.8.35

Ankara'da 20 K.K

C. 25.8.1335 tarih 2071 şifreye:

1- Vâsıf Beyin Sivas'a gelmesi her hâlde lâzımdır. Ayntab Murahhası olarak gelmesi de pek münâsibdir. Seriân hareket eylesin.

2- Erzurum'a vali olarak Reşid Paşa ile bir heyet-i tahkikiyenin vürûdu hasebiyle hemen hareketi münâsib görmedik. Ağustosun yirmi dokuzuncu Cuma günü inşâallah hareket eyleyeceğiz.

3- Ref'et Beyin tam Sivas Kongresi in'ikâdı zamanı oraya gitmiş olması hiç de iyi olmadı. Mıntika-i âlîlerinde Bektaşî şeyhini elde etmek sizce de mümkün idi. Bir mütâlâa vârid değilse biz behemehâl Re'fet Beyi kongre müzâkerâtı es-nâsında Sivas'da görmek isteriz. Aydın ve havalisi kumandanlığı için Re'fet Beyin o havalie gitmesi evvelce de mevzû-i bahsedilmiş ve Sivas Kongresi ta-karrürâtıyla alâkadar görülerek te'hîr edilmişdi. Bizce o zamanki mütâlâa değiş-memiştir. Sivas Kongresi'nin müzâkerâtı pek uzun sürmeyeceği me'mûldur. On-dan sonra icâbı elbette ifâ kılınır efendim. 2442 1441

Mustafa Kemal
15 K. Kumandanı
Mirliva
Kâzım Karabekir

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 199

Belge : 199-1

Adet

370

27.8.1919

Ankara'da 20 nci Kolordu Komutanlığı

Cevap. 25.8.1919 tarih 2071 şifreye

1- Vâsıf Beyin Sivas'a gelmesi her hâlde gereklidir. Antep delegesi olarak gelmesi de pek uygundur. Sür'atle hareket etsin.

2- Erzurum'a vali olarak Reşid Paşa ile bir inceleme heyetinin gelmesi nedeniyle hemen hareketi uygun görmedik. Ağustosun yirmi dokuzuncu Cuma günü inşallah hareket edeceğiz.

3- Refet Beyin tam Sivas Kongresi toplanma zamanı oraya gitmiş olması hiç de iyi olmadı. Mıntıkadaki Bektaşî şeyhini elde etmek sizce de mümkün idi. Bir mütalâa gelmedi ise biz mutlaka Refet Beyi kongre müzakereleri sırasında Sivas'ta görmek isteriz. Aydın ve havalisi komutanlığı için Refet Beyin o havaliye gitmesi evvelce de bahis konusu edilmiş ve Sivas Kongresi kararlarıyla ilgili görülerek ertelenmişti. Bizce o zamanki düşünce değişmemiştir. Sivas Kongresi müzakerelerinin pek uzun sürmeyeceği umulmaktadır. Ondan sonra gereği elbette yapılır efendim. 2442 1441

Mustafa Kemal

15 nci Kolordu Komutanı

Tuğgeneral

Kâzım Karabekir

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 199

Belge : 199-1

ایستاد
۴۵ / ۸ / ۷۸

۴۷۷

دبیرانجه
۴۵ ایستاد - جریب - خدیجه

توفیق اصف - کوشار انجک ارزند - یایه سلیه حرکت ایستاد - ۴۵
منجه ده طوفیه طوفیه - نامیه مخایه ایستاد - الصیاده برانه سوار
ادای مویانه ایستاد بکله زان عایدی ایستاد ایستاد ایستاد
سیراسه ایستاد خول ارزند - طوفیه صله ایستاد - ۴۵
نامیه کوشیه ایستاد

۴۵ ایستاد - جریب - خدیجه
بکته

مطهر علی

G.N.K.U.P.
ATANAN ARSINI
KOL : 1514
KUTU : 246
GÖM : 202
BEL : 2024

۴۵ / ۸ / ۷۸
طوفیه

A	2793
D	60
F	15

Belge No : 74

Aded
372

Sûret

Erzurum'dan
28.8.35

Diyarbakir'de 13 K. Erkân-ı Harbiye Reisi Halid Beye

Kongreyi ihzâr ve güşâd etmek üzere yarın Sivas'a hareket edilecektir. Husûsât-ı müsta'celede doğrudan doğruya temin-i muhâbere edilmek üzere Elaziz'de bulunan Süvari Alay Kumandanı İlyas Beyle zât-ı âlîleri aranızda isti'mâl edilen şifre miftâhının Sivas'da Üçüncü Kolordu Kumandanı Selahaddin Bey vasıtasıyla şifre olarak namıma gönderilmesini rica ederim.

Mustafa Kemal
15 K. Erkân-ı Harbiye Reisi
Binbaşı
Mustafa Sabri

28.8.35
Muzaffer

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 202
Belge : 202-1

Belge No : 74

Adet
372

Suret

Erzurum'dan
28.8.1919

Diyarbakır'da 13 ncü Kolordu Kurmay Başkanı Halid Beye

Kongreyi hazırlamak ve açmak üzere yarın Sivas'a hareket edilecektir. Acil hususların doğrudan doğruya muhaberesi temin edilmek üzere Elaziz'de bulunan Süvari Alay Komutanı İlyas Beyle şahsınız arasında kullanılan şifre anahtarının Sivas'ta 3 ncü Kolordu Komutanı Selahaddin Bey vasıtasıyla şifre olarak adıma gönderilmesini rica ederim.

Mustafa Kemal

15 nci Kolordu Kurmay Başkanı

Binbaşı

Mustafa Sabri

28.8.1919

Muzaffer

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 202

Belge : 202-1

Erzincan Mıntika Kumandanlığı

Şarkî Anadolu Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti Hey'et-i Temsiliyesinden Mustafa Kemal Paşa hazretlerinin zırdeki ifâdesini Erzincan'da Heyet-i Temsiliye azâsından Şeyh Fevzi Efendi hazretlerine şifâhen söyleyerek neticesinden buraya ma'lûmât veriniz. Sivas Kongresi'nde bulunmak üzere Raif Efendi ile birlikte barya otomobil ile Erzurum'dan hareket ediyoruz. Zât-ı âlînizi dahi heyetimiz meyânında bulundurmak lüzum-ı katî'yesine binâen Erzincan'dan geçerken birlikte otomobil ile gitmek ve yine aynı sûretle beraberce avdet etmek üzere cumartesi günü akşamına kadar hazır bulunmanızı cümleten rica eder ve arz-ı hürmet eylerim.

On Beşinci Kolordu Kumandanı

Mirliva

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 201

Belge : 201-1

Şifre
375

28 Ağustos 1919

Erzincan Mıntıka Komutanlığı

Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Temsiliyesinden Mustafa Kemal Paşa hazretlerinin aşağıdaki ifadesini Erzincan'da Heyet-i Temsiliye azasından Şeyh Fevzi Efendi hazretlerine sözlü olarak söyleyerek neticesinden buraya bilgi veriniz.

Sivas Kongresi'nde bulunmak üzere Raif Efendi ile birlikte barya otomobil ile Erzurum'dan hareket ediyoruz. Şahsınızı dahi heyetimizde bulundurmak gerektiğinden dolayı Erzincan'dan geçerken birlikte otomobil ile gitmek ve yine aynı şekilde beraberce dönmek üzere Cumartesi günü akşamına kadar hazır bulunmanızı rica eder ve saygılarımı sunarım.

15 nci Kolordu Komutanı

Tuğgeneral

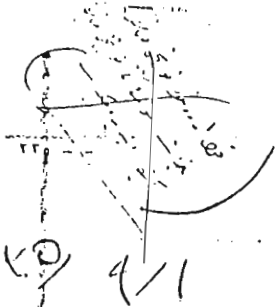
Kâzım Karabekir

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 201

Belge : 201-1

از چندی اردوی هابون متشاکلی

درود
شوروی
مردمی

پایه اردوی هابون متشاکلی

Handwritten text in Persian script, mostly illegible due to blurriness and handwriting. Some visible words include "اردو", "متشاکلی", "پایه", "اردوی", "هابون", "مردمی", "شوروی", "درود".

GHKUR.
ATASE ARSIVI
KOL. 12 H
KUTU. 303
GOMI. 105
BEL. 128-1

دفعه دیکه انچه واسطه اوست - استقامت - ان طریقت یاتیم اعلیٰ درجه
 بر آن نایب نامه اید بخوبی بمانت خود و در دفعه حصر خود و هم از انچه
 بقصد الله - جمیع - شکر از ان حق - بویچه تو چندی بر آن
 و صفت شایسته بویچه بدست مکتب اوسام عیسیٰ خداوند ارحم
 داند به این دفعه دفرینان خود اینه انچه است - صورتت
 شایسته بویچه بویچه اسم
 اذن بویچه

SH-7
 B. 349
 B. 109-1

Sivas'da Üçüncü Kolordu Kumandanlığına

Ankara'da Fuad Paşadan alınan şifreli telgrafnameyi aynen takdim ediyorum. Husûl-i ma'lûmâtla beraber aynen yarın oraya muvâsalat edecek olan Heyet-i Temsiliyeye tevdi buyurulmasını rica ediyorum.

(Vaktiyle Dersaadet'den vâki' olan bir iş'ârda şimendifer tahribatının Toros mıntikasına tahsisiyle Anadolu'nun pâ-yı tahta iâşe ve zahire yolunu kapatmak tavsiye olunuyordu. Bu nokta ne dereceye kadar nazar-ı dikkate alınmıştır. Bu bâbda izâhât verilmesini müşârün-ileyhden sordum.)

On Beşinci Kolordu Kumandanı

Mirliva

Şifre

Ankara'da Yirminci Kolordu Kumandanlığına

C. 30.8.335 üç maddeli şifreli telgraf derhâl Sivas'da Üçüncü Kolordu vasıtasıyla tebliğ edilmiştir. Heyet-i Temsiliye Sivas Kongresi'ni açmak üzere üç gün evvel buradan hareket etmiştir. Bunlardan alınan malûmâta göre yarın Sivas'da bulunacaklardır. Telgrafname-i âlîlerinin tekmil müfâdından istifâde ettim.

Birinci maddede harekât-ı millîyeye yardım eden makamât lağv ve zevâtı tebdil ve tevkif olunmağa başlamıştır buyruluyor. Bunlar neler ve kimlerdir? İkinci maddede Sakarya'dan itibaren imâlât-ı sînâiyye şarka doğru karîb edilmesi hakkındaki karardan bahs buyruluyor.

Belge No : 76

Vaktiyle Dersaadet'den Ankara vasıtasıyla olan bir iş'ârda Anadolu'nun pâ-y-ı tahta iâşe ve zahire yolunu kapatmamak için tahribâtın Toros ve diğer mıntıkalara hasrı tavsiye ve mütâlaa olunuyordu. Bu nokta ne dereceye kadar nazar-ı dikkate alınacaktır. Bu bâbda tenvir buyurmalarını ve Heyet-i Temsiliye Sivas'-da bulunduğu müddetçe oraya aid telgrafnamelerin Üçüncü Kolordu vasıtasıyla verilmesini ve fakat acizlerini de haberdar etmiş olmak için birer sûretinin bu-
raya da verilmesini rica ile gözlerinden öperim.

İstiklâl Harbi - 109-1

On Beşinci Kolordu Kumandanı

On Beşinci Kolordu Kumandanı

Mirliva

İstiklâl Harbi - 109-1

İstiklâl Harbi - 109-1

İstiklâl Harbi - 109-1

İstiklâl Harbi - 109-1

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 109

Belge : 109-1

1.9.1919

Sivas'ta 3 ncü Kolordu Komutanlığına

Ankara'da Fuad Paşadan alınan şifreli telgrafı aynen takdim ediyorum. Alınan malûmatla beraber, aynen yarın oraya gelecek olan Heyet-i Temsiliyeye verilmesini rica ediyorum.

(Vaktiyle Dersaadet'ten yapılan bir bildirimde şimendifer tahribatının Toros mıntikasına tahsisiyle Anadolunun pây-ı tahta iâşe ve zahire yolunu kapatmak tavsiye olunuyordu. Bu nokta ne dereceye kadar dikkate alınmıştır? Bu konuda gerekli açıklamanın yapılmasını adı geçenden sordum.)

15 nci Kolordu Komutanı

Tuğgeneral

Kâzım Karabekir

Şifre

Ankara'da 20 nci Kolordu Komutanlığına

Cevap: 30.8.1919'da üç maddeli şifreli telgraf derhâl Sivas'ta 3 ncü Kolordu vasıtasıyla tebliğ edilmiştir. Heyet-i Temsiliye Sivas Kongresi'ni açmak üzere üç gün evvel buradan hareket etmiştir. Bunlardan alınan malûmata göre yarın Sivas'ta bulunacaklardır. Telgrafınızdan bütünüyle istifade ettim.

Birinci maddede millî harekâta yardım eden makamların kaldırıldığı, buradaki kimselerin değiştirilerek tutuklanmaya başlandığı bildiriliyor. Bunlar neler ve kimlerdir? İkinci maddede Sakarya'dan itibaren sanayi imalâtının doğuya doğru yaklaştırılması hakkındaki karardan bahsediliyor.

Belge No : 76

Vaktiyle Dersaadet'ten Ankara vasıtasıyla olan bir bildirimde Anadolu'nun pâ-y-ı tahta iâşe ve zahire yolunu kapatmamak için tahribatın Toros ve diğer muntakalara mahsus kılınması tavsiye olunuyordu. Bu nokta ne dereceye kadar dikkate alınacaktır? Bu konuda aydınlatmalarını ve Heyet-i Temsiliye Sivas'ta bulunduğu müddetçe oraya ait telgrafların 3 ncü Kolordu vasıtasıyla verilmesini ve fakat zatımı da haberdar etmiş olmak için birer suretinin buraya da verilmesini rica ile gözlerinden öperim.

15 nci Kolordu Komutanı

Tuğgeneral

Kâzım Karabekir

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 109

Belge : 109-1

Belge No : 77

Aded

2114

Aceledir

Ankara'dan

2.9.335

15 nci Kolordu Kumandanlığına

Balıkesir Hareket-i Millîye ve Redd-i İlhâk Heyet-i Merkeziyesi Balıkesir ve Alaşehir kongreleri reisi Hacı Muhiddin Beyden alınan telgrafname ber vech-i zîrdır.

Şarkî Anadolu Heyet-i Temsiliyesine! Kardeşlar Şarkî Anadolu Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Temsiliyesinin Balıkesir ve Alaşehir kongrelerine gösterilen samimî teveccühden son derece memnun kaldık. Her iki kongrenin aciz-i reisi bulunmaklığım hasebiyle bi'l-vekâle arz-ı teşekkür ederim. Şarktan garba tevessü' eden teşkilât-ı vatanperveraneleriyle garbdan şarka tevessü' edecek teşkilât-ı nacizanemizin birleştiği kongrelerin istihlâs-ı vataniyeye ma'tuf teşebbûsât-ı vatanperveranemizin en büyük bayramı olacaktır. İhramatımızın kabulünü istirhâm eylerim.

20 K. Kumandan Vekili

Ali Fuad

Şifre edildi 6.9.35

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 116

Belge : 116-1

Belge No : 77

Adet

2114

Aceledir

Ankara'dan

2.9.1919

15 nci Kolordu Komutanlığına

Balıkesir Hareket-i Millîye ve Redd-i İlhâk Heyet-i Merkeziyesi Balıkesir ve Alaşehir kongreleri reisi Hacı Muhiddin Beyden alınan telgraf aşağıdadır:

Doğu Anadolu Heyet-i Temsiliyesine! Kardaşlar, Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Heyet-i Temsiliyesinin Balıkesir ve Alaşehir kongrelerine gösterilen samimî yaklaşımdan son derece memnun kaldık. Her iki kongrenin reisi bulunmam nedeniyle teşekkürümü arz ederim. Doğudan batıya genişleyen vatanperverane teşkilâtlarıyla batıdan doğuya genişleyecek teşkilâtımızın birleştiği kongrelerin vatanın kurtuluşuna yönelik teşebbüslerimizin en büyük bayramı olacaktır. Saygılarımızın kabulünü rica eylerim.

20 nci Kolordu Kumandan Vekili

Ali Fuad

Şifre edildi 6.9.1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 116

Belge : 116-1

عربی فقہ میں حلیہ ہے

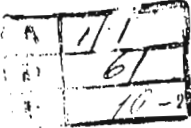

خداوند لطیف

vz ^ v

142

(26)

بسم الله الرحمن الرحيم

[illegible]

ایک دفعہ محمد رسول اللہ

20/10/20

— ८८ —

с. 2.

४२९

GINKUR.
ATALE ARŞIVI
KOL : 154
KUTU: 52
GÖM.: 28
BEL. : 28-3

Harbiye Nezaret-i Celilesine

Devletlü Efendim Hazretleri

Millî teşkîlâta nihayet verilmesi ve her gûnâ harekât-ı tecavüzkarânenin men olunması hakkındaki General Milne'nin beyannâmesi üzerine taraf-ı âlîlerinden ordu kumandanlıklarına vukû' bulan tebligata karşı Onuncu Kolordu kumandanının Kuva-yı Millîye rüesâsına yazdığı şifreli telgrafnâmede beyânât-ı mezkûreye ehemmiyet verilmemesi ve teşkîlâtın daha ziyâde takviyesine çalışılması tavsiye olunduğuna ve Nuri Paşanın yaverlerinden Nâzım Beyin Çeçenlerden teşkîlât icrâ ve ahaliye silâh tevzi' etmekde olduğuna dair Konya vilâyetinden alınan şifre-i telgrafnamenin sûreti leffen makam-ı âlî-i nezaretpenâhilerine irsâl kılındı. Sûret-i iş'âra nazaran muktezâ-yı hal ve maslahatın ifâsı mütevakkıf himem-i aliyye-i nezaretpenâhileridir. Ol bâbda em rü fermân hazret-i menleh-ül-emrindir. 7 Zilhice 1337 ve 3 Eylül 35

Dâhiliye Nazırı

Âdil

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Dairesine

4.9.1335

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 52

Gömlek : 28

Belge : 28-3

7687

133

Harbiye Nezaretine

(Gizli)

Saygıdeğer Efendim

Millî teşkilâta nihayet verilmesi ve her türlü taarruz hareketinin önlenmesi hakkındaki General Milne'nin beyannamesi üzerine tarafınızdan ordu komutanlıklarına yapılan tebligata karşı 10 ncu Kolordu komutanının Kuva-yı Millîye reislerine yazdığı şifreli telgrafta söz konusu beyanata önem verilmemesi ve teşkilâtın daha ziyade takviyesine çalışılması tavsiye olunduğuna ve Nuri Paşanın yaverlerinden Nâzım Beyin, Çeçenlerden teşkilât icra ve ahaliye silâh vermekte olduğuna dair Konya vilayetinden alınan şifreli telgrafın sureti yüce makamınıza gönderildi. Suretde bildirildiğine göre bu durum ve görevin yapılması Harbiye Nezaretinin iradesine bağlıdır. Bu konuda karar sizindir.

3 Eylül 1919

İçişleri Bakanı

Adil

Genelkurmay Dairesi

4.9.1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 52

Gömlek : 28

Belge : 28-3

ایستادگی با وجود مرشح قومی انفرادی
 طرز و روش مرشح نه
 حاکم نه وکیلانه
 فرجه طرز و روش نه

برای فرزندی که ابدی است به صورت سر کت و دست راسته
 مصطفی کلا یا شریعت اسلامی و روحیه و استعمال نهضت است انتخاب
 او کشته و قتل اگر است با شومند در حقیقت مرکز یکره معلوم است احصا
 به و بسود و قریه را و طرز و روش قومی انفرادی
 طرز و روش به و بسود

وکیلانه
 سر کت
 دست راسته

10

GNKUM
 ATASE / PRSIN
 KOL: 134
 KUTU: 349
 GOM: 130
 BEL: 130-1

Belge No : 79

Erzurum

6.9.35

Erzincan Bayburd Mevki' Kumandanlıklarına

Trabzon Mevki K.

3 F.K.Vekâletine

12 F. 11.F. K.

Sivas Kongresi 4 Eylül 1335'de güşâd olunmuş riyâsete Mustafa Kemal Paşa riyâset-i sâniyeye Rauf Bey ve İsmail Fazıl Paşa intihâb olunmuş ve müzâkerât başlamıştır. Heyet-i merkeziyelere ma'lûmât i'tâ buyurulsun. Fırkalara Erzincan ve Bayburd ve Trabzon Mevki' kumandanlıklarına bildirilmiştir.

15 K.K

Mirliva

Şifre etdim.

9/6

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 130

Belge : 130-1

Erzurum

6.9.1919

Erzincan Bayburt Mevki Komutanlıklarına

Trabzon Mevki Komutanlığı

3 ncü Tümen Komutanlık Vekâletine

12 nci Tümen 11 nci Tümen Komutanlıkları

Sivas Kongresi 4 Eylül 1919'da açılmış başkanlığına Mustafa Kemal Paşa, ikinci başkanlığına Rauf Bey ve İsmail Fazıl Paşa seçilmiş ve müzakereler başlamıştır. Heyet-i merkeziyelere bilgi verilsin. Tümenlere Erzincan ve Bayburt ve Trabzon Mevki komutanlıklarına bildirilmiştir.

Şifre ettim.

9/6

15 nci Kolordu Kumandanı

Tuğgeneral

Kâzım Karabekir

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 130

Belge : 130-1

Konya'da On İkinci Kolordu Kumandanlığına Şifre

Millî teşkilâta ve Kuva-yı Millîyenin tecavüzî harekâtına nihayet verilmesi hakkında General Milne'nin teblîgatı sebebiyle nezâretçe yapılan ta'mim üzerine On İkinci Kolorduca Kuva-yı Millîye rüesâsına yazılan şifrelerde teblîgat-ı mezkûreye ehemmiyet verilmemesi ve teşkilâtın daha ziyade takviyesine çalışılması tavsiye edilmiş olduğu ve Beyşehir'de Süvari Alayı Kumandanı Nâzım Beyin Çeçenlerden teşkilât icrâ ve ahaliye silâh tevzi' etmekde olduğu Konya vilâyetinin iş'ârına atfen Dâhiliye Nezaretinden bildirilmektedir. Hususât-ı mezkûre hakkında tedkikât icrâsıyla neticesinin iş'ârı ve ahaliye silâh tevzi' hususunun da men'i ve neticesinin iş'ârı mercûdur.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 52

Gömlek : 28

Belge : 28-2

8.9.1919

Konya'da 12 nci Kolordu Komutanlığına Şifre

Millî teşkilâta ve Kuva-yı Millîyenin taarruzlarına son verilmesi hakkında General Milne'nin tebligatı sebebiyle nezaretçe yapılan tamim üzerine 10 ncu Kolorduca Kuva-yı Millîye reislerine yazılan şifrelerde söz konusu tebligata önem verilmemesi ve teşkilâtın daha ziyade takviyesine çalışılmasının tavsiye edilmiş olduğu ve Beyşehir'de Süvari Alayı Komutanı Nâzım Beyin, Çeçenlerden teşkilât icra ve ahaliye silâh vermekte olduğu Konya vilayetinin verdiği bilgiye atfen İçişleri Bakanlığından bildirilmektedir. Söz konusu hususlar hakkında inceleme yapılması ve ahaliye silâh verilmesinin önlenerek neticesinin bildirilmesi beklenmektedir.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 52

Gömlek : 28

Belge : 28-2

مطالعات شمس
شماره قلمی

قوله در حربه لغات جلد ۱۰
مورد شماره ۱۱/۱
۶۱
۱۰

طریق خرید این کتاب حدود یک جنرال میل به طرفه یا باید قبله رختا بفرماید که قوی باشد و بعضی از کتابی
عصره ایست که کیفیت مورد قلم یا شده است استفسار از بعضی و مورد رد و عک ایالتی مقوله قلمی
بر دست این کتاب اسباب سوال اولی است ایالتی "جوابه" که بعضی موازنه شده ایالتی فارسی و
کتابخانه تیسری قلمی از آنکه و بعضی نسخیه ای که یک کتابی عمل اولی و کتابی بدین کتابی و بعضی

اولی این کتابی از آنکه

فریب

سجده

ایالتی قلمی

۱۵/۹/۱۰

۵۴۷۷

۱۷/۱۱/۱۰

۱۷/۱۱/۱۰

۲۲۷۰

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
KOL - 154
KUTU: 52
GÖM.: 28
BEL.: 28-1

Belge No : 81

Konya'dan Harbiye Nezaret-i Celilesine mevrûd şifredir.

Tarafeyn tahdîd edilen hududun General Milne tarafından yapılan teblîgata rağmen Yunanlıların Kuva-yı Millîyeye taarruz ettikleri arz edilmişdi. Keyfiyyet Burdur Kalem Riyasetinden de istifsâr olunmuş ve Burdur'daki İtalyan müfreze kumandanına protesto ettirilerek esbâbı suâl olunmuşdu. Alınan cevabda Bahr-i Sefid muvâzenesinde İtalya'ya karşı Yunan Hükûmetinin tevessü'ü Fran-sa'ca arzu edildiği ve taarruza teşvik edildiğinin muhtemel olduğunun bildirildiği ma'rûzdur.

9 Eylül 335

On İkinci Kolordu K.

Ferik

Said

Birinci Şube

5372

Erkân-ı Harbiye-i Umûmiye Dairesi

10.9.35

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 52

Gömlek : 28

Belge : 28-1

Belge No : 81

Konya'dan Harbiye Nezaretine gönderilen şifredir.

İki taraf arasında belirlenen hududun General Milne tarafından yapılan tebligata rağmen Yunanların Kuva-yı Millîyeye taarruz ettikleri arz edilmişti. Durum Burdur Askerlik Dairesi Başkanlığından da sorulmuş ve Burdur'daki İtalyan müfreze komutanına protesto ettirilerek sebebi sorulmuştu. Alınan cevapta, Akdeniz'de dengenin sağlanması için İtalya'ya karşı Yunan Hükûmetinin genişlemesinin Fransa tarafından da arzu edildiği ve taarruza teşvik edildiğinin muhtemel olduğunun bildirildiği arz olunmuştur. 9 Eylül 1919

Birinci Şube

12 nci Kolordu Komutanı

5372

Tümgeneral

Said

Genelkurmay Dairesi

10.9.1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 52

Gömlek : 28

Belge : 28-1

345

Telgraf

Erzurum

12 Eylül 35

Saat 2

10

Malatya Mutasarrıflığı Vekâletine
Elaziz Vilâyeti Vekâletine

Düşman parasıyla vatan ve milletine ihanet eden ve bilhassa beyne'l-islâm kan dökülmesine çalışan Ali Galib ve hem-pâlarının tenkilleri için kolordumdan da süvari alayını makineli tüfekleriyle beraber Malatya'ya yola çıkardım. İâşelerinin şimdiden ihzârını rica ederim.

15 K. Kumandanı

Kâzım Karabekir

Vurûdu

12.9.35 Saat 2 Evvel

İadesi 5

13.9.35

Keşideden sonra iadesi

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 158

Belge : 158-1

Belge No : 82

345

Telgraf

Erzurum

12 Eylül 1919

Saat

2.10

Malatya Mutasarrıflığı Vekâletine

Elaziz Vilâyeti Vekâletine

Düşman parasıyla vatan ve milletine ihanet eden ve bilhassa İslâmlar arasında kan dökülmesine çalışan Ali Galib ve arkadaşlarının bastırılması için kolordumdan da süvari alayını makineli tüfekleriyle beraber Malatya'ya yola çıkardım. İşlerinin şimdiden hazırlanmasını rica ederim.

15 nci Kolordu Komutanı

Kâzım Karabekir

Gelişi

12.9.1919 Saat 2.30

İadesi

13.9.1919

Çekildikten sonra iadesi

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 158

Belge : 158-1

254

227

40/19/12

175

دوره

471

استاد اولاد، نورو رولو مختارانو نظمى حىنىنى

مقرات، دلدن، دنداردو، ربحالزجاج

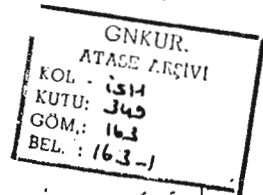
ايگريان، دوند تا بر مطبوعه

تأليه دارا ايه، كاز دى ادر

استاد اولاد

درد 19/6/12

بجایه ملازمه اید

استاد اولاد، نورو رولو مختارانو نظمى حىنىنى

بجایه ملازمه اید

Sivas

Kongre Heyetine

768

60

İstanbul ile her türlü muhaberatın kat'ı hakkındaki mukarrerât vilâyet ve kolorduca derhâl tatbik edildiğini ve bunun tesir-i matlubun husûline kadar temin ve idâme edileceğini arz eyleriz.

Vürûdu Erzurum Valisi

12.9.35 Saat 4

5

Sivas'da dursun.

On Beşinci Kolordu Komutanı
Kâzım Karabekir

1- Telgraf Başmüdüriyeti de bu telgrafı mutâli' ederek tatbik ve icâb edenlere emr verecektir.

2- Ba'del-kesire bir sûreti vilâyete takdim edilecektir.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 163

Belge : 163-1

Erzurum
12.09.1919

Sivas

Kongre Heyetine

768

60

İstanbul ile her türlü haberleşmenin kesilmesi hakkındaki kararların vilâyet ve kolorduca derhâl tatbik edildiğini ve bunun istenilen sonuçlara ulaşınca kadar devam edileceğini arz eyeriz.

Gelişi Erzurum Valisi
12.9.1919 Saat 16.30

Sivas'ta dursun.

15 nci Kolordu Komutanı
Kâzım Karabekir

1- Telgraf Başmüdüriyeti de bu telgrafı okuyarak tatbik ve gerekenlere emir verecektir.

2- Çoğaltılarak bir sureti vilâyete takdim edilecektir.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 163

Belge : 163-1

1/2

تاریخی	نومردی	کلمه	تاریخی	اول	اول	اول	اول

هفته ۱۳۰۲
مهرماه

۲۵/۱/۱۶
۱۷/۱۶

مردم ۸۰۱

مردم ۸۰۱

GNEUR.
ATASE ARŞIVI
KOL - ۱۳۸
KUTU: 346
GÖM.: 32
BEL : 32-2

Belge No : 84

Erzurum vilâyetine de
gönderilmiştir.

Erzurum vilâyetine de
gönderilmiştir.

Mahreci : Sivas

Numro : 1369

15 K. K.

Ma'lûm olduğu Ferid Paşa kabinesinin vatan millete karşı hıyâneti tamamen sabit olduktan sonra telgrafhaneler tutulmuş ve İstanbul'la resmî rabıtamız kesilmiştir. Bunun üzerine İngilizlerin Konya Ereğlisi'ni ve Niğde'yi işgale karar verdikleri haberi istihbâr kılınmışdı. Fakat havali-i mezkûre halkı böyle bir işgale katiyyen muvafakat eyleyemeyeceklerini, her nev' işgali silâhla karşılayacaklarını ihtâr eylediklerinden bu haber bi't-tabi mevki-i fi'le konulamadı. Mahallinden ahiren vârid olan iş'ârât-ı resmiyeden anlaşıldığına göre Ereğli'ye Adana kumandanı tarafından gönderildiğini söyleyen bir İngiliz zabiti gelmiş ve güya o havaliye Bolşevikler geldiğini işitmiş olduklarını ve berâ-yı tahkik vürûd eylediğini bildirmişdir. Kendisine milletin Ferid Paşa kabinesine i'timâd etmediğinden padişahına arz etmek istediği ve kudret-i millîyenin hâkimiyeti gösterilmiştir. 16.9.35

Heyet-i Temsiliye nâmına
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 32

Belge : 32-1, 2

Erzurum vilâyetine de
gönderilmiştir.

Gönderilen yer : Sivas
Numarası : 1369

15 nci Kolordu Komutanlığına

Bilindiği üzere Ferid Paşa kabinesinin vatan ve millete karşı hıyaneti tamamen sabit olduktan sonra telgrafhaneler tutulmuş ve İstanbul ile resmî bağlantımız kesilmiştir. Bunun üzerine İngilizlerin Konya Ereğlisi'ni ve Niğde'yi işgale karar verdikleri haber alınmıştı. Fakat bu havali halkı böyle bir işgali katiyyen kabul etmeyeceklerini, her türlü işgale silâhla mukavemet edeceklerini ihtar eylediklerinden, bu haber tabî olarak tatbik edilemedi. Mahallinden son olarak gelen resmî bildirimden anlaşıldığına göre, Ereğli'ye Adana komutanı tarafından gönderildiğini söyleyen bir İngiliz subayı gelmiş ve güya o havaliye Bolşeviklerin geldiğini iştmiş olduklarını ve bunu tahkik etmek için geldiğini bildirmiştir. Kendisine milletin Ferid Paşa kabinesine itimat etmediğinden padişahına arz etmek istediği ve millî hâkimiyetin gücü gösterilmiştir. 16.9.1919

Heyet-i Temsiliye adına
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 32
Belge : 32-1, 2

Erzurum vilâyetine de
Elbayrak gazetesine verilmiştir.

On Beşinci Kolordu Kumandanlığı

Mahreci: Sivas

Numro : 1368

1- Sivas'da Umum Anadolu ve Rumeli murahhaslarından mürekkeb umûmî kongre bi-lütfiî teâlâ 4 Eylül 1335 tarihinde bi'l-ictimâ' 11 Eylül 1335'de mesâisine hatme vermiş ve aynı tarihli beyannamesiyle mukarrerâtını enzar-ı millete arz ve maksad-ı ictimâ'ı cihana i'lân eylemiştir.

2- Sırf istiklâl ve mevcudiyet-i millîyemizi kurtarmak gayesiyle vicdan-ı millîden doğan bu mukaddes ceryanı bazı kesânın güya anâsır-ı gayr-i müslime aleyhinde göstermek istedikleri istihbâr kılındığından bilâ-tefrik cins ve mezheb bi'l-umûm teb'a-i şâhânenin aynı hakka mâlik ve memleketimizdeki gibi ecanibin vatan ve milleti aleyhinde bulunmamak şartıyla Osmanlı misafirperverliğine mazhariyyetde ber-devam olduklarının bi'l-umûm memûrin tarafından halka ve icâb edenlere tefhimi rica olunur. 16.9.35

Heyet-i Temsiliye nâmına
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 29

Belge : 29-1

Erzurum vilâyetine
Elbayrak gazetesine verilmiştir

Gönderen yer : Sivas
Numarası : 1368

15 nci Kolordu Komutanlığı

1- Sivas'ta bütün Anadolu ve Rumeli delegelerinden oluşan umumî bir kongre Allah'ın yardımıyla 4 Eylül 1919 tarihinde toplanmış, 11 Eylül 1919'da çalışmasına son vermiş ve aynı tarihli beyannamesiyle kararlarını millete arz ve toplanma maksadını dünyaya ilân eylemiştir.

2- Sırf istiklâl ve millî mevcudiyetimizi kurtarmak gayesiyle millî vicdandan doğan bu mukaddes cereyanı bazı kimselerin güya gayrimüslimler aleyhinde göstermek istedikleri haber alındığından mezhep ayrımı yapmaksızın bütün tebanın aynı haklara sahip ve memleketimizdeki gibi yabancıların vatan ve milleti aleyhinde bulunmamak şartıyla Osmanlı misafirperverliğine nail olmaya devam edeceklerinin bütün memurlar tarafından halka ve icâp edenlere bildirilmesi rica olunur. 16.9.1919

Heyet-i Temsiliye adına
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 29

Belge : 29-1

تاریخ: ۱۳۷۱/۰۵/۲۰

شماره: ۵۷۸

۱۳۷۱

مخبر	توضیحات	موضوع	محل	تاریخ	ساعت	اول	آخر
موس	۱۴۶۷	۱۴۰	اول	مکرم	اول	مکرم	مکرم

کتابخانه

حکومت نظامی، چهارمادون مولای، برکوتا

مستقیم لیت مولای

با سلام و احترام به شما جناب آقای ...

اولاً به شما عرض می‌کنم که این نامه را به شما می‌فرستم تا ...

بما اطلاع برسانم که ...

حالا این نامه را به شما می‌فرستم تا ...

خدا را شکر که ...

ضمناً به شما عرض می‌کنم که ...

بشما اطلاع می‌دهم که ...

با احترام و تشکر

۸۰۱ مکرم

GNEUR.
ATASE ARSIVI
KOL - 154
KUTU: 346
GOM: 29
BEL: 29-2

ابن تیمیة رحمه الله علیه

Belge No : 86

15 K.K Erzurum vilâyetine de gönderilmiştir

Mahreci : Sivas

Numrosu : 1367

12.9.35 tarihli tebliğata zeyldir.

1- Hiyânet-ı vataniyyesi fiilen ve vesâike müsteniden sabit olmuş bulunan Ferid Paşa kabinesinin ıskatıyla yerine amâl-i millîyeye hâdim meşrû' bir heyetin ikâmesi istirhâmının zât-ı akdes-i hazret-i padişahîye arz ve refeine heyet-i hazıra-i hükûmet mümâna'at eylemekde bulunduğundan kongrece takarrür ettirilüb tatbiki Heyet-i Temsiliyemize havâle edilen tedâbir ma'rûzât-ı mezkûre-i mesmû'-ı şâhâne olub meşrû' bir heyet mevki-i iktidara gelinceye kadar Ferid Paşa kabinesiyle yalnız muhâberât-ı resmîyenin kat'ıdır.

2- Vâzih olan bu maksad-ı meşrûun tesri-i istihsâli için sizce vârid-i hâtır ve kabil-i icrâ sâir tedâbir-i müessire varsa iş'ârı rica olunur. 16 Eylül 335

Heyet-i Temsiliye nâmına

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 29

Belge : 29-2

Belge No : 86

15 nci Kolordu Komutanlığı Erzurum vilâyetine de gönderilmiştir.

Gönderen : Sivas

Numarası : 1367

12.9.1919 tarihli tebligata ektir.

1- Vatana hıyanet ettiği belgelere dayanarak belirlenmiş olan Ferid Paşa kabinesinin düşürülerek yerine millî emellere hizmet eden meşru bir heyetin geçmesi istihâmının padişaha arzına mevcut hükûmet engel olduğundan kongrece kararlaştırılarak tatbiki Heyet-i Temsiliyemize havale edilen tedbirlerin padişaha sunulan söz konusu hususlar olduğu haber alınmış, meşru bir heyet iktidara gelinceye kadar Ferid Paşa kabinesiyle resmî haberleşme kesilmiştir.

2- Açık olan bu meşru maksadın sür'atle gerçekleştirilmesi için akla gelen ve icrası kabil olan ne gibi etkili tedbirler varsa bildirilmesi rica olunur.
16.9.1919

Heyet-i Temsiliye namına
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 29

Belge : 29-2

2268

Müsta'celdir.

15 K.K

Bir suret de vilâyet-i celiyeye gönderilmiştir.

Mahreci : Sivas

Numro : 1266

12 Eylül 35 tarihli ta'limâta zeyldir. Muhâberât-ı resmiye icra edilmemesidir. Husûsî ve ticarî muhâberât tamamen serbesttir. Yalnız Dersaadet'le olacak bu gibi muhâberâtın taht-ı murâkabe de bulundurulması lâzımdır. 16.9.35

Heyet-i Temsiliye nâmına
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 29

Belge : 29-3

Belge No : 87

2268

Aceledir

15 nci Kolordu Komutanlığı

Bir suret de vilâyete gönderilmiştir.

Gönderilen yer : Sivas

Numarası : 1266

12 Eylül 1919 tarihli talimata ektir. Resmî haberleşmenin icra edilmemesidir. Hususî ve ticarî haberleşme tamamen serbesttir. Yalnız Dersaadet ile olacak bu gibi haberleşmenin kontrol altında bulundurulması lâzımdır.

16.9.1919

Heyet-i Temsiliye adına
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 29

Belge : 29-3

١٦ محرم ١٤٠٥

بیمه قرضه

X
بیمه قرضه

مجلس عالی استاذ عروزی بد محفل اولی
وقتہ فیروز وندارانی
خطہ قیدہ عروزی
ادوات و دستہ موقوفہ الیوم

بیمه قرضه
بیمه قرضه

A	5/2799
D	7
F	84

GNEUR.
ATASE ARSIVI
LOL : 134
KUTU : 343
COM : 187
BEL : 187-1

بیمه قرضه
بیمه قرضه

Belge No : 88

Aded

104

16 Eylül 35

20 K. Kumandanlığı

3 K. Kumandanlığı

Ali Galib'in İstanbul'a avdeti pek muhtemel olduğundan vaktiyle haber alınır ve tedâbir ittihâz olunursa der-destine muvaffakiyyet elverir sanırım. Hâtıra kabilinden arz eylerim.

15 K. Kumandanı

Şifre etdim.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 187

Belge : 187-1

Belge No : 88

Adet

104

16 Eylül 1919

20 nci Kolordu Komutanlığı

3 ncü Kolordu Komutanlığı

Ali Galib'in İstanbul'a dönmesi pek muhtemel olduğundan zamanında haberdar olunur ve gerekli tedbirler alınırsa ele geçirilmesi mümkün olur sanırım. Hatırlatmak için arz eylerim.

15 nci Kolordu Komutanı

Kâzım Karabekir

Şifre ettim.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 187

Belge : 187-1

Mahreci

Karargâh Yirmi Üçüncü Fırka

17 Eylül 35

Akşehir Ahz-ı Asker Şubesine

Sivas Umumî Kongresi mukarrerâtı mucibince meşrû' bir kabine teşekkül edinceye kadar hükûmet-i merkeziye ile ezher cihet kat'-ı alâka edilmiş olduğundan fi-mâbad İstanbul'a efrad i'zâmından sarf-ı nazarla mürettebâtın kâmilten fırkaya sevkleri ehemmiyetle taleb olunur. 16 Eylül 35

17

23. Fırka Mıntıkası ve Alaşehir
Havalisi Umum Kuva-yı Millîye Kumandanı
Kaim-makam
Ömer Lütfi

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 25

Gömlek : 15

Belge : 15-1

Belge No : 89

Gönderen yer

23 ncü Tümen Karargâhı

Akşehir Asker Alma Şubesine

Sivas Umumî Kongresi kararları gereğince meşru bir kabine teşkil edinceye kadar hükûmet-i merkeziye ile her türlü bağlantı kesilmiş olduğundan bundan sonra İstanbul'a asker gönderilmesinden vazgeçilerek mürettebatın tamamının tümene sevkleri önemle talep olunur.

16 Eylül 1919

17

23 ncü Tümen Mıntıkası ve Akşehir
Havalisi Umum Kuva-yı Millîye Komutanı
Yarbay
Ömer Lütfi

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 25

Gömlek : 15

Belge : 15-1

Belge No : 90

On Beşinci Kolordu Kumandanlığına

Sivas

18.9.1335

Vusûlü 19.9.1335

C: 16.17.9.35 tele

1- Nizâmname heyet-i umumiyesi ile kabul olunmuş yalnız ba'zı mevadî teşmîl maksadıyla cüz'i ta'dilât görmüşdür. Bugün telgraf başında bu ta'dilât her tarafa yazdırıldı. Oraca da bir an evvel tashih ve ta'dil ile neşr ve ta'mimine himmet buyurmaları rica olunur.

2- Bu hususda ilk teşebbüs olmak üzere 17.9.1335 tarihli şifre ile umum hey'at-ı merkeziyelere zât-ı âlilerine yazılmışdı. Vusûlünün iş'ârını rica ederiz. Bu bâbdaki gaye ve maksadımız maksad-ı âliyye-i milliyeye mûtavaatkar ve Müdâfaa-i Hukuk Cemiyetinin esasâtını takib edecek mebusların intihâbı zirdeki nâmzedlerin Heyet-i Temsiliye ile bi'l-muhabere kararlaştırılması esas ittihâz kılınmışdır. Taraf-ı devletlerinden bu bâbda icâb eden tedâbirin ittihâzı istirhâm olunur.

3- Heyet-i Temsiliyenin mahiyeti hakkında makine başında zât-ı âlilerine de arz olunan İzzet ve Servet beylere de aid bulunan mufasssal telgrafnamede sarâhat-ı kâfiye i'tâ kılınmışdır. Şarkî Anadolu Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti artık kalmamış, daha doğrusu tek mil Anadolu bir kitle hâlinde bir cemiyet teşkil eylemiş olduğundan bütün vatandaki millî cemiyetler Anadolu ve Rumeli Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti nâmı altında birleşmiş olduğu gibi ma'lûmunuz Heyet-i Temsiliyede Sivas Kongresi'nce ihtihab olunan daha altı aza ile bi't-takviye umûmîleşdirilmişdir. Binâen-aleyh umûmî bir sıfatı haiz olan bu heyet nizamnamenin madde-i mahsûsasındaki sarâhat dairesinde hâiz-i salâhiyyet bulunmaktadır efendim.

Anadolu ve Rumeli Müdâfaa-i
Hukuk Heyet-i Temsiliye
nâmına Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 43
Belge : 43-1

Belge No : 90

15 nci Kolordu Komutanlığına

Sivas

18.9.1919

Gelişi 19.9.1919

Cevap: 16/17.9.1919 tele

1- Nizamname heyet-i umumiyesi ile kabul olunmuş, yalnız bazı maddeleri içine alacak şekilde cüz'î bir değişiklik görmüştür. Bugün telgraf başında bu değişiklikler her tarafa yazdırıldı. Oraca bir an evvel gerekli düzenleme ve değişiklikler yapılarak yayınlanması için çaba gösterilmesi rica olunur.

2- Bu hususta ilk teşebbüs olmak üzere 17.9.1919 tarihli şifre ile bütün heyet-i merkeziyelere ve şahsınıza yazılmıştı. Geldiğinde bildirilmesini rica ederiz. Bu konudaki gayemiz millî amaçlarımıza uygun ve Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinin esaslarını takip edecek milletvekillerinin seçilmesi, aşağıdaki adayların Heyet-i Temsiliye ile haberleşilerek kararlaştırılması esas kabul edilmiştir. Tarafınızdan bu konuda icap eden tedbirlerin alınması istirham olunur.

3- Heyet-i Temsiliyenin mahiyeti hakkındaki makine başında şahsınıza da arz olunan İzzet ve Servet beylere de ait bulunan ayrıntılı telgrafta açık olarak bildirilmişti. Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti artık kalmamış, daha doğrusu bütün Anadolu bir kitle hâlinde bir cemiyet teşkil etmiş olduğundan bütün vatandaki millî cemiyetler Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adı altında birleşmiş olduğu gibi bildiğiniz üzere Heyet-i Temsiliye de Sivas Kongresi'nce seçilmiş olunan daha altı aza ile takviye olunarak umumîleştirilmiştir. Bundan dolayı umumî bir sığata sahip olan bu heyet, nizamnamenin maddelerinde açıklanmış yetkilere sahip bulunmaktadır efendim.

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i
Hukuk Heyet-i Temsiliye
adına Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 43
Belge : 43-1

Belge No : 91

18/19-9-335
Vüsûlû:19.9.335 saat
açan memurun imzası

On Beşinci Kolordu Kumandanlığına

Aceledir.

C: 17.9.35 tarih ve 319 numaralı şifreye:

1- 14.9.35 tarih ve harekât 780 numrolu 1525 ma'ruzâtının kumandaya müteallik ikinci maddesi kongreye erkân-ı mülkiye ve askeriyenin müşterek teşebbüsâtına ehemmiyet vermemesi muhtemel makâm-ı saltanât ile İngiliz müzâharetine istinâd eden Ferid Paşa kabinesinin münâsib göreceği herhangi bir suretle Anadolu'daki harekât-ı millîyeyi boğmak imha etmek isteyeceğini bildiğim ve bir de evvelce harekâtımı İngilizlere haber veren Trabzon valisi ile maiyyeti fikrimize mümaşıâta mecbur oldukları için teklif edilmişti. Bil-fi'l kumandaya mübâşeretim zamanı şübhesiz kolordunun takdirine tâbi' olacaktır.

2- Değerinden ziyâde şahsına kıymet verdirmek mu'tadında olan Trabzon Mevki' Kumandanlığının vekâlete karşı vaziyeti hoş değildir. Vekâlet mühim hususât-ı âhireden ya kolordudan mevrûd emirlerden anlamakda fırka selâhiyeti dâhilinde olan bazı hususât-ı askeriye dahi kolorduya kadar mevki'den yazılmaktadır. Bi-t-tab' bu hâl fırkada su'-i tefehhüm bâdi olmuş ve mevki' kumandanı Ali Rıza Beyin münasebetsizliği yüzünden tarafımdan ağır bir muameleye duçar edilmiştir ki: Bunun neticede olarak kolorduya hem mevki ve hem de alay kumandanlığından istifâsını vermeğe mecbur olmuşdu. Elyevm vekâletle icrâsı emredildiği için istatükonun muhâfazası lâ-büddsede karargâhın Trabzon ahvâline nâfiz olacak Cevizlik mevkiine naklinden ve kumandaya ibtidâr etmekliğim icâb ettikten sonra mevki'in fırkaya rabtı fırka ahenginden zabt u rabtının ve hatta Trabzon'un muhtac-ı tedâvi marazları için de elzemdir. Mühim ve müsta'-

Belge No : 91

cel husâsûtı te'hire uğratmamağı bir vazife telâkki edecek olan fırka Trabzon Mevki Kumandanlığından gelecek raporların vekayi' ile derece-i (şifre) tedkik fırsatını bulmuş ve lâyıkiyle kolorduyu tenvir etmiş olacaktır. Ma'ruzâtımın kabul buyrulmasını aksi takdirde fırkaya şimdiden başka kumandanın ta'yinini kemâl-i hürmetle arz eylerim.

Harekât

785

3 Fırka K.V

Atıf

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 44

Belge : 44-1

Belge No : 91

18/19.9.1919

Gelişi:19.9.1919 saat
açan memurun imzası

15 nci Kolordu Komutanlığına

Aceledir.

Cevap: 17.9.1919 tarih ve 319 numaralı şifreye

1- 14.9.1919 tarih ve harekât 780 ve 1525 numaralı dilekçenin komutayla ilgili ikinci maddesi kongreye mülkî ve askerî erkânın ortak girişimlerine önem vermemesi muhtemel saltanat makamı ile İngiliz desteğine dayanan Ferid Paşa Kabinesinin uygun göreceği herhangi bir şekilde Anadolu'daki millî harekâtı boğmak ve imha etmek isteyeceğini bildiğim ve bir de evvelce harekâtımı İngilizlere haber veren Trabzon valisi ile emrindeki kişilerin düşüncemize göz yummaya mecbur oldukları için teklif edilmişti. Göreve fiilen başlama zamanı kolordunun takdirine bağlı olacaktır.

2- Değerinden çok şahsına önem verdirmek alışkanlığında olan Trabzon Bölge Komutanlığının bakanlığa karşı durumu hoş değildir. Bakanlık son durumu ya kolordudan gelen emirlerden anlamakta, tümen yetkisi içinde olan bazı askerî konularda kolorduya bölgeden yazılmaktadır. Doğal olarak tümende yanlış anlama geçici olmuş ve bölge komutanı Ali Rıza Beyin münasebetsizliği yüzünden ağır bir davranışına maruz kalmıştır ki bunun sonucunda kolorduya hem bölge ve hem de alay komutanlığından istifasını vermeye mecbur olmuştur. Bugün vekâletle yapılması emredildiği için statükonun korunması gerekliyse de, karargâhın Trabzon durumuna etki edecek Cevizlik mevkiine naklinden ve komutayı ele almam gerektiğinden bölgenin tümene bağlanması tümen düzeninin disiplin altına alınması ve hatta Trabzon'un dertlerinin çözümü için de gereklidir. Önemli ve acele konuları ertelememeyi bir görev sayacak olan tümen bölge

Belge No : 91

komutanlığından gelecek raporların konu ile yakınlığını kontrol fırsatını bulmuş ve yeterince kolorduyu aydınlatmış olacaktır. Dileğimin kabul edilmesini, aksi hâlde tümene şimdiden başka bir komutanın tayinini hürmetle arz ederim.

Harekât

3 ncü Tümen Komutanı Vekili

785

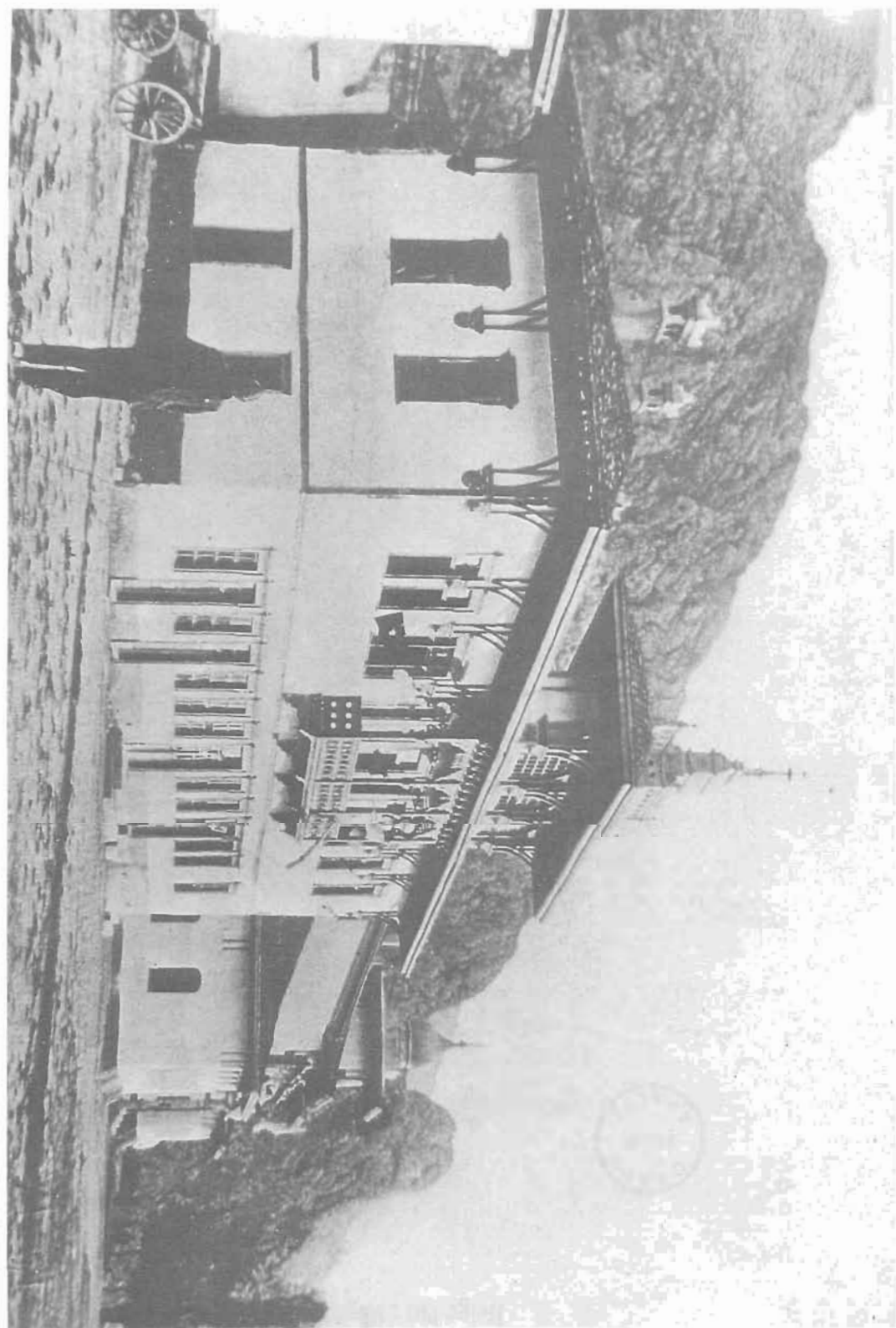
Atıf

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 44

Belge : 44-1

20 Eylül 35

3. K. Kumandanlığına

18 Eylül 35 tarihli telgrafnâmeyle

Hey'et-i Temsileyeye: Hükûmetin yeni bir teşebbüsât-ı hâinânede bulunacağını mevsûken haber alındığı iş'ar buyruluyor. Bu babda daha ziyade tenvir buyrulmaklığımızı rica ederim.

15 K. Kumandası

Şifre edildi /20.09.35

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 152

Belge : 152-1

20 Eylül 1919

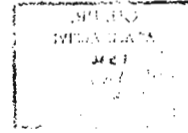
3 ncü Kolordu Komutanlığına

18 Eylül 1919 tarihli telgrafta

Heyet-i Temsileyeye: Hükûmetin yeni bir hain girişimde bulunacağını
güvenilir bir kaynaktan haber alındığı bildiriliyor. Bu konuda daha çok bil-
gilendirilmemizi rica ederim.

15 nci Kolordu Komutanı

Şifre edildi /20.09.1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 152

Belge : 152-1

... Sûret ...
... 15 K.K.

Hâk-i pâ-yı mu'allâ-yı ihtidâ-yı cenâb-ı hilâfetpenâhiye
Sivâs
Şevketpenâh efendimiz:

Kullarınızı hâk-i pâ-yı hümayûnlarına tekrar 'arz u hâl ve hakikate sâik olan
sebebe bu heyet-i hâzıra-ı vükelânın ketm-i hakâyıkla zât-ı şehinşâhîlerine 'arz ve
i'lam ettiği vechile bir emel-i nâ-muşra'a değil milletin metâlib-i muhakkâsıdır.
Mükerrer istirhâmâtımızın kabinenin dest-i hıyânıyla sedde-i seniyelerine 'arzi-
na mümânaat edilmesi memleketin ve teba'-i sâdika-i hümayûnlarının zararına
telâkki nâ-pezîr bir hesâb kayd ve teşkîl ediyor. Bu kere Ferid Paşanın tenzîl-i
mütâla'âtı ile vilâyâta tebliğ edilen beyânnâme-i hümayûnları muhteviyâtından
dahi pek bâriz anlaşıyor ki milletin âmâl ve makâsid ve meşrû'ası kâbinenin
irtibâb edip fi'ilen ve vesâik ile sâbit harekât-ı hâinânedir. Zât-ı âkdes-i hüma-
yûnlarından mektûm tutulmuştur. Ferid Paşanın zât-ı şevketsemân-ı şehriyârî-
lerine muhâlif-i hakikat ma'ruzâtta bulunmak sûretiyle millet ve vatana karşı irtikâb
eylemekte olduğu ihâneti tazyikden çekinmediği de kemâl-i tesürle görün-
mektedir. Târihin hiç bir sahîfe-i ihânetine makis olamayacak bir hıyânetle âhâ-
liyi yek diğeri aleyhine ağva ve milleti ihtirasat-ı ecnebiyeye fedâ eden bu kâbi-
nenin 'arzu-yu millî hilâfında olarak mevki'inde kalması pek büyük felâketler
celp ve ihzâr etmektedir. Bütün cihân mülk-i hümayûnlarında sükûn ve asâyişin
müterakıbı iken vilâyetlere çekilen telgrafnâmelerle bir taraftan 'aşâir-i mat-
bu'âyı efrâd-ı âhâlî üzerine teşvîk ile berâber memâlik-i şâhânenizin herc ü merc
içinde ve muhtaç-ı mu'âvenet olduğunu resmen beyân ederek müdâhale-i ec-
nebiyeyi da'vet eyleyen diğere cihetten vilayat-ı şarkiyede vâz' bir Ermenistan
teşkîline ve Toros silsilesinin cenûbunda kâin yerleri terke âmâde bulunduğunu
ifâde ile dâhilî ve hâricî düşmanlarımızın âmâlini tervîç ve tatmin etmek isteyen
bir kâbinenin mevki'-i iktidârda kalması zât-ı mülûk-ı hümayûnlarınızın düş-

Belge No : 93

manlarından başka hiç kimse arzu etmez. Paris Sulh Konferansı'nın mebûs-
larımızın intihâbından ve meclisin in'ikâdından evvel Türkiye hakkında ittihâzı
karara başlaması muhtemeldir. Milletin i'timâdına müstenid olmadığı düvel-i
İtilâfiyece de ma'lûm bulunan Ferid Paşa kâbinesinin bu sûretle resm-i idârede
kalması murahaslarımızın konferansa da'vet ve kabûl edilmemesi kabûlü hâlin-
de de evvelce olduğu gibi bu def'ada tard ve i'âde ile 'aleyhimizdeki hükme teb-
liğ ile iktifâ olunmasını istirhâm edecektir ki bunun neticesi olarak zuhûru tabi'
olan felâketin milleti büsbütün dūçâr-ı yes edeceği zât-ı şâhaneleri pek iyi takdîr
buyuruyorlar. Binaen'aleyh memleketi siyânete, Ferid Paşa kâbinesinin hemen
iskâtıyla i'timâd-ı 'umûmiyeye mazhar zevâtan mürekkep bir kâbinenin teşkî-
line müsâde-i şehinşâhileri bütün millet namına niyâz ve istirhâm eyleriz. Ol
bâbda kâtibe-i ahvâlde emr ü fermân hazret-i tacdâr-ı 'azimlerininindir.

22.9.35

Hâk-i pây-ı şâhaneye vukû' bulan ma'rûzât sûreti berây-ı ma'lûmât ma'rûz-
dur.

22.9.35

Anadolu ve Rumeli Heyet-i Temsiliyesi

namına

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 64

Belge : 64-1, 2, 3, 4, 5

Belge No : 93

İstiklal ve İhtisapla müvazana ve... Suret... 15 nci Kolordu Komutanlığına

Sivas

Padişahımız Efendimiz

Bizleri size tekrar başvurmaya sevk eden sebep şimdiki bakanlar kurulunun gerçekleri saklayarak size sunduğu yasal olmayan bir istek değil, milletin talepte bulunma davasıdır. Defalarca ricalarımızın kabinece size ulaştırılmasına engel olması memleketin ve size sadık olan kişilerin zararına bir durum oluşturuyor. Bu defa, Ferid Paşanın indirilmesi düşünceleri ile vilâyetlere tebliğ edilen beyannameniz içeriğinden de açıkça anlaşılıyor ki milletin istekleri, arzuları ve yasallığı, kabinenin yaptığı kötü işler vesikalarla sabit bir hain harekettir. Sizden gizli tutulmuştur. Ferid Paşanın size gerçeğe aykırı olarak başvurmak suretiyle millet ve vatana karşı yaptığı ihanete devam etmekten çekinmediği de üzüntüyle görülmektedir. Tarihin hiçbir ihanet sayfasıyla kıyaslanmayacak bir ihanetle halkı birbiri aleyhine doğru yoldan saptıran ve yabancı ihtiraslarına feda eden bu kabinenin millî isteklere karşı olarak yerinde kalması pek büyük felâketleri davet etmektedir. Bütün dünya topraklarımızda sükûn ve asayiş ümit ederken vilâyetlere çekilen telgrafnamelerle bir taraftan aşiretleri halkın üzerine sevk ile beraber memleketimizin kargaşalık içinde ve yardıma muhtaç olduğunu resmen beyan ederek yabancıların müdahalesini davet eden ve diğer yönden doğu vilâyetlerinde bir Ermenistan oluşumuna ve Toros silsilesinin güneyinde bulunan yerleri terke hazır bulunduğunu ifade ile iç ve dış düşmanlarımızın arzularını destek ve tatmin etmek isteyen bir kabinenin iktidarda kalmasını, sizin düşmanlarınızdan başka hiç kimse arzu etmez. Paris Sulh Konferansı'nın mebuslarımızın seçiminden ve meclisin toplanmasından önce, Türkiye hakkında karar almaya başlaması muhtemeldir. Milletin güvenine dayanmadığı İtilâf devletlerince de bilinen Ferid Paşa kabinesinin, bu suretle resmî idarede kalması üyelerimizin konferansa davet ve kabul edilmemesi, kabulü hâlinde evvelce olduğu gibi bu defa da uzaklaştırılması ile aleyhimizdeki hükme tebliğle yetinilmesi is-

Belge No : 93

tenilecektir ki; bunun neticesi olarak ortaya çıkması tabîî olan felâketin milleti büsbütün ümitsizliğe sevk edeceğini siz de çok iyi bilirsiniz. Bununla beraber memleketi korumaya, Ferid Paşa kabinesinin hemen düşürülmesiyle güvene lââyık kişilerden oluşan bir kabinenin oluşturulmasına izin vermenizi bütün millet adına dileriz. Bu konuda son karar sizindir.

22.9.1919

Padişaha sunulan dilekçenin sureti bilgilerinize arz olunur.

22.9.1919

Anadolu ve Rumeli Heyet-i Temsiliyesi
namına Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 64

Belge : 64-1, 2, 3, 4, 5

Erzurum 15. K.K

Çorum livası bir taraftan dahiliye nazırının mütemâdi teşvikât ve tehdidâtı diğer taraftan Ankara Valisi Muhiddin Paşanın efâlâtıyla son zamana kadar cereyân-ı millîyeden fi'len mahrum bir halde bulunmakda idi. Fakat vatanın her köşesinde olduğu gibi burada da erbâb-ı hamîyyet ve nâmus istiklâl ve mevcûdiyet-i millîye üzerinde çalışmakdan hâli kalmamış ve âhiren hükûmet-i merkeziyenin hıyanet-i vataniyesi büsbütün meydan-ı aleniyete çıkınca mutasarrıf-ı liva başda olmak üzere bütün Çorumlular da bütün milletle yek-vûcûd olduğunu sûret-i âtide münderic telgrafnâme ile atebe-i seniyyeye arz olunmuşdur.

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk
Cemiyeti Heyet-i Temsiliyesi namına
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 54
Belge : 54-1

Erzurum

20'de

15 nci Kolordu Komutanlığı

Çorum sancığı, bir taraftan içişleri bakanının devamlı teşvikleri ve tehditleri, diğer taraftan Ankara Valisi Muhiddin Paşanın faaliyetleriyle son zamana kadar millî akımdan fiilen mahrum bir hâlde bulunmakta idi. Fakat vatanın her köşesinde olduğu gibi burada da vatansever kişiler bağımsızlık ve millî varlığımız üzerinde çalışmaktan geri kalmamış ve daha sonra İstanbul Hükûmetinin vatana ihaneti tamamen meydana çıkınca sancak mutasarrıfı başta olmak üzere bütün Çorumlular da bütün milletle tek vücut olduğunu aşağıda gönderilen telgraf ile yüce makama arz etmiştir.

Anadolu Rumeli Müdafaa-i Hukuk
Cemiyeti Heyet-i Temsiliye adına
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 54

Belge : 54-1

[illegible][illegible]

GNKUR.
ATASE ARŞIVI
KOL. : 134
KİTAP: 346
GOM.: 54
BEL. : 54-2

Belge No : 95

Sivas Millî Kongresi Heyet-i Temsiliyesi

Riyâset-i Muhteremesine:

Bil-umâm rüesâ-yı me'mûrin liva eşraf ve â'yânının ictima'ıyla kaleme alınıb atebe-i seniyye-ye arz olunan telgrafnâme sureti zirde naklen arz olunur.

Mutasarrıf Samih

Suret

Sivas'da mün'akid kongrenin âmal-i millete tercüman-ı hak'iki olan on maddelik mukarrerâtın ve teferrûât-ı sâiresinin hâk-ı pâ-yı humâyunlarına arz-ı muhâlefet ettiği anlaşılan hükûmet-i merkeziyenin tarz-ı hareketi bütün teba-ı sadıka-i humâyunları gibi Çorum livasındaki ahali ve me'mûrin kullarını mütes-sir eylemiş ve binaen-aleyh baba ile evlâd arasına giribde makasıd-ı millîyi istih-faf eyleyen kabineye adem-i i'timâd izhar etmenizi icâb ettirmiştir. Zât-ı akdes ve hanedan-ı celil-i Osmaniyye lâ-yetezelzel bir sadâkatle merbut bulunan te-ba-i şahanelerinin su-i adem-i i'timâd' umûmi olduğundan mukteza-yı serianın takdir ve teşrid lütfen ve merhameten müsaade ve irade-i şahanelerinin şeref teallük buyrulması istirhâmına ictisâr eyleriz.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 54

Belge : 54-2, 3

Belge No : 95

Sivas Millî Kongresi Heyet-i Temsiliyesi
Başkanlığına

Bütün yöneticiler, sancak ileri gelenleri ve ayânın toplanmasıyla kaleme alınıp yüce makama arz olunan telgraf sureti aşağıda aynen bildirilmiştir.

Mutasarrıf Samih

Suret

Sivas'ta toplanan kongrenin milletin emellerine tercüman olan on maddelik kararları ve diğer ayrıntılarının padişaha düşmanca arz ettiği anlaşılan İstanbul Hükûmetinin, hareket şekli bütün Osmanlı halkı gibi Çorum sancağındaki halk ve memurları da etkilemiş ve bundan dolayı baba ile evlât arasına girip de millî amacı küçük gören kabineye güvensizlik göstermenizi gerektirmiştir. Padişaha sarsılmaz bir sadakatle bağlı olan halkın genel güvensizliği olduğundan gereğinin yapılmasına emir ve müsaade buyurmanızı ricaya cesaret ederiz.

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 54

Belge : 54-2, 3

6/2

ایزیت اقدار فامی ریاسته

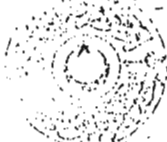
میوانده ملی فوقره هیئت تمهیدی ریاسته سوزود و مقام مقصدیه فامی ریاسته
 محول تفرقنامه ده خریه باق قایمه سینه افکار عمومی مدیه ذات شهانه
 عدم ابداع و ضایع مستحق و طمینه غیر خدام بولمنده ملت اقامتله
 انزلام ایلیوب دیکه بر قایمه ناک استخلافه رکیه حکومت مرکزی ایلد ضایع
 سیمه ناک قطع وارزوی مینک ده عله عقیه عیالمنی نیمم ایلدیک وارزوی
 متفرق قلمقه ورود ایلد تفرقنامه ده ده برفضی تاید ایلد

دو جبهه یی
 یکتی
 کلا

۶۵-۵

60-11

61-2

GİRUR
 ATASE ARŞİVİ
 KOL : 154
 KUTU : 41
 GÖM : 82
 BEL : 82-3

Belge No : 96

İzmit Ahz-ı Asker Kalemi Riyâsetine

Sivas'da Millî Kongre Heyet-i Temsiliyesi Riyâsetinden mevrûd ve makâm-ı mutasarrıfiden kaimakamlığa muhavvel telgrafnamede Ferid Paşa kabinesinin efkâr-ı umûmiye-i milliyeyi zât-ı şâhâneye adem-i iblağ ve menâfi'-i müstahsene-i vataniyeye gayr-ı hâdim bulunmasından millete ihânetle ithâm edilip diğer bir kabinenin istihlâfına değin hükûmet-i merkeziye ile münasebet-i şahsiyenin kat' ve arzu-yu millîyenin de arz-ı atebe-i ulya kalemini ta'mim edildiği ve ayrıca mutasarrıflıktan kaimakamlığa vürûd eden telgrafnâmede de bu hususu te'yiden emr olunduğu bera-yı ma'lûmât ma'ruzdur. 22 Eylül 335

Aslına mutabıktır. 23 Eylül 335

Düzce Şube Reisi
Binbaşı Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 41
Gömlek : 82
Belge : 82-3

Belge No : 96

İzmit Asker Alma Kalemi Başkanlığına

Sivas'ta Millî Kongre Heyet-i Temsiliyesi Başkanlığından gelen ve mutasarrıflıktan kaymakamlığa gönderilen telgrafta, Ferid Paşa kabinesinin millî düşünceleri padişaha ulaştırmadığı ve ülkenin menfaatlerine aykırı davranmasından dolayı millete ihanetle itham edilip diğer bir kabinenin yerine geçmesine kadar İstanbul Hükûmeti ile şahsî ilişkinin kesilmesi ve millî arzunun da padişaha bildirilmesinin tamim edildiği ve ayrıca mutasarrıflıktan gelen telgrafta da bu konuyu destekler şekilde emir verildiği bilgi için arz olunur. 22 Eylül 1919

Aslına uygundur. 23 Eylül 1919

Düzce Şube Başkanı

Binbaşı Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 41

Gömlek : 82

Belge : 82-3

Belge No : 97

مردود به این کار است
تاریخ ردیف ۱۴۰۰

۱۵ فرخ زاده

فرخ زاده
تاریخ ردیف

GNKUR.
ATASE ARSIVI
KOL. : 354
KUTU: 348
OOM. : 89
BLK. : 89-1

تاریخ ردیف

استاندارد المان و ترکیه در مورد امنیت و حفاظت از میراث فرهنگی و تاریخی
میدان میوه و تره بار و بازار و سایر اماکن تاریخی و فرهنگی
و بناهای منقول و غیر منقول در این منطقه - بر اساس اسناد و مدارک
مربوط به این منطقه و بناهای منقول و غیر منقول در این منطقه

تاریخ ردیف

تاریخ ردیف

۵۲/۴
(ص)

تاریخ ردیف
تاریخ ردیف

Belge No : 97

Fevkalade müsta'celdir.
Gayet mahremdir.

Maball Tarihi/23 Eylül 35
Tarih-i vusulü/ 24 Eylül 35

15. K. Kumandanlığına

İstanbul ile olan muhaberâtına Samsun tarikiyle vâkıf olduğumuz ve bil-hassa son zamandaki harekâtını âmâl-i millîyeye tamâmen mugâyir gördüğümüz Trabzon Valisi Galip Beyin daha ziyade o muhide kalmasına zaman ve hadisât mütehammil olmadığı cihetle kendisinin tahtel-hıfz Sivas'a i'zamı için icab edenlere ta'limât-ı lâzıme verilmiştir. Müma-ileyhin kolorduyu alileri dahilinden esnâ-yı vûrûdunda cihet-i askeriyece muhalif edilmemesini ehemmiyetle tebliğ ve rica ederiz.

Heyet-i Temsiliye

Şifre ettim. 24 minh

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 89

Belge : 89-1

Çok ivedi

Çok gizli

Çıkış tarihi 23 Eylül 1919

Geliş tarihi 24 Eylül 1919

15 nci Kolordu Komutanlığına

İstanbul ile yaptığı görüşmelerini Samsun yoluyla öğrendiğimiz ve özellikle son zamandaki harekâtını millî emellere tamamen aykırı gördüğümüz Trabzon Valisi Galip Beyin daha çok o bölgede kalmasına zaman ve olayların tahammülü olmadığından dolayı kendisinin koruma altında Sivas'a getirilmesi için gerekli kişilere, gerekli talimat verilmiştir. Galip Beyin kolordu içinden geliş esnasında askerî açıdan karşı çıkılmamasını önemle tebliğ ve rica ederiz.

Şifre ettim. 24'te

Heyet-i Temsiliye

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 89

Belge : 89-1

Belge No : 98

3721

Erzurum

Erzurum 15.K.K.

Ferid Paşa kabinesine mutavaatkâr olduğu anlaşılan Kastamonu Valisi Ali Rıza Bey milletce bi-t-tevkif Şam vapuruyla Der-saadet'e i'âde kılınmıştır. Ankara Valisi Muhiddin Paşanın teşebbüsât-ı millîye aleyhine bulunduğu tahkik eylemesine binaen Kuva-yı Millîye tarafından bi-t-tevkif mahfuzen Sivas'a gönderilmiş olduğu bera-yı ma'lumât tebliğ olunur.

25.9.35

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk
Cemiyeti He'yet-i Temsiliyesi namına
Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 50

Belge : 50-1

3721

Erzurum

Erzurum 15 nci Kolordu Komutanlığına

Ferid Paşa kabinesine itaat etmekte olduğu anlaşılan Kastamonu Valisi Ali Rıza Bey, milletçe tutuklanarak Şam vapuruyla İstanbul'a iade edilmiştir. Yapılan araştırmalara dayanılarak Ankara Valisi Muhiddin Paşanın Millî Mücadele aleyhinde bulunduğu ve Kuva-yı Millîye tarafından tutuklanarak koruma altında Sivas'a gönderilmiş olduğu bilgi için tebliğ olunur.

25.9.1919

Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk

Cemiyeti Heyet-i Temsiliyesi adına

Mustafa Kemal

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 50

Belge : 50-1

Sivas

Beyânnâme-i Ferid Paşa kâbinesinin yal ü nezir Anadolu'da yegâne mülevves nokta-ı istinâdı olan Konya Vâlisi Cemâl Beyin Konya'dan vatan ve milletimiz aleyhinde i'tibâra istinâden irtikâb eylemiş olduğu ihânetin irae-i hareketi cidden erbâb-ı cemiyeti ve bilhâssa Konya âhâli-i muhteremesi pek ziyâde dil-hûn eylemekte idi. Bu def'a mûmâ-ileyh Cemâl Beyin harekâtındaki hıyânet orada bulunan ecnebilerin de dahi nazar-ı dikkatini mûcib olduğundan kendisi milletle karşı karşıya bırakmıştır. Cemâl Beyin son bir hareket-i mezbû-hâne olmak ve bi'n-netice kendisini terk eden ecnepleri madâhaleye mecbur kılabilmek hayal buyurdular hapishanede bulunan bil-cümle kanlı kâtil mevkûfi-ni çıkarıp teslîh ve kendisine vasıta-ı cinayet kılmak istemiştir. Artık bu kadar zellîlâne ve destekârane harekete teşebbüs olan bir şahsın Konya vilâyet-i şâhânesini daha ziyâde lekelemesine tahammül hâiz olamayacağını takdir eden halk müttefikân hamîyyet ve celâdetini göstermeğe tevessülde tereddüd etmemiştir. Bunun farkına varan Cemâl Bey bu gün hempâlarıyla İstanbul'a firâr etmiştir. Mûmâ-ileyhin İstanbul'a vüsûlundan evvel der-desti me'mûldür. Ferid Paşa ve Dâhilîye Nazırı Adil Bey en iyi nüfuz addettikleri alet-i mefsedetlerinin 'afiyeti millet necibiyemizin intizâr-ı dikkatine ve Ferid Paşa kâbinesinin de gayretine vaz' eyleriz.

26.9.35

İ'âde buyrulmak üzere Kâzım Beye

Heyet-i Temsiliye Reisi

Mustafa Kemal

28(S)

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 78

Belge : 78-1, 2, 3

Belge No : 99

15 nci Kolordu Komutanlığına

Sivas

Ferid Paşa kabinesinin gözdağı veren beyannamesi, Anadolu'da tek dayanağı olan Konya Valisi Cemal Beyin, Konya'da vatan ve milletimiz aleyhinde, gücüne dayanarak yapmış olduğu ihaneti gösteren hareketi cidden cemiyet üyeleri ve bilhassa Konya'nın muhterem halkının yüreğini sızlatmaktaydı. Bu defa Cemâl Beyin hareketindeki ihanet, orada bulunan yabancıların da dikkatini çektiğinden, kendisini milletle karşı karşıya bırakmıştır. Sonuç olarak Cemal Beyin hayali, Kuva-yı Millîyeyi son bir hareketle boğma girişimi kendisini terk eden yabancıları müdahaleye mecbur etmektedir. Hapishanede bulunan bütün kanlı katil tutukluyu çıkartıp, silâhlendirerek kendisine cinayet aracı yapmak istemiştir. Artık bu kadar alçalarak bu hasta harekete teşebbüs eden bir kişinin Konya vilâyetini daha fazla lekelemesine tahammül edilemeyeceğini anlayan halk, hep beraber büyüklük ve kahramanlık göstermekte tereddüt etmemiştir. Bunun farkına varan Cemal Bey bugün yandaşlarıyla İstanbul'a firar etmiştir. Cemal Beyin İstanbul'a ulaşmadan önce yakalanması ümit edilmektedir. Ferid Paşa ve İçişleri Bakanı Adil Beyin en iyi etkiledikleri bozguncuların akubetini cesur milletimizin dikkatine ve Ferid Paşa kabinesinin de gayretine terk ederiz. 26.9.1919

İade edilmek üzere Kâzım Beye

Heyet-i Temsiliye Başkanı

Mustafa Kemal

28(S)

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 78

Belge : 78-1, 2, 3

[illegible]

Belge No : 100

15 K.K

Sivas

1- Dâhilî ve bilhâssa hâricî vaz'iiyet-i siyasiyemiz elhamdü'li-llah milletimizin necib ve 'azimkârâne teşebbüsâtıyla izhâr ve isbat eylediği kudret ve mevcûdiyet sayesinde şâyân-ı muhteviyet bir sûrette kesb-i salâh eylemiştir.

2- Vatanımız dâhilinde mühall-i asâyiş bir harekâtın bile hudusu menâfi'-i aliye-i vatan ve milletimize külliyen menâfi olduğundan her tarafta alâkâdarınca bu hususta tedâbir-i lâzime vukû'na ahir olunacağı tabî' bulunmakla beraber her ferd milletin temin-i asâyiş esbabıyla alâkâdar olarak muktezâ-yı vatanperverin ibrâzı lüzmu ta'mînen ricâ olunur.

Heyet-i Temsiliye namına

Mustafa Kemal

29(S)

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 78

Belge : 78-4

Belge No : 100

15 nci Kolordu Komutanlığına

Sivas

1- İç ve bilhassa dış siyasî durumumuz, elhamdülillah milletimizin temiz ve azimli çalışmalarıyla gösterdiği güç ve varlık sayesinde uygun bir surette düzenlenmiştir.

2- Vatanımız içinde huzursuzluk yaratacak bir harekâtın bile ortaya çıkması, vatanın ve milletin yüce menfaatlerine tamamen zararlı olduğundan, her tarafta yetkililerce bu konuda gerekli tedbirlerin alınacağı olmakla beraber her ferdin, milletin asayişinin sağlanmasıyla ilgilenecek gereken vatanseverliği göstermesi tamimle rica olunur.

Heyet-i Temsiliye adına
Mustafa Kemal

29(S)

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 78

Belge : 78-4

Belge No : 101

15 K.K.

Sivas

Ereğli, Bolu, Adapazarı, İzmit ve havâlisindeki Kuvâ-yı Millîye hükûmet-i merkeziyenin mahviyâne ve ihânetkârâne harekâtından nâşi derhâl lüzûm-ı iskâtını zât-ı hazret-i padişâhiye ‘arz ve iblâğ eylemiş ve Ferid Paşa kâbinesinin tereddüdü hâlinde İstanbul’a harekete müheyâyâ bulunmuş olunduklarını ve bu sûretle hareketlerine karşı İtilâf devletlerinin bîtaraf kalacakları hakkındaki teminâta tamamen kâni’ bulunduklarını bildirmişlerdir.

Heyet-i Temsiliye namına

Mustafa Kemal

29(S)

Ta’mim

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 78

Belge : 78-5

Belge No : 101

15 nci Kolordu Komutanlığına

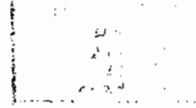
Sivas

Ereğli, Bolu, Adapazarı, İzmit ve havalisindeki Kuva-yı Millîye, merkezi hükûmetin ihanet harekâtından dolayı derhâl düşürülmesi gerektiğini padişaha bildirmiş ve Ferid Paşa kabinesinin kalması hâlinde İstanbul'a harekete hazır olduklarını ve bu nedenle hareketlerine karşı İtilâf devletlerinin tarafsız kalacakları hakkındaki güvencelerine tamamen inandıklarını bildirmişlerdir.

Heyet-i Temsiliye adına

Mustafa Kemal

29(S) Genelge

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 78

Belge : 78-5

Belge No : 102

15 K.K.

Sivas

Konya Vâlisi Cemâl Beyin ef'âl ve harekât-ı ihânetkârânesi milletce tahakkuk ettikten sonra hempâlarıyla birlikte firâr ettiğini ve ictimâ' eden halkın ittifâk-ı ârâsıyla' ulemâ-yı kirâmdan Vehbi Efendi hazretlerini vâli vekâletine ta'in eyledikleri ta'mîmen tebliğ edilmişti. Heyet-i Temsiliyemiz a'zâsından sâbık Üçüncü Kolordu Kumandanı Refet Beyefendi otomobil ile Ereğli'ye ve oradan tren-i mahsûsiyle Konya'ya dün gece vâsıl olmuştur. Müşârun-ileyhin verdiği ma'lûmâtta Konya âhâli-i muhteremesinin büyük bir bayram sûretinde tezâhürât-ı millîyede bulunarak hayatını tahakkuk eden Ferid Paşa kâbinesinin bir an evvel terk-i mevki eylemeleri talep eyledikleri ve asâyişin fevka'l-'âde mükemmel olduğu ve orada bulunan İngiliz ve Fransız mümessillerinin Refet Beyefendiye ziyaretle harekât-ı millîyeye karşı tamamen bî-taraf kalacaklarını bir daha teyîd eyledikleri bildirilmiştir. 28.9.35

Heyet-i Temsiliye namına

Mustafa Kemal

29(S) Ta'mîm

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 78

Belge : 78-6, 7

Belge No : 102

15 nci Kolordu Komutanlığına

Sivas

Konya Valisi Cemal Beyin ihanetkâr hareketleri milletçe anlaşıldıktan sonra Cemal Beyin yandaşlarıyla birlikte firar ettiğini ve toplanan halkın oy birliği ile ulemadan Vehbi Efendiyi vali vekâletine atadıkları tamamen tebliğ edilmişti. Heyet-i Temsiliyemiz üyelerinden eski 3 ncü Kolordu Komutanı Refet Beyefendi otomobil ile Ereğli'ye ve oradan özel bir trenle Konya'ya dün gece ulaşmıştır. Refet Beyefendinin verdiği bilgide, Konya halkının büyük bir bayram şeklinde millî gösterilerde bulunarak ve ihaneti anlayarak Ferid Paşa kabinesinin bir an evvel istifa etmelerini istedikleri ve asayişin son derece mükemmel olduğu, orada bulunan İngiliz ve Fransız temsilcilerinin Refet Beyefendiyi ziyaret ederek millî harekâta karşı tamamen tarafsız kalacaklarını bir daha teyit ettikleri bildirilmiştir. 28.9.1919

Heyet-i Temsiliye adına

Mustafa Kemal

29(S) Genelge

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlük : 78

Belge : 78-6, 7

Belge No : 103

On Beşinci Kolordu Kumandanlığına

Sivas
28.9.35

Vusulu 29.9.35 Saat

Açan memurun imzası:

1- Konya âhâlisinin harekât-ı millîyeye iştirâkı üzerine Konya vâlisi ile posta telgraf başmüdürü İstanbul'a firâr etmişlerdi. Konya vâli vekâletine âhâlinin ittifâk-ı ârâsıyla mebûs-ı sâbık Vehbi Bey ta'yin edilmiştir.

2- Karaman ve Bozkır dahi âmâl-i millîyeye iştirâke teşebbüs etmişlerdir. İzmit'te heyecân-ı vatanperverâne tezâyüddür.

3- Bolu sancağından sonra Mudurlu kazası ve Kütahya livâsı da âmâl-i millîyeye irtibâtını i'lân etmiştir.

4716
973

3 K. Kumandanı
Selâhattîn

29(S) Selâhattîn Beye

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi
Kutu : 346
Gömlek : 78
Belge : 78-8

Belge No : 103

15 nci Kolordu Komutanlığına

Sivas

28.9.1919

Gelişi : 29.9.1919 saat

Açan memurun imzası

1- Konya halkının millî harekete katılması üzerine, Konya valisi ile posta telgraf başmüdürü İstanbul'a firar etmişlerdir. Konya vali vekâletine halkın oy birliği ile Eski milletvekili Vehbi Bey tayin edilmiştir.

2- Karaman ve Bozkır da millî harekete katılmaya teşebbüs etmişlerdir. İzmit'te vatanseverlik artmaktadır.

3- Bolu sancağından sonra Mudurlu kazası ve Kütahya livası da millî harekete olan bağlılığını açıklamıştır.

4716

973

3 ncü Kolordu Komutanı

Selâhattin

29(S) Selâhattin Beye

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 78

Belge : 78-8

سیواس
۲۵/۹/۲۸

A	5/2198
D	57-6
F	17-1

۱۲
۵۰
زاد مخصوص

۲. ۲۵/۹/۲۸ مفقود

۱- هرزده واليسى على غاب بلى مفقوده قرار دىليغات

بلى مناسب كود ولى شد. و ضيفت توضيح ايد خبره فخر

ار ضرورم ده تحت محافظه قالى سواضه اولاد

قونفره تفراندا مى اصله مطا بقدر

۲- قونفره واليسى استانبول قرار ايد بلفظه دى دى دى دى

مقدريه ايجرات و هر طرفه كى بى ملك و عزم است ۹

مفتى سنىت امان شروع شده قريبا سوزده اولاد ضيفي

نأسيه ايدى عهديه عزمه حرميت البره

ضيفت خيلى نامه مى خيلى كمال

فاده
صريح كده

۹/۴ (ص)

GHKUR
ATASE ARSIVI
FOL : 1311
FOTU : 348
CONC : 89
DEL : 89-2

Belge No : 104

Zata mahsustur.

15. K.K.

Sivas

28.9.35

C.26.9.35 şifreye

1- Trabzon Valisi Ali Galip Bey hakkındaki karar ve tatbikat pek münasip görülmüştür. Vaz'iyet tanzih edinceye kadar Erzurum'da taht-ı muhafazada kalması muvafık olur.

2- Kongre telgrafnâmesi aslına mutabıktır.

3- Konya valisinin İstanbul'a firar eylediğinden (şifre) mukarrer bu gibi icraât ve her taraftaki birlik ve azim inşaallah milletin milletin âmâl-i meşruasında kariben muvaffak olacağını te'min eyleyecektir. Arz-ı hürmet eyleriz. Heyet-i Temsiliye namına Mustafa Kemal.

3.K.K

Salahaddin

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 89

Belge : 89-2

Belge No : 104

Kişiye özel

Sivas
28.9.1919

15 nci Kolordu Komutanlığına

Cevap: 26.9.1919 şifreye

1- Trabzon Valisi Ali Galip Bey hakkındaki karar ve uygulama çok uygun görülmüştür. Durum aydınlanıncaya kadar Erzurum'da koruma altında kalması uygun olur.

2- Kongre telgrafı aslına uygundur.

3- Konya valisinin İstanbul'a kaçtığından (şifre) kararlaştırılmış bu gibi faaliyet ve her taraftaki birlik ve azim inşallah milletin meşru isteklerinde çok yakında başarılı olmasını sağlayacaktır. Hürmetlerimizi sunarız. Heyet-i Temsiliye adına Mustafa Kemal.

3 ncü Kolordu Komutanı
Salahaddin

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 349

Gömlek : 89

Belge : 89-2

۱۳۰۹
۱۳۰۹

کتابخانه

۲۰۹/۹۷ و جانب خود سفید
طرحه و به و این خلیج ملک
ملاک با سند ملک و در خارج ملک ملک ملک ملک
ملاک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک
اسامع اندر ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک
آمال ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک
طرحه ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک
ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک
ایک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک
اسامع ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک
نام ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک
نام ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک ملک

طرحه
JFC

GNKUB
ATACE
PSIVI
KOL : 854
KUTU : 346
GOM : 85
BEL : 85-1

۲۰۹/۹۷

Belge No : 105

Van : 11. Fırka Kumandanlığına

Erzurum

29.9.35

C. 26.9.35 ve gayet acele şifreye:

Trabzon Valisi Galip Beyin eser-i teşvikiyle yazılan mezkûr telgrafın kıymet ve ehemmiyeti yoksa da işâa ettirilmeyerek hıfz edilmesinde isabet bulunmuşsunuz. Âmâl-i millîyeye muhalif harekâtından dolayı Trabzon Valisi Galip Bey Kuva-yı Millîye tarafından taht-el-tehaffuz Erzurum'a sevk edilmiştir. Elyevm Erzurum'dadır ve kudret-i millîyeyi tamamen idrak etmiş bulunuyor. Bu telgrafı Trabzon'dan keşide edenlerde cereyan-ı millîye serfûru etmişlerdir. Esasen teferruata aid bazı su-i tefehhümden mütevellid efkâr-ı muhalifeden istifade etmek isteyenler milletin azmi karşısında nâd'ım olmuşlardır. İcrâat-ı musibelerine teşekkür ederim.

15.K.Kumandanı

Mirliva

Şifre ettim. 29.9.35

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 85

Belge : 85-1

Belge No : 105

Van : 11 nci Tümen Komutanlığına

Erzurum
29.9.1919

Cevap: 26.9.1919 ve çok acele şifreye

Trabzon Valisi Galip Beyin teşvikiyle yazılan telgrafın bir önemi yoksa da etrafa yayılmayarak saklanmasından isabet etmişsiniz. Millî emellere karşı harekâtından dolayı Trabzon Valisi Galip Bey Kuva-yı Millîye tarafından koruma altında Erzurum'a sevk edilmiştir. Bugün Erzurum'dadır ve millî gücü tamamen anlamış bulunuyor. Bu telgrafı Trabzon'dan çekenler de millî akıma boyun eğmişlerdir. Aslında ayrıntılara ait bazı yanlış anlamalardan dolayı karşı fikirlerden yararlanmak isteyenler, milletin azmi karşısında pişman olmuşlardır. İsa-betli faaliyetlerinize teşekkür ederiz.

15 nci Kolordu Komutanı
Tuğgeneral

Şifre ettim. /29.9.1919

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 346

Gömlek : 85

Belge : 85-1

ادبه درونجی قول اردو قومانڈای لویف غازیہ کاسا قومانڈای

غازیہ کاسا

۱۳۴۴ / ۱۳۴۵

۱۳۴۴ / ۱۳۴۵ دہ ۱۳۴۴ / ۱۳۴۵ تا ۱۳۴۵ / ۱۳۴۶
 ایجنسی ، ادب آیتنی ، ادب بشپنی ، بکرمجی قومانڈای و قومانڈای
 اسرا کیل لہجہ سنجیدہ ایہ اولانہ مذاکرات قومانڈای لہجہ سنجیدہ
 قومانڈای افغ
 ایہ

GNEUR.
 ATASE ARSIVI
 KOL - 1344
 KUTU: 345
 GÖM.: 5
 BEL: 5-1

Belge No : 106

On Dördüncü Kolordu Kumandanı Yusuf
İzzet Paşa Hazretlerine

Gayet mahremdir

2.12.35

16.11.35'den 29.11.35 tarihine kadar Sivas'da Üçüncü, On İkinci, On Beşinci, Yirminci kolordular kumandanlarının iştirâkiyle Heyet-i Temsiliyece icrâ olunan müzâkerât mukerrerâtı berâ-yı ma'lumât leften takdim kılınmıştır efendim.

Mirliva

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 345

Gömlek : 5

Belge : 5-1

Belge No : 106

14 ncü Kolordu Komutanı
Yusuf İzzet Paşaya

Çok gizli

2.12.1919

16.11.1919'dan 29.11.1919 tarihine kadar Sivas'ta 3 ncü, 12 nci, 15 nci, 20 nci kolordular komutanlarının katılımıyla Heyet-i Temsiliyece yapılan görüşmelerde alınan karar bilgi için ilişikte takdim edilmiştir.

Tuğgeneral

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 345

Gömlek : 5

Belge : 5-1

30.11.35

1- Meclis-i Mebusanın mahal-i ictima'ı.

2- Ba'de ictima' Heyet-i Temsiliye ve teşkilât-ı millîyenin alacağı şekl-i tarz ve fa'liyeti.

3- Paris Sulh Konferansı'nın hakkımızda müsbet veya menfi bir karar vermesi haline tarz-ı hareket gibi mevâd-ı mühümmeyi müzâkere ederek taht-ı karara almak üzere On İkinci, On Beşinci, Yirminci, Üçüncü Kolordu kumandanları ile On Üçüncü Kolordu Kumandanı veya erkân-ı harbiye reisi 29.10.35 tarihinde Sivas'a davet olundu. Yirminci Kolordu Kumandanı Ali Fuad ve On Beşinci Kolordu Kumandanı Kâzım Karabekir paşalar hazerâtı Sivas'a geldiler. Üçüncü Kolordu Kumandanı Selahaddin Beyefendi zaten Sivas'da bulunuyordu. On İkinci Kolordu kumandanı mıntkasının ahvâl-i fevkalâdesi ve kendisinin vazifeyi yeni deruhde eylemiş bulunması hasebiyle mahal-i me'muriyetinden ayrılmayı mahzurlu görerek Erkân-ı Harbiye Reisi Binbaşı Şemseddin Beyi gönderdi. On Üçüncü Kolordu vaziyeti itibariyle pek nazik olduğundan ve Heyet-i Temsiliyece verilecek kararlara i'timâd bulunduğundan bahisle mahallinden adem-i infikâkı tensib edildi.

16.11.35'den 29.11.35 tarihine kadar kolordu kumandanlarının iştirâkiyle Heyet-i Temsiliyece icra olunan müzakerâtdan bâlâdaki mevâda teallük eden mukerrerât ber-vech-i zirdir.

1- Meclis-i Millînin İstanbul'da ictima'ındaki mehâzir ve mehâlike rağmen hükûmet-i seniyyenin haricde ictima'a ader-i muvafakati yüzünden ve memleketi buhrana düçar etmekden ictinâben İstanbul'da ictima'ı zarûreti kabul edildi. Ancak âtideki tedâbirin ittihâzı lûzûmu takarrür etti.

a. Bil-umum mebusları vaziyet hakkında tenvir ile münferiden mütalaalarını talep etmek.

b. Mebuslar İstanbul'a gitmeden evvel Trabzon, Samsun, İnebolu, Eskişehir, Edirne gibi mahallerde kısım kısım toplanarak Meclis-i Millîyenin ictima'ına nazaran gerek İstanbul'da ve gerekse haricde alınması lâzım gelen emniyet tedâbirini ve programımızın esâsını müdafaa edecek kuvvetli bir grubun vûcûda getirilmesi esbâbını tezekkûr ve teemmül eylemesi.

c. Teşkilât-ı cemiyet sûratle teşmil ve tarsin için kolordu kumandanları muntaka kumandanları ve ahz-ı asker rüesâsı vasıtasıyla delâlet-i seria-i fa'liyede bulunmaları.

ç. Bil-cümle rüesâ'yı me'mûrin-i, mülkiyeden her ihtimale karşı teşkilât-ı millîyeye sadakatte bulunacaklarına dair söz almak ve kendilerinin vesait-i mevcudeleriyle teşkilât-ı cemiyeti taazzu ettirmeğe sür-at-i tevessüllerini talep etmek.

2- Meclis-i Millî İstanbul'da ictima' ettikten sonra meb'usân emniyet ve serbesti-i tâm ile ifa-yı vazife-i teşriiye eylemekde olduklarını te'yid edeceği güne kadar Heyet-i Temsiliye şimdiye kadar olduğu gibi haricde kalarak vazife-i millîyesine devam edecektir. Ancak bil-cümle livalardan meb'us olan zevâtdan intihâb edilmek üzere birer ve vilâyet ve müstakil livalardan ikişer zâtın nizam-nâmenin sekizinci maddesine istinâden Heyet-i Temsiliye a'zası olarak Eskişehir kurbunda cem' edilerek vaziyetin tefhimi ve Meclis-i Mebusânın suret-i hareketin takriri tezekkûr edilecektir. Bu sebeble Heyet-i Temsiliye dahi mahal-i mezkûre intikâl edecektir. Ve ictima'ı müteakib Heyet-i Temsiliye suret-i münâsebede takviye olunduktan sonra diğer zevât İstanbul'da Meclis-i Millîye gidecektir. Heyet-i Temsiliyenin vazifeye devam ettiği müddetçe teşkilât-ı millîyenin şekil ve tarz-ı faaliyeti nizamnâmede münderic olduğu gibi olacaktır.

Meclis-i mebusan emniyet-i mutlaka içinde bulunduğunu te'yid ettiği zaman Heyet-i Temsiliye nizamnâmede mevcut selâhiyete istinâden umûmî kongreyi ictima davet ederek on birinci madde mucibince cemiyetin alacağı vaziyet-i atiyenin takarrurunu kongrenin kararına terk edecektir.

Kongrenin mahal-i ictima'ı ve suret-i in'ikâdi o zamanki ahval ve icabâta tâbi olacaktır. Kongrenin da'vet olunduğu zaman ile in'ikâdi arasında geçecek

Belge No : 107

müddet zarfında Heyet-i Temsiliye hükûmet-i merkeziye ve Meclis-i Mebusan riyâsetiyle mecburiyet-i kat'îye görmedikçe münasebât-ı resmîyede bulunmaz.

3- Paris Sulh Konferansı hakkımızda menfî bir karar verdiği ve hükûmet ve Meclis-i Millî kabul ve tasdik eylediği hâlde vesâit-i seria-i münâsebe ile irâde-i millîye bilâ istihrâc nizamnâmede musarrah olan esâsâtın istihsâline çalışacaktır. Kâzım Karabekir, M.Kemal, Mazhar Müfid, Rüstem, Ali Fuad, Hüsrev, Haydar, Vâsıf, Hasan, Selahaddin, Hüseyin, Rauf, Şemseddin Ömer Mümtaz İbrahim Süreyya.

Aslına mutabıktır. 2 Kanun-u evvel 35 yaver

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 345

Gömlek : 5

Belge : 5-2, 3

30.11.1919

1- Meclis-i Mebusanın toplanma yeri.

2- Toplanmadan sonra Heyet-i Temsiliye ve millî teşkilâtın alacağı şekil ve faaliyeti.

3- Paris Barış Konferansı'nın hakkımızda olumlu veya olumsuz bir karar vermesi durumunda hareket şekli gibi önemli maddeleri görüşerek karara bağlamak üzere 12 nci, 15 nci, 20 nci, 3 ncü Kolordu komutanları ile 13 ncü Kolordu komutanı veya kurmay başkanı 29.10.1919 tarihinde Sivas'a davet edildi. 20 nci Kolordu Komutanı Ali Fuat ve 15 nci Kolordu Komutanı Kâzım Karabekir paşalar Sivas'a geldiler. 3 ncü Kolordu Komutanı Selahaddin Bey zaten Sivas'ta bulunuyordu. 12 nci Kolordu komutanı, bölgesinin olağanüstü durumu ve kendisinin göreve yeni başlamış olması dolayısıyla görev bölgesinden ayrılmayı sakıncalı görerek kurmay başkanı Şemsi Beyi gönderdi. 13 ncü Kolordunun çok nazik bir konumda olduğundan ve Heyet-i Temsiliyece verilecek kararlara güveni bulunduğu bahisle bölgesinden ayrılmaması uygun görüldü.

16.11.1919'dan 29.11.1919 tarihine kadar kolordu komutanlarının katılımıyla Heyet-i Temsiliyece yapılan görüşmelerden yukarıdaki maddelere ait olan kararlar aşağıda olduğu gibidir :

1- Millî Meclisin İstanbul'da toplanmasındaki sakıncalara rağmen İstanbul Hükûmetinin, dışarda toplanmasına karşı çıkması yüzünden ve ülkeyi buhrana sürüklemekten kaçınarak, İstanbul'da toplanması mecburiyeti kabul edildi. Ancak aşağıdaki tedbirlerin alınması gereği kararlaştırıldı :

a. Bütün milletvekilleri durum hakkında aydınlatılarak ayrı ayrı görüşlerini istemek.

b. Milletvekillerinin İstanbul'a gitmeden önce Trabzon, Samsun, İnebolu, Eskişehir, Edirne gibi bölgelerde grup grup toplanarak, Millî Meclisin toplan-

masına rağmen gerek İstanbul'da ve gerekse dışarıda alınması gereken güvenlik tedbirlerini ve programımızın esasını savunacak kuvvetli bir grup oluşturulması sebeplerini düşünüp anlatması.

c. Cemiyet yapısının hızla yayılarak sağlamlaştırılması için kolordu komutanları, bölge komutanları ve asker alma (şube) başkanları aracılığıyla hızla kılavuzluk faaliyetinde bulunmaları.

ç. Bütün mülkî memuriyet başkanlarından her ihtimale karşı millî teşkilâta sadık olacaklarına dair söz almak ve kendilerinin mevcut araçlarla cemiyet yapısının şekillenmesine hızla başlanmasını talep etmek.

2- Millî Meclis İstanbul'da toplandıktan sonra milletvekilleri özgür ve emniyetle kanun yapmakta olduklarını doğrulayacağı güne kadar Heyet-i Temsiliye şimdiye kadar olduğu gibi dışarıda kalarak millî görevine devam edecektir. Ancak bütün sancaklardan milletvekili olan kişilerden seçilmek üzere birer ve vilâyet ve sancaklardan ikişer kişinin, yönetmeliğin sekizinci maddesine dayanarak, Heyet-i Temsiliye üyesi olarak Eskişehir yakınında toplanarak durumun anlatılması ve Meclis-i Mebusanın hareket tarzının kararlaştırılması konuşulacaktır. Bu sebeple Heyet-i Temsiliye de bu bölgeye nakledilecektir ve toplanmayı takiben Heyet-i Temsiliye uygun şekilde takviye olunduktan sonra diğer kişiler İstanbul'da Millî Meclise gidecektir. Heyet-i Temsiliyenin göreve devam ettiği sürece millî teşkilâtın şekil ve faaliyeti yönetmelikte belirtildiği gibi olacaktır.

Meclis-i Mebusan kesin güvenlik içinde olduğunu doğruladığı zaman Heyet-i Temsiliye yönetmelikte mevcut yetkiye dayanarak, genel kongreyi toplanmaya davet ederek 11'nci madde gereğince cemiyetin alacağı sonraki durumun kararlaştırılmasını kongrenin kararına bırakacaktır.

Kongrenin toplanma yeri ve toplanma şekli o zamanki şartlara bağlı olacaktır. Kongrenin davet olduğu zaman ile toplanma arasında geçecek süre içinde Heyet-i Temsiliye İstanbul Hükûmeti ve Meclis-i Mebusan başkanlığıyla kesin mecburiyet görmedikçe resmî görüşmede bulunmaz.

Belge No : 107

3- Paris Barış Konferansı hakkımızda olumsuz bir karar verdiği ve hükûmet ve Millî Meclis kabul ve tasdik ettiği hâlde uygun araçlarla millî irade çıkarılmadan, yönetmelikte belirtilmiş olan esasların elde edilmesine çalışılacaktır. Mazhar Müfit, Rüstem, Ali Fuat, Kâzım Karabekir, Mustafa Kemal, Hüseyin, Haydar, Vâsıf, Hasan, Selahaddin, Hüseyin, Rauf, Şemseddin Ömer Mümtaz İbrahim Süreyya.

Aslına uygundur.

2 Aralık 1919

Yaver

Koleksiyon Adı : İstiklâl Harbi

Kutu : 345

Gömlek : 5

Belge : 5-2, 3

**Başbakanlık Konut
Eğilimne Fonu katkıları,
gerçekleştirilmiştir.**

Dizgi - Baskı
Bizim Büro Basımevi
Selanik Cad. 18/11
Tel : (0312) 431 88 81 - 433 36 36
Kızılay - ANKARA